

Raport Roczny Santander Bank Polska S.A. za 2019 rok

WYBRANE DANE FINANSOWE
w tys. PLN
w tys. EUR

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	31.12.2019	31.12.2018* dane przekształcone	31.12.2019	31.12.2018* dane przekształcone
Dane dotyczące sprawozdania finansowego Santander Bank Polska S.A.				
I Wynik z tytułu odsetek	4 817 426	4 063 056	1 119 863	952 227
II Wynik z tytułu prowizji	1 698 437	1 616 903	394 820	378 941
III Zysk przed opodatkowaniem	2 735 089	2 664 958	635 801	624 565
IV Zysk za okres	2 113 524	2 174 055	491 312	509 516
V Przepływy pieniężne netto - razem	(2 031 081)	11 296 071	(472 147)	2 647 372
VI Aktywa razem	181 471 487	183 850 769	42 613 946	42 755 993
VII Zobowiązania wobec banków	1 506 141	1 039 979	353 679	241 856
VIII Zobowiązania wobec klientów	144 760 017	139 469 776	33 993 194	32 434 832
IX Zobowiązania razem	157 293 901	160 055 160	36 936 457	37 222 130
X Kapitały razem	24 177 586	23 795 609	5 677 489	5 533 863
XI Liczba akcji	102 088 305	102 088 305		
XII Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	236,83	233,09	55,61	54,21
XIII Współczynnik kapitałowy	19,58%	18,04%	-	-
XIV Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	20,70	21,80	4,81	5,11
XV Zysk rozwodniony na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	20,68	21,76	4,81	5,10
XVI Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)*	19,72	3,10	4,58	0,73

*Szczegółowe informacje zostały opisane w nocie 53.

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EUR zastosowanych w wybranych danych finansowych przyjęto następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – kurs średni NBP z dnia 31.12.2019 r.: 1 EUR = 4,2585 PLN oraz kurs średni NBP z dnia 31.12.2018 r.: 1 EUR = 4,3000 PLN
- dla pozycji rachunku zysków i strat na 31.12.2019 r. – kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2019 r.: 1 EUR = 4,3018 PLN; na 31.12.2018 r. - kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2018 r.: 1 EUR = 4,2669 PLN.

Na dzień 31.12.2019 r. wartości bilansowe denominowane w walutach obcych przeliczone zostały na PLN zgodnie z tabelą nr 251/A/NBP/2019 z dnia 31.12.2019 r.

Sprawozdanie finansowe Santander Bank
Polska S.A. za 2019 rok

I. Rachunek zysków i strat.....	7
II. Sprawozdanie z całkowitych dochodów	8
III. Sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	9
IV. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	10
V. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych.....	12
VI. Noty objaśniające do sprawozdania finansowego Santander Bank Polska S.A.	13
1. Informacja ogólna o emitencji	13
2. Zasady sporządzania sprawozdania finansowego	14
3. Zarządzanie ryzykiem	59
4. Zarządzanie kapitałem	82
5. Wynik z tytułu odsetek	86
6. Wynik z tytułu prowizji	87
7. Przychody z tytułu dywidend	87
8. Wynik handlowy i rewaluacja	88
9. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	88
10. Pozostałe przychody operacyjne	88
11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	89
12. Koszty pracownicze	90
13. Koszty działania	90
14. Pozostałe koszty operacyjne	91
15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	91
16. Zysk na akcję	92
17. Gotówka i operacje z bankami centralnymi	92
18. Należności od banków	92
19. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	94
20. Pochodne instrumenty zabezpieczające	97
21. Należności od klientów	98
22. Inwestycyjne aktywa finansowe	104
23. Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone	105
24. Wartości niematerialne	109
25. Wartość firmy	110
26. Rzeczowy majątek trwały	113
27. Aktywa z tytułu praw do użytkowania	115
28. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	116

29. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	118
30. Pozostałe aktywa	118
31. Zobowiązania wobec banków	119
32. Zobowiązania wobec klientów	119
33. Zobowiązania podporządkowane	120
34. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	120
35. Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	121
36. Pozostałe rezerwy	122
37. Pozostałe zobowiązania	123
38. Kapitał akcyjny	124
39. Pozostałe kapitały	125
40. Kapitał z aktualizacji wyceny	126
41. Rachunkowość zabezpieczeń	128
42. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży	132
43. Wartość godziwa	133
44. Zobowiązania warunkowe	139
45. Aktywa i zobowiązania stanowiące zabezpieczenie	143
46. Informacje dotyczące leasingu	144
47. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa	146
48. Podmioty powiązane	147
49. Nabycia, sprzedaże i likwidacje podmiotów zależnych i stowarzyszonych	150
50. Nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	151
51. Świadczenia na rzecz pracowników	155
52. Program motywacyjny w formie akcji	157
53. Dywidenda na akcję	159
54. Sprawozdawczość według segmentów działalności	160
55. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego	160

I. Rachunek zysków i strat

		1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018* dane przekształcone
	za okres:		
Przychody odsetkowe i o charakterze zbliżonym do odsetek		6 243 772	5 174 209
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie		5 341 992	4 401 909
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		781 164	683 986
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy		120 616	88 314
Koszty odsetkowe		(1 426 346)	(1 111 153)
Wynik z tytułu odsetek	Nota 5	4 817 426	4 063 056
Przychody prowizyjne		2 017 476	1 900 245
Koszty prowizyjne		(319 039)	(283 342)
Wynik z tytułu prowizji	Nota 6	1 698 437	1 616 903
Przychody z tytułu dywidend	Nota 7	608 752	492 607
Zyski (straty) netto na udziałach w podmiotach powiązanych		-	(65)
Wynik handlowy i rewaluacja	Nota 8	204 721	153 564
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	Nota 9	184 634	40 522
Pozostałe przychody operacyjne	Nota 10	194 267	154 335
Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa	Nota 50	-	405 089
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	Nota 11	(868 538)	(777 511)
Koszty operacyjne w tym:		(3 550 242)	(3 023 043)
- Koszty pracownicze i koszty działania	Nota 12 i 13	(2 762 161)	(2 590 275)
- Amortyzacja rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		(368 386)	(280 350)
- Amortyzacja składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania		(165 475)	-
- Pozostałe koszty operacyjne	Nota 14	(254 220)	(152 418)
Podatek od instytucji finansowych		(554 368)	(460 499)
Zysk przed opodatkowaniem		2 735 089	2 664 958
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	Nota 15	(621 565)	(490 903)
Zysk za okres		2 113 524	2 174 055
Zysk na akcję	Nota 16		
Podstawowy (zł/akcja)		20,70	21,80
Rozwodniony (zł/akcja)		20,68	21,76

*szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

II. Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018*
za okres:	dane przekształcone	
Zysk za okres	2 113 524	2 174 055
Inne całkowite dochody netto, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	215 996	331 641
Wycena i sprzedaż dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	217 416	379 159
Podatek odroczony	(41 309)	(72 040)
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	49 246	30 274
Podatek odroczony	(9 357)	(5 752)
Inne całkowite dochody netto, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	46 259	18 865
Wycena i sprzedaż kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	64 472	10 270
Podatek odroczony i bieżący	(17 178)	(1 966)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski/straty aktuarialne brutto	(1 278)	13 038
Podatek odroczony	243	(2 477)
Inne całkowite dochody netto razem	262 255	350 506
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	2 375 779	2 524 561

* szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

III. Sprawozdanie z sytuacji finansowej

			31.12.2018 *	1.01.2018 *
			dane	dane
	na dzień:	31.12.2019	przekształcone	przekształcone
AKTYWA				
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	Nota 17	7 821 831	8 841 902	4 114 801
Należności od banków	Nota 18	3 851 564	2 859 479	2 012 118
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 19	2 066 616	1 193 717	1 435 201
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 20	37 608	52 554	146 724
Należności od klientów w tym:	Nota 21	118 356 427	117 492 490	90 292 999
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie		116 566 001	116 056 599	89 157 480
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		923 811	366 751	-
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		866 615	1 069 140	1 135 519
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	Nota 42	1 851 171	9 189 763	5 631 488
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:	Nota 22	39 591 351	36 372 113	25 768 311
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		38 542 546	35 439 836	24 889 479
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		187 536	131 005	90 175
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		861 269	801 272	788 657
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	Nota 45	30 737	374 150	875 003
Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone	Nota 23	2 377 407	2 405 699	2 377 037
Wartości niematerialne	Nota 24	718 532	775 908	459 976
Wartość firmy	Nota 25	1 688 516	1 688 516	1 688 516
Rzeczowy majątek trwały	Nota 26	630 233	870 686	821 532
Aktywa z tytułu praw do użytkowania	Nota 27	767 280	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	Nota 28	1 013 450	950 886	764 476
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	Nota 29	2 016	11 123	8
Pozostałe aktywa	Nota 30	666 748	771 783	790 110
Aktywa razem		181 471 487	183 850 769	137 178 300
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY				
Zobowiązania wobec banków	Nota 31	1 506 141	1 039 979	1 414 448
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 20	979 550	903 170	578 798
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 19	1 857 837	1 485 690	1 494 754
Zobowiązania wobec klientów	Nota 32	144 760 017	139 469 776	102 155 522
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	Nota 42	30 774	8 789 749	5 768 917
Zobowiązania podporządkowane	Nota 33	2 529 855	2 543 940	1 488 602
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Nota 34	2 687 960	3 311 969	1 240 244
Zobowiązania z tytułu leasingu	Nota 46	816 365	-	-
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		329 095	186 769	61 143
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	Nota 35	56 064	58 143	49 873
Pozostałe rezerwy	Nota 36	256 508	83 644	57 216
Pozostałe zobowiązania	Nota 37	1 483 735	2 182 331	2 276 651
Zobowiązania razem		157 293 901	160 055 160	116 586 168
Kapitały				
Kapitał akcyjny	Nota 38	1 020 883	1 020 883	993 335
Pozostałe kapitały	Nota 39	19 214 757	18 093 257	16 176 183
Kapitał z aktualizacji wyceny	Nota 40	1 315 180	1 030 661	680 025
Zyski zatrzymane		513 242	1 476 753	840 173
Wynik roku bieżącego		2 113 524	2 174 055	1 902 416
Kapitały razem		24 177 586	23 795 609	20 592 132
Zobowiązania i kapitały razem		181 471 487	183 850 769	137 178 300

* szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

Noty przedstawione na stronach 13-160 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

IV. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Razem
Nota	38	39	40		
Kapitały według stanu na 31.12.2018 r.	1 020 883	18 150 998	1 030 661	3 657 815	23 860 357
Efekt zmiany podatku od instytucji finansowych w wyniku korekty na transakcjach z przyrzeczeniem odkupu ¹⁾	-	-	-	(47 331)	(47 331)
Rozliczenie nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. ²⁾	-	(57 741)	-	40 324	(17 417)
Kapitały według stanu na 1.01.2019 r. (dane przekształcone)	1 020 883	18 093 257	1 030 661	3 650 808	23 795 609
Całkowite dochody razem	-	-	262 255	2 113 524	2 375 779
<i>Zysk za okres</i>	-	-	-	2 113 524	2 113 524
<i>Inne całkowite dochody</i>	-	-	262 255	-	262 255
Odpis na pozostałe kapitały	-	1 102 619	-	(1 102 619)	-
Odpis na dywidendy	-	-	-	(2 012 683)	(2 012 683)
Wycena płatności w formie akcji	-	11 474	-	-	11 474
Wynik na sprzedaży kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	22 264	(22 264)	-
Likwidacja spółki Santander Securities S.A.	-	7 407	-	-	7 407
Kapitały według stanu na 31.12.2019 r.	1 020 883	19 214 757	1 315 180	2 626 766	24 177 586

¹⁾ szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

²⁾ szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Razem
Nota	38	39	40		
Kapitały według stanu na 31.12.2017 r.	993 335	16 176 183	712 303	2 957 016	20 838 837
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	-	(32 278)	(200 527)	(232 805)
Kapitały według stanu na 1.01.2018 r. (z uwzględnieniem wpływu wdrożenia MSSF 9)	993 335	16 176 183	680 025	2 756 489	20 606 032
Efekt zmiany podatku od instytucji finansowych w wyniku korekty na transakcjach z przyrzeczeniem odkupu ¹⁾	-	-	-	(13 901)	(13 901)
Kapitały według stanu na 1.01.2018 r. (dane przekształcone)	993 335	16 176 183	680 025	2 742 588	20 592 131
Pokrycie negatywnego wpływu wdrożenia MSSF 9	-	-	-	218 466	218 466
Całkowite dochody razem	-	-	350 506	2 174 055	2 524 561
<i>Zysk za okres ¹⁾</i>	-	-	-	2 174 055	2 174 055
<i>Inne całkowite dochody</i>	-	-	350 506	-	350 506
Emisja akcji ³⁾	27 548	-	-	-	27 548
Sprzedaż akcji powyżej wartości nominalnej ²⁾	-	946 550	-	-	946 550
Odpis na pozostałe kapitały	-	958 078	-	(958 078)	-
Odpis na dywidendy	-	-	-	(307 627)	(307 627)
Odpis na pokrycie negatywnego wpływu wdrożenia MSSF 9	-	-	-	(218 466)	(218 466)
Wycena płatności w formie akcji	-	12 446	-	-	12 446
Wynik na sprzedaży kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	130	(130)	-
Kapitały według stanu na 31.12.2018 r. (dane przekształcone)	1 020 883	18 093 257	1 030 661	3 650 808	23 795 609

¹⁾ szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

²⁾ szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

³⁾ szczegóły opisane zostały w nocie 38.

V. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

	1.01.2018- 31.12.2018*	
	dane	
	przekształcone	
za okres:	1.01.2019- 31.12.2019	
Zysk przed opodatkowaniem	2 735 089	2 664 958
Korekty razem:		
Amortyzacja	533 861	280 350
Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa	-	(405 089)
Zysk z działalności inwestycyjnej	(222 555)	(78 408)
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości	40 070	13 054
	3 086 465	2 474 865
Zmiany:		
Stanu rezerw	170 785	21 523
Stanu aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	(409 446)	231 175
Stanu aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	343 413	500 853
Stanu pochodnych instrumentów zabezpieczających	(69 467)	238 946
Stanu należności od banków	(47 792)	(139 901)
Stanu należności od klientów	(6 058 862)	(12 568 655)
Stanu zobowiązań wobec banków	480 119	(4 157 149)
Stanu zobowiązań wobec klientów	7 845 057	24 479 467
Stanu należności/zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	(1 421 517)	675 436
Stanu pozostałych aktywów i zobowiązań	(493 303)	(317 133)
	338 987	8 964 562
Odsetki otrzymane dotyczące działalności operacyjnej	5 546 408	4 510 216
Odsetki zapłacone dotyczące działalności operacyjnej	(1 220 701)	(1 139 894)
Odsetki naliczone wyłączane z działalności operacyjnej	(549 393)	(516 747)
Dywidendy	(607 315)	(491 480)
Podatek dochodowy zapłacony	(608 216)	(580 950)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	5 986 235	13 220 572
Wpływy	7 683 632	5 638 949
Zbycie udziałów w podmiotach zależnych	-	35
Zbycie / zapadalność inwestycyjnych aktywów finansowych	6 075 628	4 383 747
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	171 636	73 277
Dywidendy otrzymane	607 199	491 480
Odsetki otrzymane	829 169	690 410
Wydatki	(11 325 694)	(10 414 032)
Nabycie wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. pomniejszone o przejęte środki pieniężne	-	(189 470)
Nabycie udziałów w podmiotach powiązanych pomniejszone o przejęte środki pieniężne	-	(19 990)
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(11 002 378)	(9 728 225)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	(323 316)	(476 347)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 642 062)	(4 775 083)
Wpływy	632 000	5 659 259
Emisja dłużnych papierów wartościowych	632 000	4 290 794
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek	-	1 368 465
Wydatki	(5 007 254)	(2 808 677)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(1 232 000)	(1 235 000)
Spłaty kredytów i pożyczek	(1 433 269)	(1 173 101)
Spłaty zobowiązań z tytułu leasingu	(150 116)	-
Dywidendy na rzecz właścicieli	(2 012 683)	(307 627)
Odsetki zapłacone	(179 186)	(92 949)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(4 375 254)	2 850 582
Przepływy pieniężne netto - razem	(2 031 081)	11 296 071
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	19 187 947	7 891 876
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	17 156 866	19 187 947

* szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

Informacje dotyczące zobowiązań wynikających z działalności finansowej w zakresie kredytów i pożyczek otrzymanych, zobowiązań podporządkowanych oraz emisji dłużnych papierów wartościowych przedstawiono odpowiednio w notach: 31-34.

Noty przedstawione na stronach 13-160 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

VI. Noty objaśniające do sprawozdania finansowego Santander Bank Polska S.A.

1. Informacja ogólna o emitencie

Bank działa pod nazwą Santander Bank Polska S.A. z siedzibą w Polsce, 00-854 Warszawa, al. Jana Pawła II 17, pod nr KRS 0000008723, NIP 896-000-56-73, REGON 930041341.

W dniu 7.09.2018 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wpisał do rejestru przedsiębiorców zmiany Statutu Banku skutkujące m.in. zmianą nazwy Banku z dotychczasowej Bank Zachodni WBK S.A. na Santander Bank Polska S.A.

Jednostką dominującą najniższego i najwyższego szczebla dla Santander Bank Polska S.A. jest Banco Santander S.A. z siedzibą w Santander w Hiszpanii.

Santander Bank Polska S.A. oferuje szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i na międzybankowych rynkach zagranicznych, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo prowadzi również usługi:

- pośrednictwa obrotu papierami wartościowymi,
- leasingu,
- faktoringu,
- zarządzania aktywami/funduszami,
- dystrybucji usług ubezpieczeniowych,
- handlu akcjami i udziałami spółek prawa handlowego,
- działalności maklerskiej.

2. Zasady sporządzania sprawozdania finansowego

2.1. Oświadczenie o zgodności

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Santander Bank Polska S.A. zostało sporządzone zgodnie ze stosowanymi w sposób ciągły Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi przez Unię Europejską według stanu w dniu 31.12.2019 r., z wyjątkiem MSSF 16, który zastosowano prospektywnie, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami – zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. 2019, poz. 351) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, a także wymogami wobec emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych określonymi w ustawie z dnia 29.07.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Santander Bank Polska S.A. w dniu 19.02.2020 r.

2.2. Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które mogą mieć zastosowanie w Santander Bank Polska S.A., a nie są jeszcze obowiązujące i nie zostały wcześniej wprowadzone

MSSF	Charakter zmian	Obowiązuje od	Wpływ na Santander Bank Polska S.A.
Założenia koncepcyjne sprawozdawczości finansowej	<p>Założenia koncepcyjne zostały opublikowane przez RMSR w marcu 2018 r. Jest to dokument, który przedstawia w kompleksowy sposób zagadnienia dotyczące sprawozdawczości finansowej, zasady wyznaczania standardów i wytyczne dla podmiotów opracowujących spójne polityki rachunkowości oraz ułatwia zrozumienie i interpretację standardów.</p> <p>Założenia koncepcyjne obejmują nowe pojęcia, zaktualizowane definicje i kryteria ujmowania aktywów i zobowiązań oraz objaśnienia istotnych pojęć. Dokument składa się z 8 rozdziałów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozdział 1 – Cel sprawozdawczości finansowej • Rozdział 2 – Cechy jakościowe użytecznych informacji finansowych • Rozdział 3 – Sprawozdanie finansowe i podmiot sporządzający sprawozdanie • Rozdział 4 – Elementy składowe sprawozdań finansowych • Rozdział 5 – Ujmowanie i zaprzestanie ujmowania • Rozdział 6 – Wycena • Rozdział 7 – Prezentacja i ujawnianie • Rozdział 8 – Pojęcie kapitału i utrzymywanie kapitału <p>Założenia koncepcyjne zostały opublikowane wraz z uzasadnieniem zmian. Rada opublikowała ponadto odrębny dokument pt. „Zmiany do odniesień do Założeń koncepcyjnych w Standardach MSSF” (Amendments to References to the Conceptual Framework in IFRS Standards), który przedstawia zmiany do standardów w celu aktualizacji odniesień do Założeń koncepcyjnych. W większości przypadków zaktualizowano odniesienia w standardach w celu odzwierciedlenia odniesień do Założeń koncepcyjnych. Wprowadzono zwolnienia dla dwóch standardów w zakresie opracowywania polityk rachunkowości w odniesieniu do sald z regulowanej działalności, tj. MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych oraz MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów.</p>	<p>Założenia obowiązują ze skutkiem natychmiastowym w przypadku RMSR i Komitetu ds. Interpretacji MSSF. W przypadku podmiotów opracowujących polityki rachunkowości w oparciu o</p> <p>Założenia koncepcyjne, obowiązują one dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.</p>	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych oraz MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*	Rada opublikowała nową definicję terminu „istotność”. Zmiany do MSR 1 i MSR 8 doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami	1 stycznia 2020	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 17 Ubezpieczenia*	MSSF 17 definiuje nowe podejście do rozpoznawania, wyceny, prezentacji i ujawniania umów ubezpieczeniowych. Głównym celem MSSF 17 jest zagwarantowanie przejrzystości oraz porównywalności sprawozdań finansowych ubezpieczycieli. W tym celu jednostka będzie ujawniała szereg informacji ilościowych i jakościowych umożliwiających użytkownikom sprawozdania finansowego ocenę wpływu umów ubezpieczeniowych na sytuację finansową, wyniki finansowe oraz przepływy pieniężne jednostki. MSSF 17 wprowadza szereg istotnych zmian w stosunku do dotychczasowych wymogów MSSF 4. Dotyczą one między innymi: poziomów agregacji na jakim wykonywane są obliczenia, metody wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych, rozpoznawania zysku lub straty w czasie, ujmowania reasekuracji, wydzielenia komponentu inwestycyjnego, sposobu prezentacji poszczególnych pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat jednostek sprawozdawczych, w tym oddzielnej prezentacji przychodów z ubezpieczeń, kosztów usług ubezpieczeniowych, a także przychodów lub kosztów finansowych.	1 stycznia 2021	Standard nie będzie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć *	W wyniku zmiany do MSSF 3 zmodyfikowana została definicja „przedsięwzięcia”. Aktualnie wprowadzona definicja została zawężona i prawdopodobnie spowoduje, że więcej transakcji przejęć zostanie zakwalifikowanych jako nabycie aktywów.	1 stycznia 2020	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *	Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dotyczą sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami. Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowie zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business). W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów. Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r.	Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiana do MSR 1 *	Zmiany mają wpływ na wymogi zawarte w MSR 1 dotyczące prezentacji zobowiązań. W szczególności wyjaśniają one jedno z kryteriów klasyfikacji zobowiązania jako długoterminowe.	1 stycznia 2022	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

* nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

2.3. Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które zostały po raz pierwszy zastosowane w roku obrotowym 2019

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujące od	Wpływ na Santander Bank Polska S.A.
MSSF 16 Leasing	Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.	1 stycznia 2019	Opis wpływu wdrożenia standardu przedstawiono w nocie 2.3 poniżej
MSR 19, Zmiany programu, Ograniczenia lub Rozliczenia	Zmiany do MSR 19 określają sposób ustalania kosztów programów określonych świadczeń emerytalnych przez jednostkę w przypadku wystąpienia zmian w programie tychże świadczeń. MSR 19 „Świadczenia pracownicze” określa w jaki sposób jednostka rozlicza się z programu określonych świadczeń. W przypadku zmiany programu, ograniczenia lub rozliczenia MSR 19 wymaga od jednostki dokonania ponownej wyceny zobowiązania lub składnika aktywów netto z tytułu określonych świadczeń. Zmiany wymagają, aby jednostka wykorzystwała zaktualizowane założenia tej wyceny w celu ustalenia bieżących kosztów usług i odsetek netto za pozostałą część okresu sprawozdawczego po zmianie programu. Wymagając zastosowania zaktualizowanych założeń oczekuje się, że zmiany dostarczą użytecznych informacji dla użytkowników sprawozdania finansowego.	1 stycznia 2019	Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Zmiany do MSSF 9 Instrumenty finansowe: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem	Zmiany do MSSF 9 wprowadzają zapisy w odniesieniu do kontraktów z opcją przedpłaty, w których pożyczkodawca może być zmuszony do zaakceptowania kwoty przedpłaty, która jest znacznie niższa niż niespłacone kwoty kapitału i odsetek. Taka kwota przedpłaty mogłaby stanowić płatność dla kredytobiorcy od pożyczkodawcy, a nie rekompensatę od kredytobiorcy dla kredytodawcy. Taki składnik aktywów finansowych będzie kwalifikował się do wyceny według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody (w zależności od modelu biznesowego spółki), aczkolwiek ujemna rekompensata musi stanowić uzasadnioną rekompensatę za wcześniejszą spłatę kontraktu.	1 stycznia 2019	Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
KIMSF 23 Niepewność związana z ujęciem podatku	Interpretacja wyjaśnia, w jaki sposób należy stosować wymogi w zakresie ujmowania i wyceny zawarte w MSR 12 "Podatek dochodowy" w przypadku, gdy występuje niepewność co do sposobu ujęcia podatku dochodowego. Niepewne ujęcie podatkowe to ujęcie podatkowe stosowane, w przypadku którego występuje niepewność co do tego, czy dane podejście zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe. Interpretacja KIMSF 23 w szczególności określa, jeżeli jest niepewność w ujmowaniu podatku dochodowego, czy i kiedy jednostka powinna analizować niepewne pozycje podatkowe oddzielnie, jakie są założenia jednostki dotyczące możliwości kontroli przez organy podatkowe, sposób w jaki jednostka określa dochód do opodatkowania (stratę) podatkową, podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, stopy podatkowe, a także w jaki sposób jednostka ujmuje zmiany w faktach i okolicznościach. Zgodnie z interpretacją, skutki niepewności należy zmierzyć metodą, która najlepiej przewiduje rozwiązanie niepewności - albo metodą najbardziej prawdopodobnej kwoty, albo metodą przewidywanej wartości.	1 stycznia 2019	Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Poniżej przedstawiono podsumowanie zmian opublikowanych w ramach corocznego procesu zmian dot. okresu 2015–2017 r.

MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych - Uprzednio posiadane udziały we wspólnym działaniu

- Zmiany doprecyzowują, że w przypadku, gdy jednostka przejmuje kontrolę nad jednostką, która stanowi wspólne działanie, stosuje ona wymogi dotyczące połączenia jednostek realizowanego etapami, w tym ponowną wycenę należących do niej udziałów w aktywach i pasywach wspólnego działania według wartości godziwej.
- W tym celu jednostka przejmująca dokonuje ponownej wyceny wszystkich posiadanych uprzednio udziałów we wspólnym działaniu.
- Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do połączeń jednostek gospodarczych, dla których data przejścia przypada w pierwszym dniu rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne - Uprzednio posiadane udziały we wspólnym działaniu

- Strona, która posiada udziały, lecz nie sprawuje współkontroli nad wspólnym działaniem, może uzyskać współkontrolę nad wspólnym działaniem w przypadku, gdy działalność wspólnego działania stanowi przedsięwzięcie w rozumieniu MSSF 3. Zmiany doprecyzowują, że posiadane uprzednio udziały w takim wspólnym działaniu nie podlegają ponownej wycenie.
- Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do transakcji, w wyniku których uzyskuje współkontrolę w pierwszym dniu rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

Cykl 2015–2017

MSR 12 Podatek dochodowy Skutki podatkowe wypłat dla instrumentów finansowych zaklasyfikowanych jako kapitał własny

- Zmiany doprecyzowują, że skutki podatkowe wypłaty dywidendy są bardziej bezpośrednio związane z transakcjami lub zdarzeniami przeszłymi skutkującymi powstaniem zysków podlegających podziałowi niż z wypłatami na rzecz właścicieli. W związku z powyższym jednostka ujmuje skutki podatkowe wypłaty dywidendy w rachunku zysków i strat, innych całkowitych dochodach lub kapitałach własnych w zależności od pozycji, w jakiej jednostka ujmowała przeszłe transakcje lub zdarzenia.
- Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone. W przypadku zastosowania powyższych zmian po raz pierwszy, jednostka stosuje je do skutków podatkowych wypłaty dywidendy ujętych w dniu rozpoczęcia najwcześniejszego okresu porównawczego lub po tej dacie.

MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego Koszty finansowania zewnętrznego podlegające kapitalizacji

- Zmiany doprecyzowują, że finansowanie zewnętrzne przeznaczone na wytworzenie dostosowywanego składnika aktywów są wykazywane w ogólnym finansowaniu zewnętrznym, jeśli zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są zakończone.
- Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do kosztów finansowania zewnętrznego poniesionych w pierwszym dniu rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.
- Jednostka stosuje powyższe zmiany w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

1 stycznia 2019

Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 modyfikują niektóre wymogi w zakresie rachunkowości zabezpieczeń, aby oczekiwana reforma IBOR zasadniczo nie powodowała zakończenia rachunkowości zabezpieczeń. Zmiany do standardów wymagają od jednostki przyjęcia założenia, że stopa procentowa, na której oparte są zabezpieczone przepływy IBOR (interest rate benchmark reform) przepływów jest dotrzymany nawet tam, gdzie zabezpieczone przepływy pieniężne mogą ulec zmianie w wyniku reformy IBOR.

1 stycznia 2019

SBP S.A skorzystał z prawa umożliwiającego wcześniejsze zastosowanie zmian w standardach i w związku z tym nie dokonał weryfikacji efektywności relacji zabezpieczających. Nad wdrożeniem zmian wynikających z reformy IBOR pracuje grupa robocza przedstawicieli Santander Bank Polska S.A. i spółek zależnych.

* nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

Wpływ MSSF 16 na sytuację majątkową i finansową Santander Bank Polska S.A.

MSSF 16 „Leasing” ma istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Santander Bank Polska S.A.

W rachunku zysków i strat pojawiła się w 2019 r. zmiana w klasyfikacji kosztów (czynsze związane z wynajmem/dzierżawą zostały zastąpione amortyzacją oraz kosztami odsetek) oraz momencie ich ujęcia (ujęcie wydatków leasingowych w nowym modelu następuje relatywnie szybciej w stosunku do poprzedniego wzoru ujęcia kosztów leasingu operacyjnego) a suma bilansowa wzrosła.

Poniżej przedstawiono wartość każdej klasy aktywa z tytułu prawa do użytkowania:

Klasa aktywa z tytułu prawa do użytkowania	Nieruchomości	Pozostałe	Razem
Razem	663 784	2 267	666 051

Wszystkie wskazane wyżej przedmioty umowy leasingu zostały ujęte na moment pierwszego zastosowania MSSF 16 oddzielnie od innych aktywów w ramach pozycji „Aktywa z tytułu prawa do użytkowania”. Umowy te dotychczas klasyfikowane były zgodnie z MSR, 17 jako leasing operacyjny, a co za tym idzie opłaty z tego tytułu ujmowane były w kosztach operacyjnych w pozycji „Koszty działania” w miarę upływu okresu umowy.

Poniżej przedstawiono uzgodnienie różnicy pomiędzy kwotami przyszłych opłat, do których Santander Bank Polska S.A. jest zobowiązany z tytułu leasingu operacyjnego ujawnionymi zgodnie z MSR 17 na koniec 2018 r. oraz zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi w sprawozdaniu finansowym w dniu pierwszego zastosowania MSSF 16.

Opis	Wartość
Całkowite zobowiązania z tytułu umów zawartych przez Santander Bank Polska S.A. z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego wg stanu na 31.12.2018 r.	790 910
Dyskonto obliczone przy krańcowej stopie Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorcy	(93 016)
Wartość zobowiązań leasingowych zaklasyfikowanych jako leasing finansowy przed dniem pierwszego zastosowania MSSF 16	190 953
Wartość zobowiązań z tytułu umów wynikająca z uwzględnienia opcji przedłużenia i wypowiedzenia	11 963
Wyłączenie - leasing krótkoterminowy	(17 685)
Wyłączenie - aktywa o niskiej wartości	(3 291)
Zobowiązania z tytułu leasingu zgodnie z MSSF 16 na 1.01.2019 r. - RAZEM	879 833

Wartość aktywów z tytułu prawa do użytkowania nie jest tożsama z wartością zobowiązań z tytułu leasingu z uwagi na:

- podjętą przez Santander Bank Polska S.A. decyzję o uznaniu rezerw na umowy leasingowe rodzące obciążenia za alternatywę wobec oceny utraty wartości. Wybór tej opcji oznaczał korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dniu pierwszego zastosowania o kwotę rezerwy z tytułu leasingów rodzących obciążenia ujętej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio sprzed dnia pierwszego zastosowania o kwotę 8 397 tys. zł.
- korektę wartości bilansowej składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania o wartość składników aktywów i zobowiązań rozpoznanych zgodnie z MSSF 3 *Połączenia przedsięwzięć* w związku z odpowiednio korzystnymi i niekorzystnymi warunkami leasingu operacyjnego uzyskanymi w ramach połączenia przedsięwzięć w kwocie 21 578 tys. zł,
- rezerwy na koszty demontażu. W odniesieniu do umów leasingu zawierających zapis o obowiązku Santander Bank Polska S.A. przywrócenia stanu pierwotnego leasingowanego aktywa po zakończeniu umowy leasingu. Koszty z tytułu obowiązku wycofania z eksploatacji aktywów trwałych są aktywowane w ramach składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz amortyzowane przez szacowany okres ekonomicznego użytkowania. Wartość godziwa kosztów z tytułu obowiązku wycofania z eksploatacji aktywów trwałych jest szacowana przez Santander Bank Polska S.A. na bazie średniego historycznego kosztu przywrócenia pierwotnego stanu lokalizacji za okres 12 ostatnich miesięcy. Wartość bieżąca oszacowanych rezerw na przywrócenie stanu pierwotnego na dzień 1.01.2019 r. wynosi 7 146 tys. zł i jest prezentowana po tej dacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach linii „Pozostałe zobowiązania”.

Uzgodnienie wartości aktywów z tytułu prawa do użytkowania z zobowiązaniami z tytułu leasingu przedstawiono poniżej:

Opis	Wartość
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania zgodnie z MSSF 16 na 1.01.2019 r., w tym:	666 051
- zobowiązania z tytułu leasingu zgodnie z MSSF 16 na 1.01.2019 r.	688 880
- rezerwy na umowy rodzące obciążenia	(8 397)
- korekta o wartość aktywów i zobowiązań rozpoznanych zgodnie z MSSF 3	(21 578)
- rezerwa na koszty demontażu	7 146

Zobowiązania z tytułu leasingu zostały wycenione w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty począwszy od 1.01.2019 r., które obejmują stałe opłaty w wartości netto.

Zobowiązanie z tytułu leasingu nie obejmuje:

- zmiennych opłat leasingowych, które nie zależą od indeksu lub stawki,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- ceny wykonania opcji kupna,

z uwagi na brak zapisów umownych dotyczących takich rodzajów płatności, a w przypadku opcji kupna z uwagi na brak wystarczającej pewności co do prawdopodobieństwa skorzystania z tej opcji.

Zmienne opłaty, które uzależnione są od czynników zewnętrznych takich jak np. wartość przychodów ze sprzedaży w leasingowanej lokalizacji nie występują.

Santander Bank Polska S.A. skorzystał z dwóch dopuszczalnych zwolnień dotyczących:

- rozliczania umów krótkoterminowych (których okres obowiązywania nie przekracza 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia umowy i które nie zawierają opcji zakupu przedmiotu umowy) oraz
- dotyczących aktywów o małej wartości (gdzie za aktywo o małej wartości uznaje się aktywa o wartości początkowej nieprzekraczającej 20 tys. zł)

w formie ujmowania ich bezpośrednio w koszty, zwykle metodą liniową, przez okres obowiązywania umowy leasingu.

Santander Bank Polska S.A. na potrzeby pierwszego zastosowania standardu zastosował zmodyfikowaną metodę retrospektywną i wycenił składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania w kwocie równej zobowiązaniom z tytułu leasingu i odstąpił od przekształcenia danych porównawczych.

Santander Bank Polska S.A. na dzień pierwszego zastosowania standardu zdecydował się jednorazowo skorzystać z dodatkowych uproszczeń, innych niż te opisane wcześniej, dostępnych na potrzeby pierwszego zastosowania standardu.

Polegały one na:

- wyłączeniu początkowych kosztów bezpośrednich z wyceny składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania,
- zastosowaniu pojedynczej stopy dyskontowej do portfela leasingów o w miarę podobnych cechach (takich jak leasingi o podobnym pozostałym okresie leasingu dla podobnej klasy bazowego składnika aktywów w podobnym środowisku gospodarczym),
- uznaniu rezerw na umowy leasingowe rodzące obciążenia za alternatywę wobec oceny utraty wartości.

W odniesieniu do umów zawierających element leasingowy i jeden lub więcej dodatkowych elementów leasingowych lub elementów nieleasingowych i niewskazujących na sposób podziału wynagrodzenia na elementy leasingowe oraz nieleasingowe, Santander Bank Polska S.A. skorzystał z praktycznego rozwiązania dopuszczonego przez MSSF 16 i odstąpił od alokacji wynagrodzenia w umowie do każdego elementu leasingowego na podstawie względnej jednostkowej ceny elementu leasingowego oraz całkowitej jednostkowej ceny elementów nieleasingowych. Jako praktyczne rozwiązanie Santander Bank Polska S.A. wybrał, aby nie wyodrębniać elementów nieleasingowych od elementów leasingowych, i zamiast tego ujmuje każdy element leasingowy oraz jakiegokolwiek towarzyszące elementy nieleasingowe, jako pojedynczy element leasingowy.

Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca nie był zobowiązany, na mocy MSSF 16, do wprowadzania na jakichkolwiek korekt przy przejściu w przypadku leasingów, w których jest leasingodawcą. Natomiast Santander Bank Polska S.A. jako pośredni leasingodawca dokonał ponownej oceny subleasingów, które wcześniej sklasyfikowano jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17 i które są kontynuowane w dniu pierwszego zastosowania. Na podstawie przeprowadzonej oceny subleasingów Santander Bank Polska S.A. utrzymał klasyfikację wszystkich umów subleasingu, jako leasingu operacyjnego.

2.4. Porównywalność z wynikami poprzednich okresów

Ostateczne rozliczenie transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A

W roku 2019 Bank dokonał ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A.

Poniższa tabela przedstawia wpływ zmian dokonanych w związku z tym rozliczeniem na kluczowe wartości rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z sytuacji finansowej Santander Bank Polska S.A.

Szczegółowe informacje dotyczące ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. zostały opisane w nocie 50.

Uzgodnienie zmian	Zysk z tytułu nabycia 2018	Wynik netto za okres 1.01.2018-31.12.2018	Pozostałe kapitały na 31.12.2018
Wartość przed korektą	364 765	2 167 161	18 150 998
Korekta do wartości godziwej przekazanej zapłaty w postaci akcji podziałowych	57 741	57 741	(57 741)
Korekta przekazanej zapłaty w postaci gotówki	(2 988)	(2 988)	-
Aktualizacja wartości godziwej zidentyfikowanych aktywów netto	(14 429)	(14 429)	-
Wartość przekształcona	405 089	2 207 485	18 093 257

1. Korekta wartości akcji podziałowych uwzględnia wyniki przeliczenia wartości godziwej części zapłaty w postaci akcji podziałowych i wiąże się z zastosowaniem aktualnej na dzień transakcji ceny rynkowej akcji podmiotu przejmującego.
2. Korekta przekazanej zapłaty w postaci gotówki wynika z aktualizacji ceny nabycia na skutek zmian w danych finansowych przejmowanych podmiotów pomiędzy datą podpisania umowy i faktyczną datą wykonania transakcji.
3. W przypadku aktualizacji wartości godziwej przejmowanych aktywów netto zmiany ich wartości wynikają przeprowadzonego przeglądu danych finansowych przejmowanych podmiotów i odnoszą się do aktualizacji wartości przejmowanego portfela kredytów niepracujących oraz wybranych pozostałych zobowiązań.

Korekta błędu

W sprawozdaniu finansowym Santander Bank Polska S.A. za rok 2019 dokonano korekt błędów, które miały wpływ na dane finansowe prezentowane za okresy porównawcze.

Na podstawie przeprowadzonej w roku 2019 analizy Bank zidentyfikował nieprawidłowości w ujmowaniu wybranych transakcji sprzedaży/kupna skarbowych papierów dłużnych w latach poprzednich. W konsekwencji dokonano zmiany ujęcia tych transakcji z odrębnych transakcji sprzedaży/kupna na transakcje sell-buy-back/buy-sell-back. Zmiana sposobu ujęcia tych transakcji nie miała wpływu na wynik finansowy za wyjątkiem dodatkowego obciążenia z tytułu podatku od instytucji finansowych wraz z należnymi odsetkami ustawowymi.

Dodatkowo wyodrębniono w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycję *Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań*.

Ponadto w Sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych dokonano wyodrębnienia pozycji *Odsetki otrzymane dotyczące działalności operacyjnej* i *Odsetki zapłacone dotyczące działalności operacyjnej*.

Wpływ korekty błędu oraz ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. na okresy porównawcze

W związku z korektą błędu jak i ostatecznym rozliczeniem transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. dokonane zostały następujące korekty przeprowadzone w okresach porównawczych w sprawozdaniach finansowych.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

	31.12.2018					
	na dzień:	Przed	Zmiana	Zmiana	Zmiana	Po
AKTYWA						
Gotówka i operacje z bankami centralnymi		8 841 902	-	-	-	8 841 902
Należności od banków		2 859 479	-	-	-	2 859 479
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		9 776 705	-	(8 208 838) ²⁾	(374 150) ³⁾	1 193 717
Pochodne instrumenty zabezpieczające		52 554	-	-	-	52 554
Należności od klientów w tym:		117 492 490	-	-	-	117 492 490
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie		116 056 599	-	-	-	116 056 599
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		366 751	-	-	-	366 751
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		1 069 140	-	-	-	1 069 140
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		177 482	-	9 012 281 ²⁾	-	9 189 763
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:		36 372 113	-	-	-	36 372 113
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		35 439 836	-	-	-	35 439 836
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		131 005	-	-	-	131 005
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		801 272	-	-	-	801 272
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań		-	-	-	374 150 ³⁾	374 150
Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone		2 396 937	8 762 ¹⁾	-	-	2 405 699
Wartości niematerialne		775 908	-	-	-	775 908
Wartość firmy		1 688 516	-	-	-	1 688 516
Rzeczowy majątek trwały		870 686	-	-	-	870 686
Aktywa z tytułu praw do użytkowania		-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto		950 886	-	-	-	950 886
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		11 123	-	-	-	11 123
Pozostałe aktywa		771 783	-	-	-	771 783
Aktywa razem		183 038 564	8 762	803 443	-	183 850 769
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY						
Zobowiązania wobec banków		1 039 979	-	-	-	1 039 979
Pochodne instrumenty zabezpieczające		903 170	-	-	-	903 170
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		1 238 002	-	247 688 ²⁾	-	1 485 690
Zobowiązania wobec klientów		139 469 776	-	-	-	139 469 776
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		8 233 994	-	555 755 ²⁾	-	8 789 749
Zobowiązania podporządkowane		2 543 940	-	-	-	2 543 940
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		3 311 969	-	-	-	3 311 969
Zobowiązania z tytułu leasingu		-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		186 769	-	-	-	186 769
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym		58 143	-	-	-	58 143
Pozostałe rezerwy		83 644	-	-	-	83 644
Pozostałe zobowiązania		2 108 821	26 179 ¹⁾	47 331 ²⁾	-	2 182 331
Zobowiązania razem		159 178 207	26 179	850 774	-	160 055 160
Kapitały						
Kapitał akcyjny		1 020 883	-	-	-	1 020 883
Pozostałe kapitały		18 150 998	(57 741) ¹⁾	-	-	18 093 257
Kapitał z aktualizacji wyceny		1 030 661	-	-	-	1 030 661
Zyski zatrzymane		1 490 654	-	(13 901) ²⁾	-	1 476 753
Wynik roku bieżącego		2 167 161	40 324 ¹⁾	(33 430) ²⁾	-	2 174 055
Kapitały razem		23 860 357	(17 417)	(47 331)	-	23 795 609
Zobowiązania i kapitały razem		183 038 564	8 762	803 443	-	183 850 769

¹⁾ Zmiany wynikające z ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A.

²⁾ Zmiany wynikające ze sposobu ujęcia wybranych transakcji na dłużnych papierach skarbowych z odrębnych transakcji kupna i sprzedaży na buy-sell-back oraz sell-buy-back, w tym dotyczące podatku od instytucji finansowych.

³⁾ Zmiany wynikające z wyodrębnienia w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycji *Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań*.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

01.01.2018 *

	na dzień:	Przed	Zmiana	Zmiana	Po
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankami centralnymi		4 114 801	-	-	4 114 801
Należności od banków		2 012 118	-	-	2 012 118
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		3 421 547	(1 111 343) ²⁾	(875 003) ³⁾	1 435 201
Pochodne instrumenty zabezpieczające		146 724	-	-	146 724
Należności od klientów w tym:		90 292 999	-	-	90 292 999
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie		89 157 480	-	-	89 157 480
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		1 135 519	-	-	1 135 519
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		-	5 631 488 ²⁾	-	5 631 488
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:		25 768 311	-	-	25 768 311
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		24 889 479	-	-	24 889 479
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		90 175	-	-	90 175
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		788 657	-	-	788 657
Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań		-	-	875 003 ³⁾	875 003
Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone		2 377 037	-	-	2 377 037
Wartości niematerialne		459 976	-	-	459 976
Wartość firmy		1 688 516	-	-	1 688 516
Rzeczowy majątek trwały		821 532	-	-	821 532
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto		764 476	-	-	764 476
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		8	-	-	8
Pozostałe aktywa		790 110	-	-	790 110
Aktywa razem		132 658 155	4 520 145	-	137 178 300
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY					
Zobowiązania wobec banków		1 414 448	-	-	1 414 448
Pochodne instrumenty zabezpieczające		578 798	-	-	578 798
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		1 263 859	230 895 ²⁾	-	1 494 754
Zobowiązania wobec klientów		102 155 522	-	-	102 155 522
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu		1 479 667	4 289 250 ²⁾	-	5 768 917
Zobowiązania podporządkowane		1 488 602	-	-	1 488 602
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		1 240 244	-	-	1 240 244
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		61 143	-	-	61 143
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym		49 873	-	-	49 873
Pozostałe rezerwy		57 216	-	-	57 216
Pozostałe zobowiązania		2 262 750	13 901 ²⁾	-	2 276 651
Zobowiązania razem		112 052 122	4 534 046	-	116 586 168
Kapitały					
Kapitał akcyjny		993 335	-	-	993 335
Pozostałe kapitały		16 176 183	-	-	16 176 183
Kapitał z aktualizacji wyceny		680 025	-	-	680 025
Zyski zatrzymane		840 334	(161) ²⁾	-	840 173
Wynik roku bieżącego		1 916 156	(13 740) ²⁾	-	1 902 416
Kapitały razem		20 606 033	(13 901)	-	20 592 132
Zobowiązania i kapitały razem		132 658 155	4 520 145	-	137 178 300

* dane na 1.01.2018 z uwzględnieniem wdrożenia MSSF 9

²⁾ Zmiany wynikające ze sposobu ujęcia wybranych transakcji na dłużnych papierach skarbowych z odrębnych transakcji kupna i sprzedaży na buy-sell-back oraz sell-buy-back, w tym dotyczące podatku od instytucji finansowych.

³⁾ Zmiany wynikające z wyodrębnienia w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycji *Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań*.

Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

	za okres:		1.01.2018 - 31.12.2018			Po
	Przed	Zmiana	Zmiana	Zmiana	Zmiana	
Zysk przed opodatkowaniem	2 658 064	40 324 ¹⁾	(33 430) ²⁾	-	-	2 664 958
Korekty razem:						
Amortyzacja	280 350	-	-	-	-	280 350
Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa	(364 765)	(40 324) ¹⁾	-	-	-	(405 089)
Zysk z działalności inwestycyjnej	(78 408)	-	-	-	-	(78 408)
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości	13 054	-	-	-	-	13 054
	2 508 295	-	(33 430)	-	-	2 474 865
Zmiany:						
Stanu rezerw	21 523	-	-	-	-	21 523
Stanu aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	(6 369 088)	-	7 114 288 ²⁾	(500 853) ³⁾	(13 172) ⁴⁾	231 175
Stanu aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	-	-	-	500 853 ³⁾	-	500 853
Stanu pochodnych instrumentów zabezpieczających	418 542	-	-	-	(179 596) ⁴⁾	238 946
Stanu należności od banków	(99 654)	-	-	-	(40 247) ⁴⁾	(139 901)
Stanu należności od klientów	(8 366 572)	-	-	-	(4 202 083) ⁴⁾	(12 568 655)
Stanu zobowiązań wobec banków	(4 164 926)	-	-	-	7 777 ⁴⁾	(4 157 149)
Stanu zobowiązań wobec klientów	23 435 073	-	-	-	1 044 394 ⁴⁾	24 479 467
Stanu należności/zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	6 754 327	-	(6 089 917) ²⁾	-	11 026 ⁴⁾	675 436
Stanu pozostałych aktywów i zobowiązań	(355 130)	2 988 ¹⁾	33 430 ²⁾	-	1 579 ⁴⁾	(317 133)
	11 274 095	2 988	1 057 801	-	(3 370 322)	8 964 562
Odsetki otrzymane dotyczące działalności operacyjnej	-	-	-	-	4 510 216 ⁴⁾	4 510 216
Odsetki zapłacone dotyczące działalności operacyjnej	-	-	-	-	(1 139 894) ⁴⁾	(1 139 894)
Odsetki naliczone wyłączone z działalności operacyjnej	(516 747)	-	-	-	-	(516 747)
Dywidendy	(491 480)	-	-	-	-	(491 480)
Podatek dochodowy zapłacony	(580 950)	-	-	-	-	(580 950)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	12 193 213	2 988	1 024 371	-	-	13 220 572
Wpływy	5 638 949	-	-	-	-	5 638 949
Zbycie udziałów w podmiotach zależnych	35	-	-	-	-	35
Zbycie / zapadalność inwestycyjnych aktywów finansowych	4 383 747	-	-	-	-	4 383 747
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	73 277	-	-	-	-	73 277
Dywidendy otrzymane	491 480	-	-	-	-	491 480
Odsetki otrzymane	690 410	-	-	-	-	690 410
Wydatki	(10 411 044)	(2 988)	-	-	-	(10 414 032)
Nabycie wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. pomniejszone o przejęte środki pieniężne	(186 482)	(2 988) ¹⁾	-	-	-	(189 470)
Nabycie udziałów w podmiotach powiązanych pomniejszone o przejęte środki	(19 990)	-	-	-	-	(19 990)
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(9 728 225)	-	-	-	-	(9 728 225)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego	(476 347)	-	-	-	-	(476 347)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 772 095)	(2 988)	-	-	-	(4 775 083)
Wpływy	5 659 259	-	-	-	-	5 659 259
Emisja dłużnych papierów wartościowych	4 290 794	-	-	-	-	4 290 794
Zaciągnięcia kredytów i pożyczek	1 368 465	-	-	-	-	1 368 465
Wydatki	(2 808 677)	-	-	-	-	(2 808 677)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(1 235 000)	-	-	-	-	(1 235 000)
Spląty kredytów i pożyczek	(1 173 101)	-	-	-	-	(1 173 101)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(307 627)	-	-	-	-	(307 627)
Odsetki zapłacone	(92 949)	-	-	-	-	(92 949)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	2 850 582	-	-	-	-	2 850 582
Przepływy pieniężne netto - razem	10 271 700	-	1 024 371	-	-	11 296 071
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	7 506 027	-	385 849 ²⁾	-	-	7 891 876
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	17 777 727	-	1 410 220 ²⁾	-	-	19 187 947

¹⁾ Zmiany wynikające z ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A.

²⁾ Zmiany wynikające z sposobu ujęcia wybranych transakcji na dłużnych papierach skarbowych z odrębnych transakcji kupna i sprzedaży na buy-sell-back oraz sell-buy-back, w tym dotyczące podatku od instytucji finansowych.

³⁾ Zmiany wynikające z wyodrębnienia w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycji *Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań*.

⁴⁾ Zmiany wynikające z wyodrębnienia w Sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych pozycji *Odsetki otrzymane dotyczące działalności operacyjnej* i *Odsetki zapłacone dotyczące działalności operacyjnej*.

Rachunek zysków i strat

	za okres:		1.01.2018 - 31.12.2018	
	Przed	Zmiana	Po	
Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek	5 174 209		5 174 209	
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	4 401 909		4 401 909	
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	683 986		683 986	
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	88 314		88 314	
Koszty odsetkowe	(1 111 153)		(1 111 153)	
Wynik z tytułu odsetek	4 063 056		4 063 056	
Przychody prowizyjne	1 900 245		1 900 245	
Koszty prowizyjne	(283 342)		(283 342)	
Wynik z tytułu prowizji	1 616 903		1 616 903	
Przychody z tytułu dywidend	492 607		492 607	
Zyski (straty) netto na udziałach w podmiotach powiązanych	(65)		(65)	
Wynik handlowy i rewaluacja	153 564		153 564	
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	40 522		40 522	
Pozostałe przychody operacyjne	154 335		154 335	
Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa	364 765	40 324 ¹⁾	405 089	
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(777 511)		(777 511)	
Koszty operacyjne w tym:	(3 023 043)		(3 023 043)	
- Koszty pracownicze i Koszty działania	(2 590 275)		(2 590 275)	
- Amortyzacja rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	(280 350)		(280 350)	
- Pozostałe koszty operacyjne	(152 418)		(152 418)	
Podatek od instytucji finansowych	(427 069)	(33 430) ²⁾	(460 499)	
Zysk przed opodatkowaniem	2 658 064	6 894	2 664 958	
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(490 903)		(490 903)	
Zysk za okres	2 167 161	6 894	2 174 055	

¹⁾ Zmiany wynikające z ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A.

²⁾ Zmiany wynikające ze sposobu ujęcia wybranych transakcji na dłużnych papierach skarbowych z odrębnych transakcji kupna i sprzedaży na buy-sell-back oraz sell-buy-back, w tym dotyczące podatku od instytucji finansowych.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	za okres:		1.01.2018 - 31.12.2018	
	Przed	Zmiana	Po	
Zysk za okres	2 167 161	6 894 ^{1,2)}	2 174 055	
Inne całkowite dochody netto, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	331 641	-	331 641	
Wycena i sprzedaż dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	379 159	-	379 159	
Podatek odroczoney	(72 040)	-	(72 040)	
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	30 274	-	30 274	
Podatek odroczoney	(5 752)	-	(5 752)	
Inne całkowite dochody netto, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:	18 865	-	18 865	
Wycena i sprzedaż kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody brutto	10 270	-	10 270	
Podatek odroczoney i bieżący	(1 966)	-	(1 966)	
Rezerwa na odpisy emerytalne - zyski/straty aktuarialne brutto	13 038	-	13 038	
Podatek odroczoney	(2 477)	-	(2 477)	
Inne całkowite dochody netto razem	350 506	-	350 506	
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	2 517 667	6 894 ^{1,2)}	2 524 561	

¹⁾ Zmiany wynikające z ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A.

²⁾ Zmiany wynikające ze sposobu ujęcia wybranych transakcji na dłużnych papierach skarbowych z odrębnych transakcji kupna i sprzedaży na buy-sell-back oraz sell-buy-back, w tym dotyczące podatku od instytucji finansowych.

2.5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

Santander Bank Polska S.A. sporządził sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej, według zasady kosztu historycznego za wyjątkiem pozycji wskazanych poniżej:

Pozycja	Zasady wyceny bilansowej
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Należności od klientów niespełniające testu kontraktowych przepływów pieniężnych	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody
Zobowiązania z tytułu rozliczanych w środkach pieniężnych płatności w formie akcji własnych	Zgodnie z wymogami MSSF 2 "Płatności w formie akcji"
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe	Wartość godziwa przez inne całkowite dochody - opcja
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Wartość godziwa przez wynik finansowy
Składniki aktywów trwałych	Cena nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszony o łączne odpisy amortyzacyjne oraz łączne straty z tytułu utraty wartości
Składniki aktywów trwałych przeznaczone do sprzedaży i grupy aktywów trwałych przeznaczone do sprzedaży	Wykazywane są w kwocie niższej z dwóch, tj. ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia

Santander Bank Polska S.A. zastosował takie same zasady rachunkowości, jak przy sporządzaniu sprawozdania finansowego za rok zakończony 31.12.2018 r. z wyłączeniem zmian wynikających z wdrożenia od 1.01.2019 r. MSSF 16 „Leasing” opisanych w dalszej części sprawozdania.

2.6. Zastosowanie szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Zmiany w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym je dokonano pod warunkiem, że dotyczyły one tylko tego okresu lub w okresie, w którym je dokonano i okresach przyszłych, jeśli wpływają one zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Najistotniejsze szacunki dokonywane przez Santander Bank Polska S.A.

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe aktywów finansowych

MSSF 9 wprowadza nowe podejście do szacowania odpisów z tytułu strat kredytowych, które bazuje na wyznaczeniu oczekiwanych strat kredytowych (expected credit loss ECL). Odpisy z tytułu ECL odzwierciedlają nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników, wartość pieniądza w czasie oraz racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych. Odpisy z tytułu ECL są mierzone w kwocie równej ECL w horyzoncie 12-miesięcznym albo ECL w horyzoncie pozostałego czasu życia instrumentu jeżeli zidentyfikowano dla nich istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu rozpoznania. W związku z powyższym model ECL wymaga dokonania szeregu ocen i szacunków elementów obarczonych niepewnością, w szczególności w zakresie:

- pomiaru ECL w horyzoncie 12 miesięcznym albo pozostałego czasu życia instrumentu,
- określenia kiedy następuje zdarzenie istotnego wzrostu ryzyka kredytowego,

- określenia przyszłych zdarzeń (forward looking) oraz ich prawdopodobieństwa, które są odzwierciedlone w oszacowaniu ECL.

W rezultacie odpisy z tytułu ECL są szacowane z wykorzystaniem złożonego modelu stworzonego z wykorzystaniem wielu informacji i z wykorzystaniem wielu technik statystycznych.

Struktura modeli wykorzystywanych w celu oszacowania ECL uwzględnia modele dla następujących parametrów:

- PD - Probability of Default, tj. Szacunek prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w danym horyzoncie czasowym (12-miesięcznym lub na całe życie);
- LGD - Loss Given Default, tj. część ekspozycji, która nie zostałaby odzyskana w przypadku zmaterializowania się zdarzenia niewykonania zobowiązania;
- EAD - Exposure at Default, tj. oczekiwana wielkość ekspozycji w przypadku zmaterializowania się zdarzenia niewykonania zobowiązania w horyzoncie 12-miesiący lub całego okresu życia.

Zmiany w powyższych szacunkach i strukturze modeli mogą mieć istotny wpływ na poziom odpisów z tytułu ECL ponad straty wynikające z materializacji ryzyka kredytowego w ramach istniejącego portfela instrumentów finansowych.

MSSF 9 uzależnia sposób rozpoznawania strat oczekiwanych w zależności od zmiany poziomu ryzyka, który nastąpił od momentu rozpoznania ekspozycji. Standard wprowadza trzy podstawowe etapy/koszyki rozpoznawania strat oczekiwanych:

- Koszyk 1 - w którym będą klasyfikowane ekspozycje dla których od momentu rozpoznania nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka rozumiane jako wzrost prawdopodobieństwa przeklasyfikowania do portfela z utratą wartości (Koszyk 3). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy.
- Koszyk 2 - w którym będą klasyfikowane ekspozycje, dla których od momentu rozpoznania nastąpił istotny wzrost ryzyka, ale jeszcze nie uprawdopodobniło się zdarzenie niewywiązania się z zobowiązania. Dla takich ekspozycji straty oczekiwane będą rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.
- Koszyk 3 - w którym będą klasyfikowane ekspozycje, dla których zmaterializowało się zdarzenia niewykonania zobowiązania (zaistniały przesłanki utraty wartości). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.

ECL jest obliczany dla ekspozycji indywidualnych (dla znaczących jednostkowych ekspozycji w koszyku 3) lub dla ekspozycji ocenianych portfelowo (dla pozostałych ekspozycji w koszyku 3, jak również dla wszystkich ekspozycji w koszyku 1 i 2).

Dla celów oceny ECL w podejściu portfelowym, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy (np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego stosowanego przez Santander Bank Polska S.A lub procesu oceniania według przyjętej skali z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, położenia geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników). Wybrane cechy charakterystyczne są istotne z punktu widzenia oceny przyszłych przepływów pieniężnych dla grup takich aktywów, gdyż wskazują, jaka jest zdolność dłużników do spłaty wszystkich wymaganych kwot zgodnie z warunkami umowy dotyczącej składnika aktywów będącego przedmiotem oceny.

Systemy klasyfikacji kredytowej zostały opracowane wewnętrznie i są stale ulepszone, np. poprzez zewnętrzną analizę wskaźnikową pozwalającą na lepsze zastosowanie wyżej wymienionych wskaźników do oszacowania odpisu aktualizującego.

Wyliczenie ECL w podejściu indywidualnym odbywa się w oparciu o wyliczenie sumy ważonych prawdopodobieństwem odpisów aktualizujących obliczonych dla wszystkich możliwych scenariuszy odzysku w zależności od aktualnie realizowanej dla danego klienta strategii odzysku.

W ramach analizy scenariuszowej wykorzystywane są przede wszystkim następujące strategie/scenariusze:

- Odzysk z prowadzonej działalności operacyjnej / refinansowania / wsparcia kapitałowego;
- Odzysk ze sprzedaży zabezpieczenia w trybie dobrowolnym;
- Odzysk w procesie egzekucji;
- Odzysk w ramach upadłości układowej / postępowania naprawczego / upadłości likwidacyjnej;
- Odzysk w ramach przejścia zadłużenia / aktywa / sprzedaży wierzytelności.

Ponadto dla ekspozycji klasyfikowanych jako POCL (purchased or originated credit impaired) - czyli zakupionych lub powstałych składników aktywów finansowych, które w momencie początkowego ujęcia są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe - oczekiwane straty będą rozpoznane w horyzoncie pozostałego czasu życia. Do utworzenia

takiego aktywa dochodzi w sytuacji rozpoznania aktywa z utratą wartości, a klasyfikacja POCl utrzymywana jest w całym okresie życia aktywa.

Aktywa kredytowe z utratą wartości

Aktywa kredytowe z utratą wartości są to aktywa z koszyka 3 lub POCl. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów lub gdy aktywo zostało rozpoznane jako POCl, a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące utratę wartości ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Wskazanie pojedynczego zdarzenia, powodującego utratę wartości może nie być możliwe, utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń. Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymanie warunków umowy,; np. opóźnienie w spłacie odsetek lub należności głównej powyżej 90 dni w kwocie przekraczającej próg materialności (500 zł dla w przypadku ekspozycji indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw oraz 3000zł dla klientów biznesowych i korporacyjnych)
- przyznanie dłużnikowi przez Santander Bank Polska S.A., ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, udogodnienia, którego w innym wypadku Santander Bank Polska S.A. by nie udzieliła;
- wysoce prawdopodobna upadłość dłużnika, postępowanie sanacyjne, układowe lub inna reorganizacja finansowa dłużnika;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe;
- pozyskane informacje wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
  - (i) negatywne zmiany dotyczące statusu płatności dłużnika w Santander Bank Polska S.A.,
  - (ii) krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem aktywów w Santander Bank Polska S.A.

Istotny wzrost ryzyka kredytowego

Jednym z kluczowych elementów MSSF 9 jest identyfikacja istotnego wzrostu ryzyka kredytowego decydującego o klasyfikacji do koszyka 2. Santander Bank Polska S.A. wypracował szczegółowe kryteria definicji istotnego wzrostu poziomu ryzyka bazujące na następujących głównych założeniach:

- Jakościowych:
  - Objęcie klienta dedykowanymi strategiami monitoringu będącymi konsekwencją zidentyfikowania sygnałów wczesnego ostrzeżenia świadczących o istotnym wzroście ryzyka kredytowego
  - Działania restrukturyzacyjne związane z udzieleniem klientom udogodnień wymuszonych ich trudną sytuacją finansową
  - Opóźnienie w spłacie zgodnie z kryteriami standardu tj. 30 dni przeterminowania połączone z progmem materialności spójnym z progmem stosowanym w definicji utraty wartości
- Ilościowych:
  - Metoda bufora ryzyka bazująca na porównaniu krzywych prawdopodobieństwa niewypłacalności w horyzoncie aktualnego pozostałego czasu życia ekspozycji według oceny poziomu ryzyka na moment rozpoznania ekspozycji i na datę raportową. Bufor ryzyka ustalany jest jako wartość względna dla każdej ekspozycji w oparciu o ocenę ryzyka wynikającą z modeli wewnętrznych i pozostałych parametrów ekspozycji wpływających na ocenę, czy znaczący wzrost ryzyka mógł wystąpić w odniesieniu do momentu początkowego rozpoznania ekspozycji (parametry te biorą pod uwagę typy produktu, strukturę terminową jak również rentowność). Metodologia bufora ryzyka została przygotowana wewnętrznie i opiera się na informacjach zebranych w trakcie procesu decyzyjnego, a także w procesie – strukturyzowania transakcji

Pomiar ECL

Drugim kluczowym elementem MSSF 9 jest podejście do szacowania parametrów ryzyka. Santander Bank Polska S.A. na potrzeby szacowania odpisów z tytułu strat oczekiwanych wykorzystuje własne oszacowania parametrów ryzyka bazujące na modelach wewnętrznych z uwzględnieniem dodatkowych modyfikacji wynikających z wymogów MSSF 9 (takich jak oszacowanie parametrów w horyzoncie czasu życia ekspozycji czy uwzględnienie przyszłych warunków

makroekonomicznych). Santander Bank Polska S.A. posiada metodologię dla parametrów modeli oraz modele zgodne z MSSF 9. Oczekiwane straty kredytowe stanowią iloczyn indywidualnych dla każdej ekspozycji oszacowanych wartości parametrów PD, LGD i EAD, a finalna wartość strat oczekiwanych jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych okresach (w zależności od koszyka w horyzoncie 12 miesięcy lub czasu życia) zdyskontowanych efektywną stopą procentową. Oszacowane parametry zgodnie z założeniami MSSF 9 podlegają korekcie z tytułu scenariuszy makroekonomicznych, w tym celu Santander Bank Polska S.A. określa czynniki wpływające na poszczególne klasy aktywów, aby oszacować odpowiednią ewolucję parametrów ryzyka. Santander Bank Polska S.A. wykorzystuje scenariusze opracowywane wewnętrznie, które podlegają aktualizacji w cyklu nie rzadszym niż półroczny. Modele i parametry stworzone na potrzeby MSSF 9 podlegają procesowi zarządzania modelami i będą podlegały regularnej kalibracji i walidacji.

Określenie przyszłych zdarzeń i ich prawdopodobieństwa

Przyszłe zdarzenia są odzwierciedlone zarówno w procesie szacowania strat z tytułu ECL jak i określenia istotnego wzrostu poziomu ryzyka kredytowego poprzez opracowanie odpowiednich scenariuszy makroekonomicznych, a następnie odzwierciedleniu ich w oszacowaniach parametrów dla każdego ze scenariusza. Finalna wartości parametrów jak i ECL powstaje jako średnio ważona wartość parametrów ważona prawdopodobieństwem każdego ze scenariuszy. Santander Bank Polska S.A. wykorzystuje 3 rodzaje wewnętrznie przygotowywanych scenariuszy tzw. bazowy oraz dwa alternatywne, które odzwierciedlają prawdopodobne alternatywne warianty scenariusza bazowego przy czym jeden jest określany jako pozytywny, a drugi negatywny.

W poniższych tabelach przedstawiono główne wskaźniki ekonomiczne wynikające ze scenariuszy według stanu na 31.12.2018 r. i 31.12.2019 r.

Scenariusz na 31.12.2019 r.		bazowy		optymistyczny		pesymistyczny	
prawdopodobieństwo		60%		20%		20%	
		średnia kolejne 3		średnia kolejne 3		średnia kolejne 3	
		2020	lata	2020	lata	2020	lata
PKB	r/r	3,50%	3,10%	4,60%	4,20%	2,40%	2,00%
WIBOR 3M	średnia	1,60%	1,60%	1,60%	1,60%	1,60%	1,60%
stopa bezrobocia	% aktywnych	2,80%	2,40%	2,80%	2,20%	2,90%	2,60%
CPI	r/r	3,50%	2,40%	3,60%	2,70%	3,40%	2,10%
EURPLN	koniec okresu	4,30	4,28	4,26	4,19	4,34	4,37

Scenariusz na 31.12.2018 r.		bazowy		optymistyczny		pesymistyczny	
prawdopodobieństwo		60%		20%		20%	
		średnia kolejne 3		średnia kolejne 3		średnia kolejne 3	
		2019	lata	2019	lata	2019	lata
PKB	r/r	3,70%	3,20%	4,60%	4,30%	2,80%	2,00%
WIBOR 3M	średnia	1,80%	2,50%	1,90%	3,20%	1,70%	1,80%
stopa bezrobocia	% aktywnych	2,80%	2,30%	2,80%	1,80%	3,20%	5,20%
CPI	r/r	2,10%	2,90%	2,30%	3,50%	1,90%	2,20%
EURPLN	koniec okresu	4,25	4,23	4,18	4,06	4,32	4,37

Potencjalne zmienności – Santander Bank Polska S.A

Zmiany prognoz wskaźników makroekonomicznych mogą skutkować istotnymi jednorazowymi efektami wpływającymi na poziom utworzonych odpisów.

Przyjęcie szacunków parametrów makroekonomicznych jedynie na poziomie jednego scenariusza (pesymistycznego lub optymistycznego) będzie skutkowało jednorazową zmianą odpisów na poziomie przedstawionym poniżej.

scenariusz	w mln zł	zmiana poziomu odpisu	
		31.12.2019	31.12.2018
pesymistyczny		8,5	19,3
optymistyczny		-9,8	-13,2

Powyższe szacunki stanowią teoretyczny szacunek zmiany poziomu parametrów, bez uwzględnienia potencjalnych migracji klasyfikacji pomiędzy koszykami przy zmianie scenariuszy.

Istotną zmienność dla rachunku wyników mogą stanowić przeklasyfikowania do koszyka 2 z koszyka 1. Teoretyczne przeklasyfikowanie 1% ekspozycji z koszyka 1 o najwyższym poziomie ryzyka do koszyka 2 dla każdego typu ekspozycji skutkowałoby wzrostem odpisów o 20,1 mln zł według stanu portfela na 31.12.2019 r. dla Santander Bank Polska S.A. (względem 47,1 mln zł wg stanu na 31.12.2018 r.).

Powyższe szacunki oznaczają spodziewaną zmienność kwoty odpisów wynikająca z zmian klasyfikacji ekspozycji pomiędzy koszykiem 1 i 2, a skutkującej materialnymi zmianami pokrycia ekspozycji odpisami z tytułu różnych horyzontów rozpoznawania strat oczekiwanych. Istotnym elementem wpływającym na zmienność szacunków jest również stosowanie prognoz makroekonomicznych w kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych.

Santander Bank Polska S.A. nie identyfikuje ekspozycji o niskim ryzyku kredytowym zgodnie z regułami wynikającymi z standardu MSSF 9, które pozwala na rozpoznanie oczekiwanych 12-miesięcznych strat nawet przy znacznym wzroście ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia.

Wycena aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań z tytułu leasingu

W odniesieniu do umów leasingu i zawierających komponent leasingu Santander Bank Polska S.A. dokonał szacunków wpływających na wartość aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz korespondujących z nimi zobowiązań z tytułu leasingu obejmujących ustalenie:

- okresu leasingu oraz
- stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych.

Okres leasingu

Santander Bank Polska S.A. ustalił okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu wraz z:

1. okresami, w których istnieje opcja przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
2. okresami, w których istnieje opcja wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca nie skorzysta z tej opcji.

Oceniając, czy można z wystarczającą pewnością założyć, że Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca skorzysta z opcji przedłużenia leasingu, lub że nie skorzysta z opcji wypowiedzenia leasingu, Santander Bank Polska S.A. uwzględnił wszystkie istotne fakty i okoliczności, które stanowią dla Santander Bank Polska S.A. zachętę ekonomiczną do tego, aby skorzystał z opcji przedłużenia leasingu lub nie skorzystał z opcji wypowiedzenia leasingu.

Dla umów zawartych na czas oznaczony Santander Bank Polska S.A. przyjął okres leasingu zgodny z okresem umowy leasingu, chyba że znane były okoliczności wskazujące na skorzystanie z opcji przedłużenia lub wypowiedzenia. Dla umów zawartych na czas nieoznaczony okres leasingu jest przyjmowany zwykle na okres 3 lat, chyba że dana lokalizacja zostanie objęta modernizacją. W takiej sytuacji przyjmuje się okres nieprzekraczający 5 lat. Dla aktywów z tytułu prawa do użytkowania o charakterze akcesoryjnym do aktywa zasadniczego okres leasingu jest tożsamy z okresem leasingu zasadniczego aktywa będącego przedmiotem umowy.

W odniesieniu do transakcji subleasingu, w ramach której bazowy składnik aktywów jest dalej oddawany w subleasing przez Santander Bank Polska S.A. jako zasadniczego leasingobiorcę („pośredniego leasingodawcę”) podmiotowi trzeciemu, a leasing („główny leasing”) między głównym leasingodawcą a leasingobiorcą pozostaje w mocy, okres umowy subleasingu nie przekracza okresu zasadniczej umowy leasingu.

Krańcowa stopa procentowa

Stopa dyskonta odpowiada krańcowej stopie w Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorcy na moment pierwszego zastosowania MSSF 16 i została ustalona jako suma dwóch elementów:

1. stopy wolnej od ryzyka (ang. „risk-free rate”),
2. marży kredytowej (ang. „credit spread”).

Średnie ważone krańcowe stopy procentowe zastosowane do zobowiązań dla leasingu finansowego na dzień pierwszego zastosowania dla poszczególnych walut wynoszą:

- złoty polski: 3,19 %
- dolar amerykański: 3,36 %
- EURO: 1,24 %

Wartość godziwa instrumentów finansowych, w tym instrumentów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych

Wartość godziwa jest ceną, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Santander Bank Polska S.A. stosuje metodologię wyceny do wartości godziwej ekspozycji kredytowych oraz instrumentów dłużnych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

W przypadku instrumentów, w ramach których można wyróżnić część bilansową jak i pozabilansową, zakres wyceny do wartości godziwej zależy od oceny charakteru ekspozycji, przy czym:

- część bilansowa zawsze podlega wycenie do wartości godziwej,
- część pozabilansowa podlega wycenie do wartości godziwej wyłącznie, jeśli spełniony jest, co najmniej jeden z warunków:
  - warunek 1: ekspozycja została desygnowana, jako wyceniana do wartości godziwej (opcja) lub,
  - warunek 2: ekspozycja może być rozliczona netto lub poprzez inny instrument lub,
  - warunek 3: Santander Bank Polska S.A. dokonuje odsprzedaży zobowiązania natychmiast po jego udzieleniu lub,
  - warunek 4: zobowiązanie zostało udzielone poniżej warunków rynkowych.

W ramach wyceny do wartości godziwej stosowane są techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku, których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Trzy powszechnie stosowane techniki obejmują:

- *metodę rynkową* - opiera się na wykorzystaniu cen i innych odpowiednich informacji generowanych przez transakcje rynkowe obejmujące identyczne lub porównywalne (tj. podobne) aktywa, zobowiązania bądź grupę aktywów i zobowiązań, taką jak jednostka gospodarcza,
- *metodę opartą na cenie nabycia* - odzwierciedla kwotę wymaganą aktualnie, aby odtworzyć wydajność danego składnika aktywów,
- *metodę dochodowościową* - opiera się na przeliczaniu przyszłych kwot (np. przepływów pieniężnych lub dochodu i wydatków) na jedną bieżącą (tj. zdyskontowanych) datę. Kiedy stosuje się metodę dochodowościową, wycena wartości godziwej odzwierciedla aktualne oczekiwania rynku, co do tych przyszłych kwot.

Santander Bank Polska S.A. do wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych stosuje metodę dochodowościową.

Za zastosowaniem metody dochodowościowej przemawiają następujące argumenty:

- brak aktywnego rynku,
- metoda odtworzeniowa nie jest wykorzystywana w przypadku aktywów finansowych (najczęściej dotyczy rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji w nieruchomości).

W przypadku ekspozycji kredytowej oraz instrumentu dłużnego typowym podejściem w ramach metody dochodowościowej jest zastosowanie do ustalenia wartości godziwej techniki wartości bieżącej. W ramach tej techniki dokonuje się szacunku oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych oraz ich dyskontowania adekwatną stopą procentową. Stosując technikę wartości bieżącej Santander Bank Polska S.A. uwzględnia następujące elementy w wycenie:

- oczekiwania, co do przyszłych przepływów pieniężnych,
- oczekiwania dotyczące ewentualnych zmian kwot i terminów przepływów pieniężnych (niepewności nieodłącznie związane z szacunkami przepływów pieniężnych),
- wartość pieniądza w czasie, szacowana poprzez zastosowanie stawek rynkowych wolnych od ryzyka,
- cenę za ryzyko niepewności nieodłącznie związane z przepływami pieniężnymi (tzw. premia za ryzyko) oraz
- inne czynniki, które uczestnicy rynku uwzględniłoby w danych okolicznościach.

Stosowana przez Santander Bank Polska S.A. technika wyceny do wartości bieżącej bazuje na kluczowych założeniach:

- przepływy pieniężne i stopy dyskontowe odzwierciedlają założenia, które uczestnicy rynku przyjęliby, wyceniając składnik aktywów,
- przepływy pieniężne i stopy dyskontowe uwzględniają tylko czynniki przypisywane składnikowi aktywów, który podlega wycenie,

- stopy dyskontowe odzwierciedlają założenia, które są zgodnie z założeniami związanymi z przepływami pieniężnymi,
- stopy dyskontowe są spójne z podstawowymi czynnikami ekonomicznymi waluty, w której przepływy pieniężne są denominowane.

Wypracowana przez Santander Bank Polska S.A. metodologia ustalania wartości godziwej zakłada dostosowanie modelu wyceny do wartości godziwej do charakterystyki wycenianego aktywa finansowego. Dokonując oceny konieczności dopasowania modelu do cech wycenianego aktywa Santander Bank Polska S.A. bierze pod uwagę następujące czynniki:

- sposób podejścia do wyceny (indywidualne czy zbiorowe/portfelowe) z uwagi na charakterystykę wycenianego instrumentu,
- czy dostępny jest harmonogram płatności czy też nie,
- czy wyceniane aktywo znajduje się jeszcze w ofercie Santander Bank Polska S.A. i czy ostatnio udzielone klientom produkty mogą stanowić grupę referencyjną dla wycenianego aktywa.

Pozostałymi istotnymi grupami instrumentów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej są wszystkie instrumenty pochodne, aktywa finansowe utrzymywane w rezydualnym modelu biznesowym, dłużne inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane w modelu biznesowym, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych oraz kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe. Te instrumenty finansowe są wyceniane poprzez odniesienie do obowiązujących cen rynkowych dla danego instrumentu lub poprzez zastosowanie odpowiedniego modelu wyceny.

W przypadku, gdy wartość godziwa jest obliczana z wykorzystaniem modeli wyceny dla rynków finansowych, zgodnie z wykorzystywaną metodologią wylicza się szacowane przepływy pieniężne z danego kontraktu, a następnie dyskontuje się je do wartości bieżącej. Modele te opierają się na niezależnie określanych parametrach rynkowych, np. krzywych stóp procentowych, cenach papierów wartościowych i towarów, zmienności kwotowań cen opcji oraz kursów walutowych. Większość parametrów rynkowych ustalana jest na podstawie kwotowań lub wynika z cen instrumentów finansowych.

Dla instrumentów finansowych, których wartość bilansowa oparta jest na obowiązujących cenach lub modelach wyceny, w uzasadnionych przypadkach Santander Bank Polska S.A. bierze pod uwagę konieczność rozpoznania dodatkowej korekty do wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Modele wyznaczania wartości godziwej są przedmiotem okresowych przeglądów.

Podsumowanie wartości bilansowej i godziwej poszczególnych grup aktywów i pasywów zawarto w nocie 43.

Szacunki dotyczące spraw spornych

Rezerwy na sprawy sporne są tworzone na podstawie oceny prawdopodobieństwa przegrania przez Santander Bank Polska S.A. sprawy sądowej.

Bank tworzy rezerwy na sprawy sporne zgodnie z wymogami MSR 37.

Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu prawdopodobieństwa kwoty do zapłaty.

Szacunki dotyczące rezerw portfelowych na ryzyko związane ze kredytami hipotecznymi w walutach obcych

W związku z wyrokiem TSUE opisanym w nocie 44 istnieje podwyższone ryzyko zakwestionowania klauzul umownych przez klientów w portfelu kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych do walut obcych których saldo na dzień 31.12.2019 r. wynosi 7 752 690 tys. zł. W związku z tym Zarząd rozważył ryzyko, iż założone na bazie harmonogramów przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych do walut obcych, mogą nie być w pełni odzyskiwalne i/ lub powstanie zobowiązanie skutkujące przyszłym wypływem środków pieniężnych. W wyniku przeprowadzonej analizy w zakresie zaaplikowania odpowiednich zasad rachunkowości Santander Bank Polska S.A. zastosował wymogi Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 37 i na dzień 31.12.2019 r. oprócz rozpoznanych rezerw na indywidualne sprawy sądowe dotyczące tego portfela ujął dodatkową rezerwę na ryzyko prawne w ujęciu portfelowym w kwocie 149 000 tys. zł.

Rezerwa portfelowa została oszacowana w oparciu o szereg założeń, w szczególności rezerwa na ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi w walutach obcych została oszacowana z uwzględnieniem: specyficznego horyzontu czasowego, szeregu prawdopodobieństw takich jak prawdopodobieństwo uznania klauzul umownych za abuzywne, prawdopodobieństw przegrania sporu sądowego a także w oparciu o różne możliwe scenariusze rozstrzygnięć spraw sądowych.

Zarząd zwraca uwagę, że założenia te charakteryzują się istotną niepewnością i w związku z tym mogą ulegać istotnym zmianom w okresach przyszłych. Szczegółowy opis założeń przyjętych do kalkulacji poszczególnych rezerw portfelowych znajduje się w nocie 36.

Szacunki dotyczące zwrotów prowizji z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich

W związku z wyrokiem TSUE z 11.09.2019 r. Santander Bank Polska S.A. ujął rezerwę na potencjalne roszczenia klientów z tytułu zwrotu części prowizji dla kredytów konsumenckich spłaconych przed terminem wynikającym z umowy kredytowej przed datą orzeczenia TSUE z dnia 11.09.2019 r.

W przypadku rezerwy na potencjalne roszczenia klientów z tytułu zwrotu części prowizji oszacowanie uwzględnia: typ produktu, formułę spłaty oraz wielkość kwoty prowizji podlegającej zwrotowi.

Ponadto zwracamy uwagę, że ze względu na przyjęte założenia w kalkulacji rezerwy portfelowej z tytułu zwrotu prowizji opisane powyżej podejście do oszacowania kwoty rezerwy nie uwzględnia roszczeń klientów wynikających z wcześniejszych spłat przedmiotowych kredytów, które wystąpiły pod dacie orzeczenia TSUE w tej sprawie, tj. po 11.09.2019 r. W przypadku tych spłat Santander Bank Polska S.A. rozpoznał stosowne zobowiązanie w pełnej wysokości, w związku z decyzją o zwrotach prowizji w pełnej wysokości wszystkim klientom. Oba wyliczenia tj. rezerwy i zobowiązania opierają się na kwocie do zwrotu obliczonej jako proporcja sumy płatności odsetkowych w okresach następujących po okresie, w którym wystąpiła nadpłata oraz całkowitej sumy płatności odsetkowych w pierwotnym okresie kredytowania.

Ponadto Santander Bank Polska S.A. dokonał przeszacowania wyceny należności kredytowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z użyciem efektywnej stopy procentowej w zakresie rozliczanych w czasie kosztów pośrednictwa dla spodziewanych przedpłat w posiadanym na 31.12.2019 r. portfelu kredytów, dla którego istnieje zobowiązanie do zwrotu prowizji w przypadku wcześniejszej spłaty przez klienta. Również te zagadnienia zostały szczegółowo opisane w nocie 36.

Inne wartości szacunkowe

Rezerwy związane ze świadczeniami pracowniczymi po okresie zatrudnienia tj. rezerwy na odprawy emerytalne są wyceniane metodą aktuarialną. Wycena aktuarialna tych rezerw jest aktualizowana nie rzadziej niż raz w roku. Szczegółowe informacje dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze opisane zostały w nocie 51.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia Santander Bank Polska S.A. szacuje, czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie.

Wartość godziwa praw planu motywacyjnego jest ustalana w oparciu o modele wyceny płatności w formie akcji. Model ten uwzględnia cenę wykonania, cenę akcji na dzień przyznania, stopę dyskontową - stopę wolną od ryzyka, oczekiwaną zmienność ceny akcji w okresie trwania programu oraz inne właściwe czynniki wpływające na wartość godziwą. Santander Bank Polska S.A. szacuje prawdopodobieństwo nabycia uprawnień, co ma wpływ na wartość programu w kosztach okresu. Opis programu motywacyjnego w formie akcji zawarto w nocie 52.

2.7. Oceny mogące istotnie wpłynąć na kwoty ujęte w sprawozdaniu finansowym

W trakcie stosowania zasad rachunkowości kierownictwo Santander Bank Polska S.A. oprócz ocen, które wymagają szacunków, dokonuje różnych subiektywnych ocen, mogących istotnie wpłynąć na kwoty ujęte w sprawozdaniach finansowych.

Ocena, czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek

Kluczową, z punktu widzenia przedmiotu działalności Santander Bank Polska S.A., jest ocena, czy warunki umowne związane ze składnikiem aktywów finansowych wskazują na istnienie określonych terminów przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą wartości nominalnej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Na potrzeby powyższej oceny, „kwota główna” oznacza wartość godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia a „odsetki” oznaczają zapłatę za wartość pieniądza w czasie, za ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie i za inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów (np. ryzyko płynności, koszty administracyjne), a także marżę zysku.

W ramach oceny mającej na celu ustalenie, czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek, Santander Bank Polska S.A. uwzględnia warunki umowy dotyczącej instrumentu. Obejmuje to ocenę, czy składnik aktywów finansowych zawiera warunek umowy, który mógłby zmienić rozkład w czasie lub kwotę wynikających z umowy przepływów pieniężnych, w wyniku, czego powyższy warunek nie zostałby spełniony. Przeprowadzając ocenę, Santander Bank Polska S.A. uwzględnia:

- zdarzenia warunkowe, które spowodowałyby zmianę rozkładu w czasie lub kwoty wynikających z umowy przepływów pieniężnych,
- charakterystykę dźwigni finansowej,
- warunki wcześniejszej spłaty oraz prolongaty,
- warunki ograniczające roszczenie Santander Bank Polska S.A. do przepływów pieniężnych z tytułu określonych aktywów (na przykład postanowienia dotyczące składnika aktywów finansowych „z niepełną odpowiedzialnością dłużnika”),
- cechy modyfikujące zapłatę za wartość pieniądza w czasie.

Wcześniejsza spłata spełnia kryterium SPPI, jeśli kwota wcześniejszej spłaty w znacznym stopniu odpowiada niedokonanym płatnościom kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, co może obejmować uzasadnioną rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy.

Ponadto wcześniejsza spłata jest uznawana za spójną z powyższym kryterium, jeśli Santander Bank Polska S.A. nabywa lub ustanawia składnik aktywów finansowych z premią lub dyskontem w stosunku do umownej kwoty nominalnej, kwota wcześniejszej spłaty w znacznym stopniu odpowiada umownej kwocie nominalnej i naliczonym (lecz niezapłaconym) odsetkom wynikającym z umowy (co może obejmować uzasadnioną rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy) oraz gdy wartość godziwa wcześniejszej spłaty jest nieznaczna w momencie początkowego ujęcia.

W trakcie stosowania zasad rachunkowości Zarząd Santander Bank Polska S.A. dokonał oceny spełnienia przez aktywa finansowe, w tym umowy kredytowe, których konstrukcja oprocentowania zawiera mnożnik większy od 1, kryteriów klasyfikacyjnych pozwalających na ich wycenę w zamortyzowanym koszcie, to jest:

- modelu biznesowego oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych.

Najistotniejszy portfel aktywów finansowych, których konstrukcja oprocentowania zawierała mnożnik większy od 1, obejmuje karty kredytowe udzielane do 1.08.2016 r., których formuła oprocentowania bazuje na 4x stopy lombardowej i nie zawiera bezpośredniej referencji do przepisów Kodeksu Cywilnego w zakresie ustawowych odsetek maksymalnych.

Portfel ten jest utrzymywany w modelu biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy. Ryzyko kredytowe stanowi dla tych aktywów podstawowe ryzyko zarządzane w ramach portfeli a analizy historyczne częstotliwości i skali sprzedaży nie wskazują na istotne sprzedaże portfeli aktywów następujące z innych przyczyn niż ryzyka kredytowego.

Dodatkowo nie stwierdzono, aby:

- wartość godziwa stanowiła kluczowy wskaźnik (KPI) oceny wyników portfela na potrzeby raportowania wewnętrznego,
- ocena wyników portfela była oparta wyłącznie o wartość godziwą aktywów w analizowanym portfelu,
- wynagrodzenie zarządzających portfelem było powiązane z wartością godziwą aktywów w analizowanym portfelu.

Natomiast warunki umowne związane ze składnikiem aktywów finansowych nie wskazują na istnienie określonych terminów przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą wartości nominalnej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty z uwagi na istnienie w konstrukcji oprocentowania dźwigni finansowej. Jej istnienie prowadzi do zwiększenia zmienności wynikających z umowy przepływów pieniężnych, w wyniku, czego te przepływy pieniężne nie mają one ekonomicznych cech właściwych odsetkom. Dlatego też portfel kart kredytowych o charakterystyce opisanej powyżej jest ujęty jako portfel wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Ocena modelu biznesowego

Modele biznesowe Santander Bank Polska S.A. ustala się na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza się łącznie Santander Bank Polska S.A aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy. Model biznesowy nie zależy od zamiarów kierownictwa Santander Bank Polska S.A., co do pojedynczego instrumentu, dlatego też ocena modelu biznesowego dokonywana jest na wyższym poziomie agregacji.

Model biznesowy dotyczy sposobu, w jaki Santander Bank Polska S.A. zarządza aktywami finansowymi, by wygenerować przepływy pieniężne. Oznacza to, że model biznesowy określa, czy przepływy pieniężne będą pochodzić z uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających:

- z umowy (model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy),
- ze sprzedaży aktywów finansowych (inny/rezydualny model biznesowy) czy

- z obu tych źródeł (model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych).

Przy ocenie modelu biznesowego Santander Bank Polska S.A. bierze pod uwagę zarówno kryteria ilościowe, jak i jakościowe, które zostały opisane w części dotyczącej klasyfikacji aktywów finansowych.

W sytuacji, gdy Santander Bank Polska S.A. zmienia model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, dokonuje ona przeklasyfikowania całego portfela aktywów finansowych przypisanych do danego modelu biznesowego na poziomie określonego segmentu sprawozdawczego a skutki związane ze zmianą kategorii wyceny ujmowane są jednorazowo w wyniku finansowym lub w innych całkowitych dochodach.

Santander Bank Polska S.A. oczekuje, że tego typu zmiany będą występować rzadko. Zmiany te są ustalane przez kierownictwo wyższego szczebla Santander Bank Polska S.A. i wynikają ze zmian zachodzących na zewnątrz lub wewnątrz Santander Bank Polska S.A. oraz muszą być istotne dla działalności Santander Bank Polska S.A. i możliwe do przedstawienia stronom zewnętrznym.

Leasing aktywów o małej wartości

Umowy leasingu dotyczące aktywów o wartości początkowej nieprzekraczającej 20 tys. zł, Santander Bank Polska S.A. ocenia jako leasing o małej wartości

2.8. Zasady rachunkowości

Za wyjątkiem zmian opisanych w punkcie 2., Santander Bank Polska S.A. spójnie stosował przyjęte zasady rachunkowości zarówno za okres sprawozdawczy, za które sporządzane jest sprawozdanie, jak i za okres porównawczy.

Waluty obce

Transakcje w walutach obcych

Walutą funkcjonalną Santander Bank Polska S.A. jest złoty polski (PLN).

Transakcje w walutach obcych są przeliczane po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, przeliczane są po kursie obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane w wartości godziwej, przeliczane są na walutę, w której sporządzane jest sprawozdanie finansowe po kursie, który obowiązywał na dzień ustalenia ich wartości godziwej. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w zyskach lub stratach z wyjątkiem różnic kursowych powstających z przeliczenia instrumentów kapitałowych innych jednostek, w odniesieniu do których wybrano opcję wyceny w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, które odnoszone do innych całkowitych dochodów.

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe

Ujmowanie i zaprzestanie ujmowania

Początkowe ujęcie

Santander Bank Polska S.A. ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związany postanowieniami umowy instrumentu.

Aktywa finansowe zakupione lub sprzedane w drodze standaryzowanej transakcji kupna lub sprzedaży odpowiednio ujmuje się lub zaprzestaje ich ujmowania na dzień rozliczenia transakcji.

Zaprzestanie ujmowania aktywów finansowych

Santander Bank Polska S.A. zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub
- przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania określone w dalszej części polityki.

Santander Bank Polska S.A. przenosi składnik aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub

- zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale zgodnie z porozumieniem spełniającym warunki określone w dalszej części polityki przyjmuje na siebie zobowiązanie umowne do przekazania przepływów pieniężnych na rzecz jednego lub większej liczby odbiorców.

Jeśli Santander Bank Polska S.A. zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych („pierwotny składnik aktywów”), ale przyjmuje na siebie zobowiązanie umowne do przekazania tych przepływów pieniężnych na rzecz jednej lub większej liczby jednostek („ostateczni odbiorcy”), Santander Bank Polska S.A. traktuje tę transakcję, jako przeniesienie składnika aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie trzy następujące warunki:

- Santander Bank Polska S.A. nie ma obowiązku wypłaty kwot ostatecznym odbiorcom dopóki nie otrzyma odpowiadających im kwot, które wynikają z pierwotnego składnika aktywów,
- na mocy umowy przeniesienia Santander Bank Polska S.A. nie może sprzedać lub zastawić pierwotnego składnika aktywów w inny sposób, niż jako ustanowione na rzecz ostatecznych odbiorców zabezpieczenie zobowiązania do przekazywania na ich rzecz przepływów pieniężnych,
- Santander Bank Polska S.A. jest zobowiązany do przekazania wszystkich przepływów pieniężnych otrzymanych przez nią w imieniu ostatecznych odbiorców bez istotnej zwłoki. Dodatkowo Santander Bank Polska S.A. nie jest upoważniony do reinwestowania tych przepływów pieniężnych, z wyjątkiem inwestycji w środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych (zgodnie z definicją w MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*) w krótkim okresie rozliczeniowym pomiędzy dniem otrzymania i wymaganym dniem przekazania do ostatecznych odbiorców, przy czym uzyskane odsetki z takich inwestycji są przekazywane ostatecznym odbiorcom.

Przenosząc składnik aktywów finansowych, Santander Bank Polska S.A. ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W takim przypadku:

- jeśli Santander Bank Polska S.A. przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych i ujmuje oddzielnie, jako aktywa lub zobowiązania, wszelkie prawa i obowiązki powstałe lub zachowane w wyniku przeniesienia,
- jeśli Santander Bank Polska S.A. zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych,
- jeśli Santander Bank Polska S.A. nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to ustala, czy zachowała kontrolę nad składnikiem aktywów finansowych. W takim przypadku:
  - (a) jeśli Santander Bank Polska S.A. nie zachował kontroli, zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych i ujmuje oddzielnie, jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki powstałe lub zachowane w wyniku przeniesienia,
  - (b) jeśli Santander Bank Polska S.A. zachował kontrolę, w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w stopniu, w jakim utrzymuje zaangażowanie w tym składniku.

Przeniesienie ryzyka i korzyści jest oceniane poprzez porównanie narażenia Santander Bank Polska S.A., przed i po dokonaniu przeniesienia, na ryzyko zmienności kwot i rozkładu w czasie przepływów pieniężnych netto związanych z przeniesionym składnikiem aktywów. Santander Bank Polska S.A. zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, jeśli narażenie na ryzyko zmienności wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych netto ze składnika aktywów finansowych nie zmienia się istotnie w wyniku przeniesienia. Santander Bank Polska S.A. przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, jeśli narażenie na ryzyko takiej zmienności przestało być istotne w porównaniu z całkowitą zmiennością wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych netto związanych ze składnikiem aktywów finansowych.

Santander Bank Polska S.A. zaprzestaje ujmowania części składnika aktywów finansowych (lub części grupy podobnych składników aktywów finansowych) wtedy i tylko wtedy, gdy część, której zaprzestanie ujmowania jest rozpatrywane, spełnia jeden z następujących trzech warunków:

- część obejmuje wyłącznie specyficznie określone przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych (lub grupy podobnych składników aktywów finansowych),
- część obejmuje wyłącznie w pełni proporcjonalny udział w przepływach pieniężnych z danego składnika aktywów finansowych (lub grupy podobnych składników aktywów finansowych),
- część obejmuje wyłącznie w pełni proporcjonalny udział w dokładnie określonych przepływach środków pieniężnych ze składnika aktywów finansowych (lub grupy podobnych składników aktywów finansowych).

We wszystkich innych przypadkach Santander Bank Polska S.A. zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych w całości (lub całości grupy podobnych składników aktywów finansowych).

Zaprzestanie ujmowania zobowiązań finansowych

Santander Bank Polska S.A. usuwa zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie przestało istnieć – to znaczy wtedy, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wymianę instrumentów dłużnych o zasadniczo różnych warunkach, dokonywaną pomiędzy Santander Bank Polska S.A. i wierzycielem, ujmuje się, jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego lub jego części (niezależnie od tego, czy wynikają one z trudności finansowych dłużnika, czy też nie) ujmuje się jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązania finansowego (lub części zobowiązania finansowego), które wygasło lub zostało przeniesione na inną stronę, a kwotą zapłaty, z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi lub przyjętych zobowiązań, ujmuje się w wyniku finansowym.

Jeśli Santander Bank Polska S.A. odkupuje część zobowiązania finansowego, to przypisuje poprzednią wartość bilansową zobowiązania finansowego między część, która będzie w dalszym ciągu ujmowana, oraz część, którą przestaje się ujmować, w proporcji do wartości godziwych odpowiadających tym częściom na dzień odkupu. Różnicę pomiędzy:

- wartością bilansową przypisaną do części, którą przestaje się ujmować oraz
- zapłatą otrzymaną w zamian za część, którą przestaje się ujmować, z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi lub przyjętych zobowiązań,

ujmuje się w wyniku finansowym.

Klasyfikacja aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Klasyfikacja aktywów finansowych

Klasyfikacja aktywów finansowych niebędących instrumentem kapitałowym

O ile Santander Bank Polska S.A. nie wybrał opcji wyceny aktywa finansowego w wartości godziwej przez wynik finansowy, Santander Bank Polska S.A. klasyfikuje składnik aktywów finansowych niebędący instrumentem kapitałowym, jako wyceniany po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie albo w wartości godziwej przez inne całkowite dochody bądź w wartości godziwej przez wynik finansowy na podstawie:

- modelu biznesowego Santander Bank Polska S.A. w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz
- charakterystyk wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno utrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba, że jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Santander Bank Polska S.A. może w momencie początkowego ujęcia nieodwołalnie wyznaczyć składnik aktywów finansowych, jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli w ten sposób eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia (określaną czasami, jako „niedopasowanie księgowie”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad.

Klasyfikacja aktywów finansowych będących instrumentem kapitałowym

Składnik aktywów finansowych będący instrumentem kapitałowym Santander Bank Polska S.A. wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba, że w momencie początkowego ujęcia dokonała nieodwołalnego wyboru odnośnie do określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Inwestycje w inne podmioty spełniające kryterium instrumentu dłużnego Santander Bank Polska S.A. klasyfikuje jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Modele biznesowe

Modele biznesowe Santander Bank Polska S.A. ustalane są na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza ona łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy. Model biznesowy nie zależy od zamiarów kluczowego kierownictwa Santander Bank Polska S.A., co do pojedynczego instrumentu.

Model biznesowy dotyczy sposobu, w jaki Santander Bank Polska S.A. zarządza aktywami finansowymi, by wygenerować przepływy pieniężne. Oznacza to, że model biznesowy określa, czy przepływy pieniężne będą pochodzić:

- z uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- ze sprzedaży aktywów finansowych czy
- z obu tych źródeł.

Ocena modelu biznesowego nie jest przeprowadzana na podstawie scenariuszy, których Santander Bank Polska S.A. nie może racjonalnie oczekiwać, takich jak tzw. „najbardziej pesymistyczny scenariusz” lub „scenariusz warunków skrajnych”.

Santander Bank Polska S.A. ustala model biznesowy na podstawie oceny kryteriów jakościowych i ilościowych.

Kryteria jakościowe oceny modelu biznesowego

Model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi jest kwestią faktów, a nie deklaracji. Można go zaobserwować poprzez działania, jakie są podejmowane, aby zrealizować cel modelu biznesowego. Santander Bank Polska S.A. dokonuje osądu sytuacji przy dokonywaniu oceny swojego modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, a ocena ta nie jest zależna od jednego czynnika lub działania. Santander Bank Polska S.A. bierze natomiast pod uwagę wszystkie stosowne kryteria jakościowe i ilościowe, które są dostępne na dzień oceny modelu biznesowego. Takie stosowne dowody obejmują następujące kwestie:

- przyjęte polityki oraz cele biznesowe w ramach danego portfela oraz ich wykonanie w praktyce. W szczególności, ocenie podlega strategia kadry kierowniczej w zakresie pozyskiwania przychodów z tytułu kontraktowych płatności odsetkowych, utrzymywania określonego profilu stóp procentowych portfela, zarządzania luką płynności oraz pozyskiwania przepływów pieniężnych w wyniku sprzedaży aktywów finansowych,
- sposób, w jaki oceniana jest dochodowość portfela aktywów finansowych oraz raportowana i analizowana przez kluczową kadrę kierowniczą,
- typy ryzyka, które wpływają na dochodowość i efektywność danego modelu biznesowego (oraz aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego) oraz sposób zarządzania zidentyfikowanymi typami ryzyka,
- sposób wynagradzania zarządzających działalnością biznesową w ramach danego modelu biznesowego – tzn. czy wynagrodzenie kluczowej kadry kierowniczej uzależnione jest od zmian wartości godziwej aktywów finansowych lub wartości pozyskanych kontraktowych przepływów pieniężnych.

Kryteria ilościowe oceny modeli biznesowych

Oprócz kryteriów jakościowych identyfikacja modelu biznesowego powinna też obejmować kryteria ilościowe chyba, że analiza kryteriów jakościowych w sposób jednoznaczny wskazuje na istnienie modelu rezydualnego zarządzanego na podstawie wartości godziwej.

Analiza kryteriów ilościowych stosowanych przy ocenie modelu biznesowego jest przeprowadzana w celu ustalenia, czy sprzedaż aktywów finansowych w przeciągu analizowanego okresu nie przekracza ustalonych w wewnętrznych regulacjach wartości progowych ustalonych w ujęciu procentowym.

W analizie kryteriów ilościowych Santander Bank Polska S.A. analizuje częstotliwość, wartości oraz moment sprzedaży aktywów finansowych dokonanych we wcześniejszych okresach sprawozdawczych, przyczyny dokonania tych sprzedaży oraz oczekiwań co do przyszłej aktywności sprzedażowej.

Przy analizie kryteriów ilościowych oceny modelu biznesowego, Santander Bank Polska S.A. uznaje, że model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy dopuszcza sprzedaż aktywów, bez wpływu na obecny model biznesowy, w następujących przypadkach:

- sprzedaż wynikająca ze wzrostu ryzyka kredytowego związanego z aktywami,
- sprzedaż, która występuje nieczęsto (nawet, jeżeli o znaczącej wartości),
- sprzedaż o nieznacznej wartości (nawet, jeżeli występuje często),
- sprzedaż aktywów w celach płynnościowych w warunkach skrajnych (ang. stress case scenario),
- sprzedaż, która jest wymuszona przez strony trzecie – dotyczy to aktywów, które w związku np. z wymogami organów nadzorczych muszą zostać sprzedane, jednak pierwotnie były one utrzymywane w celu pozyskiwania umownych przepływów pieniężnych,
- sprzedaż aktywów w przypadku przekroczenia limitów koncentracji określonych w wewnętrznych procedurach, stanowiąca element polityki zarządzania ryzykiem kredytowym,
- sprzedaż dokonana blisko terminu zapadalności aktywów finansowych, a dochody ze sprzedaży stanowią przybliżenie umownych przepływów pieniężnych, które Santander Bank Polska S.A. pozyskałaby utrzymując aktywa do terminu zapadalności.

Pozostałe formy sprzedaży aktywów w ramach modelu biznesowego zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (np. częste i jednocześnie o znacznej wartości) prowadzą do konieczności zmiany modelu biznesowego oraz przeklasyfikowania aktywów finansowych, które zostały pierwotnie do tego modelu przypisane.

Rodzaje modeli biznesowych

Analiza kryteriów jakościowych i ilościowych pozwala na wyodrębnienie w ramach prowadzonej przez Santander Bank Polska S.A. działalności trzech zasadniczych modeli biznesowych:

- model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (ang. hold to collect),
- model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych (ang. hold to collect and sell),
- inny/rezydualny model biznesowy (model biznesowy zakładający realizację przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów).

Poniżej przedstawiono charakterystykę każdego z modeli biznesowych wraz ze wskazaniem instrumentów finansowych utrzymywanych w ich ramach.

Model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy

Aktywa finansowe, które są utrzymywane w ramach modelu biznesowego zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, są zarządzane z zamiarem realizowania przepływów pieniężnych poprzez otrzymywanie płatności wynikających z umowy w całym okresie życia instrumentu. Oznacza to, że Santander Bank Polska S.A. zarządza aktywami utrzymywanymi w portfelu w celu uzyskiwania tych konkretnych przepływów pieniężnych wynikających z umowy (zamiast zarządzania ogólnym zwrotem z portfela zarówno poprzez utrzymywanie, jak i sprzedaż aktywów). Przy ustalaniu, czy przepływy pieniężne mają być realizowane poprzez uzyskiwanie wynikających z umowy przepływów pieniężnych z aktywów finansowych, niezbędne jest rozpatrzenie częstotliwości, wartości i rozkładu w czasie sprzedaży we wcześniejszych okresach, powodów tej sprzedaży oraz oczekiwań, co do przyszłych operacji sprzedaży. Sprzedaż sama w sobie nie decyduje jednak o modelu biznesowym i w związku z tym nie może być rozpatrywana odrębnie. Natomiast informacje dotyczące wcześniejszej sprzedaży i oczekiwań, co do przyszłej sprzedaży stanowią dowody świadczące o tym, w jaki sposób realizowany jest deklarowany cel Santander Bank Polska S.A. w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz, w szczególności, w jaki sposób realizowane są przepływy pieniężne. Santander Bank Polska S.A. każdorazowo rozpatruje informacje dotyczące wcześniejszej sprzedaży w kontekście powodów tej sprzedaży oraz warunków, jakie istniały w momencie tej sprzedaży, w porównaniu z obecnymi warunkami. Mimo że celem modelu biznesowego Santander Bank Polska S.A. może być utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, Santander Bank Polska S.A. nie musi utrzymywać wszystkich tych instrumentów do terminu wymagalności. W związku z tym model biznesowy Santander Bank Polska S.A. może zakładać utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy nawet w przypadku, gdy następuje sprzedaż aktywów finansowych lub sprzedaż taka jest przewidywana w przyszłości.

Model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy obejmuje całe spektrum działalności kredytowej, m.in. kredyty korporacyjne, kredyty hipoteczne i konsumenckie, karty kredytowe, udzielone pożyczki, a także instrumenty dłużne (np. obligacje skarbowe, obligacje korporacyjne), które nie są

utrzymywane w celach płynnościowych. W ramach tego modelu ujmuje się zasadniczo także aktywa finansowe z tytułu rozliczeń z dostawcami, które są ujmowane w księgach Santander Bank Polska S.A. na bazie wystawionej faktury z kwotą do zapłaty w terminie płatności nieprzekraczającym 1 roku.

Model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych

Santander Bank Polska S.A. może utrzymywać aktywa finansowe w ramach modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż składników aktywów finansowych. W modelu biznesowym tego rodzaju kluczowy personel kierowniczy Santander Bank Polska S.A. podjął decyzję o tym, że zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych są niezbędne do realizowania celu modelu biznesowego. Istnieją różne cele, które mogą być zgodne z tego rodzaju modelem biznesowym. Na przykład celem modelu biznesowego może być zarządzanie bieżącymi potrzebami w zakresie płynności, utrzymanie określonego profilu przychodów z tytułu odsetek lub dostosowanie okresu życia aktywów finansowych do terminu wymagalności zobowiązań, które są finansowane z tych aktywów. Aby zrealizować taki cel, Santander Bank Polska S.A. będzie zarówno uzyskiwać przepływy pieniężne wynikające z umowy, jak i sprzedawać aktywa finansowe.

W porównaniu z modelem biznesowym zakładającym utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów finansowych wynikających z umowy, niniejszy model biznesowy zazwyczaj zakłada większą częstotliwość i wartość sprzedaży. Wynika to z faktu, że sprzedaż aktywów finansowych jest niezbędna do realizacji celu modelu biznesowego, a nie jest tylko jego działaniem sporadycznym. Nie istnieje jednak żaden określony próg częstotliwości lub wartości sprzedaży, który musi zostać osiągnięty w tym modelu biznesowym, ponieważ zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych są niezbędne do realizacji celu tego modelu.

Model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych obejmuje:

- aktywa finansowe nabyte dla celów zarządzania płynnością, takie jak np. obligacje Skarbu Państwa, bony NBP oraz
- kredyty i pożyczki objęte procesem underwritingu, czyli części ekspozycji kredytowych, w odniesieniu do których istnieje zamiar sprzedaży przed terminem wymagalności z przyczyn innych niż wzrost ryzyka kredytowego.

Inny/rezydualny model biznesowy

Aktywa finansowe są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli nie są utrzymywane w ramach modelu biznesowego, który zakłada utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, lub modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych. Modelem biznesowym, który prowadzi do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy, jest model, w którym Santander Bank Polska S.A. zarządza aktywami finansowymi w celu realizowania przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów. Santander Bank Polska S.A. podejmuje decyzje w oparciu o wartości godziwe aktywów i zarządza nimi w celu realizowania tych wartości godziwych. W takim przypadku cel Santander Bank Polska S.A. będzie zazwyczaj realizowany poprzez aktywne kupno i sprzedaż. Nawet, jeśli Santander Bank Polska S.A. będzie uzyskiwać przepływy pieniężne wynikające z umowy w trakcie utrzymywania aktywów finansowych, cel takiego modelu biznesowego nie jest realizowany poprzez zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych. Wynika to z faktu, że uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy nie jest niezbędne do realizacji celu modelu biznesowego, natomiast jest ono działaniem ubocznym tego modelu.

Do innego/rezydualnego modelu klasyfikowane są aktywa utrzymywane przez Santander Bank Polska S.A., a nieobjęte pierwszą i drugą kategorią modelu biznesowego. Zawierają one aktywa finansowe skategoryzowane, jako „przeznaczone do obrotu” w sprawozdaniu finansowym – np. notowane instrumenty kapitałowe, obligacje komercyjne nabyte w celach handlowych oraz instrumenty pochodne (np. opcje, IRS, FRA, CIRS, FX Swap) niestanowiące wbudowanego instrumentu pochodnego.

Przeważającym modelem biznesowym w Santander Bank Polska S.A. jest model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy za wyjątkiem:

- instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody utrzymywanych w segmencie ALM oraz kredytów i pożyczek objętych procesem underwritingu opisanym powyżej, dla których ustalono model biznesowy, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych,
- instrumentów przeznaczonych do obrotu, w tym instrumentów dłużnych oraz instrumentów pochodnych, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń - właściwym modelem biznesowym jest inny/rezydualny model biznesowy.

Zmiana modelu biznesowego

Santander Bank Polska S.A. dokonuje przeklasyfikowania aktywów finansowych objętych danym modelem biznesowym, wtedy i tylko wtedy, gdy zmienia ona model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. Oczekuje się, że tego typu zmiany będą występować rzadko. Zmiany te są ustalane przez kierownictwo wyższego szczebla Santander Bank Polska S.A. i wynikają ze zmian zachodzących na zewnątrz lub wewnątrz Santander Bank Polska S.A. oraz muszą być istotne dla jej działalności i możliwe do przedstawienia stronom zewnętrznym. W podobny sposób zmiana modelu biznesowego Santander Bank Polska S.A. ma miejsce jedynie, jeśli Santander Bank Polska S.A. rozpoczyna lub kończy wykonywać działanie, które jest istotne dla jej działalności (przykładowo nabycie lub sprzedaż określonego rodzaju działalności bądź zakończenie jego prowadzenia).

Zmiana celu modelu biznesowego Santander Bank Polska S.A. dokonywana jest przed dniem przeklasyfikowania.

Za zmiany modelu biznesowego nie uważa się:

- zmiany zamiarów związanych z konkretnymi aktywami finansowymi (nawet w przypadku znacznych zmian warunków rynkowych),
- tymczasowego zaniku określonego rynku aktywów finansowych,
- przeniesienia aktywów finansowych między segmentami Santander Bank Polska S.A. stosującymi różne modele biznesowe.

Jeśli Santander Bank Polska S.A. dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych, czyni to prospektywnie, począwszy od dnia przeklasyfikowania.

Jeśli Santander Bank Polska S.A. dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wartość godziwą tego składnika ustala się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym zamortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych a wartością godziwą ujmują się w wyniku finansowym.

Charakterystyka umownych przepływów pieniężnych

Santander Bank Polska S.A. klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie charakterystycznych dla tego składnika przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jeśli jest on utrzymywany w ramach modelu biznesowego:

- zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy lub
- modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych, o ile Santander Bank Polska S.A. nie wyznaczył składnika aktywów finansowych, jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aby tego dokonać, Santander Bank Polska S.A. ustala, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne z analizowanego składnika aktywów są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Kwota główna jest wartością godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia. Kwota główna może jednak ulec zmianie w ciągu całego okresu życia składnika aktywów finansowych (np. w przypadku spłat kwoty głównej).

Odsetki powinny obejmować zapłatę za:

- wartość pieniądza w czasie,
- ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie,
- inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów,
- a także marżę zysku.

Wartość pieniądza w czasie jest elementem odsetek, który odzwierciedla wyłącznie upływ czasu. Oznacza to, że wartość pieniądza w czasie nie stanowi zapłaty za inne rodzaje ryzyka lub koszty związane z utrzymywaniem składnika aktywów finansowych. Aby ocenić, czy dany element stanowi zapłatę jedynie za upływ czasu, Santander Bank Polska S.A. kieruje się własnym osądem i rozpatruje istotne czynniki, takie jak waluta, w której denominowany jest składnik aktywów finansowych, oraz okres, na jaki ustalona jest stopa procentowa.

Ryzyko kredytowe definiuje się, jako ryzyko, że jedna ze stron instrumentu finansowego, nie wywiązując się ze swoich zobowiązań, spowoduje poniesienie strat finansowych przez Santander Bank Polska S.A. Innymi słowy, ryzyko kredytowe odnosi się do możliwości wystąpienia niespłacenia przez Klienta kapitału oraz należnych odsetek w terminie umownym.

Za pozostałe podstawowe rodzaje ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów uznaje się przykładowo koszty administracyjne związane z analizą wniosku kredytowego, oceną zdolności kredytowej klienta, monitoringiem sytuacji ekonomiczno-finansowej etc.

Do instrumentów finansowych, które nie spełniają wymogów charakterystyki umownych przepływów pieniężnych Santander Bank Polska S.A. zalicza:

- portfel kart kredytowych, których konstrukcja oprocentowania jest oparta na zasadach obowiązujących w Santander Bank Polska S.A. do dnia 1.08.2016 r.,
- instrumenty przewidujące partycypację Santander Bank Polska S.A. w wyniku finansowym klienta oraz
- pozostałe instrumenty, których umowne przepływy pieniężne nie spełniają definicji odsetek z uwagi na brak ekonomicznego powiązania pomiędzy wysokością odsetek naliczonych a wysokością odsetek, do których Santander Bank Polska S.A. jest uprawniona.

Klasyfikacja zobowiązań finansowych

Santander Bank Polska S.A. klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe, jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej;
- zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania, lub wtedy, gdy ma zastosowanie podejście wynikające z utrzymania zaangażowania;
- umów gwarancji finansowych. Po początkowym ujęciu wystawca takiej umowy w późniejszych okresach wycenia ją według wyższej z następujących wartości:
  - (1) kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe,
  - (2) początkowo ujętej kwoty, w odpowiednich przypadkach pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15;
- zobowiązań do udzielenia pożyczki oprocentowanej poniżej rynkowej stopy procentowej. Wystawca takiego zobowiązania (o ile nie wybrano opcji wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy) w późniejszych okresach wycenia ją według wyższej z następujących wartości:
  - (1) kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe,
  - (2) początkowo ujętej kwoty, w odpowiednich przypadkach pomniejszonej o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15;
- warunkowej zapłaty ujętej przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3. Taka zapłata warunkowa jest wyceniana w późniejszych okresach w wartości godziwej, a zmiany są ujmowane w wyniku finansowym.

W momencie początkowego ujęcia Santander Bank Polska S.A. może nieodwołalnie wyznaczyć zobowiązanie finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji, ponieważ:

- eliminuje to lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami, jako „niedopasowanie księgowo”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad lub
- grupa zobowiązań finansowych bądź aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jest zarządzana, a jej wyniki są oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, a informacje o tej grupie przygotowane na tej podstawie są przekazywane wewnątrz Santander Bank Polska S.A. kluczowemu personelowi kierowniczemu (zgodnie z definicją zawartą w MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych*).

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest komponentem kontraktu hybrydowego, który zawiera również niebędącą instrumentem pochodnym umowę zasadniczą, powodującym, że niektóre z przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmieniają się w sposób podobny do przepływów, które wynikałyby z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego. Wbudowany instrument pochodny sprawia, że część lub całość przepływów pieniężnych, które w innym przypadku byłyby wymagane zgodnie z umową, jest modyfikowana w oparciu o określoną stopę procentową, cenę instrumentu finansowego, cenę towaru, kurs walutowy, indeks cen lub stóp, rating kredytowy lub indeks kredytowy, bądź inną zmienną, pod warunkiem, że zmienna niebędąca zmienną finansową nie jest specyficzna dla którejkolwiek ze stron

umowy. Instrument pochodny dołączony do instrumentu finansowego, który zgodnie z umową może zostać przeniesiony niezależnie od tego instrumentu finansowego, albo, którego kontrahentem jest inna strona, nie jest wbudowanym instrumentem pochodnym, lecz oddzielnym instrumentem finansowym.

Dla aktywów finansowych, które spełniają definicję wbudowanych instrumentów pochodnych, instrument pochodny stanowiący komponent kontraktu hybrydowego nie jest wydzielany od umowy zasadniczej niebędącej instrumentem pochodnym.

Wycena aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Początkowa wycena

W momencie początkowego ujęcia Santander Bank Polska S.A. wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

Jeśli jednak wartość godziwa składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego w momencie początkowego ujęcia różni się od ceny transakcyjnej, Santander Bank Polska S.A. ujmuje ten instrument na ten dzień w następujący sposób:

- jeżeli wartość godziwa znajduje potwierdzenie w cenie notowanej na aktywnym rynku za identyczny składnik aktywów lub identyczne zobowiązanie (tj. w danych wejściowych poziomu 1) lub opiera się na technice wyceny, w której wykorzystuje się tylko dane z obserwowalnych rynków, wówczas Santander Bank Polska S.A. ujmuje różnicę między wartością godziwą w momencie początkowego ujęcia a ceną transakcyjną, jako zysk lub stratę,
- we wszystkich innych przypadkach – skorygowaną w celu odroczenia różnicy między wartością godziwą w momencie początkowego ujęcia a ceną transakcyjną. Po początkowym ujęciu Santander Bank Polska S.A. ujmuje odroczoną różnicę, jako zysk lub stratę tylko do wysokości, jaka wynika ze zmiany czynnika (w tym czasu), którą uczestnicy rynku uwzględniłby przy wycenie składnika aktywów lub zobowiązania.

W momencie początkowego ujęcia Santander Bank Polska S.A. wycenia należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania (ustalonego zgodnie z MSSF 15), w ich cenie transakcyjnej (zgodnie z definicją w MSSF 15).

Wycena aktywów finansowych po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu Santander Bank Polska S.A. wycenia składnik aktywów finansowych w:

- zamortyzowanym koszcie lub
- wartości godziwej przez inne całkowite dochody lub
- wartości godziwej przez wynik finansowy.

Dla aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowych odpisów na oczekiwane straty kredytowe nie wylicza się.

Wycena zobowiązań finansowych po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu Santander Bank Polska S.A. wycenia zobowiązanie finansowe w:

- zamortyzowanym koszcie lub
- wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu obejmują: zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, otrzymane kredyty i pożyczki, wyemitowane dłużne instrumenty finansowe oraz zobowiązania podporządkowane.

Jako zobowiązania podporządkowane ujmuje się zobowiązania, które w razie likwidacji lub upadłości Santander Bank Polska S.A. są spłacane po zaspokojeniu wszystkich innych wierzycieli Santander Bank Polska S.A. Podstawą kwalifikacji zobowiązań finansowych, jako zobowiązań podporządkowanych jest decyzja Komisji Nadzoru Finansowego wydana na wniosek Santander Bank Polska S.A.

Wycena w zamortyzowanym koszcie

Aktywa finansowe

Metoda efektywnej stopy procentowej

Przychód z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej do wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, za wyjątkiem składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. W momencie przeklasyfikowania do koszyka 3 aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów

finansowych, przychody z tytułu odsetek naliczane są od wartości netto aktywów finansowych i wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody odsetkowe od aktywów POCl oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, skorygowanej o ryzyko kredytowe rozpoznane dla całego cyklu życia aktywów. Skorygowaną o ryzyko kredytowe efektywną stopę procentową liczy się poprzez uwzględnienie przyszłych przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt ryzyka kredytowego rozpoznawanego w całym okresie życia aktywów.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego do wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Santander Bank Polska S.A. dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych odpisów aktualizujących związanych z nieściągalnością kredytów.

Wyliczenie obejmuje płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje (np. za uruchomienie i przyznanie kredytu, uruchomienie transzy kredytu, prolongatę kredytu, odnowienie kredytu, prowizja za restrukturyzację, aneksy powodujące zmiany w przepływach), koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta.

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktów kredytowych są w części rozliczane w przychodach odsetkowych z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej, gdy istnieje możliwość ich bezpośredniego powiązania z umową kredytową, a w części są rozpoznawane w wyniku z tytułu prowizji, w momencie ich poniesienia, gdy nie ma możliwości jednoznacznego przypisania do określonej umowy kredytowej.

Efektywna stopa procentowa skorygowana o ryzyko kredytowe to stopa, za pomocą której szacowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne w ciągu całego oczekiwanego okresu życia składnika aktywów finansowych dyskontowane są dokładnie do zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych, będącego zakupionym lub utworzonym składnikiem aktywów finansowych dotkniętym utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe Santander Bank Polska S.A. dokonuje oszacowania oczekiwanych przepływów pieniężnych, uwzględniając wszystkie warunki umowy składnika aktywów finansowych (np. wcześniejsze spłaty, prolongaty, opcje kupna lub podobne) oraz oczekiwane straty kredytowe. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone lub otrzymywane przez strony umowy prowizje i punkty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcyjne oraz wszystkie pozostałe premie lub dyskonta. Przyjmuje się założenie, że przepływy pieniężne oraz oczekiwany okres życia grupy podobnych instrumentów finansowych mogą być wiarygodnie oszacowane. Jednakże w rzadkich przypadkach, w których nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie przepływów pieniężnych lub pozostałego okresu życia instrumentu finansowego (lub grupy instrumentów finansowych), Santander Bank Polska S.A. dokonuje wycen w oparciu o przepływy pieniężne wynikające z umowy za pełny umowny czas trwania instrumentu finansowego (lub grupy instrumentów finansowych).

Wartość bilansowa brutto składnika aktywów finansowych stanowi zamortyzowany koszt składnika aktywów finansowych, przed korektą o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe z uwzględnieniem wartości odsetek karnych naliczonych od wartości kapitału przeterminowanego, które nie podlegały spisaniu z bilansu.

Aktywa nabyte lub udzielone z rozpoznąną utratą wartości (POCl)

Santander Bank Polska S.A. wyodrębnia kategorie aktywów nabytych lub udzielonych z utratą wartości (POCl). Są to aktywa, które w momencie początkowego ujęcia mają stwierdzoną utratę wartości.

Aktywa finansowe zaklasyfikowane jako POCl w momencie początkowego ujęcia powinny być traktowane jako POCl we wszystkich następnym okresie do momentu zaprzestania ich ujmowania.

Przy początkowym ujęciu aktywa finansowe POCl są ujmowane w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu aktywa POCl wycenia się według zamortyzowanego kosztu. Wycena aktywów POCl jest dokonywana w oparciu o efektywną stopę procentową skorygowaną o ryzyko kredytowe.

Dla ekspozycji klasyfikowanych jako POCl (purchased or originated credit impaired) oczekiwane straty są rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia.

Modyfikacja przepływów pieniężnych wynikających z umowy

Pojęcie modyfikacji

Santander Bank Polska S.A. za modyfikację uznaje zmianę przepływów kontraktowych składnika aktywów finansowych na podstawie aneksu do umowy. Za modyfikację nie uznaje się zmiany przepływów kontraktowych wynikających z realizacji warunków umownych.

Jeżeli warunki umowy aktywa finansowego ulegają zmianie, Santander Bank Polska S.A. dokonuje oceny, czy przepływy pieniężne generowane przez zmodyfikowane aktywo różnią się istotnie od przepływów finansowych generowanych przez aktywo finansowe przed modyfikacją warunków umowy.

Kryteria modyfikacji

Przy ocenie tego, czy modyfikacja jest istotna czy nieistotna Santander Bank Polska S.A. bierze pod uwagę zarówno kryteria ilościowe, jaki jakościowe. Obie grupy kryteriów są analizowane łącznie.

Kryteria ilościowe

Do określenia istotności wpływu modyfikacji stosowany jest tzw. „test 10 %”, który bazuje na porównaniu zdyskontowanych przepływów pieniężnych zmodyfikowanego instrumentu finansowego (przy wykorzystaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej) ze zdyskontowanymi, także pierwotną efektywną stopą procentową, przepływami pieniężnymi instrumentu finansowego przed modyfikacją, którego wartość powinna odpowiadać wartości kapitału niewymagalnego, powiększonego o wartość niewymagalnych odsetek oraz skorygowanych o wartość nierozliczonej prowizji.

Kryteria jakościowe

Santander Bank Polska S.A. podczas analizy przesłanek jakościowych bierze pod uwagę następujące aspekty:

- dodanie/usunięcie cechy naruszającej wynik testu kontraktowych przepływów pieniężnych,
- przewalutowanie kredytu – za wyjątkiem przewalutowań wynikających z przekazania umowy do windykacji,
- zmiana dłużnika głównego - zmiana kontrahenta oznacza istotną modyfikację warunków umownych oraz
- konsolidacja kilku ekspozycji w jedną w ramach aneksu.

Istotna modyfikacja

Istotna modyfikacja skutująca wyłączeniem instrumentu finansowego ze sprawozdania z sytuacji finansowej następuje, gdy doszło do wystąpienia przynajmniej jednego z kryteriów jakościowych opisanych powyżej.

Dodatkowo istotna modyfikacja występuje, gdy przepływy pieniężne zmodyfikowanego instrumentu finansowego są „istotnie różne” w stosunku do pierwotnego instrumentu finansowego, co ma miejsce wtedy, kiedy różnica pomiędzy zdyskontowanymi przepływami pieniężnymi zmodyfikowanego instrumentu finansowego (przy wykorzystaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej) a zdyskontowanymi, także pierwotną efektywną stopą procentową, przepływami pieniężnymi instrumentu finansowego przed modyfikacją, większa jest niż 10 %.

Jeżeli modyfikacja składnika aktywów finansowych powoduje zaprzestanie ujmowania istniejącego składnika aktywów finansowych, a następnie ujęcie zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych, zmodyfikowany składnik aktywów uznaje się za „nowy” składnik aktywów finansowych. Następuje ujęcie nowego aktywa w wartości godziwej oraz kalkulacja nowej efektywnej stopy procentowej zastosowanej do nowego aktywa.

Nieistotna modyfikacja

Jeżeli wartość różnicy między wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zmienionego aktywa finansowego, zdyskontowanego oryginalną efektywną stopą procentową a wartością przyszłych przepływów wynikających z pierwotnego składnika aktywa finansowego zdyskontowanego tą samą stopą procentową wynosi, co najwyżej 10 % oraz nie są spełnione kryteria jakościowe Santander Bank Polska S.A. uznaje modyfikację za nieistotną.

Jeśli wynikające z umowy przepływy pieniężne związane ze składnikiem aktywów finansowych podlegają renegotjacji lub jakiegokolwiek innej modyfikacji, a renegotjacja lub modyfikacja nie prowadzą do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów finansowych zgodnie z niniejszą polityką, Santander Bank Polska S.A. dokonuje ponownej kalkulacji wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych i ujmuje zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w wyniku finansowym. Wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych oblicza się, jako obecną wartość renegotjowanych lub zmodyfikowanych przepływów pieniężnych wynikających z umowy, zdyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej składnika aktywów finansowych (lub efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe) bądź, w stosownych przypadkach, według zaktualizowanej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie poniesione koszty i opłaty korygują wartość bilansową zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane w okresie pozostającym do daty wymagalności zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych.

Odpisanie

Santander Bank Polska S.A. bezpośrednio obniża wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych, jeżeli nie ma ona uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części. Odpisanie stanowi zdarzenie prowadzące do zaprzestania ujmowania.

Odpisy mogą odnosić się do składnika aktywów finansowych w całości lub do jego części.

Santander Bank Polska S.A. odpisuje aktywa finansowe w przypadku zajęcia, chociaż jednej z poniższych przesłanek:

- Santander Bank Polska S.A. posiada udokumentowaną nieściągalność wierzytelności,
- brak jest uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części,
- należność jest całkowicie wymagalna, wartość odpisu na oczekiwane straty kredytowe odpowiada wartości ekspozycji brutto a szacowane wpływy z tytułu egzekucji należności są równe zeru,
- aktywo powstało w wyniku przestępstwa a jego sprawcy nie zostali wykryci lub
- otrzymanie przez Santander Bank Polska S.A.:
  - wydanego przez właściwy organ egzekucyjny postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z powodu nieściągalności wobec wszystkich zobowiązanych, a w szczególności na podstawie art. 824 § 1 pkt. 3, kpc., jeżeli Santander Bank Polska S.A. uznaje ten stan, jako odpowiadający stanowi faktycznemu;
  - postanowienia sądu o:
    - oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub wystarcza jedynie na zaspokojenie tych kosztów, lub
    - umorzeniu postępowania upadłościowego lub
    - zakończeniu postępowania upadłościowego.

Odpisane aktywa finansowe są następnie ujmowane w ewidencji pozabilansowej.

Analogiczne przesłanki są brane pod uwagę w przypadku odpisywania odsetek karnych.

Utrata wartości

Podejście ogólne

Santander Bank Polska S.A. ustala odpisy na oczekiwane straty kredytowe z tytułu składnika aktywów finansowych w odniesieniu do:

- składnika aktywów finansowych, który jest wyceniany w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- należności leasingowych,
- składnika aktywów z tytułu umów, czyli praw Santander Bank Polska S.A. do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które zostały przekazane klientowi zgodnie z MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”,
- zobowiązania do udzielenia pożyczki oraz
- zobowiązań pozabilansowych o charakterze kredytowym oraz gwarancji finansowych.

Santander Bank Polska S.A. stosuje wymogi w zakresie utraty wartości w celu ujęcia i wyceny odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Jednakże odpis na oczekiwane straty kredytowe ujmuje się w rachunku zysków lub strat i nie obniża on wartości bilansowej składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Na każdy dzień sprawozdawczy Santander Bank Polska S.A. wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia.

Celem wymogów w zakresie utraty wartości jest ujęcie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia wszystkich instrumentów finansowych, w odniesieniu do których odnotowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia – niezależnie od tego, czy oceniane one były indywidualnie czy zbiorowo – biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości.

Jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, Santander Bank Polska S.A. wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu tego instrumentu finansowego w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym.

W odniesieniu do zobowiązań do udzielenia pożyczki oraz umów gwarancji finansowych dzień, w którym Santander Bank Polska S.A. staje się stroną nieodwołalnego zobowiązania, uznaje się za datę początkowego ujęcia do celów stosowania wymogów w zakresie utraty wartości.

Jeśli w poprzednim okresie sprawozdawczym Santander Bank Polska S.A. wycenił odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, ale na bieżący

dzień sprawozdawczy ustalił, że ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem zmalało, Santander Bank Polska S.A. wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym na bieżący dzień sprawozdawczy.

Santander Bank Polska S.A. ujmuje w wyniku finansowym, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości, kwotę oczekiwanych strat kredytowych, jaka jest wymagana, aby dostosować odpis na oczekiwane straty kredytowe na dzień sprawozdawczy do kwoty, którą należy ująć.

Santander Bank Polska S.A. nalicza odsetki od ekspozycji klasyfikowanych do koszyka 3 od wartości ekspozycji netto.

Uprozczone podejście w przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów

Santander Bank Polska S.A. zawsze w przypadku należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia z tytułu należności z tytułu dostaw i usług lub aktywa z tytułu umów wynikających z transakcji, które są objęte zakresem MSSF 15 i które nie zawierają istotnego komponentu finansowania.

Zakupione lub utworzone składniki aktywów finansowych dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (aktywa POCI)

Na dzień sprawozdawczy Santander Bank Polska S.A. ujmuje wyłącznie zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia, jako odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

Przychody odsetkowe od aktywów POCI oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, skorygowanej o ryzyko kredytowe rozpoznane dla całego cyklu życia aktywa. Skorygowaną o ryzyko kredytowe efektywną stopę procentową liczy się poprzez uwzględnienie przyszłych przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt ryzyka kredytowego rozpoznawanego w całym okresie życia aktywa.

Na każdy dzień sprawozdawczy Santander Bank Polska S.A. ujmuje w wyniku finansowym kwotę zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości. Santander Bank Polska S.A. ujmuje korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia, jako zysk z tytułu utraty wartości, nawet, jeśli oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia są niższe niż kwota oczekiwanych strat kredytowych, które zostały uwzględnione w kalkulacji oczekiwanych przepływów pieniężnych w momencie początkowego ujęcia.

Zobowiązania warunkowe

Santander Bank Polska S.A. tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe (nieodwołalne otwarte linie kredytowe, gwarancje finansowe, akredytywy, itp.). Wartość rezerwy wyznacza się, jako różnicę pomiędzy szacunkiem dotyczącym wykorzystania zaangażowania warunkowego ustalonego przy zastosowaniu parametru Credit Conversion Factor (CCF) a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji.

Santander Bank Polska S.A. tworzy rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym w podziale na 3 koszyki.

Podejście do szacowania parametrów ryzyka stosowanych w kalkulacji strat oczekiwanych

Santander Bank Polska S.A. na potrzeby szacowania odpisów z tytułu strat oczekiwanych kontynuuje wykorzystywanie własnych oszacowań parametrów ryzyka bazujące na modelach wewnętrznych, jednak dokonał ich modyfikacji takich jak oszacowanie parametrów w horyzoncie czasu życia ekspozycji czy uwzględnienie przyszłych warunków makroekonomicznych. Santander Bank Polska S.A. wypracował metodologię dla parametrów modeli oraz zbudował modele wyceny. Oczekiwane straty kredytowe stanowią iloczyn indywidualnych dla każdej ekspozycji oszacowanych wartości parametrów PD, LGD i EAD, a finalna wartość strat oczekiwanych jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych okresach (w zależności od koszyka w horyzoncie 12 miesięcy lub czasu życia) dyskontowanych efektywną stopą procentową. Oszacowane parametry podlegają korekcie z tytułu scenariuszy makroekonomicznych. Santander Bank Polska S.A. wykorzystuje scenariusze opracowywane wewnętrznie.

Modele i parametry podlegają procesowi zarządzania modelami i regularnej kalibracji i walidacji.

Zyski i straty

Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych lub zobowiązaniu finansowym, wycenianym w wartości godziwej, ujmuje się w wyniku finansowym, chyba, że składnik lub zobowiązanie jest:

- częścią powiązania zabezpieczającego,

- inwestycją w instrument kapitałowy i Santander Bank Polska S.A. postanowił wykazywać zyski i straty z tej inwestycji w innych całkowitych dochodach,
- zobowiązaniem finansowym wyznaczonym, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, a Santander Bank Polska S.A. jest zobowiązany do wykazania w innych całkowitych dochodach skutków zmiany ryzyka kredytowego dla tego zobowiązania lub
- składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a Santander Bank Polska S.A. jest zobowiązany do ujęcia określonych zmian wartości godziwej w innych całkowitych dochodach.

Dywidendy ujmuje się w wyniku finansowym tylko wtedy, gdy:

- powstaje uprawnienie Santander Bank Polska S.A. do otrzymania dywidendy,
- istnieje prawdopodobieństwo, że Santander Bank Polska S.A. uzyska korzyści ekonomiczne związane z dywidendą oraz
- wysokość dywidendy można wycenić w wiarygodny sposób.

Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie składniku aktywów finansowych, który nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym poprzez amortyzację lub w celu ujęcia zysków lub strat z tytułu utraty wartości. Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie zobowiązaniu finansowym, które nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym, gdy zaprzestano ujmowania danego zobowiązania finansowego, oraz poprzez amortyzację.

W odniesieniu do aktywów finansowych, które Santander Bank Polska S.A. ujmuje na dzień rozliczenia, to w przypadku aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie nie ujmuje żadnych zmian wartości godziwej składnika aktywów, który ma zostać otrzymany w okresie pomiędzy dniem zawarcia transakcji a dniem jej rozliczenia. Jednakże w przypadku aktywów wycenianych w wartości godziwej, zmianę wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym lub w innych całkowitych dochodach, w zależności od przypadku. Za dzień zawarcia transakcji uznaje się dzień początkowego ujęcia do celów stosowania wymogów w zakresie utraty wartości.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy, chyba, że w momencie początkowego ujęcia Santander Bank Polska S.A. dokona nieodwołalnego wyboru dotyczącego przedstawiania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3.

Jeśli Santander Bank Polska S.A. dokonał wyboru o wycenie instrumentów kapitałowych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, dywidendy wynikające z tej inwestycji ujmuje w wyniku finansowym.

Zobowiązania wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Santander Bank Polska S.A. prezentuje zysk lub stratę na zobowiązaniu finansowym, które jest wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w następujący sposób:

- kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania finansowego przypisywana do zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem jest prezentowana w innych całkowitych dochodach oraz
- pozostała kwota zmiany wartości godziwej zobowiązania jest prezentowana w wyniku finansowym, chyba że opisane w pkt a) traktowanie skutków zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem doprowadziłoby do powstania lub powiększenia niedopasowania księgowego w wyniku finansowym Santander Bank Polska S.A.

Jeśli wymogi określone powyżej doprowadziłyby do powstania lub powiększenia niedopasowania księgowego w wyniku finansowym Santander Bank Polska S.A., to prezentuje on wszystkie zyski lub straty wynikające z tego zobowiązania (w tym skutki zmian ryzyka kredytowego związanego z tym zobowiązaniem) w wyniku finansowym.

Santander Bank Polska S.A. prezentuje w wyniku finansowym wszystkie zyski i straty wynikające ze zobowiązań do udzielenia pożyczki i umów gwarancji finansowych, które są wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w innych całkowitych dochodach, z wyjątkiem zysku lub straty z tytułu utraty wartości oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych, do momentu zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych. Jeśli zaprzestano ujmowania składnika aktywów finansowych, Santander Bank Polska S.A. ujmuje takie skumulowane zyski lub straty, które były

upřednio ujęte w innych całkowitych dochodach, w wyniku finansowym. Odsetki obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej ujmują się w wyniku finansowym.

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu

Santander Bank Polska S.A. klasyfikuje do instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, które:

- nabyto lub zaciągnięto głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie,
- w momencie początkowego ujęcia stanowią część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieją dowody bieżącego faktycznego trybu generowania krótkoterminowych zysków lub
- są instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowej lub wyznaczonymi i skutecznymi instrumentami zabezpieczającymi).

Pochodne instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Podstawą do wyznaczenia wartości godziwej pochodnego instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna, tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty.

Jeśli kontrakt hybrydowy zawiera umowę zasadniczą, która nie jest składnikiem aktywów objętym zakresem MSSF 9, Santander Bank Polska S.A. wydziela wbudowany instrument pochodne od umowy zasadniczej i ujmuje go analogicznie jak pozostałe instrumenty pochodne, jeżeli cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanym instrumentem pochodnym nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej oraz umowa zasadnicza nie jest wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wbudowane instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Santander Bank Polska S.A. wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności Santander Bank Polska S.A. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Santander Bank Polska S.A. zdecydował się, opierając się o zapis par. 7.2.21 MSSF 9, na kontynuację stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń i relacji zabezpieczających wynikających z MSR 39.

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Santander Bank Polska S.A. dokumentuje w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Santander Bank Polska S.A. wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe m.in. w celu zabezpieczenia przed ryzykiem stóp procentowych wynikających z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej.

Santander Bank Polska S.A. zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w następujących sytuacjach:

- zostało stwierdzone, że instrument pochodny nie jest lub przestał być efektywny dla zabezpieczenia danego ryzyka;
- instrument pochodny wygasł, został sprzedany, zapadł lub został wykonany;
- instrument zabezpieczany zapadł, został sprzedany lub spłacony,
- dochodzi do unieważnienia powiązania zabezpieczającego.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed wpływem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat, zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu lub będącej składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które:

1. można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takim, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które
2. mogłyby wpływać na zyski lub straty.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Przychody i koszty odsetkowe od instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających ujmowane są w wyniku z tytułu odsetek.

Kwoty ujęte w innych całkowitych dochodach reklasyfikowane są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym zabezpieczana pozycja ma wpływ na rachunek zysków i strat.

W przypadku wygaśnięcia lub sprzedaży instrumentu zabezpieczającego bądź unieważnienia powiązania zabezpieczającego Santander Bank Polska S.A. zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń. Wszystkie zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym dotyczące efektywnego zabezpieczenia ujętego w innych całkowitych dochodach w dalszym ciągu stanowią element kapitału własnego aż do momentu zajścia planowej transakcji, kiedy ujmowane one są w rachunku zysków i strat.

Jeżeli zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym ujmowane w innych całkowitych dochodach przeklasyfikuje się do wyniku finansowego.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży

Santander Bank Polska S.A. pozyskuje/lokuje środki także poprzez sprzedaż/kupno instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu/odsprzedaży w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Papierów wartościowych sprzedanych z przyrzeczeniem ich odkupu ("transakcje repo oraz sell buy-back") nie wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu stanowi koszt odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu. Papierów wartościowych kupionych z przyrzeczeniem ich odsprzedaży ("transakcje reverse repo oraz buy-sell-back") nie rozpoznaje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną zakupu a ceną odsprzedaży stanowi przychód odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Opisane zasady Santander Bank Polska S.A. stosuje również do transakcji zawieranych jako odrębne transakcje sprzedaży i odkupu instrumentów finansowych, ale mających ekonomiczny charakter transakcji z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży.

Rzeczowy majątek trwały

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowego majątku trwałego, w tym oddane w leasing operacyjny, wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa będące przedmiotem umów leasingu

Model kosztu

Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu:

- a) pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne straty z tytułu utraty wartości; oraz
- b) skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Późniejsze nakłady

Santander Bank Polska S.A. ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Santander Bank Polska S.A. uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są według metody liniowej przez okres ekonomicznej użyteczności danego składnika rzeczowych aktywów trwałych i wykazywane są w rachunku zysków i strat.

Szacowane okresy użytkowania są następujące:

- nieruchomości: 22-40 lat
- sprzęt informatyczny: 3 lata
- środki transportu: 4 lata
- pozostały majątek trwały: 14 lat

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo w okresie użytkowania.

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Wartość firmy oraz wartości niematerialne

Wartość firmy

Wartość firmy (goodwill) powstała przy połączeniu jednostek gospodarczych ujmowana jest w wysokości nadwyżki ceny nabycia nad wartością godziwą udziału w zidentyfikowanych nabytych aktywach, zobowiązaniach i zobowiązaniach warunkowych pomniejszonej o utratę wartości. Wartość firmy jest testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości w okresach rocznych.

Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są ujmowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i jego zaimplementowania.

Nakłady, które są związane bezpośrednio z produkcją możliwych do zidentyfikowania i unikalnych programów komputerowych kontrolowanych przez Santander Bank Polska S.A. i które prawdopodobnie będą generowały korzyści ekonomiczne przekraczające nakłady w okresie powyżej jednego roku, są wykazywane jako wartości niematerialne.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Santander Bank Polska S.A. aktywuje koszty bezpośrednie oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich związanych z projektowaniem, wykonywaniem i testowaniem rozwiązań w zakresie nowych lub udoskonalonych procesów, systemów oraz usług.

Santander Bank Polska S.A. identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj.:

- ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika,
- posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz
- może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Santander Bank Polska S.A. wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Santander Bank Polska S.A., wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o wartość skumulowanej amortyzacji i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Nakłady na wartości niematerialne

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są ujmowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Amortyzacja jest ujmowana w rachunku zysków i strat przy użyciu metody liniowej lub degresywnej dla wartości niematerialnych i prawnych powstałych w wyniku połączenia, przez okres ekonomicznej użyteczności poszczególnych składników wartości niematerialnych, który dla większości aktywów niematerialnych wynosi 3 lata. Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Leasing

Obowiązujący od 1.01.2019 r. nowy Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 „Leasing” zastąpił dotychczas obowiązujący MSR 17. MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia leasingu przez leasingobiorcę.

Leasing to umowa lub część umowy, w której przekazuje się prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów przez dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Wyodrębnianie elementów umowy leasingu

Leasingobiorca

Tam gdzie nie jest to możliwe oraz gdzie udział elementów nieleasingowych jest nieistotny w stosunku do całości płatności z tytułu leasingu netto, Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca nie wyodrębnia elementów nieleasingowych od elementów leasingowych, i zamiast tego ujmuje każdy element leasingowy oraz jakiegokolwiek towarzyszące elementy nieleasingowe jako pojedynczy element leasingowy dla każdej klasy bazowego składnika aktywów.

Leasingodawca

W przypadku umowy, która zawiera element leasingu i jeden lub więcej dodatkowych elementów leasingowych lub elementów nieleasingowych, Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca alokuje wynagrodzenie w umowie stosując się do zapisów polityki rachunkowości z zakresu przychodów ze sprzedaży z umów z klientami.

Okres leasingu

Santander Bank Polska S.A. ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu wraz z:

- okresami, w których istnieje opcja przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
- okresami, w których istnieje opcja wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca nie skorzysta z tej opcji.

Okres leasingu jest aktualizowany na moment wystąpienia znaczącego zdarzenia albo znaczącej zmiany.

Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca

Ujmowanie

W dacie rozpoczęcia Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

Wycena

Początkowa wycena

Na dzień pierwszego wdrożenia Santander Bank Polska S.A. wybrał podejście retrospektywne zmodyfikowane jako podejście do wdrożenia MSSF 16 i zdecydował o ujęciu prawa do użytkowania aktywa w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu na dzień pierwszego wdrożenia oraz nieprzekształcaniu danych porównawczych.

Początkowa wycena składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania

W dacie rozpoczęcia Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu.

Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,

- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorcę, oraz
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Początkowa wycena zobowiązania z tytułu leasingu

W dacie rozpoczęcia okresu leasingu Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca stosuje swoją krańcową stopę pożyczkową.

W dacie rozpoczęcia okresu leasingu opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące opłaty za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów podczas okresu leasingu, które pozostają do zapłaty w tej dacie:

- stałe opłaty leasingowe netto (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe netto, które zależą od indeksu lub stawki,
- kwoty netto, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę netto wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
- kary pieniężne netto za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Zmiany leasingu

Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca ujmuje zmianę leasingu jako odrębny leasing, jeżeli:

- zmiana zwiększa zakres leasingu poprzez przyznanie prawa do użytkowania jednego lub większej liczby bazowych składników aktywów oraz
- wynagrodzenie za leasing zwiększa się o kwotę współmierną do ceny jednostkowej za zwiększenie zakresu oraz wszelkie właściwe korekty tej ceny jednostkowej w celu uwzględnienia okoliczności danej umowy.

W przypadku zmiany leasingu, która nie jest ujmowana jako odrębny leasing, w dacie uzgodnienia zmiany Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca:

- nie dokonuje alokacji wynagrodzenia w zmodyfikowanej umowie,
- ustala okres zmodyfikowanego leasingu, oraz
- aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu poprzez dyskontowanie zaktualizowanych opłat leasingowych z zastosowaniem zaktualizowanej stopy dyskontowej.

Stosowane zwolnienia z obowiązku ujmowania

Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca nie stosuje wymogów polityki rachunkowości opisanych dotyczących ujmowania i wyceny w odniesieniu do:

- leasingów, które w dacie rozpoczęcia mają okres leasingu nie dłuższy niż 12 miesięcy
- leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość (aktywo ma niską wartość, gdy wartość netto nowego składnika aktywów nie przekracza 20 000 złotych polskich).

W odniesieniu do leasingów krótkoterminowych albo do leasingów, w przypadku których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca ujmuje opłaty leasingowe jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca

Klasyfikacja leasingu

Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca klasyfikuje każdy ze swoich leasingów jako leasing operacyjny lub leasing finansowy.

Leasing jest zaliczany do leasingu finansowego, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów. Leasing jest zaliczany do leasingu operacyjnego, jeżeli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów.

Klasyfikacji leasingu dokonuje się w dacie początkowej, a jej ponownej oceny dokonuje się tylko w przypadku, gdy zaistnieje zmiana leasingu.

Leasing finansowy

Ujmowanie i wycena

W dacie rozpoczęcia Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca ujmuje aktywa oddane w leasing finansowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i prezentuje je jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto.

Początkowa wycena

Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca stosuje stopę procentową leasingu w celu wyceny inwestycji leasingowej netto.

Początkowe koszty bezpośrednie są ujęte w początkowej wycenie inwestycji leasingowej netto oraz zmniejszają kwotę przychodu ujmowanego w okresie leasingu.

Początkowa wycena opłat leasingowych uwzględnionych w inwestycji leasingowej netto.

W dacie rozpoczęcia opłaty leasingowe uwzględnione w wycenie inwestycji leasingowej netto obejmują następujące opłaty za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów podczas okresu leasingu, które nie są otrzymane w dacie rozpoczęcia:

- stałe opłaty leasingowe netto, pomniejszone o zachęty leasingowe przypadające do zapłaty,
- zmienne opłaty leasingowe netto, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia,
- wszelkie gwarantowane wartości końcowe netto udzielone leasingodawcy przez leasingobiorcę, podmiot powiązany z leasingobiorcą lub niezależną osobą trzecią zdolną finansowo do wywiązania się ze swoich zobowiązań w ramach tej gwarancji,
- cenę netto wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji oraz
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Późniejsza wycena

Ujmowanie dochodów finansowych w okresie leasingu przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu z inwestycji leasingowej netto dokonanej przez leasingodawcę w ramach leasingu finansowego.

Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca ujmuje dochody finansowe przez okres leasingu w systematyczny i racjonalny sposób. Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu zmniejszają inwestycję leasingową netto.

Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca stosuje do inwestycji leasingowej netto wymogi w zakresie zaprzestania ujmowania oraz wymogi w zakresie utraty wartości przewidziane w MSSF 9.

Leasing operacyjny

Ujmowanie i wycena

Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca ujmuje opłaty leasingowe z leasingów operacyjnych jako dochód metodą liniową.

Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca ujmuje w kosztach koszty, łącznie z amortyzacją, poniesione w celu uzyskania dochodów z tytułu leasingu.

Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca dodaje początkowe koszty bezpośrednie poniesione w celu uzyskania leasingu operacyjnego do wartości bilansowej bazowego składnika aktywów i ujmuje te koszty jako koszty poniesione w okresie leasingu na tej samej podstawie co dochody z tytułu leasingu.

Przed 1.01.2019 r. stosowano Politykę Rachunkowości zgodną z MSR 17 „Leasing”

Klasyfikacja umów leasingu

Santander Bank Polska S.A. kierował się osądem przy klasyfikacji umów leasingowych jako leasing finansowy lub leasing operacyjny na podstawie analizy treści ekonomicznej transakcji opartej na ocenie, czy wszystkie ryzyka i korzyści wynikające z tytułu posiadania przedmiotu leasingu zostały przeniesione czy nie.

Umowa leasingowa była zaliczana do leasingu finansowego, jeśli następowało przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu. Umowa leasingowa była zaliczana do leasingu operacyjnego, jeżeli nie następowało przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez grupę Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawcę, przedmiot leasingu był ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie następowało przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie był ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego była ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasing finansowy

Santander Bank Polska S.A. jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu, na mocy których następowało przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu przestawał być ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Ujmowana była natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe były dzielone między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniały warunków umowy leasingu finansowego, były ujmowane jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Santander Bank Polska S.A. jako leasingobiorca

W przypadku umów leasingu, na mocy których następowało przeniesienie zasadniczo na Santander Bank Polska S.A. całego ryzyka i korzyści wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu był ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie było ujmowane zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe były dzielone między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty z tytułu leasingu finansowego były ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Aktywa trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego były amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak było pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego były amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniały warunków umowy leasingu finansowego, były ujmowane jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Pozostałe składniki sprawozdania z sytuacji finansowej

Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Na dzień klasyfikacji składnika aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do zbycia, Santander Bank Polska S.A. wycenia taki składnik aktywów w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Ewentualne pomniejszenie wartości bilansowej aktywów przeznaczonych do zbycia na dzień ich początkowej klasyfikacji jak i późniejsze odpisy aktualizujące do poziomu wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Pozostałe należności handlowe i inne należności

Należności handlowe i inne należności z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania należności są ujmowane na moment początkowego ujęcia w wartości nominalnej z uwagi na nieistotny wpływ dyskonta. Należności handlowe i inne należności z terminem płatności do 12 kolejnych miesięcy są ujmowane na dzień bilansowy w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Inne zobowiązania

Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania zobowiązania są ujmowane na moment początkowego ujęcia w wartości nominalnej z uwagi na nieistotny wpływ dyskonta. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług jak i inne zobowiązania wymagalne w terminie 12 kolejnych miesięcy są ujmowane na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy (akcyjny) wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku i przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych.

W kapitale rezerwowym ujmuje się efekt wyceny programu motywacyjnego realizowanego w formie akcji (MSSF 2.53).

Kapitał zapasowy, rezerwowy, fundusz ogólnego ryzyka bankowego oraz premia akcyjna prezentowane są łącznie w ramach kategorii „Pozostałe kapitały”.

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, różnice z wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiących efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych z uwzględnieniem odroczonego podatku dochodowego oraz zyski aktuarialne z przeszacowania rezerwy emerytalnej. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody łączne skutki okresowej zmiany wartości godziwej odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny zostają wyksięgowane (odwrócone). Całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa lub zmniejsza wartość danego składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Skutki zmian wartości godziwej są wyksięgowywane w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Wynik finansowy netto roku obrotowego stanowi wynik z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowanego obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Działalność powiernicza

Przychody realizowane w ramach świadczenia działalności powierniczej są elementem przychodów prowizyjnych. Korespondujące z nimi aktywa klientów nie są składnikiem aktywów Santander Bank Polska S.A. i w związku z tym nie są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wyплаты z kapitałów (Dywidendy)

Dywidendy własne za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązań z tytułu dywidendy w ramach pozostałych zobowiązań.

Rezerwy

Rezerwę tworzy się wówczas, gdy na Santander Bank Polska S.A. ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. W przypadku, gdy kwota ta jest istotna, rezerwa jest szacowana poprzez zdyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o stopę dyskontową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań.

Santander Bank Polska S.A. tworzy rezerwy na ryzyko zakwestionowania klauzul umownych dla posiadanych portfeli kredytów hipotecznych indeksowanych raz nieindeksowanych do walut obcych oraz rezerwy z tytułu oczekiwanych zwrotów części prowizji za udzielenie kredytów konsumpcyjnych spłaconych przed terminem.

Rachunek zysków i strat

Wynik z tytułu odsetek

Santander Bank Polska S.A. prezentuje wartość przychodu odsetkowego rozpoznanego według efektywnej stopy procentowej oraz efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe w odrębnych liniach rachunku zysków i strat – „Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie” oraz „Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody”.

Natomiast przychód odsetkowy rozpoznany od aktywów finansowych niespełniających testu kontraktowych przepływów pieniężnych jest prezentowany w linii „Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”.

Wynik z tytułu prowizji

Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji, nierozliczane według efektywnej stopy procentowej, ujmują się w sposób odzwierciedlający przekazanie przyrzeczonych dóbr i usług na rzecz klienta w kwocie odzwierciedlającej wynagrodzenie, do którego Santander Bank Polska S.A. będzie uprawniona w zamian za te dobra i usługi zgodnie z 5-stopniowym modelem ujmowania przychodów.

Santander Bank Polska S.A. dokonuje identyfikacji odrębnych obowiązków do wykonania świadczenia, do których przypisuje cenę transakcyjną. W przypadku, gdy wysokość wynagrodzenia jest zmienna, do ceny transakcyjnej zalicza się część lub całość wynagrodzenia zmiennego w zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi zwrot wcześniej ujętych przychodów. Przychody równe cenie transakcyjnej są ujmowane przy spełnieniu świadczenia lub w trakcie jego spełnienia poprzez przekazanie klientowi przyrzeczonego dobra lub usługi.

Koszty doprowadzające do zawarcia umowy oraz koszty wykonania umowy Santander Bank Polska S.A. aktywuje, a następnie systematycznie amortyzuje uwzględniając okres przekazywania klientowi dóbr lub usług.

Do istotnych przychodów prowizyjnych Santander Bank Polska S.A. zalicza:

1. Przychody prowizyjne od kredytów obejmujące wartość pobranych przez Santander Bank Polska S.A. opłat za wysłane monity, wydane zaświadczenia, windykację, wystawienie gwarancji oraz za zaangażowanie. Większość przychodów tego rodzaju, z uwagi na swój charakter, jest rozpoznawana jednorazowo w wyniku finansowym w momencie wykonania czynności na rzecz klienta. Pozostałe, jak prowizja za wystawienie gwarancji, są rozliczane w czasie przez okres trwania umowy z klientem.
2. Przychody prowizyjne z tytułu kart kredytowych obejmujące prowizje m.in. za wydanie karty, dokonane wypłaty kartą z bankomatów, wydanie nowej karty, przygotowywanie zestawienia operacji dokonywanych kartą czy za uruchomienie dodatkowych usług związanych z kartą kredytową. Zdecydowana większość przychodów jest rozpoznawana w określonym momencie czasu, tj. w chwili wykonania jednorazowej usługi na rzecz klienta. W przypadku uruchomienia usług związanych z kartą kredytową wartość prowizji jest rozpoznawana w czasie.
3. Przychody za zarządzanie aktywami rozpoznawane zgodnie z 5-stopniowym modelem rozpoznawania przychodów w oparciu o wartość zarządzanych aktywów przekazanych Santander Bank Polska S.A. do zarządzania. Warunki umowne nie przewidują otrzymywania przez Santander Bank Polska S.A. płatności opłaconych z góry ani dodatkowych premii kalkulowanych po zamknięciu roku obrotowego w oparciu o niezależne od Santander Bank Polska S.A. czynniki.

Wynik z tytułu działalności bancassurance

Dla wybranych produktów kredytowych, dla których zidentyfikowano powiązanie z produktem ubezpieczeniowym Santander Bank Polska S.A. dokonuje podziału realizowanych przychodów na część ujmowaną w przychodach odsetkowych z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej oraz na część ujmowaną w przychodach prowizyjnych. Santander Bank Polska S.A. traktuje sprzedawane produkty ubezpieczeniowe, jako powiązane z kredytami w szczególności, gdy oferowany produkt ubezpieczeniowy wpływa na warunki umowne produktu finansowego.

W celu ustalenia, jaka część przychodu stanowi integralną część umowy kredytowej rozpoznawanej jako przychód odsetkowy metodą efektywnej stopy procentowej Santander Bank Polska S.A. wydziela wartość godziwą oferowanego instrumentu finansowego oraz wartość godziwą usługi pośrednictwa w sprzedaży produktu ubezpieczeniowego dystrybuowanego łącznie z tym instrumentem.

Podział wynagrodzenia pomiędzy część stanowiącą element amortyzowanego kosztu instrumentu finansowego oraz część stanowiącą wynagrodzenie za wykonywane czynności pośrednictwa jest dokonywane w proporcji odpowiednio wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa w stosunku do sumy obu tych wartości.

Część przychodów stanowiących wynagrodzenie za usługę pośrednictwa z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z umową kredytową Santander Bank Polska S.A. rozpoznaje w przychodach prowizyjnych w momencie naliczenia opłaty z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego.

Santander Bank Polska S.A. nie rzadziej niż w okresach rocznych przeprowadza weryfikację poprawności przyjętego podziału dla rozpoznawania poszczególnych rodzajów przychodów.

Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Santander Bank Polska S.A. zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne i są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Santander Bank Polska S.A. z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach. Rezerwy na odprawy emerytalne są oszacowane na podstawie wyceny metodą aktuarialną. Wycena tych rezerw jest aktualizowana przynajmniej raz w roku.

Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych

W przypadku transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych Santander Bank Polska S.A. wycenia otrzymane dobra lub usługi i odpowiadający im wzrost w kapitale własnym, bezpośrednio w wartości godziwej otrzymanych dóbr lub usług, chyba że niemożliwe jest wiarygodne oszacowanie ich wartości godziwej. Jeżeli Santander Bank Polska S.A. nie może wiarygodnie oszacować wartości godziwej otrzymanych dóbr lub usług, określa ich wartość oraz odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych.

Warunki nabycia praw zawarte w warunkach przyznania nie są uwzględniane przy ustalaniu wartości godziwej, z wyjątkiem sytuacji, gdy warunki te są uzależnione od czynników rynkowych. Nierynkowe warunki nabycia praw są uwzględniane poprzez korygowanie liczby praw ujętych w wycenie dla potrzeb pomiaru kosztu usług świadczonych przez pracowników, w ten sposób, że ostatecznie kwota ujęta w rachunku zysków i strat odzwierciedla liczbę akcji, którą nabędą uprawnieni. Koszty związane z płatnościami w formie akcji są odnoszone do kapitałów własnych. W przypadku gdy warunki planu płatności w formie akcji przewidują emisję nowych akcji, wpływy z emisji akcji zwiększają kapitał akcyjny oraz ewentualną nadwyżką kapitału zapasowego w momencie wykonania prawa.

Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych

W transakcjach płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych Santander Bank Polska S.A. wycenia nabyte dobra lub usługi i zaciągnięte zobowiązanie w wartości godziwej zobowiązania. Do czasu, gdy zobowiązanie zostanie uregulowane, Santander Bank Polska S.A. na każdy dzień sprawozdawczy, a także na dzień rozliczenia wycenia zobowiązanie w wartości godziwej, a ewentualne zmiany wartości ujmuje w zysku lub stracie danego okresu. Santander Bank Polska S.A. ujmuje otrzymane usługi oraz zobowiązanie do zapłaty za te usługi w momencie, gdy pracownicy świadczą te usługi. Zobowiązanie wyceniane jest, początkowo, a także na koniec każdego okresu sprawozdawczego, aż do momentu rozliczenia w wartości godziwej praw do wzrostu wartości akcji, ustalonej z zastosowaniem modelu wyceny opcji, biorąc pod uwagę terminy i warunki, na których przyznano prawa do wzrostu wartości akcji oraz zakres, w jakim pracownicy wykonali usługi do tego dnia.

Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja obejmuje zyski i straty wynikające ze zmian w wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Przychody i koszty odsetkowe od tych instrumentów dłużnych są uwzględniane w wyniku odsetkowym.

Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy zaliczane są do rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw akcjonariuszy/udziałowców do ich otrzymania pod warunkiem, że korzyści finansowe wpłyną do Santander Bank Polska S.A. i kwota przychodu może być wiarygodnie zmierzona.

Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć

Wynik na sprzedaży akcji i udziałów w podmiotach zależnych ustalany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów netto jednostki zależnej skorygowaną o nieodpisaną część wartości firmy, a uzyskaną za nie ceną sprzedaży.

Wynik na sprzedaży podmiotów stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć ustalany jest jako różnica między wartością aktywa a uzyskaną ceną sprzedaży.

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

Wynik na pozostałych instrumentach sprzedaży obejmuje:

- zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów kapitałowych oraz instrumentów dłużnych zaklasyfikowanych do portfela aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz
- zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających, w tym nieefektywną część rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Santander Bank Polska S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej oraz rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Szczegółowe informacje na ten temat zostały zawarte w nocie 41 „Rachunkowość zabezpieczeń”.

Pozostałe przychody operacyjne i pozostałe koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów operacyjnych i pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody operacyjne niezwiązane bezpośrednio z działalnością statutową Santander Bank Polska S.A. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania, kary i grzywny.

Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych

W pozycji „Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności” prezentowane są utworzone i rozwiązane odpisy aktualizujące pozycję bilansowe i pozabilansowe oraz wynik na sprzedaży należności kredytowych.

Wynik na sprzedaży należności kredytowych ustalany jest w momencie wyłączenia należności kredytowych z ksiąg rachunkowych w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową a kwotą otrzymanej zapłaty.

Koszty pracownicze i koszty działania

W pozycji „Koszty pracownicze” prezentowane są koszty:

- wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych (w tym z tytułu składek na świadczenia emerytalno - rentowe),
- rezerw z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych,
- rezerw emerytalno-rentowych,
- rezerw z tytułu premii,
- programu zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, którego część ujmowana jest jako zobowiązanie z tytułu płatności na bazie akcji rozliczonych w środkach pieniężnych zgodnie z MSSF 2 „Płatności w formie akcji” oraz
- koszty szkoleń pracowników i innych świadczeń płacowych i pozapłacowych na rzecz pracowników.

W pozycji „Koszty działania” prezentuje się min koszty:

- utrzymania i wynajmu majątku trwałego,
- obsługi informatycznej i telekomunikacyjnej,
- działalności administracyjnej,
- promocji i reklamy,
- ochrony mienia
- leasingu krótkoterminowego i aktywów o niskiej wartości
- opłaty ponoszone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych
- podatki i opłaty (podatek od nieruchomości, wpłaty dokonywane na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, opłaty komunalne i administracyjne, opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów),
- ubezpieczeń,

- koszty remontów nieklasyfikujących się jako ulepszenie środka trwałego.

Podatek od instytucji finansowych

Podstawę opodatkowania podatku od niektórych instytucji finansowych wprowadzonego ustawą obowiązującą od 1.02.2016 r. stanowi nadwyżka sumy aktywów podmiotu ponad 4 miliardy PLN w przypadku banków wynikająca z zestawienia obrotów i sald na koniec każdego miesiąca. Banki są uprawnione do pomniejszenia podstawy opodatkowania m.in. o wartość funduszy własnych, a także wartość skarbowych papierów wartościowych. Dodatkowo banki obniżają podstawę opodatkowania o wartość aktywów nabytych od NBP, stanowiących zabezpieczenie kredytu refinansowego udzielonego przez NBP. Stawka podatku dla wszystkich podatników wynosi 0,0366 % miesięcznie, a podatek jest płacony miesięcznie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy.

Wartość obciążenia podatkiem od instytucji finansowych prezentowana jest przez Santander Bank Polska S.A. w pozycji „Podatek od instytucji finansowych” odrębnie od obciążenia wynikającego z podatku dochodowego.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek dochodowy jest wykazywany w rachunku zysków i strat z wyjątkiem pozycji, które ujęto w kapitale własnym.

Podatek bieżący jest to kwota podatku podlegającego zapłacie od dochodu do opodatkowania za dany rok z zastosowaniem stawek podatkowych, które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego oraz uwzględniając wszelkie korekty podatku podlegającego zapłacie dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową. Powstają z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością wynikającą ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Santander Bank Polska S.A. obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wartości możliwej do zrealizowania - to jest w zakresie, w jakim jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Odroczone i bieżące aktywa i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego kompensuje się tylko wtedy, gdy dotyczą tego samego tytułu rozliczeń podatkowych oraz gdy istnieje ważny tytuł prawny i intencja dokonania rozliczenia w kwocie netto albo realizacji składnika aktywów i wykonania zobowiązania jednocześnie.

3. Zarządzanie ryzykiem

Santander Bank Polska S.A. jest narażony na szereg ryzyk związanych z bieżącą działalnością. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż Bank powiększając wartość dla akcjonariuszy będzie podejmować ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany. Ryzyko oznacza możliwość zaistnienia zdarzeń, które będą miały wpływ na realizację założonych przez Bank celów strategicznych.

Polityki zarządzania ryzykiem są opracowywane w celu identyfikacji i pomiaru podejmowanego ryzyka, określenia najkorzystniejszego zwrotu przy zaakceptowanym poziomie ryzyka (risk-reward), a także dla regularnego ustalania i weryfikowania odpowiednich limitów ograniczających skalę narażenia na ryzyko. Santander Bank Polska S.A. na bieżąco modyfikuje i rozwija metody zarządzania ryzykiem, uwzględniając zmiany w profilu ryzyka Banku, otoczeniu gospodarczym, wymogi regulacyjne i najlepsze praktyki rynkowe.

Zarząd i Rada Nadzorcza wytycza kierunek działań oraz aktywnie wspiera strategię zarządzania ryzykiem. Przejawia się to poprzez akceptację kluczowych polityk w zakresie zarządzania ryzykiem, udział Członków Zarządu w komitetach wspierających zarządzanie ryzykiem, przeglądy i akceptację ryzyk oraz raportów dotyczących poziomu ryzyk.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem. Rada akceptuje strategię, kluczowe polityki zarządzania ryzykiem, wielkość akceptowalnego poziomu ryzyka oraz monitoruje poziom wykorzystania limitów wewnętrznych w odniesieniu do bieżącej strategii biznesowej i otoczenia makroekonomicznego. Prowadzi przeglądy głównych obszarów ryzyka, trybu identyfikacji zagrożeń oraz procesu ustalania i monitorowania działań naprawczych. Rada

ocenia czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad prowadzoną działalnością są skuteczne i zgodne z polityką Rady, z uwzględnieniem oceny systemu zarządzania ryzykiem.

Komitet Audytu i Zapewniania Zgodności Rady Nadzorczej wspiera Radę w wypełnianiu obowiązków nadzorczych. Komitet przeprowadza coroczne przeglądy wewnętrznych mechanizmów kontroli finansowej Banku, przyjmuje raporty niezależnej jednostki audytu wewnętrznego oraz jednostki zapewnienia zgodności. Komitet otrzymuje regularne kwartalne raporty dotyczące stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych i na ich podstawie ocenia jakość podejmowanych działań. Komitet Audytu ocenia efektywność systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem. Ponadto, do zadań Komitetu należy monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, informowanie Rady o wynikach badania, dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej. Ponadto, rolą Komitetu jest opracowywanie polityki i procedury wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz przedkładanie Radzie rekomendacji dot. wyboru, ponownego wyboru i odwołania Audytora Zewnętrznego, rekomendowanie Radzie wynagrodzenia Audytora Zewnętrznego.

Komitet ds. Ryzyka wspiera rolę Rady Nadzorczej w ocenie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem oraz środków jakie zostały przyjęte i zaplanowane w celu zapewnienia efektywnego zarządzania znaczącymi ryzykami Grupy.

Ponadto, w Banku Radę Nadzorczą wspiera również **Komitet Wynagrodzeń** oraz **Komitet Nominacji**, jednakże poza strukturami obszaru zarządzania ryzykiem.

Zarząd odpowiada za skuteczność zarządzania ryzykiem. W szczególności wprowadza strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka, podział zadań zapewniający niezależność funkcji pomiaru i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej, odpowiada za wprowadzenie i aktualizację pisemnych strategii w zakresie zarządzania ryzykiem, a także za przejrzystość działań. Dokonuje przeglądu wyników finansowych Banku. Zarząd powołał szereg Komitetów bezpośrednio odpowiedzialnych za rozwijanie metod zarządzania ryzykiem i monitorowanie poziomu ryzyka w określonych obszarach.

Zarząd wypełnia funkcję zarządzania ryzykiem, działając również w ramach swoich komitetów: Komitetu Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Kontroli Ryzyka.

Komitet Zarządzania Ryzykiem ratyfikuje najistotniejsze decyzje kredytowe (powyżej określonych progów) zatwierdza roczne limity na transakcje związane z obrotem papierami wartościowymi i zarządzaniem aktywami i pasywami oraz akceptuje plan modeli oceny ryzyka.

Komitet Kontroli Ryzyka monitoruje poziom ryzyka w różnych obszarach działalności Banku oraz nadzoruje działalność komitetów zarządzania ryzykiem niższego szczebla, powołanych przez Zarząd Banku. Komitety te - działając w obrębie wyznaczonych przez Zarząd kompetencji - bezpośrednio odpowiadają za rozwijanie metod zarządzania ryzykiem i monitorowanie poziomu ryzyka w określonych obszarach.

Komitet Kontroli Ryzyka nadzoruje działalność poniższych komitetów działających w obszarze zarządzania ryzykiem:

Forum Zarządzania Ryzykiem, komitet wyposażony w kompetencje do zatwierdzania i nadzoru nad polityką, metodologią pomiaru ryzyka oraz monitorowania poziomu ryzyka w zakresie ryzyka kredytowego, ryzyka modeli, ryzyka rynkowego na księdze bankowej, ryzyka rynkowego na księdze handlowej, ryzyka strukturalnego bilansu oraz ryzyka płynności. Forum działa w ramach 3 paneli kompetencyjnych:

- **Panel Ryzyka Kredytowego;**
- **Panel Ryzyka Rynkowego i Inwestycyjnego;**
- **Panel Modeli i Metodologii.**

Komitet Kredytowy podejmuje decyzje kredytowe zgodnie z obowiązującymi poziomami kompetencji kredytowych.

Komitet Rezerw podejmuje decyzje w zakresie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w podejściu indywidualnym i portfelowym na ekspozycje kredytowe, jak również z tytułu innych instrumentów finansowych i aktywów oraz rezerw z tytułu ryzyka prawnego, a także monitoruje poziom odpisów, przegląda i weryfikuje adekwatność parametrów stosowanych do wyznaczania kwoty utraty wartości w podejściu portfelowym i indywidualnym dla Santander Bank Polska S.A., z wyłączeniem Santander Consumer Banku.

Komitet Zarządzania Informacją zajmuje się jakością i organizacją danych nie tylko z zakresu zarządzania ryzykiem, ale również w pozostałych obszarach Banku.

Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) monitoruje poziom oraz wyznacza kierunek działań strategicznych z zakresu ryzyka operacyjnego w Santander Bank Polska S.A., m.in. w obszarze ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji i zapobiegania przestępstwom.

Komitet ALCO sprawuje nadzór nad działalnością na portfelu bankowym, podejmuje decyzje w zakresie zarządzania płynnością i ryzykiem stopy procentowej na księdze bankowej, oraz odpowiada za finansowanie i zarządzania bilansem, w tym politykę cenową.

Komitet Kapitałowy odpowiada za zarządzanie kapitałem, w tym w szczególności za proces ICAAP.

Komitet ds. Ujawnień weryfikuje publikowane informacje finansowe Santander Bank Polska S.A. pod kątem zgodności z wymogami prawnymi i regulacyjnymi.

Komitet Marketingu i Monitoringu Produktów zatwierdza nowe produkty i usługi do wprowadzenia na rynek z uwzględnieniem analizy ryzyka reputacji.

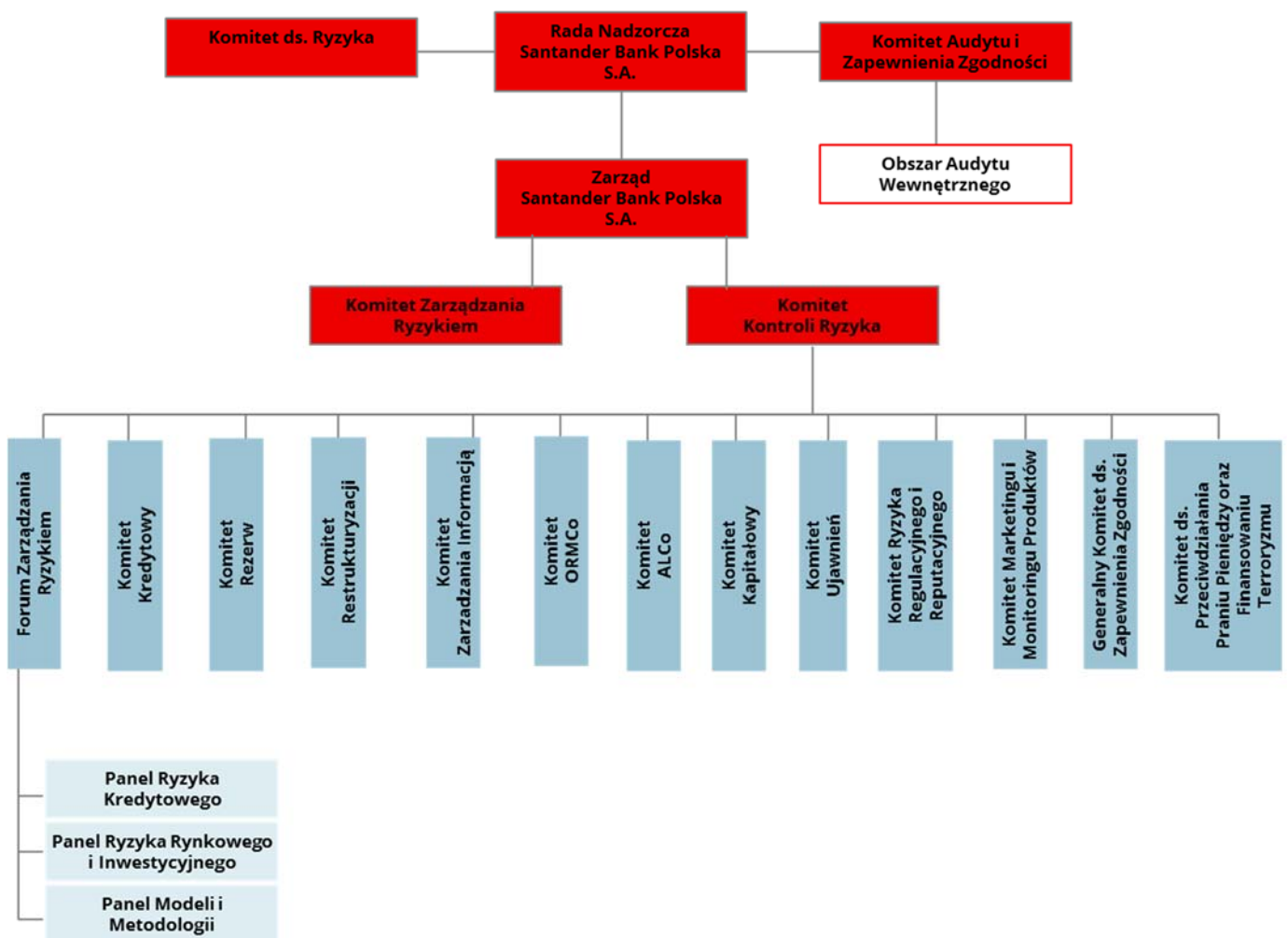
Generalny Komitet ds. Zapewnienia Zgodności odpowiada za wyznaczanie standardów w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz kodeksów postępowania przyjętych w Banku.

Komitet Ryzyka Regulacyjnego i Reputacyjnego odpowiada za monitorowanie i podejmowanie decyzji w sprawach dotyczących zgodności z przepisami prawa, wytycznymi regulatorów oraz przyjętymi standardami rynkowymi/branżowymi dotyczącymi prowadzonej działalności.

Komitet ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy oraz Finansowaniu Terroryzmu zatwierdza politykę Banku w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz akceptuje i monitoruje działania Grupy podejmowane w tym zakresie.

Komitet Restrukturyzacji podejmuje decyzje w zakresie klientów korporacyjnych z trudnościami finansowymi, m.in. w zakresie strategii wobec klienta, jak również umorzenia i sprzedaży wierzytelności zgodnie z obowiązującymi poziomami kompetencji kredytowych.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę ładu korporacyjnego w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w ramach profilu ryzyka, wynikającego z przyjętego ogólnego poziomu akceptacji ryzyka.

W Santander Bank Polska S.A. poziom akceptowalnego ryzyka został wyrażony w postaci zdefiniowanych i skwantyfikowanych limitów i zapisany w postaci „Deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka”, zatwierdzonej przez Zarząd i zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą. Na podstawie tych limitów wyznaczane są limity obserwacyjne oraz konstruowane są polityki zarządzania ryzykiem.

Bank nieustannie analizuje ryzyka, na jakie jest narażony w swojej działalności, identyfikując ich źródła, tworząc odpowiednie mechanizmy zarządzania ryzykami, obejmujące m.in. ich pomiar, kontrolę, ograniczanie i raportowanie.

Wśród ryzyk o największym znaczeniu można wymienić:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko rynkowe na księdze bankowej i księdze handlowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko braku zgodności.

Szczegółowe zasady, role i odpowiedzialności jednostek Banku zostały opisane w odpowiednich politykach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Santander Bank Polska S.A. szczególnie dba o spójność procesów zarządzania ryzykiem na poziomie całej Grupy Kapitałowej, co pozwala na adekwatne kontrolowanie skali narażenia na ryzyko. Spółki zależne wdrażają polityki i procedury zarządzania ryzykiem odzwierciedlające zasady przyjęte przez Santander Bank Polska S.A.

Bank, w granicach i na zasadach wynikających z obowiązującego prawa, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Santander Consumer Bank S.A., kierując się przy tym regułami odnoszącymi się do nadzorowania spółek zależnych wchodzących w skład Grupy Santander Bank Polska. Przedstawicielami Banku w Radzie Nadzorczej Santander Consumer Bank S.A. są: Członek Zarządu Banku zarządzający Pionem Zarządzania Ryzykiem oraz Członek Zarządu Banku zarządzający Pionem Bankowości Detalicznej. Odpowiadają oni – razem z Radą Nadzorczą SCB – za sprawowanie nadzoru nad Santander Consumer Bank S.A. oraz prowadzenie działalności spółki w oparciu o przyjęte plany oraz zgodnie z procedurami zapewniającymi bezpieczeństwo. Bank monitoruje profil i poziom ryzyka Santander Consumer Bank S.A. za pośrednictwem komitetów zarządzania ryzykiem Santander Bank Polska S.A.

Ryzyko kredytowe

Działalność kredytowa Santander Bank Polska S.A. koncentruje się na wzroście portfela kredytowego przy zagwarantowaniu jego wysokiej jakości, dobrej rentowności oraz satysfakcji klienta.

Działalność kredytowa obejmuje wszystkie produkty obciążone ryzykiem kredytowym (nazywane dalej kredytami), udzielane przez Bank oraz przez spółki zależne prowadzące działalność w zakresie leasingu i faktoringu.

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty w wyniku niespłacenia w terminie przez dłużnika zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami i innymi opłatami. Ryzyko kredytowe przejawia się także w postaci spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych, będącego następstwem pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika. Pomiar ryzyka kredytowego opiera się na oszacowaniu wielkości aktywów kredytowych ważonych ryzykiem, przy czym stosowane wagi ryzyka uwzględniają zarówno prawdopodobieństwo zaniechania spłat, jak i wielkość możliwej do poniesienia straty w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez kredytobiorcę.

Ryzyko kredytowe Banku wynika głównie z działalności kredytowej w segmencie detalicznym, segmencie MŚP, segmencie biznesowym i korporacyjnym oraz na rynku międzybankowym. Jest ono zarządzane w ramach polityki ustalonej przez Zarząd na bazie przyjętych procedur kredytowych oraz poprzez system limitów kompetencyjnych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej. Stosowany przez Bank wewnętrzny system monitoringu oraz klasyfikacji kredytów umożliwia wczesne wykrywanie sytuacji grożących pogorszeniem jakości portfela kredytowego. Ponadto Bank szeroko stosuje narzędzia ograniczania ryzyka kredytowego w postaci zabezpieczeń (finansowych i rzeczowych) oraz szczególnych warunków umownych i klauzul, czyli tzw. covenants.

Bank rozwija i udoskonala oparte na ryzyku metody wyceny kredytów, alokacji kapitału oraz pomiaru efektywności. Dla wszystkich portfeli kredytowych używane są modele wyceny ryzyka.

Bank również stale przegląda procesy i procedury pomiaru, monitorowania i zarządzania ryzykiem portfela kredytowego Banku dostosowując je do nowelizowanych wymogów nadzorczych, w tym szczególnie do Rekomendacji KNF i EBA.

W 2019 r. Bank wnikliwie analizował rozwój sytuacji na rynku makroekonomicznym, jak również monitorował ekspozycję kredytową w poszczególnych segmentach klientów i branżach gospodarki w celu zapewnienia odpowiedniej i szybkiej

reakcji oraz adekwatnego dostosowania parametrów polityki kredytowej. Rok 2019 był pod tym względem dość stabilny, a wprowadzane zmiany modyfikowały politykę w sposób umiarkowany przede wszystkim optymalizując i uspołniając istniejące elementy procesu kredytowego jak również odzwierciedlając zmiany wynikające z wchodzących nowych regulacji. W trakcie 2019 r. nie dokonano istotnych zmian w procesach klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych, ponad to związane z procesem bieżącego monitoringu i kalibracji parametrów.

W 2019 r. Bank kontynuował prace nad modyfikacją polityki kredytowej w segmencie detalicznym i MŚP po przejęciu portfela Deutsche Bank Polska S.A., które zakończono w I półroczu. Równocześnie Bank kontynuował prace nad przebudową procesów kredytowych dla poszczególnych segmentów przede wszystkim z perspektywy wzrostu ich efektywności przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii.

W 2019 r. Bank w dalszym ciągu usprawniał narzędzia monitoringu ekspozycji kredytowych w celu szybszej identyfikacji potencjalnych zagrożeń zarówno na poziomie portfelowym jak i pojedynczych ekspozycji. Równocześnie modyfikowano strategię działań monitoringowych koncentrując się na wczesnych działaniach ograniczających skutki potencjalnej materializacji ryzyka 2019 r. był pierwszym rokiem funkcjonowania w segmencie biznesowym i korporacyjnym nowego, zintegrowanego systemu wczesnego ostrzegania pozwalającego na wczesną identyfikację wzrostu ryzyka.

W 2019 r. jednym z priorytetów był ścisły monitoring portfela walutowych kredytów mieszkaniowych. W odpowiedzi na liczne zmiany legislacyjne Bank przeprowadzał analizy oraz uczestniczył aktywnie w procesach konsultacyjnych. Santander Bank Polska S.A. ze szczególną uwagą monitoruje ryzyko kredytowe na tych portfelach, również z perspektywy orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Forum Zarządzania Ryzykiem

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym w Santander Bank Polska S.A. sprawuje Panel Ryzyka Kredytowego (PRK) działający w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem. Głównym obszarem odpowiedzialności PRK jest tworzenie i zatwierdzanie najlepszych praktyk branżowych, analiz sektorowych, polityk kredytowych oraz wdrażanie systemów klasyfikacji i wyceny ryzyka zmierzających do zapewnienia zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego. Dopasowując funkcjonowanie procesów zarządczych w Banku do aktualnych celów strategicznych, w ramach struktury PRK wyodrębniono komitety dedykowane do głównych segmentów klientów: segmentu detalicznego, segmentu MŚP oraz segmentu biznesowego i korporacyjnego. Natomiast nadzór na modelami ryzyka kredytowego pełni Panel Modeli i Metodologii.

Pion Zarządzania Ryzykiem

Pion Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za skonsolidowany proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmujący zarządzanie i nadzór nad procesem kredytowym, zdefiniowanie polityki kredytowej, dostarczanie narzędzi decyzyjnych oraz narzędzi pomiaru ryzyka kredytowego, kontrolę jakości portfela kredytowego, jak również dostarczanie rzetelnej informacji zarządczej nt. portfela kredytowego.

Polityki kredytowe

Polityki kredytowe odnoszą się do poszczególnych segmentów biznesowych, portfeli kredytowych oraz kategorii produktów bankowych i zawierają wytyczne w zakresie określania obszarów występowania specyficznych rodzajów ryzyka, ich pomiaru, a także metod ich minimalizacji do poziomu akceptowanego przez Bank (np. wskaźniki „Loan-to-Value”, ryzyko kursowe w przypadku kredytów walutowych).

Bank regularnie przegląda i aktualizuje polityki kredytowe, dostosowując je do strategii, bieżącej sytuacji w otoczeniu makroekonomicznym oraz zmian przepisów prawa i wytycznych organów nadzoru.

Proces podejmowania decyzji kredytowych

Proces podejmowania decyzji kredytowych, jako element zarządzania ryzykiem, opiera się na systemie Indywidualnych Kompetencji Kredytowych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia pracowników, w ramach segmentów biznesowych wyodrębnionych w strukturze organizacyjnej. Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez Komitet Kredytowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla. Transakcje powyżej 195 mln zł są dodatkowo ratyfikowane przez Komitet Zarządzania Ryzykiem funkcjonujący na poziomie Zarządu.

Bank stale podejmuje działania mające na celu dostarczanie najwyższej jakości usług kredytowych przy jednoczesnym dostosowaniu ich do oczekiwań kredytobiorców i zapewnieniu bezpieczeństwa portfela kredytowego. W tym celu ustanowiony system kompetencji zapewnia rozdzielenie funkcji zatwierdzania ryzyka transakcji od funkcji sprzedażowych.

Klasyfikacja kredytowa

Santander Bank Polska S.A. dynamicznie rozwija stosowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego, dostosowując je do zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego, wymogów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/ Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz najlepszych praktyk branżowych.

Modele oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Bank dla najistotniejszych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MŚP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontaktach osobistych.

Bank prowadzi okresowy monitoring klasyfikacji kredytowej według zasad opisanych w Podręcznikach Kredytowych. Dodatkowo dla wybranych modeli realizowany jest automatyczny proces weryfikacji klasy ryzyka w oparciu o długość opóźnienia w spłacie lub analizę danych behawioralnych klienta. Weryfikacja klasyfikacji następuje również w przypadku podejmowania kolejnych decyzji kredytowych.

Przeglądy kredytowe

Bank dokonuje regularnych przeglądów mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności odpisów z tytułu utraty wartości, zgodności z procedurami i podjętymi decyzjami kredytowymi, a także zapewniających obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu kredytami. Przeglądy dokonywane są przez dwie wyspecjalizowane jednostki: Departament Przeglądów Kredytowych i Departament Kontroli, które są niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

Zabezpieczenia

Funkcjonujący w Santander Bank Polska S.A. model zabezpieczeń prawnych zakłada, iż centralną jednostką kompetencyjną odpowiedzialną za prawidłowy przebieg procesów tworzenia i funkcjonowania zabezpieczeń jest Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych. Natomiast *Podręcznik Zabezpieczeń* jako procedura opisująca prawne standardy stosowania zabezpieczeń wierzytelności jest zarządzany przez Pion Prawny i Zapewnienia Zgodności. Właścicielem wzorów umów zabezpieczeń jest Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych.

Departament Zabezpieczeń jest odpowiedzialny za tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń prawidłowych i zgodnych z polityką kredytową dla wszystkich segmentów biznesowych, oraz sprawny i prawidłowy przebieg procesów ustanawiania, monitorowania i zwalniania zabezpieczeń.

Ponadto jednostka ta wspiera – w zakresie zabezpieczeń – jednostki kredytowe w procesie podejmowania decyzji kredytowych oraz tworzeniu polityki kredytowych. Departament dba o gromadzenie danych na temat zabezpieczeń oraz zapewnia odpowiednią informację zarządczą.

Proces zarządzania zabezpieczeniami

Na etapie podejmowania decyzji kredytowej, w sytuacjach określonych w wewnętrznych regulacjach, kluczowe zadania Departamentu Zabezpieczeń i Umów Kredytowych dotyczą oceny jakości zabezpieczeń w postaci nieruchomości:

- weryfikacja wycen nieruchomości sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych oraz ocena wartości przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena stanu prawnego przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena procesów inwestycyjnych na nieruchomościach,
- konsultacje prawne dotyczące proponowanych zabezpieczeń.

Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych aktywnie uczestniczy w kolejnych etapach procesu kredytowego, realizując m.in. działania obejmujące:

- przygotowanie projektów dokumentacji kredytowej w segmencie klientów MŚP oraz korporacyjnym,
- weryfikację i ocenę prawidłowości podpisanej dokumentacji kredytowej oraz spełnienia formalno-prawnych warunków uruchomienia w segmencie klientów korporacyjnych,
- weryfikację danych w systemach informatycznych,
- monitoring zabezpieczeń oraz raportowanie,
- zwolnienie zabezpieczeń.

Bank w ramach procesu zarządzania wierzytelnościami prowadzi między innymi działania związane z realizacją zabezpieczeń. Wybór odpowiedniego zakresu i sposobu działania w celu zaspokojenia roszczeń Banku z zabezpieczenia jest uzależniony od jego rodzaju (wyróżniamy dwie podstawowe kategorie zabezpieczeń: osobiste i rzeczowe). Zasadniczo Bank dąży do polubownej (dobrowolnej) realizacji zabezpieczeń w procesie negocjacyjnym. W przypadku braku woli współpracy

ze strony dostawcy zabezpieczenia, uprawnienia Banku w tym zakresie są realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi w drodze postępowań egzekucyjnych i upadłościowych.

Finansowy efekt przyjętych zabezpieczeń

Finansowy efekt przyjętych zabezpieczeń został skalkulowany jako zmiana odpisu na skutek wykluczenia przepływów z zabezpieczeń (ekspozycje niepracujące oceniane na bazie indywidualnej). Dla pozostałych portfeli tj. dla kredytów hipotecznych oraz dla segmentu MŚP i klientów korporacyjnych, efekt ten został wyliczony poprzez skorygowanie parametru LGD do poziomu obserwowanego dla poszczególnych klientów na produktach niezabezpieczonych.

Poniższa tabela przedstawia finansowy efekt zabezpieczeń dla Santander Bank Polska S.A. wg stanu na 31.12.2019 r.:

Finansowy efekt zabezpieczeń	Wartość brutto	Finansowy efekt zabezpieczeń
Należności od klientów		
z tytułu kredytów mieszkaniowych	48 159 764	(289 995)
biznesowych	54 625 458	(899 693)
Razem dane bilansowe	102 785 222	(1 189 688)
Razem dane pozabilansowe	27 822 080	(6 740)

Poniższa tabela przedstawia finansowy efekt zabezpieczeń dla Santander Bank Polska S.A. wg stanu na 31.12.2018 r.:

Finansowy efekt zabezpieczeń	Wartość brutto	Finansowy efekt zabezpieczeń
Należności od klientów		
z tytułu kredytów mieszkaniowych	45 927 616	(230 296)
biznesowych	58 823 206	(936 791)
Razem dane bilansowe	104 750 822	(1 167 087)
Razem dane pozabilansowe	22 866 807	(15 090)

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Banku zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Kalkulacja utraty wartości

W Santander Bank Polska S.A. odpisy aktualizujące z tytułu strat oczekiwanych tworzone są według zasad Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 9 (MSSF 9). MSSF 9 wymaga podejścia do szacowania odpisów z tytułu strat kredytowych bazujące na wyznaczeniu oczekiwanych strat kredytowych (expected credit loss ECL). Odpisy z tytułu ECL odzwierciedlają nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników, wartość pieniądza w czasie oraz racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych. Odpisy z tytułu ECL są mierzone w kwocie równej ECL w horyzoncie 12-miesięcznym albo ECL w horyzoncie pozostałego czasu życia instrumentu jeżeli zidentyfikowano dla nich istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu rozpoznania. W związku z powyższym model ECL wymaga dokonania szeregu ocen i szacunków elementów obarczonych niepewnością, w szczególności w zakresie:

- pomiaru ECL w horyzoncie 12 miesięcznym albo pozostałego czasu życia instrumentu,
- określenia kiedy następuje zdarzenie istotnego wzrostu ryzyka kredytowego,
- określenia przyszłych zdarzeń (forward looking) oraz ich prawdopodobieństwa, które są odzwierciedlone w oszacowaniu ECL.

MSSF 9 uzależnia sposób rozpoznawania strat oczekiwanych w zależności od zmiany poziomu ryzyka, który nastąpił od momentu rozpoznania ekspozycji. Standard wprowadza trzy podstawowe etapy/koszyki rozpoznawania strat oczekiwanych:

- Koszyk 1 – w którym będą klasyfikowane ekspozycje dla których od momentu rozpoznania nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka rozumiane jako wzrost prawdopodobieństwa przeklasyfikowania do portfela z utratą wartości (Koszyk 3). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy.
- Koszyk 2 – w którym będą klasyfikowane ekspozycje, dla których od momentu rozpoznania nastąpił istotny wzrost ryzyka, ale jeszcze nie uprawdopodobniło się zdarzenie niewywiązania się z zobowiązania. Dla takich ekspozycji straty oczekiwane będą rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.
- Koszyk 3 – w którym będą klasyfikowane ekspozycje, dla których zmaterializowało się zdarzenia niewykonania zobowiązania (zaistniały przesłanki utraty wartości). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.

Ponadto dla ekspozycji klasyfikowanych jako POCI (purchased or originated credit impaired) oczekiwane straty będą rozpoznane w horyzoncie pozostałego czasu życia.

W przypadku klasyfikacji do koszyka 3 Bank stosuje obiektywne przesłanki utraty wartości, które zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego, Rekomendacji R.

Szacując ECL, Bank stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości [koszyk 3]) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Bank dwa razy do roku dokonuje rekalkulacji modeli oraz aktualizacji informacji forward looking wykorzystywanej do szacunków ECL, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych Banku i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycje Santander Bank Polska S.A. na ryzyko kredytowe.

Klasyfikacja do poszczególnych grup ryzyka została przeprowadzona w oparciu o prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania w horyzoncie rocznym wynikające z aktualnej oceny ratingowej (Klienci biznesowi) oraz scoringowej (Klienci indywidualni) stosowanej na potrzeby procesów biznesowych lub, w przypadku jej niedostępności, z prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w horyzoncie rocznym używanym przy kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej. Aktywa, dla których nie stwierdzono utraty wartości (koszyk 1 i 2) podzielono na pięć kategorii (b. dobry, dobry, przeciętny, akceptowalny, słaby).

Wartości graniczne poszczególnych kategorii zależą od typu należności, przedstawione są w tabeli poniżej:

Poziom grupy ryzyka	Wartości graniczne definiujące grupy ryzyka wg prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania z tytułu kredytów:		
	indywidualnych	hipotecznych	korporacyjnych
bardzo dobra	[0%-1%]	[0%-0.05%]	[0%-0.2%]
dobra	[1%-2.5%]	[0.05%-0.25%]	[0.2%-0.75%]
przeciętna	[2.5%-7.5%]	[0.25%-0.5%]	[0.75%-2%]
akceptowalna	[7.5%-15%]	[0.5%-2%]	[2%-7.5%]
słaba	[15%-100%]	[2%-100%]	[7.5%-100%]

Ryzyko kredytowe

Koszyk 1	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu					
	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	z tytułu kredytów				Zobowiązania warunkowe udzielone
		indywidualnych	hipotecznych	korporacyjnych	Razem	
31.12.2019						
	bardzo dobry	6 697 972	21 589 826	6 126 529	34 414 327	16 188 932
	dobry	4 692 940	19 691 760	18 223 053	42 607 753	9 840 343
	przeciętny	2 657 211	2 895 383	17 099 420	22 652 014	14 158 951
	akceptowalny	721 848	1 578 594	5 776 291	8 076 733	1 051 435
	słaby	164 527	884 945	1 214 379	2 263 851	179 113
Wartość brutto		14 934 498	46 640 508	48 439 672	110 014 678	41 418 776
Pozostałe						
Odpis z tyt. utraty wartości					(319 619)	(12 730)
Wartość netto					109 695 059	41 406 046

Koszyk 2	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu					
	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	z tytułu kredytów				Zobowiązania warunkowe udzielone
		indywidualnych	hipotecznych	korporacyjnych	Razem	
31.12.2019						
	bardzo dobry	25 164	39 985	4 555	69 704	3 516
	dobry	37 915	119 293	136 663	293 871	19 261
	przeciętny	78 111	94 220	327 902	500 233	79 552
	akceptowalny	126 622	308 907	871 288	1 306 817	240 137
	słaby	348 830	678 827	970 600	1 998 257	58 395
Wartość brutto		616 642	1 241 232	2 311 008	4 168 882	400 862
Pozostałe						
Odpis z tyt. utraty wartości					(326 718)	(6 583)
Wartość netto					3 842 164	394 279

Koszyk 3 oraz POCI	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu					
	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	z tytułu kredytów				Zobowiązania warunkowe udzielone
		indywidualnych	hipotecznych	korporacyjnych	Razem	
31.12.2019						
	bardzo dobry	-	-	-	-	-
	dobry	-	-	-	-	-
	przeciętny	-	-	-	-	-
	akceptowalny	-	-	-	-	-
	słaby	705 923	727 197	3 554 556	4 987 676	93 812
Wartość brutto- Koszyk 3		705 923	727 197	3 554 556	4 987 676	93 812
Odpis -Koszyk 3					(2 508 685)	
POCI		313 176		329 496	642 672	
Odpis -POCI					(92 888)	(36 751)
Wartość netto					3 028 775	57 061

Ryzyko kredytowe

Koszyk 1	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu					Zobowiązania warunkowe udzielone
	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	z tytułu kredytów			Razem	
		indywidualnych	hipotecznych	korporacyjnych		
31.12.2018						
	bardzo dobry	5 681 108	16 969 756	5 570 166	28 221 030	14 735 083
	dobry	3 787 728	20 274 308	19 882 759	43 944 795	9 657 725
	przeciętny	1 962 845	4 425 118	18 803 156	25 191 119	7 497 444
	akceptowalny	615 365	1 675 262	7 728 734	10 019 361	1 986 753
	słaby	412 235	1 061 178	1 618 565	3 091 978	347 784
Wartość brutto - Koszyk 1		12 459 281	44 405 622	53 603 380	110 468 283	34 224 789
Pozostałe					337 284	
Odpis z tyt. utraty wartości					(362 452)	(15 733)
Wartość netto					110 443 115	34 209 056

Koszyk 2	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu					Zobowiązania warunkowe udzielone
	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	z tytułu kredytów			Razem	
		indywidualnych	hipotecznych	korporacyjnych		
31.12.2018						
	bardzo dobry	21 277	32 349	2 681	56 307	5 697
	dobry	32 388	101 314	14 150	147 852	24 490
	przeciętny	57 754	66 509	272 571	396 834	79 182
	akceptowalny	84 732	128 672	601 397	814 801	136 897
	słaby	288 157	513 757	1 212 424	2 014 338	198 492
Wartość brutto - Koszyk 2		484 308	842 601	2 103 223	3 430 132	444 758
Pozostałe						
Odpis z tyt. utraty wartości					(264 131)	(10 013)
Wartość netto					3 166 001	434 745

Koszyk 3 i POCI	Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu					Zobowiązania warunkowe udzielone
	Poziom ryzyka wg grup ratingowych	z tytułu kredytów			Razem	
		indywidualnych	hipotecznych	korporacyjnych		
31.12.2018						
	bardzo dobry	-	-	-	-	-
	dobry	-	-	-	-	-
	przeciętny	-	-	-	-	-
	akceptowalny	-	-	-	-	-
	słaby	640 075	464 010	3 048 681	4 152 766	104 079
Wartość brutto- Koszyk 3		640 075	464 010	3 048 681	4 152 766	104 079
Odpis -Koszyk 3					(2 063 502)	
POCI		107 831	215 384	405 205	728 420	
Odpis -POCI					(32 917)	(32 397)
Wartość netto					4 848 269	71 682

Poniższe tabele przedstawiają jakość aktywów finansowych Santander Bank Polska S.A. w podziale na koszyki oraz według ratingów wg stanu na 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym:

Koszyk 1

31.12.2019	Należności od banków	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Należności od klientów - wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Instrumenty dłużne i kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Instrumenty dłużne nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu
Stopień jakości kredytowej*						
1 (AAA do AA-)	145 229	-	-	519 108	-	-
2 (A+ do A-)	3 029 623	-	-	38 007 411	187 536	544 473
3 (BBB+ do BBB-)	551 506	-	-	-	-	960
4 (BB+ do BB-)	-	-	-	-	-	-
5 (B+ do B-)	253	-	-	-	-	-
6 (<B-)	-	-	-	-	-	-
brak	124 953	52 474	923 811	861 269	-	1 521 183
Razem Koszyk 1	3 851 564	52 474	923 811	39 387 788	187 536	2 066 616

* zgodnie z Fitch

Brak instrumentów zaklasyfikowanych do Koszyka 2 wg stanu na 31.12.2019 r.

Koszyk 3

31.12.2019	Należności od banków	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty dłużne i kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Instrumenty dłużne nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu
Stopień jakości kredytowej*						
1 (AAA do AA-)	-	-	-	-	-	-
2 (A+ do A-)	-	-	-	-	-	-
3 (BBB+ do BBB-)	-	-	-	-	-	-
4 (BB+ do BB-)	-	-	-	-	-	-
5 (B+ do B-)	-	-	-	-	-	-
6 (<B-)	-	-	-	-	-	-
brak	-	301 406	-	16 027	-	-
Razem Koszyk 3	-	301 406	-	16 027	-	-

Koszyk 1

31.12.2018	Należności od banków	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty dłużne i kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Instrumenty dłużne nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu
Stopień jakości kredytowej*						
1 (AAA do AA-)	528 888	-	-	235 685	-	-
2 (A+ do A-)	1 873 359	-	-	35 176 881	131 005	1 189 534
3 (BBB+ do BBB-)	335 608	923 855	-	-	-	3 232
4 (BB+ do BB-)	1 582	-	-	-	-	-
5 (B+ do B-)	1 406	-	-	-	-	-
6 (<B-)	-	-	-	-	-	-
brak	118 636	63 968	106 374	828 542	-	951
Razem Koszyk 1	2 859 479	987 823	106 374	36 241 108	131 005	1 193 717

Brak instrumentów zaklasyfikowanych do Koszyka 2 wg stanu na 31.12.2018 r.

Koszyk 3

31.12.2018	Należności od banków	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Należności od klientów - Instrumenty dłużne wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty dłużne i kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Instrumenty dłużne nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu
Stopień jakości kredytowej*						
1 (AAA do AA-)	-	-	-	-	-	-
2 (A+ do A-)	-	-	-	-	-	-
3 (BBB+ do BBB-)	-	-	-	-	-	-
4 (BB+ do BB-)	-	-	-	-	-	-
5 (B+ do B-)	-	-	-	-	-	-
6 (<B-)	-	-	-	-	-	-
brak	-	260 927	-	-	-	-
Razem Koszyk 3	-	260 927	-	-	-	-

Należności od banków są poddawane ocenie z wykorzystaniem metod ratingowych. Sposób dokonywania oceny określony został w przepisach wewnętrznych Grupy Kapitałowej. Każdemu klientowi instytucjonalnemu (ekspozycji) przypisywana jest ocena jednej z renomowanych agencji ratingowych (Fitch Ratings; Moody's Investors Service; S&P's) zgodnie z przepisami CRR, a tym samym odpowiednia grupa (grade). Stopień 1 odpowiada wadze ryzyka 20 %. Wśród nich nie ma należności przeterminowanych i ze stwierdzoną utratą wartości.

Instrumenty finansowe są poddawane ocenie zgodnie z ratingiem kraju (obligacje Skarbu Państwa, papiery emitowane przez NBP, BGK, instrumenty dłużne). Rating kraju jest tożsamy z ratingiem NBP/BGK. Wszystkie mają rating Polski, wg agencji Fitch jest to A-.

Dla wszystkich instrumentów zaklasyfikowanych do Koszyka 1 (w tym również dla należności od klientów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody) nie występuje przeterminowanie oraz utrata wartości. Dla tych ekspozycji oczekiwane straty będą rozpoznawane w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy.

Zdecydowana większość ekspozycji wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (99,2 %) została zaklasyfikowana do kategorii jakości kredytowej - 'przeciętny'. Natomiast 95 % portfela kart kredytowych Banku wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy został oceniony jako 'przeciętny' lub powyżej (dobry, bardzo dobry).

Koncentracja ryzyka kredytowego

Santander Bank Polska S.A. przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych na dzień 31.12.2019 r. maksymalny limit dla Banku zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosił:

- 5 601 427 tys. zł (25 % funduszy własnych Banku).

Natomiast w okresie porównawczym wg danych na dzień 31.12.2018 r. maksymalny limit dla Banku zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosił:

- 5 188 801 tys. zł (25 % funduszy własnych Banku).

Realizowana przez Bank polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie w powyższym zakresie bardziej rygorystycznych zasad niż ustawowe. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Przeprowadzona analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Bank w 2019 r. nie posiadał zaangażowań, które przekraczałyby limity wyznaczone przez ustawodawcę.

Lista 20 największych ekspozycji (lub grupy klientów powiązanych kapitałowo) Santander Bank Polska S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2019 r.

Symbol		Łączna kwota brutto	Kredyt wykorzystany	Otwarta linia kredytowa + Gwarancje + Limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
PKD	Opis kodu PKD			
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	7 006 600	4 061 140	2 945 460
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	6 357 590	3 398 530	2 959 060
74	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	5 298 860	-	5 298 860
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	3 952 280	316 590	3 635 690
35	ENERGETYKA	1 875 000	87 800	1 787 200
61	TELEKOMUNIKACJA	1 439 720	1 302 070	137 650
06	GÓRNICTWO	1 304 520	375 020	929 500
65	REASEKURACJA	1 036 670	655 490	381 180
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	1 007 290	948 920	58 370
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	724 360	418 380	305 980
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	668 180	149 050	519 130
35	ENERGETYKA	659 990	522 750	137 240
41	BUDOWNICTWO	659 000	-	659 000
61	TELEKOMUNIKACJA	634 020	458 460	175 560
41	BUDOWNICTWO	562 050	505 110	56 940
35	ENERGETYKA	543 940	486 280	57 660
06	GÓRNICTWO	492 610	-	492 610
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	431 400	232 200	199 200
35	ENERGETYKA	400 000	-	400 000
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	391 770	391 770	-
Razem brutto		35 445 850	14 309 560	21 136 290

Lista 20 największych ekspozycji (lub grupy klientów powiązanych kapitałowo) Santander Bank Polska S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2018 r.

Symbol		Łączna kwota brutto	Kredyt wykorzystany	Otwarta linia kredytowa + Gwarancje + Limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
PKD	Opis kodu PKD			
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	7 219 681	5 138 988	2 080 693
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	6 823 000	3 982 897	2 840 103
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	3 930 626	316 557	3 614 069
61	TELEKOMUNIKACJA	1 716 665	1 553 263	163 402
35	ENERGETYKA	1 490 000	106 364	1 383 636
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	1 088 532	986 831	101 701
46	HANDEL HURTOWY	984 490	760 018	224 472
06	GÓRNICTWO	960 461	186 108	774 353
06	GÓRNICTWO	828 520	253 495	575 025
35	ENERGETYKA	810 000	210 500	599 500
61	TELEKOMUNIKACJA	683 281	551 281	132 000
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	671 031	150 500	520 531
35	ENERGETYKA	619 795	581 781	38 014
41	BUDOWNICTWO	602 003	531 698	70 305
41	BUDOWNICTWO	539 000	-	539 000
35	ENERGETYKA	529 371	458 971	70 400
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	397 095	397 095	-
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	369 972	299 972	70 000
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	367 194	354 509	12 685
68	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI	360 005	343 733	16 272
Razem brutto		30 990 722	17 164 561	13 826 161

Koncentracja branżowa

Polityka kredytowa Santander Bank Polska S.A. zakłada dywersyfikację zaangażowania akcji kredytowej. Ryzyko danej branży jest elementem wpływającym na wielkość limitu. Bank w celu utrzymania odpowiednio zdywersyfikowanego portfela kredytowego i kontrolowania w ten sposób ryzyka związanego ze zbyt wysokim udzieleniem kredytów podmiotom jednej branży, zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. największy poziom koncentracji zanotowano dla branży „dystrybucja” (10 % portfela Santander Bank Polska S.A.), dla sektora produkcyjnego (9 %) oraz dla branży „obsługa nieruchomości” (8 %).

Grupy PKD w podziale na sektory:

Sektor	Zaangażowanie bilansowe brutto		
	31.12.2019	31.12.2018	
Dystrybucja	12 338 906	13 253 443	
Sektor produkcyjny	10 389 850	11 655 525	
Obsługa nieruchomości	9 278 908	9 659 412	
Sektor finansowy	8 875 101	10 484 251	
Sektor energetyczny	1 909 062	2 179 265	
Transport	1 685 887	1 788 775	
Sektor rolniczy	1 441 159	1 317 813	
Budownictwo	1 132 759	1 258 559	
Pozostałe sektory	6 680 562	6 997 236	
A	Razem podmioty gospodarcze	53 732 194	58 594 279
B	Portfel detaliczny (w tym kredyty hipoteczne)	66 055 053	60 173 805
A+B	Portfel Santander Bank Polska S.A.	119 787 247	118 768 084
C	Pozostałe należności (obligacje kom.)	26 664	11 517
A+B+C	Całkowity portfel Santander Bank Polska S.A.	119 813 911	118 779 601

Ryzyko rynkowe

Wstęp

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik finansowy zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp. Występuje zarówno w działalności handlowej jak i bankowej (produkty walutowe, produkty na stopę procentową, produkty powiązane z indeksami giełdowymi).

Santander Bank Polska S.A. narażony jest na ryzyko rynkowe wynikające z działalności na rynku pieniężnym i kapitałowym oraz usług świadczonych dla klientów. Oprócz tego Bank podejmuje ryzyko rynkowe wynikające z aktywnego zarządzania strukturą bilansu (zarządzanie aktywami i zobowiązaniami).

Działalność i strategie związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi przez Forum Zarządzania Ryzykiem i są realizowane w oparciu o ramy określone w zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą Politykę Ryzyka rynkowego oraz Politykę ryzyka strukturalnego.

Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

Podstawowym celem prowadzonej przez Bank polityki zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych na rentowność Grupy, dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Banku oraz jego wartości rynkowej.

Przyjęte przez Santander Bank Polska S.A. polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i miar. Limity ryzyka podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii Banku.

Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe generowane na działalności bankowej jest zarządzane w sposób scentralizowany przez Pion Zarządzania Finansami. Pion ten jest też odpowiedzialny za pozyskiwanie finansowania, zarządzanie płynnością i dokonywanie transakcji w imieniu ALCO. Działalność ta jest kontrolowana przy pomocy miar i limitów zatwierdzanych przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

Portfel dłużnych papierów wartościowych oraz zabezpieczających instrumentów pochodnych walutowych oraz stopy procentowej jest zarządzany przez ALCO, który podejmuje wszelkie decyzje dotyczące wartości i struktury portfela.

Ryzyko rynkowe w portfelu handlowym jest zarządzane przez Pion Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej, w ramach którego funkcjonuje Biuro Maklerskie Banku. Działalność handlowa Grupy jest ograniczona przez system miar i limitów m.in. Value at Risk, mechanizm stop loss, limity pozycji oraz limity wrażliwości. Wysokość limitów jest akceptowana przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

W ramach Pionu Zarządzania Ryzykiem funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego odpowiedzialny za bieżący pomiar podejmowanego ryzyka, wdrożenie procedur kontroli, monitorowanie ryzyka i raportowanie. Departament odpowiada również za kształt polityki ryzyka rynkowego, proponowanie odpowiedniej metodologii pomiaru oraz za zapewnienie spójności procesu zarządzania ryzykiem w całej Grupie. Umieszczenie Departamentu w Pionie Zarządzania Ryzykiem zapewnia pełną niezależność procesu pomiaru i monitoringu od jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem.

Ryzyko rynkowe generowane przez instrumenty rynku kapitałowego (akcje, indeksy giełdowe) występujące w portfelu Biura Maklerskiego jest zarządzane przez Biuro Maklerskie i nadzorowane przez Forum Zarządzania Ryzykiem Santander Bank Polska.

W Banku funkcjonuje również Forum Zarządzania Ryzykiem, którego przewodniczącym jest Członek Zarządu Banku nadzorujący Pion Zarządzania Ryzykiem. Forum odpowiedzialne jest za niezależną kontrolę oraz monitoring ryzyka rynkowego powstającego zarówno w księdze bankowej jak i księdze handlowej.

Identyfikacja i pomiar ryzyka

Portfel handlowy Santander Bank Polska S.A. zawiera papiery wartościowe i instrumenty pochodne zawarte w celach handlowych przez Pion Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej. Każdego dnia są one rewaluowane do rynku i jakiegokolwiek zmiany ich wartości są natychmiast odnotowane w wyniku. Głównymi czynnikami ryzyka rynkowego w księdze handlowej są ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe oraz ryzyko cen instrumentów kapitałowych.

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym Banku jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz zobowiązań Grupy. Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są transakcje zawierane w oddziałach, centrach biznesowych i korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku hurtowym przez Pion Zarządzania Finansami. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym.

Santander Bank Polska S.A. wykorzystuje szereg metod pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego. Dla portfela bankowego są to: miary wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału oraz wrażliwości wyniku odsetkowego netto, testy warunków skrajnych oraz wartość zagrożona (VaR), natomiast dla portfela handlowego są to: wartość zagrożona (VaR oraz stressed VaR), mechanizm stop loss, miary wrażliwości (PV01) oraz testy scenariuszy skrajnych. Metodologia pomiaru ryzyka podlega procesowi niezależnej walidacji wstępnej i okresowej, której wyniki są akceptowane przez Panel Modeli i Metodologii funkcjonujący w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

W Santander Bank Polska S.A. VaR w portfelu handlowym jest wyznaczany metodą historyczną, dzięki któremu ustalana jest różnica między wyceną rynkową pozycji opartą na bieżących cenach/stawkach rynkowych, a wyceną opartą o najbardziej dotkliwą zmianę stawek w historycznym okresie obserwacji. VaR jest wyznaczany oddzielnie dla ryzyka stopy procentowej, ryzyka walutowego oraz dla obu tych czynników łącznie. VaR szacowany jest również dla ryzyka ceny instrumentów kapitałowych w Biurze Maklerskim.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z metodologii VaR, Bank uzupełnia metodologię poprzez pomiar wrażliwości, który wskazuje zmianę wartości pozycji przy danej zmianie cen/rentowności, pomiar Stressed VaR oraz testy warunków skrajnych.

Raportowanie ryzyka

Odpowiedzialność za raportowanie ryzyka płynności spoczywa na Pionie Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego.

Departament Ryzyka Finansowego codziennie kontroluje ekspozycję na ryzyko rynkowe księgi handlowej zgodnie z metodologią określoną w Polityce Ryzyka Rynkowego, weryfikuje wykorzystanie limitów ryzyka oraz raportuje wielkość ryzyka do jednostek zarządzających ryzykiem na księdze handlowej, do Grupy Santander oraz Forum Zarządzania Ryzykiem.

Raz w miesiącu, Departament Ryzyka Finansowego przekazuje także informację nt. wielkości ekspozycji na ryzyko księgi handlowej oraz wybranych miar do Forum Zarządzania Ryzykiem oraz sporządza Risk Dashboard (we współpracy z innymi jednostkami Pionu Zarządzania Ryzykiem), który zostaje przedstawiony Komitetowi Zarządzania Ryzykiem.

Wyniki pomiaru ryzyka rynkowego w portfelu bankowym są przekazywane przez Departament Ryzyka Finansowego do osób odpowiedzialnych za operacyjne zarządzanie strukturą bilansu Banku oraz do osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem strukturalnym w cyklu dziennym (informacje dotyczące portfela ALCO) lub miesięcznym (raportowanie luki stopy procentowej, miar wrażliwości NII i MVE, wyników testów warunków skrajnych, VaR), W/w informacje są również raportowane do wyższej kadry zarządzającej w cyklu miesięcznym (Forum Zarządzania Ryzykiem, ALCO). Wybrane kluczowe miary ryzyka stopy procentowej, w tym miary funkcjonujące w ramach apetytu na ryzyko Banku w portfelu bankowym, są raportowane do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Informacje w zakresie zabezpieczania i ograniczania ryzyka

Bank przyjmuje konserwatywne podejście do ryzyka zarówno w zakresie wielkości zaangażowania jak i rodzaju produktów. Znaczna część działalności Obszaru Rynków Finansowych skupia się na neutralizowaniu ryzyka związanego z transakcjami zarówno na poziomie detalicznym jak i korporacyjnym. Ponadto przepływy z transakcji z klientami są zazwyczaj

na nierynkowe kwoty i okresy i w związku z tym jest wymagana zdolność, aby zarządzać rozbieżnościami przez transakcje komercyjne.

Z punktu widzenia banku limity na ryzyko rynkowe są niskie i zostały ustanowione, aby zapewnić odpowiednią zdolność oraz czas na zneutralizowanie bankowych stóp procentowych i ryzyka walutowego, a jednocześnie umożliwić Obszarowi Rynków Finansowych prowadzenie niektórych otwartych pozycji portfelowych, które mogą wnosić wartość dodaną do organizacji.

Większy nacisk kładziony jest na animowanie rynku (market – making) niż czystą działalność handlową na własny rachunek, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w poziomie wykorzystania limitów jak i celach budżetowych Obszaru Rynków Finansowych.

Połączenie transakcji Obszaru Rynków Finansowych i pozycji przekazanych przez bank wynikających z aktywności klientów na rynku transakcji walutowych i instrumentów pochodnych tworzy ogólny profil w zakresie ryzyka stóp procentowych oraz ryzyka walutowego w portfelu handlowym banku, które podlegają zarządzaniu w ramach polityki ryzyka rynkowego i limitów operacyjnych. Obszar Rynków Finansowych podejmuje następnie decyzje, aby zamknąć te pozycje lub pozostawić otwarte zgodnie z podejściem rynkowym i zatwierdzonymi limitami. Otrzymany zwrot jest wypadkową zarządzania przepływami i animowania rynków. Agresywne pozycje nie są utrzymywane.

Ryzyko stóp procentowych i transakcji walutowych Obszaru Rynków Finansowych jest zarządzane poprzez księgę handlową zgodnie z Polityką ryzyka rynkowego zatwierdzoną przez Zarząd. Systemy księgowe i systemy ryzyka zapewniają przyporządkowanie każdej pozycji do odpowiedniej księgi. Odpowiednie zespoły (desks) są odpowiedzialne za konkretny rodzaj działalności związanej z ryzykiem działalności prowadzonej przez jednostkę (stóp procentowych lub walutowe).

W celu zapewnienia zbywalności pozycji w portfelu handlowym bank wprowadził kontrolę wielkości pozycji banku brutto (osobno pozycje long i short) w stosunku do całości rynku. Kontrola ta ma na celu sprawdzenie technicznych możliwości domknięcia teoretycznej otwartej pozycji w jedną stronę bez uwzględniania domknięć. Kontrola jest wykonywana w podziale na pozycję walutową i pozycję stopy procentową. Za przeprowadzenie kontroli odpowiedzialny jest Departament Ryzyka Finansowego. O wynikach kontroli informowany jest Obszar Rynków Finansowych.

W zakresie ryzyka rynkowego w portfelu bankowym wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane do zarządzania przez Pion Zarządzania Finansami, który ponosi odpowiedzialność za kształtowanie struktury bilansu Banku, w tym zawieranie kontraktów na rynku międzybankowym, tak by odpowiednio zarządzać ryzykiem stopy procentowej zgodnie z zatwierdzoną strategią w ramach przydzielonych limitów.

Ryzyko stopy procentowej na portfelu bankowym jest zarządzane w oparciu o następujące limity:

- Limit wrażliwości wyniku odsetkowego netto (NII - wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.);
- Limit wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału (MVE - wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.).

Wrażliwość dochodu odsetkowego(NII) oraz wartości ekonomicznej kapitału (MVE) na równoległe przesunięcie krzywych dochodowości w 2019 r. oraz w okresie porównawczym przedstawia poniższa tabela. Zaprezentowano w niej wyniki scenariuszy, w których wpływ zmian stóp procentowych na dochód odsetkowy i wartość ekonomiczną kapitału byłby negatywny.

Jednodniowy okres utrzymywania pozycji	Wrażliwość wyniku		Wrażliwość ekonomicznej	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Maksymalny	298	273	360	375
Średni	273	224	194	316
na koniec okresu	292	273	168	298
Wartość limitu	355	300	500	400

Osobno kalkulowany jest VaR w portfelu bankowym – będący złożeniem miar EaR (Earnings-at-Risk) oraz EVE VaR (wartość zagrożona ekonomicznej wartości kapitału).

Główną metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej na księdze handlowej jest metodyka VaR, mechanizm stop loss, pomiar wrażliwości PV01 oraz testy warunków skrajnych.

Wielkość VaR jest wyznaczana dla otwartych pozycji Obszaru Rynków Finansowych metodą symulacji historycznych. W metodzie tej bank szacuje wartość portfela dla 520 scenariuszy wygenerowanych na podstawie obserwowanych

historycznie zmian parametrów rynkowych. Następnie szacowany jest VaR jako różnica pomiędzy bieżącą wyceną a wyceną ze scenariusza odpowiadającego 99 percentylowi najgorszych wycen.

Mechanizm „stop-loss” jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach objętych zasadami wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Bazują one na raporcie wrażliwości i scenariuszach skrajnych ruchów stawek rynkowych, wyznaczanych na bazie największych dziennych i miesięcznych zmian stóp procentowych.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka na koniec 2019 oraz w okresie porównawczym, dla 1-dniowego okresu utrzymywania pozycji:

Ryzyko Stopy Procentowej	VAR	
	31.12.2019	31.12.2018
Jednodniowy okres utrzymywania pozycji		
Średni	1 341	1 702
Maksymalny	2 887	5 966
Minimalny	574	523
na koniec okresu	876	1 508
Limit	6 836	6 767

W 2019 roku nie odnotowano przekroczeń limitów VaR dla ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na osiągnięte wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o limit wielkości VaR otwartych pozycji walutowych Grupy w portfelu handlowym oraz dla Biura Maklerskiego, który zarządza otwartymi pozycjami związanymi z działalnością arbitrażową. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Wyliczone są one na podstawie ekspozycji walutowej i scenariuszy założonych skrajnych ruchów kursów walutowych, bazujących na największych wahaniach kursów. Dodatkowo do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach handlowych wykorzystywany jest mechanizm „stop-loss”.

Zgodnie z polityką, Bank nie utrzymuje otwartych pozycji na opcjach walutowych. Transakcje zawierane z klientami są natychmiast zamykane na rynku międzybankowym, stąd Grupa ma ograniczoną ekspozycję na ryzyko rynkowe na portfelu opcji walutowych.

Otwarte pozycje walutowe w spółkach zależnych są nieistotne i nie są włączane do dziennego pomiaru ryzyka. W przypadku Santander Consumer Banku S.A., posiada on osobną licencję bankową i samodzielnie zarządza ryzykiem, które to zarządzanie podlega kontroli przez Forum Zarządzania Ryzykiem Santander Bank Polska S.A.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka na koniec grudnia 2019 i 2018 roku.

Ryzyko walutowe	VAR	
	31.12.2019	31.12.2018
Jednodniowy okres utrzymywania pozycji		
Średni	405	473
Maksymalny	1 804	1 939
Minimalny	41	53
na koniec okresu	208	150
Limit	2 848	2 820

W 2019 r. nie wystąpiły przekroczenia limitu VAR dla ryzyka walutowego

W zakresie strukturalnej ekspozycji na ryzyko walutowe w bilansie Banku w roku 2019 odnotowano dalszy spadek udziału aktywów walutowych w bilansie banku. Wpłynął na to wzrost należności od klientów w złotych oraz dalszy stopniowy spadek należności od klientów we frankach szwajcarskich, będący skutkiem postępującego wygaszania portfela kredytów hipotecznych.

Luka finansowania w poszczególnych walutach domykana była z wykorzystaniem transakcji swap na rynku walutowym.

W poniższych tabelach przedstawiono główne pozycje walutowe Banku - na 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym.

31.12.2019	PLN	EUR	CHF	USD	Pozostałe	Razem
AKTYWA						
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	7 374 658	274 228	23 303	68 462	81 180	7 821 831
Należności od banków	440 083	2 932 957	15 901	233 878	228 745	3 851 564
Należności od klientów	93 606 652	15 815 505	7 699 164	1 194 859	40 247	118 356 427
Inwestycyjne aktywa finansowe	37 246 940	1 397 449	-	946 962	-	39 591 351
Wybrane aktywa	138 668 333	20 420 139	7 738 368	2 444 161	350 172	169 621 173
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania wobec banków	1 194 014	291 468	975	10 688	8 996	1 506 141
Zobowiązania wobec klientów	121 982 921	15 764 868	417 532	5 231 273	1 363 423	144 760 017
Zobowiązania podporządkowane	1 008 173	1 521 682	-	-	-	2 529 855
Wybrane zobowiązania	124 185 108	17 578 018	418 507	5 241 961	1 372 419	148 796 013

31.12.2018	PLN	EUR	CHF	USD	Pozostałe	Razem
AKTYWA						
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	8 291 811	356 753	25 593	77 185	90 560	8 841 902
Należności od banków	396 844	1 514 213	6 225	686 402	255 795	2 859 479
Należności od klientów	91 546 461	16 482 852	8 233 865	1 211 893	17 419	117 492 490
Inwestycyjne aktywa finansowe	34 147 558	1 468 753	-	755 802	-	36 372 113
Wybrane aktywa	134 382 674	19 822 571	8 265 683	2 731 282	363 774	165 565 984
ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania wobec banków	787 130	217 536	13 677	17 491	4 145	1 039 979
Zobowiązania wobec klientów	117 447 983	15 543 186	402 317	4 617 741	1 458 549	139 469 776
Zobowiązania podporządkowane	1 008 173	1 535 767	-	-	-	2 543 940
Wybrane zobowiązania	119 243 286	17 296 489	415 994	4 635 232	1 462 694	143 053 695

Za aktywne zarządzanie ryzykiem ceny instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku odpowiedzialne jest Biuro Maklerskie Santander Bank Polska S.A. funkcjonujące w ramach Pionu Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej. Źródłem powyższego ryzyka są transakcje własne Biura Maklerskiego zawierane na rynkach regulowanych (instrumenty rynku kasowego i kontrakty futures).

Powyższe ryzyko jest mierzone modelem wartości zagrożonej (VaR) opartym na metodzie analizy historycznej.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Biurze Maklerskim jest nadzorowany przez Forum Zarządzania Ryzykiem Santander Bank Polska. Forum odpowiada m.in. za przyznawanie limitu VaR dla Biura Maklerskiego oraz akceptację zmian w metodologii pomiaru ryzyka i nadzoruje proces zarządzania tym ryzykiem.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2019 i 2018 roku.

Ryzyko instrumentów kapitałowych	VAR	
	31.12.2019	31.12.2018
Jednodniowy okres utrzymywania pozycji		
Średni	235	208
Maksymalny	370	584
Minimalny	67	5
na koniec okresu	254	106
Limit	1 899	3 760

W 2019 r. nie wystąpiły przekroczenia limitu VAR dla ryzyka instrumentów kapitałowych.

Ryzyko płynności

Wstęp

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko nie wywiązania się z bezwarunkowych i warunkowych zobowiązań wobec klientów i kontrahentów w wyniku niedopasowania przepływów finansowych.

Działalność i strategie związane z ryzykiem płynności podlegają bezpośredniemu nadzorowi przez Forum Zarządzania Ryzykiem i są realizowane w oparciu o ramy określone w zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą polityce ryzyka płynności.

Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem

Polityka ryzyka płynności Santander Bank Polska S.A. ma na celu:

- zapewnienie zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania bieżących i przyszłych zobowiązań po ekonomicznej cenie;
- zarządzanie terminowym niedopasowaniem strumieni przepływów aktywów i zobowiązań, w tym niedopasowaniem przepływów pieniężnych w ujęciu śróddziennym, w warunkach normalnych oraz w warunkach stresowych;
- ustalenie skali – poprzez szereg limitów wewnętrznych – podejmowanego ryzyka płynności;
- zapewnienie właściwej organizacji procesu zarządzania płynnością w Santander Bank Polska S.A.;
- odpowiednie przygotowanie organizacji na wypadek wystąpienia negatywnych czynników zewnętrznych i wewnętrznych;
- zapewnienie zgodności z obowiązującymi wymaganiami nadzorczymi zarówno jakościowymi, jak i ilościowymi.

Generalną zasadą przyjętą przez Santander Bank Polska S.A. w procesie zarządzania płynnością jest to, że wszystkie oczekiwane wypływy, które wystąpią w ciągu 1 miesiąca związane z lokatami, środkami bieżącymi, uruchomieniami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami do realizacji, muszą mieć co najmniej pełne pokrycie przez przewidywane wpływy lub dostępne aktywa łatwo zbywalne (HQLA – High Quality Liquid Assets), przy założeniu normalnych lub przewidywalnych warunków funkcjonowania Grupy. Zasadniczo do aktywów łatwo zbywalnych (HQLA) są zaliczane: gotówka znajdująca się w kasach Banku, nadwyżka środków na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim ponad wymagany poziom rezerwy obowiązkowej oraz papiery wartościowe, które mogą być sprzedane lub zastawione w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego w NBP. Na 31.12.2019 r. wysokość bufora aktywów łatwo zbywalnych wynosiła 40,96 mld zł.

Polityka ta ma na celu również zapewnienie odpowiedniej struktury finansowania rosnącej skali działalności Banku przez zachowanie na zdefiniowanym poziomie wskaźników płynności strukturalnej.

Bank stosuje szereg dodatkowych limitów i poziomów obserwacyjnych nałożonych m.in. na:

- wskaźnik kredytów udzielonych do depozytów;
- wskaźniki uzależnienia od finansowania na rynku hurtowym - służące do oceny koncentracji finansowania walutowego pozyskiwanego z rynku hurtowego;
- miary koncentracji finansowania depozytowego i hurtowego;
- poziom aktywów zastawianych;
- nadzorcze miary płynności M3 i M4 – kalkulowane zgodnie z wymogami określonymi w Uchwale 386/208 KNF;
- wskaźniki wymagane w ramach CRD IV/CRR – LCR i NSFR;
- czas przetrwania w warunkach skrajnych;
- poziom bufora aktywów łatwo zbywalnych;
- poziom bufora aktywów możliwych do upłynnienia w horyzoncie śród-dziennym.

W procesie ustalania wewnętrznych limitów ryzyka płynności, w tym limitów wchodzących w skład deklaracji akceptowanego poziomu ryzyka, Bank uwzględnia zarówno historyczne poziomy wybranych miar płynności jak i ich przyszłe poziomy szacowane na podstawie planu finansowego. Bank kalibrując limity bierze ponadto pod uwagę wyniki testów warunków skrajnych.

Santander Bank Polska S.A. nie rzadziej niż raz w roku przeprowadza Proces Wewnętrznej Oceny Adekwatności Płynności (ILAAP), którego celem jest zapewnienie, że Bank w skuteczny sposób kontroluje oraz zarządza ryzykiem płynności. W szczególności:

- zapewnia, że Santander Bank Polska S.A. utrzymuje wystarczającą zdolność do realizowania swoich zobowiązań w dacie ich wymagalności;
- dokonuje przeglądu kluczowych czynników ryzyka płynności oraz zapewnia, że testy warunków skrajnych odzwierciedlają te czynniki oraz że są w odpowiedni sposób kontrolowane;
- odzwierciedla zarówno proces zarządzania ryzykiem płynności jak i proces nadzoru;
- przeprowadza ocenę zdolności pozyskiwania płynności.

Wyniki ILAAP podlegają akceptacji przez Zarząd i Radę Nadzorczą stanowiąc tym samym potwierdzenie w adekwatności poziomu płynności Santander Bank Polska S.A. w zakresie poziomu aktywów płynnych, ostrożnościowego profilu finansowania oraz funkcjonujących w Grupie mechanizmów zarządzania i kontroli ryzyka płynności.

Identyfikacja i pomiar ryzyka

Odpowiedzialność za identyfikację i pomiar ryzyka płynności spoczywa na Pionie Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego.

Departament odpowiada za opracowanie polityk zarządzania ryzykiem płynności, wykonywanie testów warunków skrajnych oraz bieżący pomiar i raportowanie ryzyka.

Płynność jest mierzona za pomocą modyfikowanej (urealnionej) luki płynności, która jest konstruowana oddzielnie dla pozycji złotych i w walutach obcych. Raportowane przyszłe przepływy kontraktowe podlegają modyfikacji opartej na badaniach statystycznych zachowania bazy depozytowej i portfela kredytowego oraz ocenie płynności produktów / rynku - w kontekście możliwości upłynnienia papierów wartościowych Skarbu Państwa poprzez ich sprzedaż lub zastawienie w transakcjach repo na rynku lub z wykorzystaniem instrumentów wsparcia płynności w NBP, a także możliwości rolowania finansowania pozyskiwanego z rynku hurtowego.

Bank w pomiarze ryzyka płynności analizuje ponadto skalę wpływów płynności wynikających z potencjalnej konieczności uzupełnienia depozytów zabezpieczających z tytułu wyceny transakcji na rynku instrumentów pochodnych oraz uzupełnienia zabezpieczeń w zabezpieczonych transakcjach dot. finansowania, m.in. na skutek obniżenia oceny kredytowej Banku.

Równolegle pomiar płynności dokonywany był zgodnie z obowiązującą według stanu na 31.12.2019 r. uchwałą KNF nr 386/2008 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności oraz wymaganiami określonymi w pakiecie CRDIV / CRR oraz w związanych z w/w pakietem aktach wykonawczych.

W celu bardziej precyzyjnego określenia profilu ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w 6 scenariuszach:

- scenariusz bazowy, zakładający brak odnawialności finansowania z rynku hurtowego;
- kryzys idiosynkratyczny (specyficzny dla Banku);
- lokalny kryzys systemowy;
- globalny kryzys systemowy;
- scenariusz połączony (połączenie scenariuszy kryzysu idiosynkratycznego i lokalnego kryzysu systemowego);
- scenariusz dotyczący przyspieszonego wycofania depozytów w ciągu jednego miesiąca (1M).

Dla każdego z powyższych scenariuszy Bank szacuje minimalny okres w jakim pozostanie płynny (*survival horizon*) i dla wybranych scenariuszy Bank nakłada limity na czas przetrwania. W skład apetytu na ryzyko płynności wchodzi z kolei limit określony jako minimalny okres przetrwania w najgorszym spośród trzech scenariuszy: idiosynkratycznym, lokalnym systemowym oraz globalnym systemowym.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności śróddziennej oraz odwrócone testy warunków skrajnych.

Raportowanie ryzyka

Odpowiedzialność za raportowanie ryzyka płynności spoczywa na Pionie Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego.

Wyniki pomiaru ryzyka płynności są przekazywane przez Departament Ryzyka Finansowego do osób odpowiedzialnych za operacyjne zarządzanie płynnością Banku oraz do osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem płynności w cyklu dziennym (informacje dotyczące płynności śróddziennej oraz dot. płynności bieżącej z uwzględnieniem miar dot. finansowania walutowego oraz LCR) a także do wyższej kadry zarządzającej w cyklu miesięcznym (pozostałe miary płynnościowe, w tym miary nadzorcze).

Informacje w zakresie zabezpieczania i ograniczania ryzyka

Odpowiedzialność za nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem płynności spoczywa na Komitecie ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który pełni też funkcję doradczą dla Zarządu. ALCO przygotowuje strategię zarządzania oraz rekomenduje Zarządowi podejmowanie odpowiednich działań w zakresie strategicznego zarządzania płynnością, w tym w zakresie strategii finansowania działalności Banku. Codzienne zarządzanie ryzykiem płynności jest delegowane do Pionu Zarządzania Finansami, w ramach którego funkcjonuje Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny za opracowanie i aktualizację odpowiednich strategii zarządzania płynnością.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych - spowodowanych czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi - Bank posiada opracowany i zatwierdzony przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą - plan awaryjny płynności uzupełniony testami warunków skrajnych, w którym uwzględniono scenariusze skrajne o różnorodnej charakterystyce, i który umożliwiającą adekwatną i skuteczną reakcję na nieoczekiwane zewnętrzne i wewnętrzne zaburzenia płynności poprzez:

- identyfikację symptomów wskazujących na zagrożenie dla płynności Banku - poprzez zestaw na bieżąco monitorowanych wskaźników wczesnego ostrzegania;
- efektywne zarządzanie płynnością / finansowaniem - z wykorzystaniem zestawu potencjalnych działań naprawczych oraz struktury zarządczej dopasowanych do charakteru sytuacji skrajnej;
- komunikację z klientami, kluczowymi kontrahentami rynkowymi, akcjonariuszami oraz organami nadzoru.

W 2019 r., podobnie jak w roku poprzednim, Santander Bank Polska S.A. koncentrował się na zachowaniu bezpiecznej relacji kredytów do depozytów, która na koniec grudnia 2019 r. wyniosła 82 % oraz kontroli kluczowych miar płynności krótko- i długookresowej. Na 31.12.2019 r. wskaźnik pokrycia wypływów netto w ujęciu skonsolidowanym wyniósł 171 %, natomiast na 31.12.2018 r. - 190 %. W 2019 r. oraz w okresie porównawczym wszystkie kluczowe miary nadzorcze dla Banku i Grupy były utrzymywane na wymaganym poziomie.

W poniższych tabelach przedstawiono skumulowaną lukę płynności w ujęciu jednostkowym (dla Santander Bank Polska S.A.) wg stanu na dzień 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym (zaprezentowano kwoty nominalne).

31.12.2019	A'vista	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 6 miesiący	od 6 do 12 miesiący	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat
Aktywa	18 666 525	11 319 197	4 038 858	8 212 367	8 828 533	21 582 095	53 839 427	63 946 241
Pasywa	97 113 070	18 351 080	11 057 697	9 780 881	5 711 521	10 507 487	10 249 551	10 285 207
w tym:								
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	30 775	-	-	-	-	-	-
- Zobowiązania wobec banków	152 496	83 078	134 361	297 549	155 183	945 672	456 391	25 434
- Zobowiązania wobec klientów	96 960 575	17 628 908	10 927 630	8 157 560	4 866 218	2 022 927	212 551	35 941
- Emisje własne	-	-	-	550 000	-	2 129 250	-	-
- Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	-	-	-	2 520 710
- Zobowiązania z tytułu leasingu	-	23 298	35 204	49 541	97 734	175 333	343 792	141 527
Kontraktowa luka płynności	(78 446 545)	(7 031 883)	(7 018 839)	(1 568 514)	3 117 012	11 074 609	43 589 876	53 661 034
Skumulowana kontraktowa luka płynności	(78 446 545)	(85 478 428)	(92 497 267)	(94 065 781)	(90 948 769)	(79 874 160)	(36 284 284)	17 376 750
Instrumenty pochodne netto	-	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne brutto-aktywa	-	29 348 533	17 402 723	7 518 944	6 955 626	6 082 799	8 934 291	8 105 640
Instrumenty pochodne brutto - zobowiązania	-	29 363 872	17 024 018	7 550 744	6 799 811	5 898 640	9 307 750	8 447 265
Pozycje pozabilansowe	31 595 754	55 458	300 311	418 948	480 531	236 922	216 119	2 500
-gwarancje	6 935 865	-	-	-	-	-	-	-
-linie kredytowe	7 574 362	-	-	-	-	-	-	-

31.12.2018	A'vista	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 6 miesiąca	od 6 do 12 miesiący	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat
Aktywa	19 712 257	8 934 725	4 072 690	10 365 383	9 283 319	15 034 995	43 092 731	71 224 818
Pasywa	84 231 523	25 367 261	14 912 721	13 392 784	7 670 204	2 642 065	11 824 809	8 093 930
w tym:								
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	8 230 908	-	-	-	-	-	-
- Zobowiązania wobec banków	147 029	15 040	77 152	262 585	421 451	771 383	1 763 029	58 243
- Zobowiązania wobec klientów	84 084 494	16 938 955	14 835 569	11 272 399	6 084 771	937 449	189 977	3 358
- Emisje własne	-	-	-	650 000	500 000	-	2 150 000	-
- Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-	-	-	-	2 535 530
Kontraktowa luka płynności	(64 519 266)	(16 432 536)	(10 840 031)	(3 027 401)	1 613 115	12 392 930	31 267 921	63 130 887
Skumulowana kontraktowa luka płynności	(64 519 266)	(80 951 802)	(91 791 833)	(94 819 234)	(93 206 120)	(80 813 189)	(49 545 268)	13 585 619
Instrumenty pochodne netto	-	-	-	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne brutto-aktywa	-	25 003 863	9 740 382	4 839 635	4 517 643	7 443 686	6 714 983	9 449 532
Instrumenty pochodne brutto-zobowiązania	-	24 993 842	9 749 534	4 851 060	4 536 572	7 454 492	7 002 224	9 742 823
Pozycje pozabilansowe	31 595 754	55 458	300 311	418 948	480 531	236 922	216 119	2 500
-gwarancje	6 935 865	-	-	-	-	-	-	-
-linie kredytowe	7 574 362	-	-	-	-	-	-	-

Poniższe tabele prezentują analizę zapadalności zobowiązań i należności finansowych w ujęciu jednostkowym (dla Santander Bank Polska S.A.) wg stanu na dzień 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym (niezdyskontowane przepływy pieniężne - kapitał i odsetki).

31.12.2019	A'vista	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 6 miesiąca	od 6 do 12 miesiący	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat
Aktywa	18 668 738	11 775 763	4 765 677	9 518 467	11 519 492	25 913 465	62 929 423	79 607 533
Pasywa	97 113 903	18 477 395	11 163 096	10 084 426	6 204 789	11 180 555	11 476 572	11 067 189
w tym:								
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	30 775	-	-	-	-	-	-
- Zobowiązania wobec banków	152 496	83 078	134 361	297 549	155 183	945 672	456 391	25 434
- Zobowiązania wobec klientów	96 961 407	17 685 655	11 016 301	8 248 559	4 946 992	2 083 395	227 352	40 385
- Emisje własne	-	-	-	561 080	-	2 129 250	-	-
- Zobowiązania podporządkowane	-	-	12 435	26 710	54 098	91 977	241 893	2 741 116
- Zobowiązania z tytułu leasingu	-	23 298	35 204	49 541	97 734	175 333	343 792	141 527
Kontraktowa luka płynności	(78 445 164)	(6 701 632)	(6 397 420)	(565 959)	5 314 703	14 732 910	51 452 851	68 540 345
Skumulowana kontraktowa luka płynności	(78 445 164)	(85 146 796)	(91 544 216)	(92 110 175)	(86 795 472)	(72 062 562)	(20 609 711)	47 930 633
Instrumenty pochodne netto	-	13 408	(69 036)	(32 458)	67 634	(51 438)	(94 216)	(23 031)
Instrumenty pochodne brutto-aktywa	-	29 404 195	17 432 428	7 616 564	7 126 690	6 393 761	9 685 934	8 429 176
Instrumenty pochodne brutto-zobowiązania	-	29 398 273	17 036 640	7 613 136	6 899 495	6 080 215	9 785 396	8 673 568
Pozycje pozabilansowe	35 405 112	30 471	5 513 663	235 303	248 833	383 355	104 953	2 200
-gwarancje	9 829 133	-	-	-	-	-	-	-
-linie kredytowe	6 737 268	-	-	-	-	-	-	-

31.12.2018	A'vista	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiący	od 3 do 6 miesiąca	od 6 do 12 miesiący	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat
Aktywa	21 140 284	9 381 708	4 739 300	11 531 280	11 731 875	19 093 468	52 947 764	90 833 274
Pasywa	84 841 231	25 489 478	15 057 613	13 674 450	8 113 008	3 150 489	12 908 860	8 912 752
w tym:	-	-	-	-	-	-	-	-
- Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	8 234 700	-	-	-	-	-	-
- Zobowiązania wobec banków	-	18 088	81 460	272 137	438 313	799 835	1 800 860	60 274
- Zobowiązania wobec klientów	84 694 199	16 999 033	14 963 588	11 414 918	6 204 374	966 905	203 212	3 740
- Emisje własne	-	-	-	661 633	511 250	-	2 150 000	-
- Zobowiązania podporządkowane	-	-	12 565	27 131	55 477	95 999	294 990	2 928 592
Kontraktowa luka płynności	(63 700 947)	(16 107 771)	(10 318 313)	(2 143 170)	3 618 867	15 942 979	40 038 904	81 920 521
Skumulowana kontraktowa luka płynności	(63 700 947)	(79 808 718)	(90 127 031)	(92 270 201)	(88 651 334)	(72 708 355)	(32 669 452)	49 251 070
Instrumenty pochodne netto	-	40 305	(27 069)	28 923	109 327	127 622	2 179	(115 075)
Instrumenty pochodne brutto-aktywa	-	25 059 614	9 771 326	4 928 013	4 688 518	7 762 862	7 570 141	9 934 645
Instrumenty pochodne brutto - zobowiązania	-	(25 024 074)	(9 758 030)	(4 898 510)	(4 618 224)	(7 625 114)	(7 493 866)	(10 041 862)
Pozycje pozabilansowe	31 595 754	651 902	643 226	626 034	874 296	786 323	618 910	510 549
-gwarancje	6 935 865	-	-	-	-	-	-	-
-linie kredytowe	7 574 362	-	-	-	-	-	-	-

Bank w ograniczonym stopniu finansuje swoją działalność wykorzystując instrumenty o charakterze zabezpieczonym, tym niemniej na podstawie istniejących zapisów w umowach potencjalna maksymalna kwota dodatkowego zabezpieczenia z tytułu w/w instrumentów w przypadku obniżki ratingu o trzy poziomy wyniosłaby 1,62 mld zł. Jednocześnie należy podkreślić, że w/w potencjalne zobowiązanie nie ma charakteru bezwarunkowego i jego ostateczna wysokość byłaby zależna od wyniku negocjacji pomiędzy Bankiem a jego kontrahentami w w/w transakcjach.

4. Zarządzanie kapitałem

Wprowadzenie

Polityką Santander Bank Polska S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitału adekwatnego do rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz do poziomu ponoszonego ryzyka.

Poziom funduszy własnych wymaganych do zapewnienia bezpiecznej działalności Banku i Grupy Santander Bank Polska S.A. oraz wymogów kapitałowych szacowanych na nieoczekiwane straty jest wyznaczany zgodnie z:

- Przepisami tzw. pakietu CRD IV/CRR, który składa się z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR) oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (zwanej dalej Dyrektywa CDR IV), które weszły w życie 1.01.2014 r. decyzją Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA).
- Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20.05.2019 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji, a także rozporządzenie (UE) nr 648/2012
- Wymogi te uwzględniają rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie stosowania opcji narodowych oraz wyższą wagę ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, w tym: nieruchomościach mieszkalnych, w przypadku których wysokość raty kapitałowej lub odsetkowej uzależniona jest od zmian kursu waluty lub walut innych niż waluty przychodów osiągniętych przez dłużnika, gdzie przypisuje się

wagę ryzyka równą 150 % oraz lokalach biurowych lub innych nieruchomościach komercyjnych, usytuowanych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %.

- Ustawą z dnia 5.08.2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (zwanej dalej Ustawą o nadzorze makroostrożnościowym) implementującą do polskiego prawa regulacje Dyrektywy CDR IV m.in. w zakresie utrzymywania przez banki dodatkowych buforów kapitałowych.
- Zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącymi dodatkowego wymogu kapitałowego związanego z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych.

Zarząd Banku odpowiada za całość procesów zarządzania kapitałem, szacowania i utrzymywania kapitału, w tym za procesy związane z oceną adekwatności kapitału w różnych warunkach ekonomicznych (łącznie z oceną wyników testów warunków skrajnych) oraz ich wpływu na poziom kapitału wewnętrznego, regulacyjnego i współczynniki kapitałowe. Rada Nadzorcza Banku sprawuje ogólny nadzór nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem do Komitetu Kapitałowego, który na bieżąco dokonuje oceny adekwatności kapitałowej Banku i Grupy Santander Bank Polska S.A. (również w warunkach skrajnych), monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje działania mające wpływ na poziom funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Komitet Kapitałowy jest pierwszym organem w Banku określającym politykę kapitałową, zasady zarządzania kapitałem i zasady wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej. Wszelkie decyzje dotyczące poziomu utrzymywanego kapitału (podniesienia lub uwolnienia kapitału) są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie statutowe organy Banku.

Zgodnie ze strategią informacyjną Banku szczegółowe informacje na temat poziomu funduszy własnych oraz wymagań kapitałowych zamieszczone są w odrębnym raporcie dotyczącym adekwatności kapitałowej Grupy Santander Bank Polska na dzień 31.12.2019 r.

W 2019 r. Bank i Grupa Santander Bank Polska S.A. spełniały wszystkie wymagania nadzorcze w zakresie zarządzania kapitałem.

Polityka kapitałowa

Na dzień 31.12.2019 r. minimalne poziomy współczynników kapitałowych, respektujące przepisy rozporządzenia CRR i Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym oraz zalecenia nadzorcze dot. domiarów w ramach filaru II, na poziomie Santander Bank Polska S.A., wynoszą:

- 12,25 % dla współczynnika kapitału Tier I,
- 14,25 % dla całkowitego współczynnika kapitałowego;

Wyżej wymienione współczynniki kapitałowe uwzględniają:

- Minimalne współczynniki kapitałowe, zgodnie z przepisami rozporządzenia CRR, na poziomie 4,5 % współczynnika kapitału podstawowego Tier I, 6,0 % współczynnika kapitału Tier I i 8,0% całkowitego współczynnika kapitałowego.
- Na podstawie wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzji z dnia 5.11.2019 r. wygasły wcześniejsze zalecenia dotyczące Santander Bank Polska S.A. w ramach dodatkowego wymogu kapitałowego związanego z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych z dnia z 15.10.2018 r. oraz 28.11.2018 r. Odwołanie wcześniejszej decyzji zostało wydane na podstawie przeprowadzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego corocznej identyfikacji banków istotnie zaangażowanych w zabezpieczone hipoteką walutowe kredyty i pożyczki, Santander Bank Polska S.A. nie osiągnął progu istotności zaangażowania powyższych kredytów i Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła dodatkowego bufora w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych na poziomie Banku.
- Bufor kapitałowy z tytułu zaklasyfikowania Santander Bank Polska S.A. do kategorii innej instytucji o znaczeniu systemowym. Zgodnie z pismem z dnia 19.12.2017 r. Santander Bank Polska S.A. został zidentyfikowany jako inna instytucja o znaczeniu systemowym i został na niego nałożony dodatkowy bufor kapitałowy. Na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 14.10.2019 r. Santander Bank Polska S.A. utrzymuje dodatkowe fundusze własne w wysokości 0,75 p. p. Grupa Santander Bank Polska S.A. utrzymuje bufor kapitałowy na tym samym poziomie.
- Bufor zabezpieczający utrzymywany zgodnie z Ustawą o nadzorze makroostrożnościowym. Zgodnie z dostosowaniem do przepisów CRR w 2019 r. bufor ten osiągnął maksymalną wartość 2,50 p. p.,
- Bufor ryzyka systemowego (BRS) wprowadzony rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1.09.2017 r., który ma zastosowanie wobec wszystkich ekspozycji znajdujących się na terenie Polski, od 1.01.2018 r. obowiązuje bufor ryzyka systemowego w wysokości 3,00 p. p.

- Bufor antycykliczny wprowadzony zgodnie z Ustawą o nadzorze makroostrożnościowym i zmieniany przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia. Od 1.01.2016 r. wskaźnik bufora antycyklicznego został ustalony na poziomie 0 p.p. dla ekspozycji kredytowych na terytorium Polski.
- Dodatkowa wartość wymogu kapitałowego została ustalona na poziomie Grupy Santander Bank Polska S.A. zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 19.11.2019 r. Na dzień 31.12.2019 r., bufor związany z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych wynosi 0,04 p.p. dla łącznego współczynnika kapitałowego, 0,03 p.p. dla współczynnika kapitału Tier I i 0,02 p.p. dla współczynnika kapitału podstawowego Tier I. Zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego w ramach dodatkowego wymogu kapitałowego związanego z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych.

Kapitał regulacyjny

Wymóg kapitałowy Santander Bank Polska S.A. wyznaczany jest zgodnie z częścią trzecią Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR), które stanowiło podstawę prawną na dzień sprawozdawczy tj. 31.12.2019 r.

Santander Bank Polska S.A. stosuje metodę standardową do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. W metodzie tej łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę ekspozycji ważonych ryzykiem pomnożoną przez 8%. Wartość ekspozycji w przypadku aktywów jest równa wartości bilansowej, a w przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych jest równa ekwiwalentowi bilansowemu ekspozycji. Do wyznaczania ekspozycji ważonych ryzykiem, wagi ryzyka przypisuje się wobec wszystkich ekspozycji zgodnie z przepisami CRR.

W poniższej tabeli przedstawiono kalkulację współczynnika kapitałowego dla Santander Bank Polska S.A. na dzień 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym.

		31.12.2019	31.12.2018
I	Wymóg kapitałowy ogółem (Ia+Ib+Ic+Id), w tym:	9 153 695	9 206 462
Ia	- z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta	8 087 490	8 223 999
Ib	- z tytułu ryzyka rynkowego	118 973	87 984
Ic	- z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej	22 125	22 632
Id	- z tytułu ryzyka operacyjnego	925 107	871 847
II	Ogółem kapitały i fundusze*	25 174 591	23 778 731
III	Pomniejszenia	2 768 885	3 023 528
IV	Kapitały i fundusze po pomniejszeniach (II-III)	22 405 707	20 755 203
V	Współczynnik kapitałowy [IV/(I*12.5)]	19,58%	18,04%
VI	Współczynnik Tier 1	17,38%	15,85%

*Decyzją KNF z dnia 11.10.2019 r. Bank uzyskał zgodę na włączenie do kapitału podstawowego Tier I części zysku netto Santander Bank Polska S.A. za I poł. 2019 r. w kwocie 589 819 448 zł.

Kapitał wewnętrzny

Niezależnie od regulacyjnych metod pomiaru wymogów kapitałowych, Santander Bank Polska S.A. przeprowadza niezależną ocenę bieżącej oraz przyszłej adekwatności kapitałowej w ramach procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej – procesu ICAAP. Celem tego procesu jest zapewnienie, że utrzymywany poziom funduszy własnych oraz ich charakter gwarantują wypłacalność oraz stabilność działalności Banku i Grupy Santander Bank Polska.

Ocena adekwatności kapitałowej jest jednym z kluczowych elementów strategii Banku, procesu ustalania akceptowalnego poziomu ryzyka jak i procesu planowania.

W procesie ICAAP Bank wykorzystuje statystyczne modele szacowania strat dla poszczególnych rodzajów ryzyka mierzalnego np. ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego oraz dokonuje oceny jakościowej dla pozostałych istotnych rodzajów ryzyka nie objętych modelem np. ryzyka reputacji i braku zgodności.

W ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są parametry ryzyka przedstawiające prawdopodobieństwo zaniechania wykonania zobowiązań (PD - probability of default) przez klientów Santander Bank Polska S.A. oraz wielkość potencjalnych strat (LGD loss given default) wynikających z braku wykonania zobowiązań.

Bank dokonuje wewnętrznej oceny potrzeb kapitałowych również w warunkach skrajnych, uwzględniających różne scenariusze zdarzeń makroekonomicznych.

Modele szacowania kapitału wewnętrznego podlegają corocznej ocenie i weryfikacji, których celem jest dostosowanie do skali i profilu działalności Santander Bank Polska S.A., uwzględnienie nowych kategorii ryzyka oraz oceny kierownictwa. Przegląd i ocena dokonywana jest w ramach funkcjonujących w Banku komitetów zarządzania ryzykiem w tym m. in. Komitetu Kapitałowego oraz Panelu Modeli i Metodologii funkcjonującego w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

Zobowiązania podporządkowane

W 2016 r. Bank dokonał zmiany warunków emisji podporządkowanych obligacji imiennych z dnia 5.08.2010 r., objętych przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju. Zgodnie z nowymi warunkami emisji został między innymi, wydłużony termin zapadalności do dnia 5.08.2025 r. Decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18.05.2017 r., Bank otrzymał zgodę na zaliczenie nowej emisji do kapitału uzupełniającego Tier II w kwocie 100 mln EUR.

W ramach realizacji strategii podwyższania kapitału uzupełniającego Tier II w dniu 2.12.2016 r. Santander Bank Polska S.A. wyemitował obligacje własne o wartości 120 mln EUR, które zaliczył do ww. kapitałów na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 24.02.2017 r.

W dniu 22.05.2017 r. Bank dokonał kolejnej emisji obligacji podporządkowanych o wartości nominalnej 137,1 mln EUR i otrzymał zgodę na zaliczenie jej do kapitału Tier II decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 19.10.2017 r.

W dniu 12.06.2018 r. Santander Bank Polska S.A. otrzymał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na zakwalifikowanie obligacji podporządkowanych serii F wyemitowanych w dniu 5.04.2018 r. przez Santander Bank Polska S.A. o łącznej wartości nominalnej 1 mld zł jako instrumentów w kapitale Tier II Banku.

Szczegółowe informacje na temat zobowiązań podporządkowanych znajdują się w nocie 33.

5. Wynik z tytułu odsetek

Przychody odsetkowe i o charakterze zbliżonym do odsetek z tytułu:	1.01.2019-31.12.2019	1.01.2018-31.12.2018
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	5 341 992	4 401 909
Należności od podmiotów gospodarczych i z tytułu leasingu	2 017 425	1 779 301
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	3 025 487	2 325 892
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	<i>1 583 396</i>	<i>1 161 901</i>
Należności od banków	45 430	36 156
Należności sektora budżetowego	10 125	9 730
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	94 369	72 952
Odsetki od IRS -zabezpieczających	149 156	177 878
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	781 164	683 986
Należności od podmiotów gospodarczych	32 021	4 179
Dłużnych papierów wartościowych	749 143	679 807
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	120 616	88 314
Należności od podmiotów gospodarczych	1 870	2 037
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	65 883	72 583
Dłużnych papierów wartościowych	52 863	13 694
Razem przychody	6 243 772	5 174 209
	1.01.2019-31.12.2019	1.01.2018-31.12.2018
Koszty odsetkowe z tytułu:		
Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	(1 426 346)	(1 111 153)
Zobowiązań wobec klientów indywidualnych	(713 954)	(503 018)
Zobowiązań wobec podmiotów gospodarczych	(403 561)	(358 765)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(97 158)	(81 036)
Zobowiązań wobec sektora budżetowego	(53 723)	(52 324)
Zobowiązań wobec banków	(13 672)	(15 795)
Zobowiązań leasingowych	(22 670)	-
Zobowiązań podporządkowanych i emisji papierów wartościowych	(121 608)	(100 215)
Razem koszty	(1 426 346)	(1 111 153)
Wynik z tytułu odsetek	4 817 426	4 063 056

6. Wynik z tytułu prowizji

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Przychody prowizyjne		
Obszar eBiznes & Płatności	576 619	575 791
Obsługa rachunków i obrót pieniężny	322 582	315 053
Prowizje walutowe	442 715	396 008
Prowizje od kredytów: w tym prowizje od faktoringu i pozostałe	341 066	303 926
Prowizje ubezpieczeniowe	75 853	56 289
Prowizje z działalności maklerskiej	54 342	66 947
Karty kredytowe	88 882	84 646
Gwarancje i poręczenia	77 016	74 032
Organizowanie emisji	6 636	9 374
Opłaty dystrybucyjne	31 765	18 179
Razem	2 017 476	1 900 245
	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Koszty prowizyjne		
Obszar eBiznes & Płatności	(187 696)	(188 045)
Prowizje z działalności maklerskiej	(8 298)	(9 593)
Karty kredytowe	(16 343)	(15 312)
Prowizje za pośrednictwo w udzielaniu kredytów	(33 194)	(30 006)
Prowizje ubezpieczeniowe	(19 206)	(6 554)
Prowizje od umów leasingowych	(188)	(185)
Pozostałe	(54 114)	(33 647)
Razem	(319 039)	(283 342)
Wynik z tytułu prowizji	1 698 437	1 616 903

Powyższe zestawienie obejmuje przychody prowizyjne z tytułu kredytów, kart kredytowych, gwarancji i poręczeń w kwocie 506 964 tys. zł na 31.12.2019 r. (428 488 tys. zł na 31.12.2018 r.) i koszty prowizyjne związane z kartami kredytowymi i za pośrednictwo w udzielaniu kredytów w kwocie (49 537) tys. zł ((45 318) tys. zł na 31.12.2018 r.) (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych nie wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

7. Przychody z tytułu dywidend

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Przychody z tytułu dywidend		
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów zależnych i stowarzyszonych	509 612	392 573
Przychody z tytułu dywidend od inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	96 476	98 096
Przychody z tytułu dywidend od inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 227	811
Przychody z tytułu dywidend od kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 437	1 127
Razem	608 752	492 607

8. Wynik handlowy i rewaluacja

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Wynik handlowy i rewaluacja		
Pochodne instrumenty finansowe oraz walutowe operacje międzybankowe	201 061	142 692
Wynik na operacjach kapitałowymi inwestycyjnymi aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy	(6 950)	(3 674)
Wynik na operacjach dłużnymi aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy	(19 161)	22 431
Zmiana wartości godziwej należności kredytowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	29 771	(7 885)
Razem	204 721	153 564

Powyższe kwoty zawierają w sobie korekty z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta (CVA, DVA), które w latach 2019 i 2018 wynosiły odpowiednio (3 227) tys. zł i (742) tys. zł.

9. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych		
Wynik na sprzedaży dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	124 673	28 327
Zmiana wartości godziwej dłużnych inwestycyjnych aktywów finansowych obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	54 953	12 120
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych	(11 244)	-
Razem wynik na instrumentach finansowych	168 382	40 447
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	(7 675)	(16 561)
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	23 927	16 636
Razem wynik na instrumentach zabezpieczających i zabezpieczanych	16 252	75
Razem	184 634	40 522

10. Pozostałe przychody operacyjne

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Pozostałe przychody operacyjne		
Przychody z tytułu sprzedaży usług	29 714	31 467
Rozwiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa	23 283	51 364
Wynik z tytułu sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa *	59 079	-
Rozliczenie umów leasingowych	684	592
Przychody z tytułu odzyskanych należności (przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych)	7 442	6 280
Wynik z tytułu sprzedaży lub likwidacji składników majątku trwałego i aktywów do zbycia	38 861	50 611
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	1 028	2 274
Przychody z tytułu modyfikacji umów leasingu	13 030	-
Pozostałe	21 146	11 747
Razem	194 267	154 335

* W dniu 23.09.2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Santander Bank Polska S.A. na podstawie postanowień przepisu art. 393 pkt. 3 ksh oraz § 24 ust.1 Statutu Banku postanowiło wyrazić zgodę na zbycie zorganizowanej części

przedsiębiorstwa Banku obejmującej wyodrębniony organizacyjnie, finansowo i funkcjonalnie w strukturze organizacyjnej Banku zespół składników materialnych i niematerialnych, stanowiących wyodrębnioną jednostkę organizacyjną Banku, działającą pod nazwą Centrum Usług Inwestycyjnych, które prowadzi działalność w zakresie świadczenia profesjonalnych usług agenta transferowego na rzecz Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. oraz funduszy inwestycyjnych przez nie zarządzanych.

Umowa przewiduje również sprzedaż w późniejszym terminie innej zorganizowanej części przedsiębiorstwa, stanowiącej wyodrębnioną jednostkę organizacyjną Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (spółka zależna Santander Bank Polska S.A.), działającą pod nazwą Dział Wycen i Sprawozdawczości, prowadzącą działalność w zakresie rozliczeń, wycen i sprawozdawczości funduszy inwestycyjnych. Szczegóły w notcie 49.

11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych

Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Odpis na należności od banków	(5)	(66)
Koszyk 1	(5)	(66)
Koszyk 2	-	-
Koszyk 3	-	-
POCI	-	-
Odpis na należności od klientów	(873 848)	(769 704)
Koszyk 1	(27 122)	(181 389)
Koszyk 2	(202 942)	(72 670)
Koszyk 3	(688 520)	(566 912)
POCI	44 736	51 267
Przychód z tytułu należności odzyskanych	3 326	(7 717)
Koszyk 1	-	-
Koszyk 2	-	-
Koszyk 3	3 326	(7 717)
POCI	-	-
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	1 989	(24)
Koszyk 1	2 411	(1 348)
Koszyk 2	2 338	5 556
Koszyk 3	(2 760)	(4 232)
POCI	-	-
Razem	(868 538)	(777 511)

12. Koszty pracownicze

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Koszty pracownicze		
Wynagrodzenia i premie	(1 187 666)	(1 133 392)
Narzuty na wynagrodzenia	(192 652)	(187 098)
Koszty składek z tytułu Pracowniczych Planów Kapitałowych	(1 399)	-
Koszty świadczeń socjalnych	(30 113)	(29 827)
Koszty szkoleń	(13 027)	(15 083)
Rezerwa na odprawy emerytalne i niewykorzystane urlopy oraz inne świadczenia pracownicze	7 339	29 267
Rezerwa restrukturyzacyjna*	(92 400)	-
Razem	(1 509 918)	(1 336 133)

*Zarząd Santander Bank Polska S.A. poinformował, że w dniu 10.01.2019 r., zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 13.03.2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, podjął uchwałę o zamiarze przeprowadzenia zwolnień grupowych i rozpoczęciu procedury konsultacji w sprawie zwolnień grupowych.

W związku z ww. restrukturyzacją kadr w księgach Banku została utworzona rezerwa restrukturyzacyjna w wysokości (92 400) tys. zł. Do końca grudnia 2019 r. w trybie zwolnień grupowych odeszło z Banku 1 324 pracowników. Rezerwa została wykorzystana w całości do dnia 31.01.2020 r. Szczegóły odnośnie utworzenia i wykorzystania rezerwy zostały zaprezentowane w nocie 36.

13. Koszty działania

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Koszty działania		
Koszty utrzymania budynków*	(114 269)	(289 483)
Koszty z tytułu leasingów krótkoterminowych*	(12 974)	-
Koszty z tytułu leasingów aktywów o niskiej wartości*	(5 829)	-
Koszty związane ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieujętymi w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu*	(1 121)	-
Koszty z tytułu podatku VAT nie podlegającego odliczeniu*	(41 791)	-
Marketing i reprezentacja	(120 326)	(122 172)
Eksploatacja systemów informacyjnych	(216 307)	(175 455)
Koszty ponoszone na rzecz BFG, KNF i KDPW	(276 031)	(196 554)
Opłaty pocztowe i telekomunikacyjne	(53 001)	(45 714)
Koszty konsultacji i doradztwa	(57 562)	(71 542)
Samochody i usługi transportowe oraz transport wartości	(59 795)	(62 753)
Koszty pozostałych usług obcych	(139 937)	(128 517)
Materiały eksploatacyjne, druki, czeki, karty	(18 454)	(21 819)
Pozostałe podatki i opłaty	(31 971)	(31 483)
Transmisja danych	(7 416)	(7 334)
Rozliczenia KIR, SWIFT	(31 617)	(27 518)
Koszty zabezpieczenia	(24 341)	(26 072)
Koszty remontów maszyn	(14 150)	(22 961)
Pozostałe	(25 351)	(24 765)
Razem	(1 252 243)	(1 254 142)

* szczegóły opisane zostały w nocie 2.3.

14. Pozostałe koszty operacyjne

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Pozostałe koszty operacyjne		
Zowiązania rezerw na zobowiązania sporne i inne aktywa	(36 381)	(106 098)
Zowiązania rezerw na ryzyko prawne*	(158 000)	-
Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych objętych umowami leasingu oraz innych aktywów trwałych	(33 082)	(13 054)
Koszty zakupu usług	(3 622)	(14 797)
Składki na rzecz organizacji o charakterze dobrowolnym	(873)	(797)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(2 263)	(2 106)
Przekazane darowizny	(4 890)	(4 594)
Pozostałe	(15 109)	(10 972)
Razem	(254 220)	(152 418)

* szczegóły opisane zostały w nocie 44.

15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego		
Część bieżąca odnoszona do wyniku finansowego	(748 117)	(668 355)
Część odroczone	128 164	175 169
Korekta lat ubiegłych	(1 612)	2 283
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(621 565)	(490 903)

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018
Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem		
Zysk przed opodatkowaniem	2 735 089	2 664 958
Stawka podatku	19%	19%
Obciążenie podatkowe od zysku przed opodatkowaniem	(519 667)	(506 342)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	(22 044)	(10 856)
Opłaty na rzecz BFG	(47 576)	(34 510)
Podatek od instytucji finansowych	(105 330)	(81 143)
Zysk z tytułu nabycia wydzielonej części przedsiębiorstwa	-	69 305
Sprzedaż wierzytelności	(1 256)	(6 109)
Przychody niepodatkowe	115 428	93 440
Koszty rezerw kredytowych niestanowiących kosztów uzyskania przychodu	(38 078)	(17 847)
Korekta podatku roku ubiegłego	(1 612)	2 283
Pozostałe	(1 430)	876
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(621 565)	(490 903)

	31.12.2019	31.12.2018
Podatek odroczony ujęty w innych całkowitych dochodach		
Związany z wyceną inwestycyjnych dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(169 006)	(127 697)
Związany z wyceną inwestycyjnych kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(143 520)	(127 204)
Związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	6 337	15 694
Związany z wyceną programów określonych świadczeń	(2 310)	(2 553)
Razem	(308 499)	(241 760)

16. Zysk na akcję

	1.01.2019- 31.12.2019	1.01.2018- 31.12.2018*
Zysk na akcję		
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	2 113 524	2 174 055
Średnioważona liczba akcji zwykłych	102 088 305	99 725 949
Podstawowy zysk na akcję (zł)	20,70	21,80
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	2 113 524	2 174 055
Średnioważona liczba akcji zwykłych	102 088 305	99 725 949
Średnioważona liczba potencjalnych akcji zwykłych	112 862	171 095
Razem średnioważona liczba akcji zwykłych i potencjalnych	102 201 167	99 897 044
Rozwodniony zysk na akcję (zł)	20,68	21,76

*dane przekształcone, szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

Średnioważona liczba akcji zwykłych zawiera instrumenty rozładniające w postaci kapitału akcyjnego przedstawionego w nocie 38 oraz programu motywacyjnego ujętego w nocie 52.

17. Gotówka i operacje z bankami centralnymi

	31.12.2019	31.12.2018
Gotówka i operacje z bankami centralnymi		
Gotówka	2 359 708	2 431 098
Rachunki bieżące w bankach centralnych	5 462 123	6 410 804
Razem	7 821 831	8 841 902

Santander Bank Polska S.A. i Santander Consumer Bank S.A. utrzymują na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową naliczoną na podstawie wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Banki i stopy rezerwy obowiązkowej, która we wszystkich ww. okresach wynosiła 3,5%.

Zgodnie z określonymi przepisami kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR.

18. Należności od banków

	31.12.2019	31.12.2018
Należności od banków		
Lokaty i kredyty	2 388 547	1 255 204
Rachunki bieżące	1 463 088	1 604 341
Należności brutto	3 851 635	2 859 545
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(71)	(66)
Razem	3 851 564	2 859 479

Wartość godziwą „Należności od banków” przedstawia nota 43.

Należności od Banków

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	2 859 545	-	-	-	2 859 545
Zmiany wynikające z transferów	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 1	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 2	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 3	-	-	-	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	2 264 428	-	-	-	2 264 428
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	-	-	-	-	-
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(1 148 451)	-	-	-	(1 148 451)
Spisania	-	-	-	-	-
Inne, w tym różnice kursowe	(123 887)	-	-	-	(123 887)
Stan na 31.12.2019	3 851 635	-	-	-	3 851 635

Należności od Banków

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	2 012 118	-	-	-	2 012 118
Zmiany wynikające z transferów	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 1	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 2	-	-	-	-	-
Transfer do Koszyka 3	-	-	-	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	1 701 482	-	-	-	1 701 482
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	-	-	-	-	-
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(842 342)	-	-	-	(842 342)
Spisania	-	-	-	-	-
Inne, w tym różnice kursowe	(11 713)	-	-	-	(11 713)
Stan na 31.12.2018	2 859 545	-	-	-	2 859 545

19. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	31.12.2019		31.12.2018 *	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym	1 482 269	1 525 274	1 088 081	1 062 313
Transakcje stopy procentowej	725 861	768 171	560 854	545 539
Forward	2	-	65	6 640
Opcje	15 764	14 648	13 898	13 911
Swap stopy procentowej (IRS)	709 556	751 686	543 493	523 788
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	539	1 837	3 398	1 200
Transakcje związane z kapitałowymi papierami wartościowymi	1 450	1 450	3 279	3 279
Opcje	1 450	1 450	3 279	3 279
Transakcje walutowe	754 958	755 653	523 948	513 495
Swap walutowo-procentowy (CIRS)	163 488	199 998	192 483	206 346
Forward	73 513	115 439	40 065	61 233
Swap walutowy (FX Swap)	410 748	331 886	192 760	147 492
Spot	550	594	585	376
Opcje	106 659	107 736	98 055	98 048
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe	584 347	-	105 636	-
Dłużne papiery wartościowe	546 607	-	88 735	-
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	391 616	-	84 552	-
- obligacje	391 616	-	84 552	-
Papiery wartościowe banku centralnego:	149 987	-	-	-
- bony	149 987	-	-	-
Komercyjne papiery wartościowe:	5 004	-	4 183	-
- obligacje	5 004	-	4 183	-
Kapitałowe papiery wartościowe:	37 740	-	16 901	-
- notowane	37 740	-	16 901	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży	-	332 563	-	423 377
Razem aktywa/zobowiązania finansowe	2 066 616	1 857 837	1 193 717	1 485 690

*dane przekształcone, szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

W pozycji aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu - pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym zawarta jest zmiana wyceny z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie (3 979) tys. zł na 31.12.2019 r. oraz (1 017) tys. zł na 31.12.2018 r.

Przychody odsetkowe z instrumentów dłużnych oraz innych instrumentów o stałej stopie dochodu są ujmowane w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

Zyski i straty powstające z tytułu zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu są ujmowane w wyniku handlowym i rewaluacji rachunku zysków i strat.

Wszystkie aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zostały zakwalifikowane do tej kategorii w związku z handlowym charakterem zawieranych transakcji. Na dzień sprawozdawczy 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym przy początkowym ujęciu nie wystąpiły przypadki desygnacji do wyżej wymienionej kategorii aktywów finansowych.

Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Bank zawiera umowy ramowe typu ISDA (International Swaps and Derivatives Association Master Agreements) oraz GMRA (Global Master Repurchase Agreement) przewidujące w sytuacji wystąpienia określonego przypadku naruszenia możliwość rozwiązania transakcji i rozliczenia z kontrahentem na podstawie skompensowanej kwoty wzajemnych należności i zobowiązań. Dodatkowo w ramach realizacji umów CSA (Credit Support Annex) kontrahent zabezpiecza ekspozycje wynikające z instrumentów pochodnych poprzez złożenie depozytu zabezpieczającego. W tabeli zaprezentowano kwoty wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych (zarówno zaklasyfikowanych do portfela przeznaczone do obrotu, jak i desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń) oraz zabezpieczeń pieniężnych objętych umowami ramowymi umożliwiającymi kompensowanie w określonych okolicznościach. Odrębnie zaprezentowano kwoty instrumentów nie podlegających kompensacji.

	Kwoty brutto przed kompensatą w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kompensata brutto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty netto po kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty objęte porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania niepodlegające kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Otrzymane zabezpieczenie w formie pieniężnej i papierów wartościowych	Wartość netto zaangażowania	Kwoty nieobjęte egzekwowalnym porozumieniem dotyczącym kompensowania	Suma bilansowa
	(a)	(b)	(c) = (a) – (b)	(d)	(e)	(c) – (d) – (e)	(f)	(c) + (f)
Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych na 31.12.2019 r.								
Aktywa								
Należności od innych banków								
- Umowy z przyrzeczeniem odsprzedaży zawarte z innymi bankami	1 585 840	-	1 585 840	-	1 540 148	45 692	-	1 585 840
Należności od klientów								
- Umowy z przyrzeczeniem odsprzedaży	265 331	-	265 331	-	251 910	13 421	-	265 331
Inne aktywa finansowe:								
- Pochodne instrumenty finansowe	3 044 076	1 801 356	1 242 720	1 033 970	143 616	65 134	277 156	1 519 876
AKTYWA OGÓŁEM OBJĘTE KOMPENSATĄ, POROZUMIENIEM RAMOWYM, LUB PODOBNYM POROZUMIENIEM DOTYCZĄCYM KOMPENSOWANIA	4 895 247	1 801 356	3 093 891	1 033 970	1 935 674	124 247	277 156	3 371 047
Zobowiązania								
- Pochodne instrumenty finansowe	4 162 674	1 801 356	2 361 318	1 033 970	1 509 186	(181 838)	143 506	2 504 824
- Umowy z przyrzeczeniem odkupu	30 774	-	30 774	-	29 205	1 569	-	30 774
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM OBJĘTE KOMPENSATĄ, POROZUMIENIEM RAMOWYM, LUB PODOBNYM POROZUMIENIEM DOTYCZĄCYM KOMPENSOWANIA	4 193 448	1 801 356	2 392 092	1 033 970	1 538 391	(180 269)	143 506	2 535 598

	Kwoty brutto przed kompensatą w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kompensata brutto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty netto po kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kwoty objęte porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania niepodlegające kompensacie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Otrzymane zabezpieczenie w formie pieniężnej i papierów wartościowych	Wartość netto zaangażowania	Kwoty nieobjęte egzekwowalnym porozumieniem dotyczącym kompensowania	Suma bilansowa
	(a)	(b)	(c) = (a) – (b)	(d)	(e)	(c) – (d) – (e)	(f)	(c) + (f)
Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych na 31.12.2018 r.								
Aktywa								
Należności od innych banków								
- Umowy z przyrzeczeniem odsprzedaży zawarte z innymi bankami	1 587 702	-	1 587 702	-	1 501 377	86 325	-	1 587 702
Należności od klientów								
- Umowy z przyrzeczeniem odsprzedaży	7 602 061	-	7 602 061	-	7 556 244	45 817	-	7 602 061
Inne aktywa finansowe:								
- Pochodne instrumenty finansowe	2 112 304	1 220 387	891 917	721 691	141 654	28 572	248 718	1 140 635
AKTYWA OGÓŁEM OBJĘTE KOMPENSATĄ, POROZUMIENIEM RAMOWYM, LUB PODOBNYM POROZUMIENIEM DOTYCZĄCYM KOMPENSOWANIA	11 302 067	1 220 387	10 081 680	721 691	9 199 275	160 714	248 718	10 330 398
Zobowiązania								
- Pochodne instrumenty finansowe	3 073 427	1 220 387	1 853 040	721 691	1 243 510	(112 161)	112 444	1 965 484
- Umowy z przyrzeczeniem odkupu	8 789 750	-	8 789 750	-	8 714 043	75 707	-	8 789 750
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM OBJĘTE KOMPENSATĄ, POROZUMIENIEM RAMOWYM, LUB PODOBNYM POROZUMIENIEM DOTYCZĄCYM KOMPENSOWANIA	11 863 177	1 220 387	10 642 790	721 691	9 957 553	(36 454)	112 444	10 755 234

Poniższa tabela przedstawia nominały instrumentów pochodnych:

Nominały instrumentów pochodnych	31.12.2019	31.12.2018
1. Transakcje pochodne – terminowe (zabezpieczające)	21 890 362	21 807 562
a) Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	4 963 435	2 131 000
b) Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne kupiony (IRS)	1 375 000	1 575 000
c) Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne kupiony (CIRS)	7 413 598	8 746 338
d) Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne-sprzedany (CIRS)	8 138 329	9 355 224
2. Transakcje pochodne-terminowe (handlowe)	497 378 828	408 209 745
a) Transakcje stopy procentowej	304 423 952	261 807 412
Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	274 009 254	230 258 701
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	21 800 000	21 444 400
Opcje na stopę procentową	8 601 808	7 097 193
Forward kupiony	12 035	84 100
Forward sprzedany	855	2 923 018
b) Transakcje walutowe	192 954 876	146 402 333
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione	52 680 414	37 836 903
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane	52 586 620	37 779 343
Forward kupiony	11 298 628	10 183 310
Forward sprzedany	11 366 819	10 233 343
Non-Deliverable Forward (NDF) kupiony	347 358	-
Non-Deliverable Forward (NDF) sprzedany	350 319	-
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	17 111 796	13 749 426
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	17 157 779	13 768 772
Opcje walutowe kupione CALL	7 414 849	5 622 329
Opcje walutowe kupione PUT	7 612 722	5 803 289
Opcje walutowe sprzedane CALL	7 411 888	5 622 329
Opcje walutowe sprzedane PUT	7 615 684	5 803 289
3. Bieżące operacje walutowe	2 504 457	1 598 307
Spot - zakupiony	1 252 218	799 268
Spot - sprzedany	1 252 239	799 039
4. Transakcje związane z kapitałowymi instrumentami finansowymi	199 165	555 792
Instrumenty pochodne - zakupione	81 196	270 165
Instrumenty pochodne - sprzedane	117 969	285 627
Razem	521 972 812	432 171 406

Nominały instrumentów pochodnych dla transakcji jednowalutowych (IRS, FRA, opcje nie będące opcjami walutowymi) zostały zaprezentowane wyłącznie jako kwoty nabyte.

20. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Pochodne instrumenty zabezpieczające	31.12.2019		31.12.2018	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą	2 880	156 700	312	129 205
Instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	34 728	822 850	52 242	773 965
Ogółem zabezpieczające instrumenty finansowe	37 608	979 550	52 554	903 170

Na dzień 31.12.2019 r. w pozycji pochodne instrumenty zabezpieczające – instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne zawarta jest zmiana wyceny dnia pierwszego dla transakcji start forward CIRS w kwocie (7 510) tys. zł oraz (8 562) tys. zł. na 31.12.2018 r.

21. Należności od klientów

31.12.2019				
Należności od klientów	Wyceniane w	Wyceniane w	Wyceniane w	Razem
	zamortyzowanym	godziwej przez inne całkowite	godziwej przez wartości	
	koszcie	dochody	wynik finansowy	
Należności od podmiotów gospodarczych	54 625 458	923 811	52 629	55 601 898
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	64 849 375	-	813 986	65 663 361
<i>Należności z tytułu kredytów na nieruchomości</i>	48 159 764	-	-	48 159 764
Należności od podmiotów sektora publicznego	312 414	-	-	312 414
Pozostałe należności	26 664	-	-	26 664
Należności brutto	119 813 911	923 811	866 615	121 604 337
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(3 247 910)	-	-	(3 247 910)
Razem	116 566 001	923 811	866 615	118 356 427

31.12.2018				
Należności od klientów	Wyceniane w	Wyceniane w	Wyceniane w	Razem
	zamortyzowanym	godziwej przez inne całkowite	godziwej przez wartości	
	koszcie	dochody	wynik finansowy	
Należności od podmiotów gospodarczych	58 823 206	366 751	106 374	59 296 331
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	59 619 111	-	962 766	60 581 877
<i>Należności z tytułu kredytów na nieruchomości</i>	45 927 616	-	-	45 927 616
Należności od podmiotów sektora publicznego	325 767	-	-	325 767
Pozostałe należności	11 517	-	-	11 517
Należności brutto	118 779 601	366 751	1 069 140	120 215 492
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	(2 723 002)	-	-	(2 723 002)
Razem	116 056 599	366 751	1 069 140	117 492 490

Na dzień 31.12.2019 r. korekta wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka kredytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wynosiła (1 324) tys. zł.

Wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych stanowi amortyzowany koszt tego składnika, przed korektą o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe bez uwzględnienia wartości odsetek karnych naliczonych od wartości kapitału przeterminowanego. Ujęcie pełnej wartości odsetek karnych naliczonych od wartości kapitału przeterminowanego skutkowałoby zwiększeniem wartości bilansowej brutto należności od klientów i jednoczesnym zwiększeniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe o kwotę 819 131 tys. zł.

Wartość godziwą „Należności od klientów” przedstawia nota 43.

Należności od klientów

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	110 468 283	3 430 132	4 152 766	728 420	118 779 601
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	6 520 854	(6 449 310)	(71 544)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(9 798 053)	9 946 986	(148 933)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(231 288)	(1 637 437)	1 868 725	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	20 246 922	-	-	-	20 246 922
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(462 730)	(586 240)	(251 963)	(29 946)	(1 330 879)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(16 756 925)	(793 405)	(229 376)	(84 643)	(17 864 349)
Spisania	-	-	(416 259)	-	(416 259)
Inne, w tym różnice kursowe	27 615	258 156	84 263	28 841	398 875
Stan na 31.12.2019	110 014 678	4 168 882	4 987 679	642 672	119 813 911

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	(362 452)	(264 131)	(2 063 502)	(2 690 085)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	(147 045)	576 267	25 863	455 085
Transfer do Koszyka 2	205 618	(826 448)	59 241	(561 589)
Transfer do Koszyka 3	11 192	205 895	(780 605)	(563 518)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(199 706)	-	-	(199 706)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	100 369	(25 132)	(193 115)	(117 878)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	17 992	(21 850)	(19 751)	(23 609)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	68 744	31 763	41 775	142 282
Spisania	-	-	429 504	429 504
Inne, w tym różnice kursowe	(14 331)	(3 082)	(8 095)	(25 508)
Stan na 31.12.2019	(319 619)	(326 718)	(2 508 685)	(3 155 022)

Należności od klientów

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	84 789 664	4 173 833	4 302 736	302 895	93 569 128
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	1 577 739	(1 528 156)	(49 583)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(2 138 524)	2 202 692	(64 168)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(842 545)	(541 595)	1 384 140	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	39 496 799	-	-	421 518	39 918 317
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(2 622 498)	(373 972)	(48 286)	(21 710)	(3 066 466)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(9 194 927)	(457 472)	(511 107)	(218 638)	(10 382 144)
Spisania	-	-	(745 478)	-	(745 478)
Inne, w tym różnice kursowe	(597 425)	(45 198)	(115 488)	244 355	(513 756)
Stan na 31.12.2018	110 468 283	3 430 132	4 152 766	728 420	118 779 601

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
kredytowe dla należności od klientów wycenianych w
zamortyzowanym koszcie w okresie
od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.**

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	(257 277)	(298 654)	(2 112 224)	(2 668 155)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	(12 186)	79 121	15 383	82 318
Transfer do Koszyka 2	72 339	(153 117)	37 149	(43 629)
Transfer do Koszyka 3	67 319	69 427	(588 739)	(451 993)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(489 543)	-	-	(489 543)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	34 392	33 536	(300 050)	(232 122)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	22 760	6 497	11 891	41 148
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	41 426	26 958	328 440	396 824
Spisania	-	-	745 478	745 478
Inne, w tym różnice kursowe	158 318	(27 899)	(200 830)	(70 411)
Stan na 31.12.2018	(362 452)	(264 131)	(2 063 502)	(2 690 085)

**Zmiana stanu odpisów na straty kredytowe dla
należności klasyfikowanych jako POCI**

**01.01.2019-
31.12.2019**   **01.01.2018-
31.12.2018**

Saldo odpisów na początek okresu	(32 917)	-
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(59 691)	(32 603)
Spisanie należności w ciężar rezerw/sprzedaż	-	-
Różnice kursowe	(361)	(314)
Inne	81	
Stan na koniec okresu	(92 888)	(32 917)

Należności od podmiotów gospodarczych

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	53 265 502	1 956 745	3 193 667	407 292	58 823 206
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	2 496 109	(2 488 635)	(7 474)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(4 592 417)	4 622 021	(29 604)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(134 237)	(783 025)	917 262	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	7 541 425	-	-	-	7 541 425
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	2 871 178	(461 332)	(162 341)	(16 909)	2 230 596
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(12 577 574)	(685 329)	(159 166)	(68 676)	(13 490 745)
Spisania	-	-	(235 470)	-	(235 470)
Inne, w tym różnice kursowe	(474 869)	185 842	37 684	7 789	(243 554)
Stan na 31.12.2019	48 395 117	2 346 287	3 554 558	329 496	54 625 458

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
kredytowe dla należności od podmiotów
gospodarczych wycenianych w zamortyzowanym
koszcie w okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.**

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	(205 162)	(163 440)	(1 500 866)	(1 869 468)
Zmiany wynikające z transferów				-
Transfer do Koszyka 1	(75 700)	265 805	3 062	193 167
Transfer do Koszyka 2	115 517	(405 766)	7 396	(282 853)
Transfer do Koszyka 3	5 872	95 020	(382 034)	(281 142)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(63 255)	-	-	(63 255)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	34 158	13 479	(71 911)	(24 274)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	26 076	54	(8 737)	17 393
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	41 771	23 798	20 259	85 828
Spisania	-	-	266 743	266 743
Inne, w tym różnice kursowe	(22 564)	(25 133)	(24 577)	(72 274)
Stan na 31.12.2019	(143 287)	(196 183)	(1 690 665)	(2 030 135)

Należności od podmiotów gospodarczych

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	43 083 032	2 766 850	3 060 869	100 922	49 011 673
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	1 046 793	(1 036 580)	(10 213)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(1 362 063)	1 377 507	(15 444)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(488 109)	(317 414)	805 523	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	17 462 140	-	-	327 904	17 790 044
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(192 385)	(297 582)	(32 987)	(10 113)	(533 067)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(6 690 070)	(381 160)	(46 524)	(148 502)	(7 266 256)
Spisania	-	-	(358 142)	-	(358 142)
Inne, w tym różnice kursowe	406 164	(154 876)	(209 415)	137 081	178 954
Stan na 31.12.2018	53 265 502	1 956 745	3 193 667	407 292	58 823 206

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
kredytowe dla należności od podmiotów
gospodarczych wycenianych w zamortyzowanym
koszcie w okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.**

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	(139 164)	(195 808)	(1 459 297)	(1 794 269)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	(7 454)	45 022	3 254	40 822
Transfer do Koszyka 2	44 795	(86 346)	10 874	(30 677)
Transfer do Koszyka 3	40 276	37 164	(314 285)	(236 845)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(186 161)	-	-	(186 161)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	15 492	23 456	(55 147)	(16 199)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	20 328	(3 001)	(2 936)	14 391
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	23 259	20 027	15 015	58 301
Spisania	-	-	358 142	358 142
Inne, w tym różnice kursowe	(16 533)	(3 954)	(56 486)	(76 973)
Stan na 31.12.2018	(205 162)	(163 440)	(1 500 866)	(1 869 468)

Należności od klientów indywidualnych

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	56 865 498	1 473 388	959 098	321 127	59 619 111
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	4 024 744	(3 960 675)	(64 069)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(5 205 636)	5 324 966	(119 330)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(97 051)	(854 411)	951 462	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	12 705 497	-	-	-	12 705 497
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(3 335 704)	(124 908)	(89 622)	(13 038)	(3 563 272)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(4 179 350)	(108 076)	(70 210)	(15 967)	(4 373 603)
Spisania	-	-	(180 789)	-	(180 789)
Inne, w tym różnice kursowe	502 484	72 314	46 580	21 053	642 431
Stan na 31.12.2019	61 280 482	1 822 598	1 433 120	313 175	64 849 375

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów indywidualnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2019	(157 292)	(100 691)	(562 635)	(820 618)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	(71 344)	310 462	22 801	261 919
Transfer do Koszyka 2	90 101	(420 682)	51 846	(278 735)
Transfer do Koszyka 3	5 320	110 875	(398 571)	(282 376)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(136 452)	-	-	(136 452)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	66 211	(38 611)	(121 204)	(93 604)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	(8 084)	(21 903)	(11 015)	(41 002)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	26 973	7 965	21 517	56 455
Spisania	-	-	162 760	162 760
Inne, w tym różnice kursowe	8 233	22 051	16 481	46 765
Stan na 31.12.2019	(176 334)	(130 534)	(818 020)	(1 124 888)

Należności od klientów indywidualnych

Wartość bilansowa brutto	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	POCI	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	41 471 940	1 406 983	1 241 867	201 973	44 322 763
Zmiany wynikające z transferów					
Transfer do Koszyka 1	530 946	(491 576)	(39 370)	-	-
Transfer do Koszyka 2	(776 461)	825 185	(48 724)	-	-
Transfer do Koszyka 3	(354 437)	(224 180)	578 617	-	-
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	21 932 067	-	-	93 613	22 025 680
Zmiany w ekspozycji istniejącego portfela	(2 430 113)	(76 389)	(15 299)	(11 597)	(2 533 398)
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	(2 504 856)	(76 313)	(464 583)	(70 136)	(3 115 888)
Spisania	-	-	(387 336)	-	(387 336)
Inne, w tym różnice kursowe	(1 003 588)	109 678	93 926	107 274	(692 710)
Stan na 31.12.2018	56 865 498	1 473 388	959 098	321 127	59 619 111

**Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty
kredytowe dla należności od klientów indywidualnych
wycenianych w zamortyzowanym koszcie w okresie od
1.01.2018 r. do 31.12.2018 r.**

	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Saldo według stanu na 01.01.2018	(118 113)	(102 846)	(652 927)	(873 886)
Zmiany wynikające z transferów				
Transfer do Koszyka 1	(4 732)	34 099	12 129	41 496
Transfer do Koszyka 2	27 544	(66 771)	26 275	(12 952)
Transfer do Koszyka 3	27 043	32 263	(274 454)	(215 148)
Zmiany z tytułu nabycia lub udzielenia	(303 383)	-	-	(303 383)
Zmiany w ryzyku kredytowym istniejącego portfela	18 900	10 080	(244 902)	(215 922)
Zmiany modeli i parametrów ryzyka	2 432	9 499	14 827	26 758
Zmiany z tytułu wyłączenia z bilansu, inne niż spisania	18 166	6 931	313 425	338 522
Spisania	-	-	387 336	387 336
Inne, w tym różnice kursowe	174 851	(23 946)	(144 344)	6 561
Stan na 31.12.2018	(157 292)	(100 691)	(562 635)	(820 618)

Santander Bank Polska S.A. może odpisać aktywa finansowe, które w dalszym ciągu są przedmiotem działań służących odzyskaniu należności. Zaległe kwoty umowne takich aktywów odpisane w ciągu roku zakończonym 31.12.2019 r. wynosiły 160 521 tys. zł.

Sekurytyzacja

W dniu 7.12.2018 r. Santander Bank Polska zawarł z Europejskim Funduszem Inwestycyjnym (EFI) umowę transakcji sekurytyzacji syntetycznej portfela kredytów gotówkowych o łącznym wolumenie 2 150 031 tys. zł, której celem jest uwolnienie kapitału dalej przeznaczonego na finansowanie projektów wspierających rozwój segmentu klienta MŚP, korporacyjnego i sektora publicznego. Spełnienie przez Bank warunków zawieszających wpisanych w umowę transakcji umożliwiło efektywnie aktywację umowy w dniu 28.08.2019 r. W rezultacie gwarancją został objęty portfel kredytów gotówkowych w kwocie 2 150 031 tys. zł, przy czym transakcja dotyczy tylko części kapitałowej tych ekspozycji. Przewidywana data zakończenia trwania transakcji to 10.09.2031 r.

Transakcja transferuje ryzyko kredytowe na EFI i realizuje strategię optymalizacji kapitału Tier 1 Banku. Transakcja jest sekurytyzacją syntetyczną bez elementu finansowania, a objęty nią wyselekcjonowany portfel kredytów gotówkowych pozostaje w bilansie Banku. Całość portfela poddanego sekurytyzacji jest ważona ryzykiem według metody standardowej.

Konstrukcja transakcji przewiduje podział sekurytyzowanego portfela na trzy transze: senioralną (80,0 % portfela) mezzanine (18,5 %, portfela) oraz junior tj. transzę pierwszej straty (1,5 % portfela). Na moment uruchomienia gwarancji kwoty transz wynosiły odpowiednio: transzy senior 1 720 025,0 tys. zł, transzy mezzanine 397 755,8 tys. zł i transzy junior 32 250,5 tys. zł.

Transze: senioralna i mezzanine zostały w pełni zagwarantowane przez EFI. Dodatkowo dla transzy mezzanine EFI otrzymało regwarancję Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI). Transza pierwszej straty została zatrzymana przez Bank i odliczona od kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 36 ust. 1 lit. k) CRR. Odliczenie od kapitału podstawowego Tier I oznacza zastosowanie „metody pełnego odliczenia” zgodnie z art. 245 ust. 1 lit. b) CRR.

Struktura transakcji zakłada, że straty do kwoty transzy junior są pokrywane przez Bank, a dopiero po jej skonsumowaniu dalsze straty pokrywane będą z gwarancji EFI. W celu utrzymania stabilności struktury portfela w transakcji zastosowano mechanizm Synthetic Excess Spread umożliwiający przez pierwsze dwa lata od aktywacji gwarancji alokowanie strat do poziomu 1,45 % wielkości portfela rocznie poza strukturą sekurytyzacyjną przy czym mechanizm ten zostanie po roku odnowiony. Przez pierwsze dwa lata od aktywacji sekurytyzacji również zamortyzowana część portfela może zostać uzupełniona kolejnymi kwalifikującymi się kredytami.

Według stanu na 31.12.2019 r. wartości bilansowe brutto transz wynosiły odpowiednio: transzy senior 1 493 495,4 tys. zł, transzy mezzanine 345 370,8 tys. zł i transzy junior 28 003,0 tys. zł. W okresie sprawozdawczym kwota strat kredytowych alokowana poza strukturą sekurytyzacyjną w ramach mechanizmu Synthetic Excess Spread wyniosła 1 958,9 tys. zł. Od momentu aktywacji transakcji straty nie przekroczyły poziomu transzy junior i Bank nie otrzymał od EFI kwot z tytułu realizacji gwarancji.

Wartości bilansowe brutto sekuryzowanych kredytów oraz ich część kapitałową objętą sekuryzacją i kwoty ryzyka pozostające w Grupie Kapitałowej zestawia tabela poniżej:

	Wartość transakcji brutto		Wartość transakcji wg kwoty kapitału		Kwota ryzyka pozostająca w grupie Kapitałowej	
	31.12.2019	28.08.2019	31.12.2019	28.08.2019	31.12.2019	28.08.2019
Wartość bilansowa portfela, w tym:	1 866 869	2 157 410	1 860 200	2 150 031	34 573	39 629
transza senior	1 493 495	1 725 928	1 488 160	1 720 025	5 336	5 903
transza mezzanine	345 371	399 121	344 137	397 756	1 234	1 365
transza junior	28 003	32 361	27 903	32 250	28 003	32 361
Wartość strat alokowanych do Synthetic Excess Spread	1 959	-	1 959	-	1 959	-
Wartość dostępnego Synthetic Excess Spread pozostającego do wykorzystania	27 070	31 166	26 973	31 166	-	-

22. Inwestycyjne aktywa finansowe

Inwestycyjne aktywa finansowe	31.12.2019	31.12.2018
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	38 542 546	35 439 836
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	32 626 234	27 621 915
- obligacje	32 626 234	27 621 915
Papiery wartościowe banku centralnego:	3 849 679	5 999 249
- bony	3 849 679	5 999 249
Pozostałe papiery wartościowe:	2 066 633	1 818 672
- obligacje	2 066 633	1 818 672
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	187 536	131 005
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	861 269	801 272
- nienotowane	861 269	801 272
Razem	39 591 351	36 372 113

	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Razem
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych na 31.12.2019 r.				
Stan na początek okresu	35 439 836	131 005	801 272	36 372 113
Zwiększenia	164 103 486	-	-	164 103 486
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(161 197 078)	-	(25 877)	(161 222 955)
Wycena do wartości godziwej	241 355	54 953	85 874	382 182
Zmiana stanu odsetek naliczonych	(24 345)	-	-	(24 345)
Odpisy z tytułu utraty wartości papierów wartościowych	(11 244)	-	-	(11 244)
Różnice kursowe	(9 464)	1 578	-	(7 886)
Stan na koniec okresu	38 542 546	187 536	861 269	39 591 351

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych na 31.12.2018 r. (przekształcone)	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Razem
Stan na 31.12.2017 r.	24 889 479	-	894 550	25 784 029
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	90 175	(105 893)	(15 718)
Stan na 1.01.2018 (przekształcony)	24 889 479	90 175	788 657	25 768 311
Zwiększenia z tytułu nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	63 077	20 013	-	83 090
Zwiększenia	162 092 587	-	2 519	162 095 106
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(152 102 943)	-	(316)	(152 103 259)
Wycena do wartości godziwej	390 904	12 120	10 412	413 436
Zmiana stanu odsetek naliczonych	25 431	-	-	25 431
Różnice kursowe	81 301	8 697	-	89 998
Stan na koniec okresu	35 439 836	131 005	801 272	36 372 113

23. Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone

Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone	31.12.2019	31.12.2018
Podmioty zależne	2 340 801	2 369 093
Podmioty stowarzyszone	36 606	36 606
Razem	2 377 407	2 405 699

Inwestycje w podmioty zależne wg stanu na 31.12.2019 r. *

Nazwa jednostki	Santander Inwestycje Sp. z o.o.	Santander Finanse Sp. z o.o.	Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Santander Securities S.A.	Santander Consumer Bank S.A.	Razem
Siedziba	Warszawa	Poznań	Poznań	Warszawa	Wrocław	
Rodzaj powiązania	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	
Procent posiadanego kapitału	100,00	100,00	50,00	-	60,00	
Wartość bilansowa	46 600	131 032	6 755	-	2 156 414	2 340 801
Aktywa jednostki razem	43 029	260 785	248 624	-	20 741 132	21 293 570
Kapitał własny jednostki, w tym:	42 994	251 505	191 624	-	3 241 546	3 727 669
kapitał zakładowy	100	1 633	13 500	-	520 000	535 233
pozostały kapitał własny, w tym:	42 894	249 872	178 124	-	2 721 546	3 192 436
niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych	(7 741)	-	-	-	467 258	459 517
zysk (strata) netto	175	26 184	173 111	(6 524)	510 438	703 384
Zobowiązania jednostki	35	9 280	57 000	-	17 499 586	17 565 901
Dochody	326	47 306	288 666	6 994	2 153 902	2 497 194

* dane niezaudytowane

Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
Santander Inwestycje Sp. z o.o.	nabywanie, zbywanie akcji i udziałów spółek prawa handlowego oraz innych papierów wartościowych; działalność związana z poszukiwaniem inwestorów
Santander Finanse Sp. z o.o.	scentralizowane zarządzanie spółkami Santander Leasing S.A., Santander Faktor Sp. z o.o., Santander F24 S.A., Santander Leasing Poland Securitization 01
Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	działalność maklerska polegająca na zarządzaniu cudzym pakietem papierów wartościowych dopuszczonych i nie dopuszczonych do publicznego obrotu
Santander Securities S.A.	przyjmowanie oraz przekazywanie zleceń kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych, jak również ich wykonywanie w imieniu i na rachunek dającego zlecenie, prowadzenie rachunków papierów wartościowych oraz przypisanych do nich rachunków pieniężnych, oferowanie instrumentów finansowych.
Santander Consumer Bank S.A.	przyjmowanie wkładów oszczędnościowych i lokat terminowych, udzielanie i zaciąganie kredytów i pożyczek pieniężnych

Inwestycje w podmioty zależne wg stanu na 31.12.2018 r. *

Nazwa jednostki	Santander Inwestycje Sp. z o.o.	Santander Finanse Sp. z o.o.	Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Santander Securities S.A.	Santander Consumer Bank S.A.	Razem
Siedziba	Warszawa	Poznań	Poznań	Warszawa	Wrocław	
Rodzaj powiązania	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	spółka zależna	
Procent posiadanego kapitału	100,00	100,00	50,00	100,00	60,00	
Wartość bilansowa	46 600	130 562	6 755	28 762	2 156 414	2 369 093
Aktywa jednostki razem	39 944	251 704	260 918	177 011	18 691 765	19 421 342
Kapitał własny jednostki, w tym:	39 875	245 701	208 433	42 891	3 297 131	3 834 031
kapitał zakładowy	100	1 630	13 500	15 000	520 000	550 230
pozostały kapitał własny, w tym:	39 775	244 071	194 933	27 891	2 777 131	3 283 801
niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat	4 881	-	-	1 506	466 785	473 172
zysk (strata) netto	176	35 859	189 921	(66)	559 042	784 932
Zobowiązania jednostki	69	6 003	52 485	134 120	15 394 634	15 587 311
Dochody	335	51 993	314 123	1 740	2 047 370	2 415 561

* dane niezauduytowane

Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
Santander Inwestycje Sp. z o.o.	nabywanie, zbywanie akcji i udziałów spółek prawa handlowego oraz innych papierów wartościowych; działalność związana z poszukiwaniem inwestorów
Santander Finanse Sp. z o.o.	scentralizowane zarządzanie spółkami Santander Leasing S.A., Santander Faktor Sp. z o.o, Santander F24 S.A.
Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	działalność maklerska polegająca na zarządzaniu cudzym pakietem papierów wartościowych dopuszczonych i nie dopuszczonych do publicznego obrotu
Santander Securities S.A.	przyjmowanie oraz przekazywanie zleceń kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych, jak również ich wykonywanie w imieniu i na rachunek dającego zlecenie, prowadzenie rachunków papierów wartościowych oraz przypisanych do nich rachunków pieniężnych, oferowanie instrumentów finansowych.
Santander Consumer Bank S.A.	przyjmowanie wkładów oszczędnościowych i lokat terminowych, udzielanie i zaciąganie kredytów i pożyczek pieniężnych

Nazwa jednostki stowarzyszonej:	Kraj założenia oraz miejsce prowadzenia działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale/w głosach		Metoda wyceny	Rodzaj działalności
		2019	2018		
Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	Polska Warszawa	49,00	49,00	Metoda praw własności	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia na życie
Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Polska Warszawa	49,00	49,00	Metoda praw własności	działalność ubezpieczeniowa, ubezpieczenia osobowe oraz majątkowe
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	Polska Szczecin	50,00	50,00	Metoda praw własności	udzielanie poręczeń kredytowych, lokowanie powierzonych spółce środków pieniężnych i zarządzanie nimi

	Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.		Santander - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	
	2019 *	2018	2019 *	2018
Należności od banków	37 188	28 469	25 670	15 602
Aktywa finansowe handlowe	120 539	90 550	1 223	1 235
Inwestycyjne aktywa finansowe	523 719	384 232	335 587	386 210
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	277	-	-
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	211 876	257 496	-	-
Pozostałe rozrachunki	45 923	26 456	32 997	18 948
Rozliczenia międzyokresowe	321 620	226 765	114 970	148 951
Pozostałe pozycje aktywów	329	675	410	552
AKTYWA RAZEM	1 261 194	1 014 920	510 857	571 498
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	834 679	714 210	220 430	275 669
Udział reasekutorów w rezerwach	(5 869)	(6 239)	(68 380)	(111 133)
Oszacowane regresy i odzyski (wielkość ujemna)	-	-	(1 309)	(1 309)
Pozostałe zobowiązania	296 075	194 378	91 552	109 997
Rozliczenia międzyokresowe	2 258	2 846	43 704	69 234
Fundusze specjalne	64	53	47	41
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	1 127 207	905 248	286 044	342 499
Przychody	338 757	293 128	140 865	175 838
Zysk (strata) netto za okres	69 466	51 293	66 499	68 425
Dywidendy wypłacone Santander Bank Polska SA	25 132	25 035	33 529	35 660

* dane oparte na szacunkach Spółek

24. Wartości niematerialne

	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
Wartości niematerialne Rok 2019				
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	1 631 240	426 056	263 575	2 320 871
Wartości niematerialne przejęte ze spółki Santander Securities S.A.	4 230	-	-	4 230
Zwiększenia z tytułu:	-	-	-	-
-zakupu	-	-	200 104	200 104
-przeniesienia z nakładów	194 709	-	-	194 709
-transferów	447	-	-	447
Zmniejszenia z tytułu:	-	-	-	-
-likwidacji	(40 502)	-	(5 730)	(46 232)
-przeniesienia z nakładów	-	-	(194 709)	(194 709)
-transferów	-	-	(105)	(105)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	1 790 124	426 056	263 135	2 479 315
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(1 346 428)	(198 535)	-	(1 544 963)
Skumulowana amortyzacja powstała w wyniku przejęcia Santander Securities S.A.	(3 774)	-	-	(3 774)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:	-	-	-	-
-amortyzacji bieżącego okresu	(179 301)	(71 171)	-	(250 472)
-likwidacji, sprzedaży	38 426	-	-	38 426
-transferów	-	-	-	-
-	-	-	-	-
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	-	-	-	-
-	-	-	-	-
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(1 491 077)	(269 706)	-	(1 760 783)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	1 790 124	426 056	263 135	2 479 315
Skumulowana amortyzacja	(1 491 077)	(269 706)	-	(1 760 783)
Stan na 31 grudnia 2019	299 047	156 350	263 135	718 532

	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
Wartości niematerialne Rok 2018				
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	1 431 561	233 428	189 668	1 854 657
Wartości niematerialne rozpoznane w wyniku nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	2 441	192 628	908	195 977
Zwiększenia z tytułu:				
-zakupu	-	-	278 903	278 903
-przeniesienia z nakładów	205 823	-	-	205 823
-transferów	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu:				
-likwidacji	(8 585)	-	(81)	(8 666)
-przeniesienia z nakładów	-	-	(205 823)	(205 823)
-transferów	-	-	-	-
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	1 631 240	426 056	263 575	2 320 871
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(1 216 476)	(178 205)	-	(1 394 681)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
-amortyzacji bieżącego okresu	(138 504)	(20 330)	-	(158 834)
-likwidacji, sprzedaży	8 552	-	-	8 552
-transferów	-	-	-	-
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	-	-	-	-
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(1 346 428)	(198 535)	-	(1 544 963)
Wartość bilansowa				-
Wartość wg cen nabycia	1 631 240	426 056	263 575	2 320 871
Skumulowana amortyzacja	(1 346 428)	(198 535)	-	(1 544 963)
Stan na 31 grudnia 2018	284 812	227 521	263 575	775 908

25. Wartość firmy

Na dzień 31.12.2019 r. oraz w okresie porównawczym wartość firmy obejmuje następującą pozycję:

- 1 688 516 tys. zł - wartość firmy powstała w wyniku połączenia Santander Bank Polska S.A. z Bankiem Kredyt Bank S.A. w dniu 4.01.2013 r.

Zgodnie z wymogami MSSF 3 wartość firmy została wyznaczona jako nadwyżka kosztów nabycia nad wartością godziwą zidentyfikowanych nabytych aktywów i zobowiązań.

Test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku połączenia Santander Bank Polska S.A. z Kredyt Bank S.A.

W 2019 r. i w okresie porównawczym Bank przeprowadził testy na utratę wartości firmy powstałej w wyniku połączenia z Bankiem Kredyt Bank S.A. w dniu 4.01.2013 r., którego wartość bilansowa na 31.12.2019 r. wyniosła 1 688 516 tys. zł. (podobnie jak na dzień 31.12.2018 r.).

Wartość odzyskiwalna w oparciu o wartość użytkową

Wartość odzyskiwalna ośrodków wypracowujących środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z tych wartości jest wyższa. Szacunek wartości użytkowej, która jest wyższa od wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, jest przeprowadzony w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych odpowiedni dla banków i innych instytucji finansowych. Przyszłe, oczekiwane

przepływy pieniężne wypracowywane przez segmenty biznesowe Santander Bank Polska S.A. są zgodne z 3-letnimi projekcjami finansowymi kierownictwa Banku na lata 2020 – 2022.

Biorąc pod uwagę stabilność Santander Bank Polska S.A., zrównoważone wyniki finansowe oraz w wyniku porównania wartości użytkowej z wartością bilansową ośrodka generującego przepływy pieniężne nie stwierdzono utraty wartości.

Kluczowe założenia przyjęte przy ustaleniu wartości użytkowej

Dla potrzeb pomiaru utraty wartości firmy Bank posługuje się następującą, wynikającą z początkowego ujęcia, alokacją wartości firmy na historyczne segmenty biznesowe:

	Segment Bankowości Detalicznej	Segment Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej	Segment Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej	Segment ALM i Operacji Centralnych	Razem
Wartość firmy	764 135	578 808	222 621	122 952	1 688 516

Z uwagi na przyjęty model wyceny, założenia przyjęte do ustalenia wartości użytkowej dla poszczególnych segmentów są takie same.

Projekcja finansowa

Projekcja finansowa na lata 2020 – 2022 została opracowana z uwzględnieniem planów strategicznych i operacyjnych na lata 2020 – 2022 oraz dostępnych prognoz makroekonomicznych i rynkowych. Prognozy makroekonomiczne na lata 2020 – 2022, które są podstawą testu na utratę wartości firmy, wskazują stopę inflacji r/r na poziomie 2,5 %. Oczekiwane jest, że stopy procentowe utrzymają się na obecnym niskim poziomie przynajmniej do końca 2020 roku, a następnie nieznacznie wzrosną w kolejnych latach projekcji.

Projekcja finansowa zakłada kontynuację rozwoju obecnej oferty ze szczególną koncentracją na wzroście głównych linii produktowych, obsłudze osób fizycznych z segmentu detalicznego oraz małych i średnich przedsiębiorstwach korzystających z usług finansowania, produktów oszczędnościowych oraz usług transakcyjnych.

Stopa dyskontowa

Zastosowana w modelu stopa dyskontowa na poziomie 10,28 % odpowiada przyjętej na rok 2019 stopie kosztu kapitału, obliczonej w oparciu o model wyceny aktywów kapitałowych (Capital Assets Pricing Model) z wykorzystaniem stopy wolnej od ryzyka (3,32 %), współczynnika beta Santander Bank Polska S.A. (1,17) oraz premii za ryzyko rynkowe (5,96 %).

Stopa wzrostu w okresie wykraczającym poza projekcję finansowe

Ekstrapolację przepływów pieniężnych, wykraczających poza 3-letni okres objęty projekcjami finansowymi (wartość rezydualna) oparto na stopie wzrostu wynoszącej 2,5 % rocznie, tj. na poziomie celu inflacyjnego.

Minimalny poziom współczynnika wypłacalności wymagany przez organy nadzorcze

Wzrost poziomu wymaganego kapitału oznacza spadek wartości kapitału dostępnego do teoretycznych dywidend w ramach przeprowadzanego testu.

Zgodnie z polskimi przepisami wysokość dywidendy banków komercyjnych, możliwej do wypłaty za rok poprzedni zależy od spełnienia minimalnych kryteriów określonych w polityce dywidendowej KNF. Komisja rekomenduje, by do 75 % wypracowanego zysku mogły wypłacać banki spełniające jednocześnie kryteria dotyczące m.in.: współczynnika kapitałowego (TCR), kapitału Tier I (T1) i kapitału podstawowego Tier I (CET1).

Ponadto w przypadku banków zaangażowanych w walutowe kredyty dla gospodarstw domowych, stopę wypłaty dywidendy należy odpowiednio skorygować w zależności od udziału:

- walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych w całym portfelu należności od sektora niefinansowego, oraz
- kredytów mieszkaniowych walutowych udzielonych w latach 2007 i 2008 w portfelu walutowych kredytów mieszkaniowych gospodarstw domowych.

Wszystkie te czynniki wpływają negatywnie na kapitał dostępny do teoretycznych dywidend, a tym samym na wyniki testu na utratę wartości firmy.

Poziom współczynnika wypłacalności wymagany przez KNF dla Santander Bank Polska S.A. do wypłaty maksimum 75 % wypracowanego zysku, uwzględniający bufor z tytułu dodatkowego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka wynikającego

z portfela walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII) oraz bufor zabezpieczający, wynosił 15,75 %.

Podczas, gdy podwyższone wymogi kapitałowe zapewniają stabilność i bezpieczeństwo Santander Bank Polska S.A. zwiększając bazę kapitałową, o tyle pomniejszają one dywidendy dostępne dla akcjonariuszy, które wpływają na wartość użytkową ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Na dzień 31.12.2019 r. nie stwierdzono utraty wartości firmy.

26. Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowy majątek trwały		Sprzęt	Środki	Pozostały	Środki trwałe	
Rok 2019	Nieruchomości	informatyczny	transportu	majątek trwały	w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia przed wdrożeniem MSSF 16	860 503	784 285	89 172	204 185	145 876	2 084 021
Wpływ wdrożenia MSSF 16	(144 133)	-	(89 127)	(3 266)	(1 527)	(238 053)
Środki trwałe przejęte ze spółki Santander Securities S.A.	-	2 263	186	147	-	2 596
Zwiększenia z tytułu:						
-zakupu	-	-	-	-	123 212	123 212
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	32 927	86 594	-	34 832	-	154 353
-transferów	6 656	108	-	82	-	6 846
Zmniejszenia z tytułu:						
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	(147 669)	(117 268)	-	(29 247)	(3 146)	(297 330)
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(154 352)	(154 352)
-transferów	(82)	-	-	-	(447)	(529)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	608 202	755 982	231	206 733	109 616	1 680 764
Skumulowana amortyzacja przed wdrożeniem MMSF 16	(509 296)	(505 957)	(32 251)	(165 831)	-	(1 213 335)
Wpływ wdrożenia MSSF 16	5 120		32 206	177	-	37 503
Skumulowana amortyzacja powstała w wyniku przejęcia Santander Securities S.A.	-	(2 222)	(158)	(147)	-	(2 527)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
-amortyzacji bieżącego okresu	(21 568)	(84 054)	(3)	(12 289)	-	(117 914)
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	104 055	113 546	-	28 153	-	245 754
-transferów	-	(3)	-	-	-	(3)
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	(9)	-	-	-	-	(9)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(421 698)	(478 690)	(206)	(149 937)	-	(1 050 531)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	608 202	755 982	231	206 733	109 616	1 680 764
Skumulowana amortyzacja	(421 698)	(478 690)	(206)	(149 937)	-	(1 050 531)
Stan na 31 grudnia 2019	186 504	277 292	25	56 796	109 616	630 233

Rzeczowy majątek trwały Rok 2018	Leasing finansowy -		Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Leasing finansowy -		Środki trwałe w budowie	Razem
	Nieruchomości	nieruchomości				Pozostały majątek trwały	Leasing finansowy - nakłady		
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	826 376	38 976	716 101	88 845	226 496	-	77 989	87 506	2 062 289
Środki trwałe rozpoznane w wyniku nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	14 101	-	3 771	-	1 171	-	-	-	19 043
Zwiększenia z tytułu:									
-zakupu	-	-	-	-	-	-	31 961	165 484	197 445
-leasingu	-	-	-	10 279	-	-	-	-	10 279
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	12 397	105 157	84 812	-	11 070	3 266	-	-	216 702
-transferów	-	-	44	-	-	-	-	-	44
Zmniejszenia z tytułu:									
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	(100 701)	-	(20 443)	-	(37 678)	-	-	(3)	(158 825)
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	(108 423)	(108 280)	(216 703)
-transferów	(35 803)	-	-	(9 952)	(139)	-	-	(358)	(46 252)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	716 370	144 133	784 285	89 172	200 920	3 266	1 527	144 349	2 084 022
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(566 774)	(2 589)	(453 447)	(26 722)	(191 226)	-	-	-	(1 240 758)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:									
-amortyzacji bieżącego okresu	(24 663)	(2 531)	(72 822)	(10 060)	(11 263)	(177)	-	-	(121 516)
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	79 670	-	20 354	-	36 715	-	-	-	136 739
-transferów	20 645	-	(43)	4 532	119	-	-	-	25 253
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	(13 054)	-	-	-	-	-	-	-	(13 054)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(504 176)	(5 120)	(505 958)	(32 250)	(165 655)	(177)	-	-	(1 213 336)
Wartość bilansowa									
Wartość wg cen nabycia	716 370	144 133	784 285	89 172	200 920	3 266	1 527	144 349	2 084 022
Skumulowana amortyzacja	(504 176)	(5 120)	(505 958)	(32 250)	(165 655)	(177)	-	-	(1 213 336)
Stan na 31 grudnia 2018	212 194	139 013	278 327	56 922	35 265	3 089	1 527	144 349	870 686

27. Aktywa z tytułu praw do użytkowania

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania		Środki		Leasing-	
Rok 2019	Nieruchomości	transportu	Pozostałe	nakłady	Razem
Wartość brutto przeniesiona z rzeczowego majątku trwałego z tytułu wdrożenia MSSF 16	144 133	89 127	3 266	1 527	238 053
Wpływ wdrożenia MSSF 16	663 784		2 267	-	666 051
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania przejęte ze spółki Santander Securities S.A.	-	158	-	-	158
Zwiększenia z tytułu:					
-zawarcia nowych umów leasingu	111 107	12 868	3 360	8 738	136 073
-modyfikacji umów leasingu oraz aktualizacji okresu leasingu	37 030	-	653	-	37 683
Zmniejszenia z tytułu:					
-modyfikacji umów leasingu oraz aktualizacji okresu leasingu	(72 053)	(16 144)	(1 415)	(7 178)	(96 790)
Wartość brutto na koniec okresu	884 001	86 009	8 131	3 087	981 228
Skumulowana amortyzacja przeniesiona z rzeczowego majątku trwałego z tytułu wdrożenia MSSF 16	(5 120)	(32 206)	(177)	-	(37 503)
Skumulowana amortyzacja powstała w wyniku przejścia Santander Securities	-	(26)	-	-	(26)
Zwiększenia z tytułu:					
-amortyzacji bieżącego okresu	(155 410)	(8 652)	(1 413)	-	(165 475)
Zmniejszenia z tytułu:					
-modyfikacji (w tym rozliczenia) umów leasingu oraz aktualizacji okresu leasingu	10 314	7 362	197	-	17 873
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości *	(28 528)	-	(289)	-	(28 817)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(178 744)	(33 522)	(1 682)	-	(213 948)
Wartość bilansowa					
Wartość brutto	884 001	86 009	8 131	3 087	981 228
Skumulowana amortyzacja	(178 744)	(33 522)	(1 682)	-	(213 948)
Stan na 31 grudnia 2019	705 257	52 487	6 449	3 087	767 280

*Rozpoznana utrata wartości wynika z zamknięcia oddziałów Banku. Odpisaniu podlega pełna wartość bilansowa tych oddziałów.

28. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto

		Zmiany odnoszone na inne całkowite	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany z tytułu różnic przejściowych	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2019	dochody	finansowy	przejściowych	31.12.2018
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	669 490	-	23 917	23 917	645 573
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	498 443	-	107 616	107 616	390 827
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	6 337	(9 357)	-	(9 357)	15 694
Pozostałe rezerwy	143 089	-	4 355	4 355	138 734
Przychody przyszłych okresów	284 340	-	(15 557)	(15 557)	299 897
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od kredytów, lokat i papierów wartościowych	193 912	-	62 354	62 354	131 558
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	31 098	-	23 171	23 171	7 927
Suma aktywów z tytułu podatku odroczonego	1 826 709	(9 357)	205 856	196 499	1 630 210

		Zmiany odnoszone na inne całkowite	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany z tytułu różnic przejściowych	
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	31.12.2019	dochody	finansowy	przejściowych	31.12.2018
Wycena inwestycyjnych aktywów finansowych	(312 526)	(57 625)	4 208	(53 417)	(259 109)
Rezerwy na odprawy emerytalne	(2 310)	243	-	243	(2 553)
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	(288 043)	-	(71 707)	(71 707)	(216 336)
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od kredytów, papierów wartościowych i lokat międzybankowych	(168 068)	-	(6 690)	(6 690)	(161 378)
Rozliczenia międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	(1 313)	-	284	284	(1 597)
Różnica między bilansową a podatkową wartością aktywów niefinansowych	(25 821)	-	2 509	2 509	(28 330)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(15 178)	-	(5 157)	(5 157)	(10 021)
Suma zobowiązań z tytułu podatku odroczonego	(813 259)	(57 382)	(76 553)	(133 935)	(679 324)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	1 013 450	(66 739)	129 303	62 564	950 886

Na dzień 31.12.2019 r. w wyliczeniu aktywów z tyt. podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie brutto 82 874 tys. zł i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie brutto 90 104 tys. zł.

		Zmiany odnoszone na inne całkowite	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany z tytułu różnic przejściowych	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2018	dochody	finansowy	przejściowych	31.12.2017
Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	645 573	-	196 074	196 074	449 499
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	390 827	-	26 394	26 394	364 433
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	15 694	(5 752)	-	(5 752)	21 446
Pozostałe rezerwy	138 734	-	11 019	11 019	127 715
Przychody przyszłych okresów	299 897	-	31 647	31 647	268 250
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od kredytów, lokat i papierów wartościowych	131 558	-	84 781	84 781	46 777
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	7 927	-	(12 770)	(12 770)	20 697
w tym wpływ MSSF 9	45 867				
Suma aktywów z tytułu podatku odroczonego	1 630 210	(5 752)	337 145	331 393	1 298 817
		Zmiany odnoszone na inne całkowite	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany z tytułu różnic przejściowych	
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	31.12.2018	dochody	finansowy	przejściowych	31.12.2017
Wycena inwestycyjnych aktywów finansowych	(259 109)	(74 018)	3 363	(70 655)	(188 454)
Rezerwy na odprawy emerytalne	(2 553)	(2 477)	-	(2 477)	(76)
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	(216 336)	-	45 163	45 163	(261 499)
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od kredytów, papierów wartościowych i lokat międzybankowych	(161 378)	-	(21 935)	(21 935)	(139 443)
Rozliczenia międzyokresowe dotyczące amortyzacji z tytułu zastosowanej ulgi inwestycyjnej	(1 597)	-	154	154	(1 751)
Różnica między bilansową a podatkową wartością aktywów niefinansowych	(28 330)	-	(36 955)	(36 955)	8 625
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(10 021)	-	(3 669)	(3 669)	(6 352)
w tym wpływ MSSF 9	8 742				
Suma zobowiązań z tytułu podatku odroczonego	(679 324)	(76 495)	(13 879)	(90 374)	(588 950)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	950 886	(82 247)	323 266	241 019	709 867

Na dzień 31.12.2018 r. w wyliczeniu aktywów z tyt. podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie brutto 64 831 tys. zł i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie brutto 89 020 tys. zł.

Zmiana stanu podatku odroczonego netto	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	950 886	709 867
Wpływ wdrożenia MSSF 9	-	54 609
Zmiany odniesione do rachunku zysków i strat	128 164	175 169
Zmiany odniesione na inne całkowite dochody	(66 739)	(82 247)
Zmiany w podatku odroczonym w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	1 139	93 488
Stan na koniec okresu	1 013 450	950 886

Na różnice przejściowe odniesione na inne całkowite dochody składa się podatek odroczony od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne oraz rezerwy na odprawy emerytalne.

Na różnice przejściowe odniesione do rachunku zysków i strat składa się podatek odroczony od wyceny pozostałych aktywów finansowych, rezerw na należności kredytowe oraz innych aktywów i pasywów wykorzystywanych w bieżącej działalności Banku.

29. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	31.12.2019	31.12.2018
Nieruchomości	2 016	11 123
Razem	2 016	11 123

30. Pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa	31.12.2019	31.12.2018
Rozrachunki międzybankowe	34 289	59 395
Dłużnicy różni	531 056	616 481
Czynne rozliczenia międzyokresowe	70 378	63 828
Aktywa przejęte za długi	4 300	6 849
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	26 673	25 179
Pozostałe	52	51
Razem	666 748	771 783
w tym aktywa finansowe *	592 018	701 055

*Do aktywów finansowych zaliczono wszystkie pozycje Pozostałych aktywów z wyłączeniem: Czynnych rozliczeń międzyokresowych, Aktywów przejętych za długi oraz pozycji Pozostałe.

Na dzień 31.12.2019 r. odpisy aktualizujące wartość pozostałych aktywów wynoszą 91 169 tys. zł (31.12.2018 r. 79 794 tys. zł.)

W pozycji *Pozostałe aktywa* w znakomitej większości wykazywane są pozycje nieprzeterminowane i bez utraty wartości. Najbardziej znaczące pozycje dotyczą spółek AVIVA, KDPW, GPW oraz szeregu innych podmiotów o dobrym standingu finansowym i dobrej historii współpracy, w większości o ratingu A- (Fitch).

31. Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	31.12.2019	31.12.2018
Lokaty	193 728	144 907
Rachunki bieżące	1 312 413	895 072
Razem	1 506 141	1 039 979

Na dzień 31.12.2019 r. korekta wartości zabezpieczonego ryzyka depozytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła zero zł (31.12.2018 r. – zero zł).

Wartość godziwą „Zobowiązań wobec banków” przedstawia nota 43.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu kredytów otrzymanych od banków	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	-	628 107
Zwiększenia z tytułu:	-	15 436
- kredyty otrzymane	-	-
- odsetki od kredytów otrzymanych	-	3 774
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	-	11 662
Zmniejszenia z tytułu:	-	(643 543)
- spłata kredytów	-	(637 540)
- spłata odsetek	-	(6 003)
Stan na koniec okresu	-	-

32. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	84 774 716	81 591 647
depozyty terminowe	23 151 720	26 315 057
w rachunku bieżącym	61 519 766	55 180 825
pozostałe	103 230	95 765
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	55 687 913	54 101 104
depozyty terminowe	20 787 944	22 847 784
w rachunku bieżącym	32 182 860	27 359 966
kredyty i pożyczki	1 695 481	3 141 372
pozostałe	1 021 628	751 982
Zobowiązania wobec podmiotów sektora publicznego	4 297 388	3 777 025
depozyty terminowe	564 737	1 155 361
w rachunku bieżącym	3 732 586	2 617 635
pozostałe	65	4 029
Razem	144 760 017	139 469 776

Na dzień 31.12.2019 r. depozyty stanowiące zabezpieczenie należności kredytowych wynoszą 319 655 tys zł. (31.12.2018 - 413 246 tys. zł)

Wartość godziwą „Zobowiązania wobec klientów” przedstawia nota 43.

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu kredytów otrzymanych od pozostałych instytucji finansowych

	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	3 141 372	2 237 211
Zwiększenia z tytułu:	31 930	1 449 380
- kredyty otrzymane	-	1 368 465
- odsetki od kredytów otrzymanych	31 930	14 581
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	-	66 334
Zmniejszenia z tytułu:	(1 477 821)	(545 219)
- spłata kredytów	(1 433 269)	(535 561)
- spłata odsetek	(32 508)	(9 658)
- różnice kursowe i pozostałe zmiany	(12 044)	-
Stan na koniec okresu	1 695 481	3 141 372

33. Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane	Termin wymagalności	Waluta	Wartość nominalna
Emisja 1	05.08.2025	EUR	100 000
Emisja 2	03.12.2026	EUR	120 000
Emisja 3	22.05.2027	EUR	137 100
Emisja 4	05.04.2028	PLN	1 000 000

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	2 543 940	1 488 602
Zwiększenia z tytułu:	80 922	1 118 873
-zaciągnięcia pożyczek podporządkowanych	-	-
-odsetki od pożyczek podporządkowanych	80 922	66 860
-różnice kursowe	-	46 735
-przekwalifikowanie *	-	1 005 278
Zmniejszenia z tytułu:	(95 007)	(63 535)
-spłata odsetek	(81 188)	(63 535)
-różnice kursowe	(13 819)	-
Stan na koniec okresu	2 529 855	2 543 940
Krótkoterminowe	16 161	16 426
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	2 513 694	2 527 514

*Obligacje wyemitowane przez Bank i zakwalifikowane za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego do zobowiązań podporządkowanych.

Pozostałe informacje dotyczące zobowiązań podporządkowanych zostały zaprezentowane w nocie 4.

34. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Emisja dłużnych papierów wartościowych w 2019 r. (emisje niewymagalne)	Wartość nominalna	Waluta	Termin wymagalności
Bankowe Papiery Wartościowe serii J	550 000	PLN	27.04.2020

Emisja dłużnych papierów wartościowych w 2018 r. (emisje niewymagalne)	Wartość nominalna	Waluta	Termin wymagalności
Bankowe Papiery Wartościowe serii G	500 000	PLN	26.04.2019
Bankowe Papiery Wartościowe serii H	500 000	PLN	27.09.2019
Bankowe Papiery Wartościowe serii I	150 000	PLN	21.06.2019
Obligacje Santander Bank Polska S.A. 09/2018	500 000	EUR	20.09.2021

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	3 311 969	1 240 244
Zwiększenia z tytułu:	671 547	4 325 756
- emisja dłużnych papierów wartościowych	632 000	4 290 794
- odsetki od emisji dłużnych papierów wartościowych	38 098	30 567
- różnice kursowe	-	4 395
- inne zmiany	1 449	-
Zmniejszenia z tytułu:	(1 295 556)	(2 254 031)
- wykup dłużnych papierów wartościowych	(1 232 000)	(1 235 000)
- spłata odsetek	(42 820)	(13 753)
- przekwalifikowanie *	-	(1 005 278)
- różnice kursowe	(20 736)	-
Stan na koniec okresu	2 687 960	3 311 969

*Obligacje wyemitowane przez Bank i zakwalifikowane za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego do zobowiązań podporządkowanych.

35. Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym

Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	31.12.2019	31.12.2018
Rezerwy dot. zobowiązań finansowych do udzielenia kredytów oraz linii kredytowych	38 570	43 833
Rezerwy dot. umów gwarancji i poręczeń finansowych	16 107	12 821
Pozostałe rezerwy	1 387	1 489
Razem	56 064	58 143

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	31.12.2019
Stan na początek okresu	58 143
Utworzenie rezerw	122 082
Rozwiązanie rezerw	(124 071)
Inne zmiany	(90)
Stan na koniec okresu	56 064
Krótkoterminowe	37 651
Długoterminowe	18 413

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	31.12.2018
Stan na 31.12.2017 r.	25 384
Wpływ wdrożenia MSSF 9	24 489
Stan na 1.01.2018 (przekształcony)	49 873
Zwiększenia z tytułu nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	7 945
Utworzenie rezerw	151 860
Rozwiązanie rezerw	(151 836)
Inne zmiany	301
Stan na koniec okresu	58 143
Krótkoterminowe	37 503
Długoterminowe	20 640

36. Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy	31.12.2019	31.12.2018
Rezerwy na sprawy sporne	92 893	83 644
Rezerwy na ryzyko prawne*	155 771	-
Rezerwy na restrukturyzację**	7 844	-
Razem	256 508	83 644

* szczegóły odnośnie rezerw na ryzyko prawne zostały opisane w nocie 44.

** szczegóły odnośnie rezerw na restrukturyzację zostały opisane w nocie 12.

Zmiana stanu pozostałych rezerw na 31.12.2019	Rezerwy na		Rezerwy na	Razem
	sprawy	Rezerwy na	ryzyko	
	sporne*	restrukturyzację	prawne	
Stan na początek okresu	83 644	-	-	83 644
Utworzenie rezerw	21 211	92 400	158 000	271 611
Wykorzystanie rezerw	(785)	(84 556)	(2 229)	(87 570)
Rozwiązanie rezerw	(11 177)	-	-	(11 177)
Stan na koniec okresu	92 893	7 844	155 771	256 508

* rezerwy na sprawy sporne uwzględniają również rezerwy indywidualne oraz na pozwy zbiorowe.

Zmiana stanu pozostałych rezerw na 31.12.2018	Rezerwy na sprawy sporne*
Stan na początek okresu	57 216
Zwiększenia z tytułu nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	5 230
Utworzenie rezerw	89 437
Wykorzystanie rezerw	(42 641)
Rozwiązanie rezerw	(25 598)
Stan na koniec okresu	83 644

* rezerwy na sprawy sporne uwzględniają również rezerwy indywidualne oraz na pozwy zbiorowe.

37. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania	31.12.2019	31.12.2018
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	25 264	17 039
Rozrachunki międzybankowe	224 358	267 632
Rezerwy pracownicze	292 630	333 250
Inne rezerwy	-	3 300
Wierzyciele różni	409 234	1 000 712
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	194 289	160 901
Rozliczenia publiczno-prawne	100 980	149 257
Rozliczenia międzyokresowe bierne	236 980	250 240
Razem	1 483 735	2 182 331
w tym zobowiązania finansowe *	1 188 466	1 872 173

* do zobowiązań finansowych zaliczono wszystkie pozycje Pozostałych zobowiązań z wyłączeniem: Rozliczeń publiczno-prawnych i Zobowiązań z tytułu umów z klientami.

Zmiana stanu rezerw na 31.12.2019 r.	Rezerwy pracownicze			Razem
	emerytalne	Inne rezerwy	Razem	
Stan na początek okresu	333 250	34 351	3 300	336 550
Zwiększenia z tytułu przeniesienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Santander Securities S.A.	5 757	123	-	5 757
Utworzenie rezerw	281 382	3 891	-	281 382
Wykorzystanie rezerw	(305 587)	-	-	(305 587)
Rozwiązanie rezerw	(22 172)	(1 052)	(3 300)	(25 472)
Stan na koniec okresu	292 630	37 313	-	292 630
Krótkoterminowe	255 317	-	-	255 317
Długoterminowe	37 313	37 313	-	37 313

Zmiana stanu rezerw na 31.12.2018 r.	Rezerwy pracownicze			Razem
		w tym: Rezerwa na odprawy emerytalne	Inne rezerwy	
Stan na początek okresu	340 770	67 225	3 300	344 070
Zwiększenia z tytułu nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.	16 408	1 439	-	16 408
Utworzenie rezerw	303 881	9 480	-	303 881
Wykorzystanie rezerw	(243 279)	(3 875)	-	(243 279)
Rozwiązanie rezerw	(84 530)	(39 918)	-	(84 530)
Stan na koniec okresu	333 250	34 351	3 300	336 550
Krótkoterminowe	298 899	-	3 300	302 199
Długoterminowe	34 351	34 351	-	34 351

Na rezerwy pracownicze składają się kategorie wymienione w nocie 51.

38. Kapitał akcyjny

31.12.2019 r.

Seria	Emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej w tys. zł
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
H	na okaziciela	brak	brak	115 729	1 157
I	na okaziciela	brak	brak	1 561 618	15 616
J	na okaziciela	brak	brak	18 907 458	189 075
K	na okaziciela	brak	brak	305 543	3 055
L	na okaziciela	brak	brak	5 383 902	53 839
M	na okaziciela	brak	brak	98 947	990
N	na okaziciela	brak	brak	2 754 824	27 548
				102 088 305	1 020 883

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5 % głosów na Walnym Zgromadzeniu (WZ) Santander Bank Polska S.A. jest Banco Santander S.A. posiadający pakiet kontrolny uprawniający do wykonywania 67,47 % ogólnej liczby głosów na WZ oraz Fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne (PTE) S.A., tj. Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny (OFE) i Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny (DFE) z udziałem w wysokości 5,02 %.

31.12.2018 r.

Seria	Emisja	Rodzaj		Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej w tys. zł
		uprzywilejowania akcji	ograniczenia praw do akcji		
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
H	na okaziciela	brak	brak	115 729	1 157
I	na okaziciela	brak	brak	1 561 618	15 616
J	na okaziciela	brak	brak	18 907 458	189 075
K	na okaziciela	brak	brak	305 543	3 055
L	na okaziciela	brak	brak	5 383 902	53 839
M	na okaziciela	brak	brak	98 947	990
N	na okaziciela	brak	brak	2 754 824	27 548
				102 088 305	1 020 883

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

W dniu 9.11.2018 r. Santander Bank Polska S.A. powziął informację o zarejestrowaniu w dniu 9.11.2018 r. przez Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zmiany Statutu Banku polegającej na podwyższeniu kapitału zakładowego Santander Bank Polska S.A. w związku z nabyciem wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. Zmiana Statutu Banku została przyjęta przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 29.05.2018 r. Zarejestrowana zmiana Statutu obejmuje podwyższenie kapitału Santander Bank Polska S.A i wprowadzenie do obrotu giełdowego na rynku podstawowym 2 754 824 akcji zwykłych na okaziciela serii N Banku. Kapitał zakładowy Banku został podniesiony z kwoty 993 334 810 zł do kwoty 1 020 883 050 zł, czyli o kwotę 27 548 240 zł. Akcje objęte w podwyższonym kapitale zakładowym zostały wydane Deutsche Bank AG w związku z finalizacją transakcji nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. przez Santander Bank Polska S.A.

Akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5 % głosów na Walnym Zgromadzeniu (WZ) Santander Bank Polska S.A. jest Banco Santander S.A. posiadający pakiet kontrolny uprawniający do wykonywania 67,47% ogólnej liczby głosów na WZ.

39. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały	31.12.2019	31.12.2018
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	649 810	649 810
Premia akcyjna	7 981 974	7 981 974
Inne pozostałe kapitały w tym:	10 582 973	9 461 473
<i>Kapitał rezerwowy</i>	<i>10 412 223</i>	<i>9 290 723</i>
<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>170 750</i>	<i>170 750</i>
Razem	19 214 757	18 093 257

Premia akcyjna (emisyjna) - powstaje z nadwyżki nad wartością nominalną sprzedanych akcji po odjęciu kosztów emisji akcji i stanowi kapitał zapasowy Banku.

Według stanu na 31.12.2019 r. w kapitale rezerwowym znajduje się efekt planu opcyjnego w wysokości 142 343 tys. zł., według stanu na 31.12.2018 r. w kapitale rezerwowym znajduje się efekt planu opcyjnego w wysokości 130 869 tys. zł

Inne zmiany pozostałych kapitałów zostały zaprezentowane w zestawieniach zmian w kapitałach własnych za 2019 i 2018 r.

Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym Statutem Banku. Kapitał ten nie podlega podziałowi. Tworzony jest on na pokrycie strat bilansowych. Coroczne odpisy na kapitał zapasowy z zysku netto powinny wynosić co najmniej 8 % zysku netto i dokonywane są do czasu osiągnięcia przez kapitał zapasowy wysokości co

najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego Banku. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

40. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych na 31.12.2019 r.	Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku		
	Razem brutto	dochodowego	Razem netto
Bilans otwarcia w tym:	1 272 422	(241 761)	1 030 661
Dłużne aktywa finansowe wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	672 091	(127 697)	544 394
Kapitałowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	669 495	(127 205)	542 290
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(82 601)	15 695	(66 906)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski aktuarialne	13 437	(2 554)	10 883
Zmiana wyceny dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	366 028	(69 545)	296 483
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(124 673)	23 688	(100 985)
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu wyceny do wartości godziwej papierów wartościowych objętych rachunkowością zabezpieczeń	(23 939)	4 548	(19 391)
Zmiana wyceny kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	64 472	(17 178)	47 294
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do zysków zatrzymanych wyniku na sprzedaży kapitałowych aktywów finansowych	21 402	862	22 264
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	32 522	(6 179)	26 343
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	16 724	(3 178)	13 546
Zmiana wyceny programów określonych świadczeń	(1 278)	243	(1 035)
Bilans zamknięcia w tym:	1 623 680	(308 500)	1 315 180
Dłużne aktywa finansowe wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	889 507	(169 006)	720 501
Kapitałowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	755 369	(143 521)	611 848
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(33 355)	6 338	(27 017)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski aktuarialne	12 159	(2 311)	9 848

		Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku	
Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych na 31.12.2018 r.	Razem brutto	dochodowego	Razem netto
Bilans otwarcia w tym:	879 388	(167 085)	712 303
Dłużne aktywa finansowe wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	292 932	(55 657)	237 275
Kapitałowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	698 932	(132 798)	566 134
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(112 875)	21 447	(91 428)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski aktuarialne	399	(77)	322
Wpływ wdrożenia MSSF 9 w tym:	(39 849)	7 571	(32 278)
Kapitałowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(39 849)	7 571	(32 278)
Zmiana wyceny dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	417 316	(79 290)	338 026
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	(26 412)	5 018	(21 394)
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu wyceny do wartości godziwej papierów wartościowych objętych rachunkowością zabezpieczeń	(11 745)	2 232	(9 513)
Zmiana wyceny kapitałowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10 270	(1 966)	8 304
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do zysków zatrzymanych wyniku na sprzedaży kapitałowych aktywów finansowych	142	(12)	130
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(14 124)	2 684	(11 440)
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	44 398	(8 436)	35 962
Zmiana wyceny programów określonych świadczeń	13 038	(2 477)	10 561
Bilans zamknięcia w tym:	1 272 422	(241 761)	1 030 661
Dłużne aktywa finansowe wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	672 091	(127 697)	544 394
Kapitałowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	669 495	(127 205)	542 290
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(82 601)	15 695	(66 906)
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski aktuarialne	13 437	(2 554)	10 883

41. Rachunkowość zabezpieczeń

Santander Bank Polska S.A. stosuje strategię zabezpieczającą w ramach rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z założeniami zarządzania ryzykiem opisanymi w notcie 3 sprawozdania finansowego.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Santander Bank Polska S.A. stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej w odniesieniu do następujących klas instrumentów finansowych:

- Dłużnych papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu w PLN i EUR,
- Kredytów o stałym oprocentowaniu udzielonych przez Bank w PLN.

W Santander Bank Polska S.A. transakcjami zabezpieczającymi wartość godziwą są transakcje typu Interest Rate Swap (IRS), dla których Bank płaci stałą stopę i otrzymuje zmienną. Zabezpieczanym ryzykiem jest zmiana wartości godziwej instrumentu lub portfela na skutek zmian rynkowych stóp procentowych. Transakcje te nie zabezpieczają przed zmianami wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego.

Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem korekty do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka.

Od stycznia 2016 r. Santander Bank Polska S.A. stosuje portfelową rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej ryzyka stóp procentowych dla portfela udzielonych kredytów o stałym oprocentowaniu w złotych. Transakcjami zabezpieczającymi wartość godziwą są transakcje typu IRS, dla których Bank płaci stałą stopę i otrzymuje zmienną. Celem zabezpieczenia jest wyeliminowanie ryzyka zmiany wartości godziwej portfela kredytów o stałym oprocentowaniu, wynikającej ze zmian rynkowych stóp procentowych. Marża kredytowa jest wyłączona z relacji zabezpieczającej.

Szczegóły dotyczące powyższych transakcji na dzień 31.12.2019 r. i w okresie porównawczym zawierają poniższe tabele:

Wartość nominalna instrumentów zabezpieczających	Rozkład nominalów przepływów pieniężnych					
	Od 1 miesiąca	Od 3 miesięcy	Od 1 roku	Od 1 roku	Powyżej 5 lat	Razem
	Do 1 miesiąca	do 3 miesięcy	do 1 roku	do 5 lat		
31.12.2019						
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	25 000	249 775	2 406 495	5 316 035	5 754 728	13 752 033
IRS	25 000	-	1 300 000	2 588 000	1 957 000	5 870 000
CIRS	-	-	-	-	468 435	468 435
CCIRS	-	249 775	1 106 495	2 728 035	3 329 293	7 413 598
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	25 000	255 510	2 428 938	5 668 532	6 098 785	14 476 765
IRS	25 000	-	1 300 000	2 588 000	1 957 000	5 870 000
CIRS	-	-	-	-	468 435	468 435
CCIRS	-	255 510	1 128 938	3 080 532	3 673 350	8 138 330
31.12.2018						
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	534 000	105 625	893 115	7 258 755	3 660 843	12 452 338
IRS	-	-	200 000	3 413 000	50 000	3 663 000
CIRS	-	-	-	-	43 000	43 000
CCIRS	534 000	105 625	693 115	3 845 755	3 567 843	8 746 338
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych	537 500	107 500	916 245	7 546 114	3 953 865	13 061 224
IRS	-	-	200 000	3 413 000	50 000	3 663 000
CIRS	-	-	-	-	43 000	43 000
CCIRS	537 500	107 500	716 245	4 133 114	3 860 865	9 355 224

Parametry cenowe instrumentów zabezpieczających	Od 1 miesiąca		Od 3 miesięcy	Od 1 roku	
	Do 1 miesiąca	do 3 miesięcy	do 1 roku	do 5 lat	Powyżej 5 lat
31.12.2019					
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia stała stopa procentowa	4,8000	1,8100	2,0019	1,7896	1,6222
Średni kurs CHF / PLN	3,9213	3,9213	3,9213	3,9213	3,9213
Średni kurs EUR / PLN	4,2585	4,2585	4,2585	4,2585	4,2585
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia stała stopa procentowa	1,7200	(0,4047)	1,2093	2,9376	0,9483
Średni kurs CHF / PLN	3,9213	3,9213	3,9213	3,9213	3,9213
Średni kurs EUR / PLN	4,2585	4,2585	4,2585	4,2585	4,2585
31.12.2018					
Aktywa z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia stała stopa procentowa	1,4650	1,3900	3,5107	1,8957	1,7278
Średni kurs CHF / PLN	3,8166	3,8166	3,8166	3,8166	3,8166
Średni kurs EUR / PLN	4,3000	4,3000	4,3000	4,3000	4,3000
Zobowiązania z tytułu pochodnych zabezpieczających instrumentów finansowych					
Średnia stała stopa procentowa	(0,3173)	(0,3180)	0,9013	2,4170	(0,4621)
Średni kurs CHF / PLN	3,8166	3,8166	3,8166	3,8166	3,8166
Średni kurs EUR / PLN	4,3000	4,3000	4,3000	4,3000	4,3000

Instrumenty zabezpieczające desygnowane do zabezpieczenia wartości godziwej	31.12.2019		31.12.2018	
	Pozycja zabezpieczana: Obligacje stałokuponowe	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów udzielonych opartych o stałą stopę procentową	Pozycja zabezpieczana: Obligacje stałokuponowe	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów udzielonych opartych o stałą stopę procentową
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego	4 688 435	275 000	1 856 000	275 000
Wycena do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczenia ryzyka w tym:	(123 737)	(1 171)	(115 874)	(1 359)
<i>Należności z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	2 789	70	-	296
<i>Zobowiązania z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	126 526	1 241	115 874	1 655
Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej, która zawiera instrument zabezpieczający	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS i OIS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS i OIS)
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2029	do roku 2021	do roku 2025	do roku 2021

Pozycje objęte rachunkowością zabezpieczeń wartości godziwej	31.12.2019		31.12.2018	
	Obligacje stałokuponowe	Portfel kredytów udzielonych opartych o stałą stopę procentową	Obligacje stałokuponowe	Portfel kredytów udzielonych opartych o stałą stopę procentową
Wartość bilansowa pozycji zabezpieczanej w tym:				
<i>Aktywa</i>	4 688 435	275 000	1 856 000	275 000
<i>Zobowiązania</i>	-	-	-	-
Skumulowana kwota korekt zabezpieczenia wartości godziwej pozycji zabezpieczanej ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów i uwzględniona w wartości bilansowej w tym:				
<i>Aktywa</i>	142 689	1 324	118 750	1 336
<i>Zobowiązania</i>	-	-	-	-
Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej, która zawiera instrument zabezpieczany	Inwestycyjne aktywa finansowe	Należności od klientów	Inwestycyjne aktywa finansowe	Należności od klientów

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Santander Bank Polska S.A. stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń przyszłych przepływów pieniężnych w stosunku do portfeli kredytów komercyjnych i hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu w PLN i denominowanych w EUR i CHF z maksymalną zapadalnością przypadającą za 36 lat.

Strategie zabezpieczające stosowane w Santander Bank Polska S.A. mają na celu zabezpieczenie ekspozycji Banku przed ryzykiem zmiany wielkości przyszłych przepływów pieniężnych, wynikających z ryzyka stóp procentowych oraz dla portfeli denominowanych do walut obcych, również z ryzyka walutowego.

Powiązania zabezpieczające konstruowane są przy użyciu transakcji Interest Rate Swap (IRS) oraz dwuwalutowych Currency Interest Rate Swap (CIRS). W celu pomiaru efektywności zabezpieczenia Bank stosuje metodę tzw. „derywatu hipotetycznego”, w której zabezpieczany portfel kredytów odzwierciedlony jest transakcją pochodną o określonej charakterystyce.

Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Przy spełnionych warunkach efektywności powiązań, zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających jest ujmowana jest w kapitałach własnych.

	31.12.2019		31.12.2018	
	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w PLN	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowany w EUR i CHF	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w PLN	Pozycja zabezpieczana: Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowany w EUR, USD i CHF
Instrumenty zabezpieczające desygnowane do zabezpieczenia przepływów pieniężnych / inwestycji netto w jednostce zagranicznej				
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego	1 375 000	8 138 330	1 575 000	9 355 224
Wycena do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczenia ryzyka w tym:	(6 347)	(39 531)	(8 364)	(91 566)
<i>Należności z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	25 844	(40 930)	38 202	(113 364)
<i>Zobowiązania z tytułu instrumentów zabezpieczających</i>	32 191	(1 399)	46 566	(21 798)
Pozycja sprawozdania z sytuacji finansowej, która zawiera instrument zabezpieczający	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS, CIRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS, CIRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS, CIRS)	Pochodne instrumenty zabezpieczające (IRS, CIRS)
Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego jako podstawa ujęcia nieefektywności rachunkowości zabezpieczeń w danym okresie	(6 347)	(27 737)	(8 364)	(71 527)
Saldo zysków / strat z tytułu zabezpieczenia ujęte w okresie sprawozdawczym w innych całkowitych dochodach	(6 347)	(39 530)	(8 364)	(91 566)
Wartość nieefektywności instrumentu zabezpieczającego ujęta w wyniku finansowym	-	11 793	-	20 039
Pozycja rachunku zysków i strat która zawiera ujętą nieefektywność zabezpieczenia	Wynik handlowy i rewaluacja	Wynik handlowy i rewaluacja	Wynik handlowy i rewaluacja	Wynik handlowy i rewaluacja
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2027	do roku 2028	do roku 2027	do roku 2028

	31.12.2019		31.12.2018	
	Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w PLN	Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowany w EUR i CHF	Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w PLN	Portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu denominowany w EUR, USD i CHF
Pozycje objęte rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych				
Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w okresie	(6 347)	(39 530)	(8 364)	(91 566)

Wycena do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego po pomniejszeniu o podatek odroczone rozpoznana jest w pozycji całkowite dochody i akumulowana w kapitałach własnych Banku w ciągu okresu i wykazana w nocie 40.

Wpływ reformy IBOR

W nawiązaniu do zmian opublikowanych w dniu 16.01.2020 r. w MSR 39 i MSSF 9 (opisanych w polityce rachunkowości - nota 2.3), Bank skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania reformy IBOR w 2019 r. i nie dokonał weryfikacji efektywności relacji zabezpieczających.

Santander Bank Polska S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń, na którą może mieć wpływ reforma IBOR. Instrumentami zabezpieczanymi w ramach rachunkowości zabezpieczeń są:

- dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu w PLN i EUR,
- kredyty gotówkowe o stałym oprocentowaniu w PLN,
- kredyty komercyjne i hipoteczne o zmiennym oprocentowaniu w PLN, EUR i CHF.

Na dzień 31.12.2019 r. w rachunkowości zabezpieczeń Santander Bank Polska S.A. ustanowionych jest dwieście relacji zabezpieczających. Instrumentami zabezpieczającymi ww. portfele są transakcje pochodne IRS dla ekspozycji w PLN i EUR (142 relacje powiązane z 142 transakcjami IRS) i CIRS dla ekspozycji w EUR i CHF (58 relacji powiązanych z 45 transakcjami CIRS). Oprocentowanie ww. instrumentów pochodnych bazuje na zmiennej stawce WIBOR 3M lub 6M (dotyczy 181 transakcji pochodnych), zmiennej stawce EURIBOR 3M lub 6M (dotyczy 24 transakcji pochodnych) oraz zmiennej stawce LIBOR CHF 3M (dotyczy 27 transakcji pochodnych). Relacje będą sukcesywnie wygasać do 2029 r. W 2020 r. wygaśnie 38 relacji, w kolejnych 5 latach 101 relacji, do 2029 r. włącznie wygaśnie 61 relacji, w tym w ostatnim roku 3 relacje.

42. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży

Santander Bank Polska S.A. pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Przedmiotem transakcji repo i sell-buy-back mogą być papiery wartościowe stanowiące portfel bilansowy Banku.

	31.12.2019	31.12.2018		31.12.2018*
	wartość	wartość	zmiana	wartość
	bilansowa	bilansowa		bilansowa
		przed zmianą		po zmianie
Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (z klauzulą przyrzeczenia odkupu)	30 774	8 233 994	555 755	8 789 749
Wartość godziwa papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie w transakcjach sell-buy-back/repo	30 737	8 252 397	556 286	8 808 682
Należności z klauzulą odsprzedaży (buy sell back transactions)	1 851 171	177 482	9 012 281	9 189 763
Wartość godziwa papierów zablokowanych pod buy-sell-back/reverse repo transactions	1 847 061	175 818	9 010 982	9 186 800
		31.12.2019	31.12.2018	
			przed zmianą	31.12.2018*
			zmiana	po zmianie
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu				
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu wobec banków	1 585 840	177 482	1 410 220	1 587 702
Należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu wobec klientów	265 331	-	7 602 061	7 602 061
Razem	1 851 171	177 482	9 012 281	9 189 763

	31.12.2019	31.12.2018 przed zmianą	zmiana	31.12.2018* po zmianie
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu				
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu wobec banków	30 774	173 078	470 416	643 494
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu wobec klientów	-	8 060 916	85 339	8 146 255
Razem	30 774	8 233 994	555 755	8 789 749

*dane przekształcone, szczegóły opisane zostały w nocie 2.4.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji repo oraz sell-buy-back stanowiące portfel bilansowy Banku, nie są usuwane z bilansu, gdyż Bank zachowuje znacząco wszystkie korzyści, stanowiące przychody odsetkowe od zastawionych papierów i ryzyka, ryzyko stopy procentowej i ryzyko kredytowe emitenta, wynikające z tych aktywów.

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie opisane powyżej koszty oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów oraz możliwość ich sprzedaży pozostają po stronie Banku.

Bank nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo oraz buy-sell-back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell-back nie są ujmowane w bilansie, gdyż Bank nie przyjmuje znacząco wszystkich korzyści i ryzyk wynikających z tych aktywów.

Aktywa finansowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell-back stanowią zabezpieczenie przyjęte przez Bank, które Bank ma prawo sprzedać lub zastawić.

Instrumenty finansowe stanowiące zabezpieczenie dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu (reverse repo) mogą podlegać sprzedaży lub obciążeniu w ramach standardowo zawartych umów, ale podlegają zwrotowi w dacie zapadalności transakcji.

43. Wartość godziwa

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązań w przeprowadzonej na zwykłych warunkach transakcji między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup aktywów i zobowiązań.

	31.12.2019		31.12.2018	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
AKTYWA				
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	7 821 831	7 821 831	8 841 902	8 841 902
Należności od banków	3 851 564	3 851 564	2 859 479	2 859 479
Należności od klientów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	116 566 001	117 308 731	116 056 599	116 882 451
-z tytułu kredytów dla klientów indywidualnych	15 970 961	16 350 018	12 870 877	13 170 847
-z tytułu kredytów hipotecznych	47 753 526	47 893 146	45 575 566	45 981 966
-z tytułu kredytów korporacyjnych	52 841 514	53 065 567	57 610 156	57 729 638
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	1 506 141	1 506 141	1 039 979	1 039 979
Zobowiązania wobec klientów	144 760 017	144 798 569	139 469 776	139 478 610
Zobowiązania podporządkowane	2 529 855	2 516 452	2 543 940	2 531 230

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych z powyższej tabeli.

Aktywa i zobowiązania finansowe niewyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej

W Banku znajdują się instrumenty finansowe, które zgodnie z MSSF w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Dla oszacowania wartości godziwej tych instrumentów zastosowano następujące metody i założenia.

Należności od banków: Wartość godziwa lokat i depozytów jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego pozostającym w terminie do wykupu dla należności o podobnym ryzyku kredytowym i w danej walucie. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty

wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów. Należności od banków zostały zaklasyfikowane w całości do kategorii III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowalnymi danymi wejściowymi.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu rezerw. Wartość godziwa zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego (marż) od momentu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych. Należności od klientów zostały zaklasyfikowane w całości do kategorii III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowalnymi danymi wejściowymi, czyli bieżącymi marżami osiąganymi na nowo udzielanych kredytach.

Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów: Wartość godziwą depozytów o terminie wymagalności powyżej 6 miesięcy oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów. Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów zostały zaklasyfikowane w całości do kategorii III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowalnymi danymi wejściowymi.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane: Bank przyjął założenie, że wartość godziwa tych instrumentów opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych przy zastosowaniu odpowiednich stóp procentowych. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane zostały zaklasyfikowane w całości do kategorii III hierarchii wartości godziwej ze względu na fakt zastosowania modelu wyceny z istotnymi nieobserwowalnymi danymi wejściowymi.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

W prezentowanych okresach sprawozdawczych Bank dokonał następującego zaklasyfikowania instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej do odpowiednich kategorii:

Kategoria I (kwotowania aktywnego rynku): dłużne, kapitałowe i pochodne instrumenty finansowe, które na dzień bilansowy zostały wycenione na podstawie cen kwotowanych na aktywnym rynku. Do tej kategorii Bank klasyfikuje obligacje Skarbu Państwa, bony skarbowe, akcje spółek notowanych na giełdzie oraz kontrakty terminowe na indeks WIG 20.

Kategoria II (techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku): Zaliczone do niej są instrumenty pochodne, które są wyceniane w oparciu o model zdyskontowanych przepływów bazujący na krzywej dochodowości z rynku międzybankowego.

Kategoria III (techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku): Do kategorii tej należą niekwotowane na aktywnym rynku kapitałowe papiery wartościowe, wycenione przez Bank na podstawie eksperckiego modelu wyceny; certyfikaty inwestycyjne wycenione na dzień bilansowy na podstawie ceny ogłaszanej przez fundusz; dłużne papiery wartościowe oraz część należności od klientów z tytułu kart kredytowych oraz kredyty i pożyczki objęte procesem underwritingu, czyli części ekspozycji kredytowych, w odniesieniu do których istnieje zamiar sprzedaży przed terminem wymagalności z przyczyn innych niż wzrost ryzyka kredytowego.

Celem stosowania technik wyceny jest ustalenie wartości godziwej, tj. ceny, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Wyceny najważniejszych inwestycji kapitałowych zakwalifikowanych do kategorii III wartości godziwej:

- a) AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie SA (AVIVA TUŻ),
- b) AVIVA Powszechne Towarzystwo Emerytalne SA (AVIVA PTE),
- c) AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych SA (AVIVA TUO),

wykonywane są półrocznie przez wyspecjalizowane jednostki Banku przy użyciu metod dochodowych opartych na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Najważniejszymi komponentami tych modeli są: poziom prognozowanych dywidend oraz stopa dyskontowa użyta przy kalkulacji wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych.

Analiza wrażliwości wartości godziwej inwestycji kapitałowych

Analiza została przeprowadzona dla 5 największych inwestycji kapitałowych (spółki Aviva, BIK, PSP) wycenianych do wartości godziwej, o wartości bilansowej równej 838 tys. zł, wg stanu na koniec 2019 roku. Tabela poniżej pokazuje o ile procent zmieni się łączna wartość pakietu 5 spółek z naszego portfela przy zmianie:

- Strumienia dywidend o +/- 5% i +/-10%
- Stopy wolnej od ryzyka (1,1%) (dyskonta) o +/-1, +/-2 punkty procentowe.

	-10%	-5%	0%	5%	10%	Dywidendy
2 p.p.	-21%	-19%	-17%	-15%	-14%	
1 p.p.	-14%	-12%	-10%	-8%	-6%	
0	-5%	-2%	0%	2%	5%	
-1 p.p.	7%	10%	13%	16%	19%	
-2 p.p.	25%	29%	32%	36%	40%	

Stopa wolna od ryzyka

Analiza wrażliwości wartości godziwej należności z tytułu kart kredytowych

Analiza została przeprowadzona na populacji kart kredytowych wycenianych do wartości godziwej wg stanu na koniec 2019 r. oraz w okresie porównawczym, na zmiany poziomu stóp procentowych.

w mln PLN	Wartość godziwa w scenariuszach				
	bazowy	spadek stóp procentowych o		wzrost stóp procentowych o	
		1p.p.	2p.p.	1p.p.	2p.p.
31.12.2019	814,0	811,3	807,8	814,0	814,0
31.12.2018	962,8	961,0	958,5	962,9	963,1

Dla powyższych wariantów przeliczono wartość godziwą portfela kart kredytowych, uwzględniając odpowiednio zmodyfikowane projekcje stóp używanych zarówno do naliczania odsetek jak i dyskontowania przepływów.

Pozostałe techniki wyceny dla kategorii 3

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowane). Do tej kategorii Bank zaklasyfikował instrumenty finansowe, które są wyceniane według wewnętrznych modeli wyceny:

KATEGORIA 3	METODA (TECHNIKA) WYCENY	CZYNNIK NIEOBSERWOWALNY
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	Metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Efektywna marża kredytowa
AKCJE VISA INC. SERII C UPRZYWILEJOWANE	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość rynkową notowanych akcji zwykłych Visa Inc. z uwzględnieniem dyskonta biorącego pod uwagę ograniczoną płynność akcji serii C oraz warunki zamiany akcji serii C na akcje zwykłe.	Dyskonto uwzględniające ograniczoną płynność akcji serii C oraz warunki zamiany akcji serii C na akcje zwykłe
AKCJE BIURA INFORMACJI KREDYTOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki
UDZIAŁY W POLSKIM STANDARDZIE PŁATNOŚCI SP. Z O.O.	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki
UDZIAŁY W SOCIETY FOR WORLDWIDE INTERBANK FINANCIAL TELECOMMUNICATION	Oszacowanie wartości godziwej na bazie aktywów netto spółki i średni kurs waluty	Wartość aktywów netto spółki
AKCJE KRAJOWEJ IZBY ROZLICZENIOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki
UDZIAŁY W WAŁBRZYSKIEJ SPECJALNEJ STREFIE EKONOMICZNEJ „INVEST-PARK” SP Z O.O.	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Wartość aktywów netto spółki
AKCJE AVIVA POWSZECHNE TOWARZYSTWO EMERYTALNE AVIVA SANTANDER SA		Prognozowane wyniki spółki + dyskonto
AKCJE AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SA		Prognozowane wyniki spółki
AKCJE AVIVA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ OGÓLNYCH SA		Prognozowane wyniki spółki
LEGNICKA SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA SA	Okresowa wycena na bazie aktywów netto spółki; oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Wartość aktywów netto spółki oraz prognozowane wyniki spółki
POLSKI HOLDING OBRONNY SP. Z O.O. BUMAR		
WARSZAWSKI ROLNO-SPOŻYWCZY RYNEK HURTOWY SA		
AGROREG AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO SA W NOWEJ RUDZIE		

Na dzień 31.12.2019 r. oraz w okresach porównawczych Bank zaklasyfikował instrumenty finansowe do następujących kategorii wartości godziwej:

31.12.2019	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	584 347	1 482 269	-	2 066 616
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	37 608	-	37 608
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	923 811	923 811
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	866 615	866 615
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	38 526 519	-	16 027	38 542 546
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	187 536	187 536
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	861 269	861 269
Razem	39 110 866	1 519 877	2 855 258	43 486 001
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	332 563	1 525 274	-	1 857 837
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	979 550	-	979 550
Razem	332 563	2 504 824	-	2 837 387

31.12.2018	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	8 688 624	1 088 081	-	9 776 705
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	52 554	-	52 554
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	366 751	366 751
Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	90 300	978 840	1 069 140
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	35 412 566	-	27 270	35 439 836
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	131 005	131 005
Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane	-	-	801 272	801 272
Razem	44 101 190	1 230 935	2 305 138	47 637 263
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	423 377	1 062 313	-	1 485 690
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	903 170	-	903 170
Razem	423 377	1 965 483	-	2 388 860

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku.

Kategoria III	Aktywa finansowe				
		Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
31.12.2019					
Stan na początek okresu	978 840	366 751	27 270	131 005	801 272
Zyski lub straty					
<i>rozpoznane w rachunku zysków i strat</i>	106 855	-	-	56 531	-
<i>rozpoznane w kapitałach własnych - OCI</i>	-	-	-	-	64 308
Zakupy/ udzielenie	505 590	645 517	-	-	-
Sprzedaże	-	(45 000)	-	-	(4 311)
Spłaty/zapadalność	(724 670)	(42 875)	-	-	-
Przeklasyfikowanie	-	-	-	-	-
Inne (odpis)	-	(582)	(11 244)	-	-
Stan na koniec okresu	866 615	923 811	16 026	187 536	861 269

Kategoria III	Aktywa finansowe					
		Należności od klientów wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	
31.12.2018						
Stan na początek okresu	447	-	-	32 532	-	894 550
Korekta BO-zmiana sposobu wyceny wg MSSF 9	-	1 067 920	-	-	90 175	(15 718)
Zyski lub straty						
<i>rozpoznane w rachunku zysków i strat</i>	(26)	15 355	-	-	12 120	-
<i>rozpoznane w kapitałach własnych - OCI</i>	-	-	-	-	-	45 472
Zakupy/ udzielenie	-	17 294	366 751	-	20 013	2 604
Sprzedaże	(421)	-	-	-	-	(316)
Spłaty/zapadalność	-	(18 368)	-	(5 262)	-	-
Przeklasyfikowanie	-	(90 300)	-	-	-	(125 320)
Inne	-	(13 061)	-	-	8 697	-
Stan na koniec okresu	-	978 840	366 751	27 270	131 005	801 272

44. Zobowiązania warunkowe

Informacje o wszczętych postępowaniach sądowych

Na dzień 31.12.2019 r. nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku, których wartość stanowiłaby co najmniej 10 % kapitałów własnych Banku.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosiła 943 954 tys. zł, co stanowi 3,90 % kapitałów własnych Banku. W kwocie tej 407 125 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Banku, 536 829 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Bank jest pozwany.

Na dzień 31.12.2019 r. wartość wszystkich zakończonych postępowań sądowych wynosiła 143 370 tys. zł.

Na dzień 31.12.2019 r. wartość rezerw na sprawy sporne wynosiła 92 893 tys. zł. Dla 61 spraw o znacznej wartości przedmiotu sporu (powyżej 500 tys. zł), w których Santander Bank Polska S.A. był pozwany, utworzono rezerwy w wysokości 36 672 tys. zł.

Postępowania sądowe dotyczące kredytów hipotecznych opartych na walucie CHF

Na dzień 31.12.2019 r. Bank posiadał ekspozycje detaliczne kredytów hipotecznych oparte na walucie CHF w kwocie 7 752 690 tys. zł zarówno w formule kredytów denominowanych jak i kredytów indeksowanych.

W dotychczasowym orzecznictwie sądowym w sprawach z udziałem Santander Bank Polska S.A. przeważają orzeczenia korzystne, oddalające pozwy (tj. 17 prawomocnych wyroków oddalających powództwa kredytobiorców oraz 8 wyroków na niekorzyść Banku, ponadto w 2 wyrokach sądy zajęły stanowisko o konieczności zastąpienia klauzul kursowych odwołujących się do tabel banku regułą kursu średniego NBP).

W zakresie sporów sądowych powstałych na tle ww. kredytów istniały dotąd istotne rozbieżności w orzecznictwie sądowym:

- linia orzecznicza korzystna dla banków opiera się na uznaniu braku abuzywności klauzul przeliczeniowych, co skutkuje oddaleniem powództwa wobec Banku.

- linie orzecznicze skrajnie niekorzystne dla banków, które dzielą się zasadniczo na dwie główne kategorie: (1) wyroki, których skutkiem jest tzw. „odfrankowanie” kredytu – tj. uznanie, że skutkiem abuzywności normy, która przewiduje indeksację kredytu oraz normy kursowej (odsyłającej do tabeli banku) jest upadek indeksacji i traktowanie zobowiązania kredytobiorcy jako kredytu złotowego oprocentowanego według stawki LIBOR CHF właściwej dla waluty CHF; (2) nieważność umowy kredytu jako skutek abuzywności ww. norm zawartych w umowie.

- linia orzecznicza opierająca się na uznaniu samej indeksacji kredytu jako dopuszczalnej i zgodnej z prawem, przy jednoczesnym uznaniu abuzywności i eliminacji normy kursowej (postanowień odsyłających do tabeli bankowej) i zastąpienia jej alternatywnym, obiektywnym miernikiem indeksacji, tj. kursem średnim NBP; może ona skutkować uznaniem określonych roszczeń kredytobiorcy, jednak w wysokości wyłącznie różnic kursowych zbliżonych do wielkości spreadu walutowego.

Sąd Najwyższy w zakresie skutków abuzywności normy kursowej prezentował wcześniej stanowisko opierające się na uznaniu, że umowy kredytu indeksowane są dopuszczalne i zgodne z prawem, a umowa kredytu nadal ma charakter umowy o kredyt indeksowany. W ostatnim czasie Sąd Najwyższy w niektórych wyrokach orzekł o upadku indeksacji i uznaniu, że umowę należy uznać za kredyt w PLN oprocentowany według stawki LIBOR, co stanowiło odstępstwo od dotychczasowej linii orzeczniczej SN.

Dnia 3.10.2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał orzeczenie w sprawie kredytu Raiffeisen Bank Polska S.A., odnośnie skutków ewentualnej abuzywności postanowień umowy kredytu indeksowanego do CHF. TSUE uznał, że w przypadku stwierdzenia abuzywności klauzuli indeksacyjnej sąd krajowy może stwierdzić nieważność umowy – po uprzednim przedstawieniu kredytobiorcy skutków takiego rozwiązania i za jego zgodą, jeśli eliminacja całego mechanizmu indeksacji i ryzyka walutowego spowodowałaby zmianę głównego przedmiotu umowy. TSUE jednocześnie nie wykluczył możliwości uznania przez sąd krajowy możliwości dalszego funkcjonowania umowy bez mechanizmu indeksacji (co sprowadzałoby się do traktowania kredytu jako kredytu złotowego oprocentowanego według stawki LIBOR), niemniej w ocenie TSUE rozwiązanie to uznano za niepewne. TSUE wykluczył możliwość uzupełniania treści umowy po eliminacji klauzul abuzywnych regułami wynikającymi z przepisów ogólnych prawa krajowego. TSUE potwierdził jednak możliwość uzupełnienia luk w umowie regułami wynikającymi z wyraźnego przepisu dyspozytywnego albo innymi regułami ustalonymi przez strony.

Orzeczenie TSUE nie usuwa wątpliwości co do skutków ewentualnej abuzywności klauzul umownych w umowach kredytów opartych o walutę obcą. W obecnej chwili trudno jest ocenić potencjalny wpływ orzeczenia na linie orzecznicze w sprawach

dotyczących kredytów opartych o walutę obcą, wydaje się, że istotne w tym zakresie może być ukształtowane stanowisko Sądu Najwyższego.

Bank monitoruje na bieżąco stan orzecznictwa sądowego w sprawach kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej pod kątem kształtowania się i ewentualnych zmian linii orzeczniczych.

Bank zidentyfikował ryzyko, iż planowane na bazie harmonogramów przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych do walut obcych mogą być nie w pełni odzyskiwalne i / lub powstanie zobowiązanie skutkujące przyszłym wypływem środków pieniężnych. Bank tworzy rezerwy na sprawy sporne oraz na ryzyko prawne zgodnie z wymogami MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*. Wartość rezerw została oszacowana z uwzględnieniem szeregu założeń, które istotnie wpływają na kwotę szacunku ujętą w sprawozdaniu finansowym Banku.

Według stanu na 31.12.2019 r. Bank został pozwany w 1 042 postępowaniach dotyczących kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej (głównie CHF) o wartości przedmiotu sporu 253 155 tys. zł, w tym znajduje się 1 pozew zbiorowy objęty ustawą o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, dotyczący 527 kredytów indeksowanych do CHF na kwotę przedmiotu sporu 47 022 tys. zł.

Na dzień 31.12.2019 r. Bank utworzył rezerwy na sprawy sporne związane z powyższymi pozwami w kwocie 36 827 tys. zł. Ponadto w roku 2019 Bank utworzył rezerwy portfelowe na ryzyko prawne w kwocie 149 000 tys. zł, w związku ze zwiększoną liczbą spraw spornych dotyczących klauzul umownych dla umów kredytów hipotecznych indeksowanych i denominowanych wyrażonych w walutach obcych.

Bank założył określone prawdopodobieństwo zgłoszenia roszczeń przez kredytobiorców w oparciu o liczbę aktualnie złożonych pozwów przeciwko Bankowi oraz estymowanej dynamiki wzrostu liczby tych pozwów w horyzoncie 3 lat od daty bilansowej a także, z uwzględnieniem danych na temat liczby wnioskowanych zaświadczeń o historii kredytu. Z uwagi na relatywnie krótką historię obserwacji w zakresie zgłaszanych roszczeń jak i bardzo różnorodną praktykę rozstrzygnięć sądowych wydłużenie horyzontu analizy, w naszej opinii, spowoduje nadmierną zmienność wartości szacowanych i nie pozwoli na wiarygodne przybliżenie wartości oczekiwanej. Przyjęte założenia są mocno wrażliwe na szereg czynników z otoczenia, takich jak: kształtowanie się linii orzeczniczej w polskich sądach, intensywność nagłośnienia poszczególnych rozstrzygnięć sądowych, aktywność kancelarii pośredniczących, poziom kosztów postępowania, itp.

Bank oszacował również prawdopodobieństwa negatywnych rozstrzygnięć dla zgłoszonych i potencjalnych roszczeń. Kluczowym aspektem dla tego założenia jest ocena określonych klauzul umownych jako niedozwolonych. Prawdopodobieństwa te różnią się istotnie odpowiednio dla kredytów indeksowanych oraz denominowanych. Przy ocenie tych prawdopodobieństw Bank korzystał ze wsparcia zewnętrznych kancelarii prawnych.

Bank uwzględnił 4 scenariusze możliwych rozstrzygnięć sądowych:

- Unieważnienie klauzul zawartych w umowie kredytowej zidentyfikowanych jako niedozwolone skutkujące przewalutowaniem kredytu na PLN oraz pozostawieniem oprocentowania w oparciu o stawkę LIBOR dla CHF;
- Unieważnienie całej umowy kredytowej w związku z identyfikacją klauzul niedozwolonych;
- Unieważnienie klauzul zawartych w umowie kredytowej zidentyfikowanych jako niedozwolone w zakresie mechanizmu ustalania różnic kursowych prowadzące do zastosowania kursu średniego NBP;
- Odrzucenie roszczenia.

Powyższe scenariusze również charakteryzują się różnym poziomem prawdopodobieństwa w zależności od rodzaju umowy (indeksowana lub denominowana), opierają się na relatywnie małej – statystycznie niereprezentatywnej – próbie rozstrzygnięć oraz zostały oszacowane przy wsparciu zewnętrznych, niezależnych od Banku, kancelarii prawnych. Dla każdego ze scenariuszy został statystycznie oszacowany oczekiwany poziom straty na bazie dostępnych danych historycznych oraz aktualnych informacji na temat rozstrzygnięć sądowych.

W opinii Banku na poziom szacowanych rezerw mają wpływ również takie czynniki jak: czas prowadzenia postępowań sądowych (również oszacowany w oparciu o relatywnie krótką, nie spełniającą warunków stosowania metod ilościowych, statystykę) oraz rosnące koszty niezbędne dla rozpoczęcia postępowania sądowego i wsparcia procesowego.

Z uwagi na wysoki poziom niepewności, zarówno dla każdego z poszczególnych założeń, jak i ich wpływu łącznie, Bank przeprowadził następującą analizę wrażliwości oszacowanej rezerwy, poprzez oszacowanie wpływu zmienności poszczególnych parametrów na poziom rezerwy.

Oszacowania mają charakter jednoczynnikowej analizy wrażliwości poziomu rezerwy. Rozważono następujące scenariusze:

- Wydłużenie okresu kalkulacji z 3 do 5 lat,
- Podwojenie prawdopodobieństwa zgłoszenia roszczenia przez klientów,

- Redukcja o połowę prawdopodobieństwa zgłoszenia roszczenia przez klientów,
- Pełne rozpoznanie rekompensaty kosztu kapitału,
- Uznanie klauzul jako niedozwolonych w każdym zaskarżonym przypadku.

Dla każdego z parametrów przedział zmienności przyjęty do analizy wrażliwości został oszacowany przy uwzględnieniu obecnie panujących warunków rynkowych. Przyjęte przedziały zmienności mogą ulegać zmianie w zależności od zmian sytuacji na rynku i tym samym wyniki analizy wrażliwości mogą się istotnie zmienić.

Przy założeniu zmienności scenariuszy jak powyżej rezerwa na dzień 31.12.2019 r. kształtuje się w przedziale: od 77 mln złotych do 248 mln złotych. Z uwagi na dużą zmienność otoczenia wpływającą istotnie na poziom szacowanych wartości, Bank nie jest w stanie ocenić możliwej zmienności oszacowanych rezerw w kolejnym okresie sprawozdawczym. Poziom rozpoznanych rezerw będzie aktualizowany w kolejnych okresach i może ulegać zmianie.

Postępowania sądowe dotyczące zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego

W dniu 11.09.2019 r. TSUE wydał orzeczenie w sprawie C 383/18 w którym wskazał, iż wykładnia art. 16 ust. 1 w zw. z art. 3 lit. g Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki (Dyrektywa) wskazuje, iż konsumentowi w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego przysługiwać powinna odpowiednia obniżka wszystkich kosztów poniesionych w związku z tym kredytem (z wyłączeniem opłat notarialnych i podatków) niezależnie od tego czy koszty te związane są z okresem kredytowania.

TSUE orzekł jednak wyłącznie w sprawie wykładni przepisów Dyrektyw, które nie są bezpośrednio wiążące i wymagają implementacji przez poszczególne państwa członkowskie UE, dlatego też istotnym dla rozstrzygnięcia sporów o zwrot prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego jest dokonanie wyczerpującej wykładni prawa krajowego, wskazującego na metodę w oparciu o którą należy dokonać rozliczeń i horyzontu czasowego objętego obowiązkiem zwrotu prowizji.

W dniu 12.12.2019 r. Sąd Najwyższy wydał orzeczenie w sprawie III CZP 45/19 w którym wskazał, iż wykładnia art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim wskazuje, iż prowizja przygotowawcza jako część całkowitego kosztu kredytu powinna ulec zwrotowi w przypadku przedterminowej spłaty kredytu. Jednocześnie Sąd Najwyższy nie wskazał w jaki sposób prowizja związana jest z okresem, o który skrócono czas obowiązywania umowy i jaka jej część przypada na okres, o który skrócono czas obowiązywania umowy.

Przy ocenie ryzyka prawnego wynikającego z pozwów sądowych na tle art. 49 u.k.k. Bank tworzy rezerwy na sprawy sporne oraz na ryzyko prawne zgodnie z wymogami MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*, biorąc pod uwagę rozbieżności interpretacyjne. Bank monitoruje i analizuje orzeczenia sądów polskich zapadające w sporach zawisłych na gruncie art. 49 u.k.k. oraz oczekuje na jednoznaczne ukształtowanie się wykładni prawa krajowego.

Według stanu na 31.12.2019 r. Santander Bank Polska S.A. jest pozwany w 42 sprawach dotyczących zwrotu części prowizji za udzielenie kredytu konsumenckiego. Na te postępowania Santander Bank Polska S.A. utworzył rezerwy na sprawy sporne w kwocie 64 tys. zł.

Ponadto na bazie dotychczasowej historii reklamacji Bank oszacował kwoty prowizji podlegających zwrotowi od grudnia 2011 roku przypisując matrycę prawdopodobieństwa w zależności od typu produktu, formuły spłaty oraz od kwoty prowizji podlegającej zwrotowi.

W roku 2019 Bank obciążył wynik finansowy okresu sprawozdawczego z tytułu zwrotów prowizji kwotą 54 744 tys. zł. Na kwotę obciążenia składają się: (a) koszty utworzonych rezerw, (b) rozpoznanych zobowiązań z tytułu zwrotu oraz (c) przeszacowania wartości portfela kredytów wycenianych wg zamortyzowanego kosztu.

- (a) Kwota rezerwy została oszacowana z uwzględnieniem zmiany stanu prawnego wynikającego z zajęcia stanowiska przez TSUE w dniu 11.09.2019 r. w orzeczeniu w sprawie C 383/18. Bank rozpoznał rezerwę na potencjalne roszczenia klientów z tytułu zwrotu części prowizji dla kredytów konsumenckich spłaconych przed terminem wynikającym z umowy kredytowej przed datą powyższego orzeczenia. Rezerwy te zostały oszacowane w oparciu o obserwowaną historię roszczeń zgłaszanych przez klientów w okresie od wydania orzeczenia TSUE do grudnia 2019 roku.
- (b) W przypadku spłat kredytów zrealizowanych po wydaniu powyższego orzeczenia TSUE Bank rozpoznał zobowiązanie z tytułu wyliczonej kwoty prowizji podlegającej zwrotowi wobec wszystkich klientów, którzy dokonali przedpłat do dnia 31.12.2019 r.

Łączna kwota rozpoznanych przez Bank rezerw i zobowiązań wyniosła 30 000 tys. zł. Opisane powyżej kwoty zwrotu prowizji zostały wyliczone w oparciu o proporcję uzależnioną od typu produktu. Kwota do zwrotu została wyliczona jako proporcja sumy płatności odsetkowych w okresach następujących po okresie, w którym wystąpiła nadpłata oraz całkowitej sumy płatności odsetkowych w pierwotnym okresie kredytowania.

- (c) Ponadto, w związku ze zmianą oczekiwanych przepływów pieniężnych dotyczących istniejących kredytów Bank dokonał przeszacowania kwot amortyzowanych zewnętrznych kosztów pośrednictwa kredytowego w ramach wyceny należności kredytowych według zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej. W wyniku przeszacowania Bank skorygował wartość ekspozycji bilansowej z tytułu należności kredytowych o kwotę 24 744 tys. zł w korespondencji z pomniejszeniem dochodu odsetkowego.

Na dzień 31.12.2018 r. nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosiła 882 136 tys. zł, co stanowi 3,7% kapitałów własnych Banku. W kwocie tej 387 362 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Banku, 494 774 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Bank jest pozwany. Nie wystąpiły sprawy o układ lub upadłość.

Na dzień 31.12.2018 r. wartość istotnych zakończonych postępowań sądowych wynosiła 166 553 tys. zł.

Na dzień 31.12.2018 r. wartość rezerw na sprawy sporne wynosiła 83 644 tys. zł. Dla 37 spraw o znacznej wartości przedmiotu sporu, w których Santander Bank Polska S.A. był pozwany, utworzono rezerwy w wysokości 37 340 tys. zł.

Santander Bank Polska S.A. tworzy rezerwy na ryzyko prawne w przypadku, gdy wewnętrznie przeprowadzona ocena ryzyka związanego z daną sprawą sądową daje podstawy do oczekiwań potencjalnego wpływu środków pieniężnych. Kwoty rezerw na sprawy sporne zostały zaprezentowane w nocie 36.

Zobowiązania pozabilansowe

Wartości zobowiązań warunkowych oraz transakcji pozabilansowych z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane poniżej. Wartości gwarancji i akredytyw pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich.

Zobowiązania warunkowe udzielone	31.12.2019			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Zobowiązania udzielone				
- finansowe:	30 902 958	251 182	61 031	31 215 171
- linie kredytowe	26 947 571	195 061	55 538	27 198 170
- kredyty z tyt. kart płatniczych	3 348 485	48 823	5 493	3 402 801
- akredytywy importowe	606 902	7 298	-	614 200
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	-	-	-	-
- gwarancyjne	10 515 818	149 680	32 781	10 698 279
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	(12 730)	(6 583)	(36 751)	(56 064)
Razem	41 406 046	394 279	57 061	41 857 386

Zobowiązania warunkowe udzielone	31.12.2018			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
Zobowiązania udzielone				
- finansowe:	26 792 453	303 656	76 549	27 172 658
- linie kredytowe	22 634 188	273 974	70 886	22 979 048
- kredyty z tyt. kart płatniczych	3 358 077	17 927	5 663	3 381 667
- akredytywy importowe	788 817	11 755	-	800 572
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	11 371	-	-	11 371
- gwarancyjne	7 432 336	141 102	27 530	7 600 968
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	(15 733)	(10 013)	(32 397)	(58 143)
Razem	34 209 056	434 745	71 682	34 715 483

45. Aktywa i zobowiązania stanowiące zabezpieczenie

Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	31.12.2019	31.12.2018
Obligacje skarbowe zablokowane pod transakcje REPO	30 737	374 150
Razem	30 737	374 150

Bank posiadał instrumenty finansowe w postaci aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu w kwocie 30 737 tys. zł. (w 2018 r. 374 150 tys. zł), które stanowią zabezpieczenie zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu. Zobowiązania te zostały zaprezentowane w nocie 42 *Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu*.

Zabezpieczeniem transakcji SBB są dłużne papiery wartościowe ewidencjonowane na rachunku Banku w KDPW w wysokości 8 808 152 tys. zł wykazywane na kontach pozabilansowych. Papiery te stanowią przyjęte zabezpieczenie udzielonej przez Bank pożyczki w ramach transakcji BSB i zostały oddane jako zabezpieczenie depozytu przyjętego przez Bank w ramach transakcji SBB.

Transakcje BSB oraz SBB wykazywane pod datą 31.12.2018 r. zostały rozliczone w dacie wymagalności.

Poza aktywami stanowiącymi zabezpieczenie zobowiązań prezentowanymi odrębnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w przypadku których otrzymujący ma prawo sprzedać lub wymienić na inne zabezpieczenie przedmiot zabezpieczenia, Bank posiadał zabezpieczenia zobowiązań niespełniające tego kryterium.

	31.12.2019	31.12.2018
Obligacje skarbowe zablokowane pod BFG	642 530	618 586
Obligacje skarbowe zablokowane pod kredyty od banków	1 343 702	1 487 201
Lokaty w instytucjach finansowych zabezpieczające wycenę transakcji pochodnych	1 442 926	1 239 687
Razem	3 429 158	3 345 474

Aktywa stanowiące zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych BFG stanowią dłużne papiery wartościowe.

Santander Bank Polska S.A. przyjął do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą z przepisów stawkę procentową w wysokości 0,45 % (w roku 2018 stawka procentowa wynosiła 0,50 %) sumy środków pieniężnych zgromadzonych w Banku na wszystkich rachunkach, stanowiącej podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej, stąd aktywa stanowiące zabezpieczenie według stanu na 31.12.2019 r. wynoszą 642 530 tys. zł, natomiast według stanu na 31.12.2018 r. wynosiły 618 586 tys. zł.

Dla umów dotyczących otrzymanego finansowania w postaci kredytów od banków ustanowione jest zabezpieczenie poprzez zablokowanie w KDPW dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody w wysokości 1 343 702 tys. zł (na 31.12.2018 r. – 1 487 201 tys. zł).

W 2019 r. zostały założone lokaty w instytucjach finansowych w wysokości 1 442 926 tys. zł stanowiące zabezpieczenie wyceny zawartych transakcji (według stanu na 31.12.2018 r. – 1 239 687 tys. zł).

W 2019 r. Bank przyjął depozyt na kwotę 152 478 tys. zł (w 2018 roku – 148 118 tys. zł) stanowiący zabezpieczenie transakcji. Dodatkowe zobowiązania stanowiące zabezpieczenie przedstawione są w nocie 32.

46. Informacje dotyczące leasingu

Wybrane wartości dotyczące leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	1.01.2019- 31.12.2019
Amortyzacja składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania, w tym:	(165 475)
- <i>Nieruchomości</i>	(155 410)
- <i>Środki transportu</i>	(8 652)
- <i>Pozostałe</i>	(1 413)
Koszty odsetkowe z tytułu zobowiązań leasingowych	(22 670)
Koszty z tytułu leasingów krótkoterminowych	(12 974)
Koszty z tytułu leasingów aktywów o niskiej wartości	(5 829)
Koszty związane ze zmiennymi opłatami leasingowymi nieujętymi w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	(1 121)
Koszty z tytułu podatku VAT nie podlegającego odliczeniu	(41 791)
Razem	(249 860)

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu (w tym leasing zwrotny)	31.12.2019
Stan na początek okresu	-
Zobowiązania zaklasyfikowane jako leasing finansowy przed dniem pierwszego zastosowania MSSF 16	190 953
Wpływ wdrożenia MSSF 16	688 880
Zwiększenia z tytułu:	130 129
- dodanie nowych umów	107 459
- odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu	22 670
Zmniejszenia z tytułu:	(193 597)
- spłata zobowiązań z tytułu leasingu	(150 116)
- spłata odsetek	(22 670)
- różnice kursowe	(3 517)
- inne zmiany (w tym aktualizacja okresu leasingu)	(17 294)
Stan na koniec okresu	816 365

Zobowiązania z tytułu leasingu wg terminów wymagalności	31.12.2019
poniżej 1 miesiąca	23 298
1 - 3 miesiące	35 204
3 - 6 miesięcy	49 541
6 - 12 miesięcy	97 734
1 - 2 lata	175 333
2 - 5 lat	343 792
powyżej 5 lat	141 527
Razem (bez dyskonta)	866 429
dyskonto	(50 064)
Razem	816 365

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu zwrotnego	31.12.2019
Stan na początek okresu	-
Zobowiązania zaklasyfikowane jako leasing finansowy przed dniem pierwszego zastosowania MSSF 16	34 246
Wpływ wdrożenia MSSF 16	-
Zwiększenia z tytułu:	9 897
- odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu	424
- inne zmiany (w tym aktualizacja okresu leasingu)	9 473
Zmniejszenia z tytułu:	(424)
- spłata odsetek	(424)
Stan na koniec okresu	43 719

W roku 2018 (przed dniem pierwszego zastosowania MSSF 16) wartość zobowiązań leasingowych zakwalifikowanych jako leasing finansowy oraz wartość zobowiązań z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego (łącznie z wartością wieczystego użytkowania gruntów) kształtowała się następująco:

Leasing finansowy

Zobowiązanie brutto z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności	31.12.2018
poniżej 1 roku	26 608
między 1 a 5 lat	30 437
powyżej 5 lat	133 908
Razem	190 953

Wartość bieżąca należnych minimalnych rat leasingowych wg terminów zapadalności	31.12.2018
poniżej 1 roku	26 391
między 1 a 5 lat	29 003
powyżej 5 lat	111 419
Razem	166 813

Uzgodnienie różnic między zobowiązaniem z tytułu leasingu finansowego a wartością bieżącą należnych minimalnych rat leasingowych	31.12.2018
Zobowiązanie (brutto) z tytułu leasingu finansowego	190 953
Niezrealizowane koszty finansowe	(24 140)
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych	166 813

Leasing finansowy zwrotny

Zobowiązanie brutto z tytułu leasingu finansowego zwrotnego wg terminów zapadalności	31.12.2018
poniżej 1 roku	1 954
między 1 a 5 lat	1 708
powyżej 5 lat	30 584
Razem	34 246

Wartość bieżąca należnych minimalnych rat leasingowych wg terminów zapadalności	31.12.2018
poniżej 1 roku	1 951
między 1 a 5 lat	1 632
powyżej 5 lat	26 394
Razem	29 977

Uzgodnienie różnic między zobowiązaniem z tytułu leasingu finansowego zwrotnego a wartością bieżącą należnych minimalnych rat leasingowych	31.12.2018
Zobowiązanie (brutto) z tytułu leasingu finansowego zwrotnego	34 246
Niezrealizowane koszty finansowe	(4 269)
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych	29 977

Leasing operacyjny

Płatności leasingowe wg terminów zapadalności	31.12.2018
poniżej 1 roku	173 513
między 1 a 5 lat	473 802
powyżej 5 lat	143 595
Razem	790 910

47. Sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa

Poniższa tabela zawiera informacje na temat środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych Santander Bank Polska S.A.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.12.2019	31.12.2018 *
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	7 821 831	8 790 829
Należności z tytułu lokat międzybankowych ¹⁾	5 335 369	4 346 381
Dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ¹⁾	3 849 679	5 999 249
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu ¹⁾	149 987	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty przejęte w wyniku nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. i podmiotów powiązanych	-	51 488
Razem	17 156 866	19 187 947
Wpływ zmian kursów walutowych w ciągu roku finansowego na stan środków pieniężnych	(8 692)	39 697

*dane przekształcone, szczegóły opisane zostały w 2.4.

¹⁾ aktywa finansowe z pierwotnym terminem zapadalności poniżej 3 miesięcy

Santander Bank Polska S.A. posiada środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, które są środkami zgromadzonymi na rachunku rezerwy obowiązkowej utrzymywanym w Banku Centralnym .

Wydatki wynikające z nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. przedstawia poniższa tabela:

Nabycie wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. i nabycie podmiotów powiązanych pomniejszone o przejęte środki pieniężne	09.11.2018
Cena zapłacona gotówką za nabycie wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. i podmiotów powiązanych	260 948
- w tym nabycie DB Securities S.A.	20 000
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	(51 073)
Należności z tytułu lokat międzybankowych ¹⁾	(415)
Razem	209 460

¹⁾ aktywa finansowe z pierwotnym terminem zapadalności poniżej 3 miesięcy

48. Podmioty powiązane

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o transakcjach Santander Bank Polska S.A. z podmiotami powiązanymi. Transakcje zawarte przez Santander Bank Polska S.A. z podmiotami powiązanymi dotyczą operacji bankowych zawieranych na warunkach rynkowych w ramach typowej działalności biznesowej, głównie kredytów, rachunków bankowych, depozytów, gwarancji i operacji leasingowych. W przypadku transakcji wewnątrzgrupowych sporządzana jest dokumentacja zgodna w wymogami przepisów podatkowych dla dokumentacji cen transferowych.

Transakcje z jednostkami zależnymi	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa	7 973 186	9 462 343
Należności od banków	281 312	110 434
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	9 435	6 855
Należności od klientów	7 679 729	9 342 562
Pozostałe aktywa	2 710	2 492
Zobowiązania	557 915	708 452
Zobowiązania wobec banków	3 885	30 595
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	1 370	4 742
Zobowiązania wobec klientów	349 570	476 177
Zobowiązania z tytułu leasingu	203 023	-
Pozostałe zobowiązania	67	196 938
Przychody	223 362	251 091
Przychody odsetkowe	192 935	204 459
Przychody prowizyjne	17 533	21 117
Pozostałe przychody operacyjne	9 650	9 451
Wynik handlowy i rewaluacja	3 244	16 064
Koszty	12 504	9 261
Koszty odsetkowe	10 692	7 383
Koszty prowizyjne	1 362	2 025
Koszty operacyjne w tym:	450	(147)
<i>koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	205	(229)
<i>pozostałe</i>	245	82
Zobowiązania warunkowe	6 533 768	5 495 274
Udzielone:	6 533 768	5 495 274
<i>-finansowe</i>	2 545 342	3 499 375
<i>-gwarancyjne</i>	3 988 426	1 995 899
Nominały instrumentów pochodnych	2 467 541	2 672 042
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	274 491	267 162
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	270 900	270 900
Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	1 845 510	2 132 111
Spot - zakupiony	38 313	934
Spot - sprzedany	38 327	935
Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania	96 157	105 519
Zobowiązania wobec klientów	96 157	105 519
Przychody	43 425	37 882
Przychody prowizyjne	43 425	37 882
Koszty	2 160	3 239
Koszty odsetkowe	1 584	1 512
Koszty prowizyjne	-	113
Koszty operacyjne w tym:	576	1 614
<i>koszty działania</i>	576	1 614

Transakcje z Grupą Santander	z podmiotem dominującym		z pozostałymi podmiotami	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa	1 409 334	1 364 172	23 855	6 416
Należności od banków, w tym:	740 278	955 508	16 794	6 398
<i>lokaty i kredyty</i>	545 774	583 784	-	-
<i>rachunki bieżące</i>	194 504	371 724	16 794	6 398
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	668 115	407 364	2	-
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	1 085	-	-
Pozostałe aktywa	941	215	7 059	18
Zobowiązania	1 033 215	784 526	131 720	127 015
Zobowiązania wobec banków, w tym:	381 234	294 866	26 532	10 721
<i>rachunki bieżące</i>	381 234	294 866	26 532	10 721
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	8 634	-	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	628 143	477 638	-	-
Zobowiązania wobec klientów	-	-	69 511	100 130
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	1 027	-
Pozostałe zobowiązania	23 838	3 388	34 650	16 164
Przychody	339 351	120 921	8 487	16 324
Przychody odsetkowe	6 608	11 036	67	235
Przychody prowizyjne	2 304	2 595	423	414
Pozostałe przychody operacyjne	990	5	7 091	94
Wynik handlowy i rewaluacja	329 449	107 285	906	15 581
Koszty	55 971	34 882	89 678	43 102
Koszty odsetkowe	10 764	10 592	690	459
Koszty prowizyjne	9 764	3 412	12	5
Koszty operacyjne w tym:	35 443	20 878	88 976	42 638
<i>koszty pracownicze i koszty działania</i>	35 443	20 877	88 976	42 636
<i>pozostałe koszty operacyjne</i>	-	1	-	2
Zobowiązania warunkowe	-	-	3 063	-
Udzielone:	-	-	3 063	-
<i>gwarancyjne</i>	-	-	3 063	-
Nominały instrumentów pochodnych	119 147 051	84 303 789	12 035	-
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	4 925 732	4 116 460	-	-
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	4 808 659	4 012 672	-	-
Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	49 842 362	38 879 678	-	-
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	7 750 000	4 494 400	-	-
Opcje na stopę procentową	8 048 758	6 543 672	-	-
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione	13 407 740	7 211 538	-	-
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane	13 372 060	7 198 628	-	-
Opcje walutowe kupione CALL	3 747 781	2 535 591	-	-
Opcje walutowe kupione PUT	3 711 690	2 540 293	-	-
Opcje walutowe sprzedane CALL	4 014 426	3 086 738	-	-
Opcje walutowe sprzedane PUT	4 251 352	3 262 996	-	-
Spot - zakupiony	359 458	79 412	-	-
Spot - sprzedany	359 447	79 374	-	-
Forward kupiony	234 303	100	12 035	-
Forward sprzedany	235 000	100	-	-
Kapitałowe instrumenty pochodne - zakupione	78 283	262 137	-	-

Transakcje z personelem zarządczym

Wynagrodzenia Członków Zarządu, Członków Rady Nadzorczej i kluczowej kadry kierowniczej Santander Bank Polska S.A. oraz kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym.

Na dzień 31.12.2019 r. i 31.12.2018 r. Członkowie Zarządu mieli zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Wynagrodzenia członków Zarządu i kluczowej kadry kierowniczej	Zarząd		Kluczowa kadra kierownicza	
	2019	2018	2019	2018
Wynagrodzenia stałe	12 096	12 573	26 154	24 951
Dodatkowe korzyści (np. ubezpieczenia na życie bez opcji emerytalnej, ubezpieczenia medyczne, podróży i opłat szkolnych)	950	1 066	499	544
Nagrody wypłacone w roku 2019 r. i 2018 r. *	9 446	9 940	15 111	13 859
Wypłacone ekwiwalenty za niewykorzystane urlopy	310	146	-	29
Dodatkowe wynagrodzenia z tytułu rozwiązania kontraktu i zakazu konkurencji	-	1 105	-	107
Kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym oraz ich krewnym	9 316	10 103	26 474	25 181
Depozyty złożone przez osoby zarządzające oraz ich krewnych	16 516	13 714	29 490	26 169
Rezerwa emerytalno-rentowa oraz rezerwa na niewykorzystane urlopy	841	1 184	1 964	1 868
Liczba warunkowych praw do akcji w sztukach	25 160	27 220	35 223	38 732

* obejmują część nagrody należnej za lata 2018, 2017, 2016, 2015 i 2014, której wypłata była warunkowa i została odroczone w czasie

Do kategorii „Kluczowa kadra kierownicza” zalicza się osoby objęte zasadami określonymi w „Polityce Wynagrodzeń Grupy Santander Bank Polska S.A.”, a w przypadku spółek zależnych zasadami odrębnie określonymi w spółkach.

W Santander Bank Polska obowiązuje Polityka Wynagrodzeń Grupy Santander Bank Polska S.A, zatwierdzona i zaakceptowana przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą. Polityka podlega przeglądom, które są dokonywane w okresach rocznych lub częściej w przypadku istotnych zmian organizacyjnych.

Wypłata wynagrodzenia zmiennego dla osób zajmujących stanowiska z grupy kluczowej kadry kierowniczej następuje raz w roku po zakończeniu okresu rozliczeniowego i ogłoszeniu wyników Banku. Wynagrodzenie zmienne przyznane na podstawie regulaminów premiowych, wypłacane jest w formie gotówkowej oraz w formie akcji fantomowych, przy czym część wynagrodzenia zmiennego w formie akcji fantomowych nie może być niższa niż 50 % całkowitej wartości wynagrodzenia zmiennego. Wypłata nie mniej niż 40 % wartości wynagrodzenia zmiennego określonego powyżej jest warunkowa i jest odnaczana na okres 3 lat (po 13,3 % w każdym z kolejnych lat) i następuje w trakcie tego okresu w równych rocznych ratach płatnych z dołu, uzależnionych od efektów pracy danego pracownika za okres podlegający ocenie oraz wartości akcji fantomowych.

W 2019 r. łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych przez Santander Bank Polska S.A. Członkom Rady Nadzorczej wyniosła 1 648 tys. zł (1 432 tys. zł w 2018 r.). Pan John Power otrzymał dodatkowo wynagrodzenie w wysokości 1 721 tys. zł (853 tys. zł w 2018 r.) za sprawowanie w imieniu Rady Nadzorczej indywidualnego nadzoru nad procesem przejścia przez Santander Bank Polska S.A. wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. oraz wynagrodzenie w wysokości 44 tys. zł (37 tys. zł w 2018 r.) z tytułu funkcji pełnionej w Radzie Nadzorczej spółki zależnej Banku.

49. Nabycia, sprzedaże i likwidacje podmiotów zależnych i stowarzyszonych

Wynik z tytułu rozliczenia sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa

W dniu 17.09.2019 r. Santander Bank Polska S.A. zawarł m.in. Umowę Zobowiązującą Sprzedaży Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa Centrum Usług Inwestycyjnych (ZCP CUI), która zawierała w sobie warunki zawieszające, w tym m.in. 1) zgodę Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Santander Bank Polska S.A. na zbycie Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa Banku, 2) zgodę Rady Nadzorczej Santander TFI na przeprowadzenie transakcji, 3) zgodę RN Kupującego na przeprowadzenie transakcji, 4) zawarcie porozumień z dostawcami ZCP CUI, 5) zawarcie przez Kupującego i strony przejmowanych kontraktów ZCP CUI a) porozumień dot. cesji praw i obowiązków wynikających z przejmowanych kontraktów ZCP CUI na Kupującego albo b) zawarcie przez Kupującego nowych umów z dostawcami ZCP CUI w takim samym zakresie jak w dotychczasowych kontraktach, 6) Zawarcie przez Kupującego i Bank umów sublicencji dla ZCP CUI.

Dodatkowo, w dniu 17.09.2019 r., Santander Bank Polska S.A. oraz Santander TFI zawarły z Kupującym ZCP CUI szereg umów regulujących współpracę po zamknięciu transakcji sprzedaży ZCP, wśród nich m.in. nową umowę na obsługę agenta transferowego, nową umowę na obsługę Banku.

W dniu 23.09.2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Santander Bank Polska S.A. na podstawie postanowień przepisu art. 393 pkt. 3 ksh oraz § 24 ust.1 Statutu Banku postanowiło wyrazić zgodę na zbycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku obejmującej wyodrębnioną organizacyjnie, finansowo i funkcjonalnie w strukturze organizacyjnej Banku zespół składników materialnych i niematerialnych, stanowiących wyodrębnioną jednostkę organizacyjną Banku, działającą pod nazwą Centrum Usług Inwestycyjnych, które prowadzi działalność w zakresie świadczenia profesjonalnych usług agenta transferowego na rzecz Santander Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. oraz funduszy inwestycyjnych przez nie zarządzanych.

W dniu 27.09.2019 r. po spełnieniu się warunków zawieszających, Santander Bank Polska S.A. zawarł Umowę Rozporządzającą Sprzedaży ZCP CUI, po podpisaniu której nastąpiło zamknięcie transakcji sprzedaży ZCP. W dniu finalizacji transakcji Kupujący zapłacił na rzecz Banku określoną cenę sprzedaży ZCP CUI, powiększoną o szacunkową wartość zadłużenia netto ZCP CUI.

Wartość transakcji podlegała standardowym korektom o wysokość faktycznego długu netto ZCP CUI, zgodnie z procedurą weryfikacji przewidzianą w Umowie Zobowiązującej Sprzedaży. Ostateczna weryfikacja wysokości faktycznego długu netto oraz finalnej kwoty transakcji nastąpiła w grudniu 2019 r.

Wynik z tytułu finalnego rozliczenia sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa na 31.12.2019 r. wynosi 59 079 tys. zł.

Podział Santander Securities S.A.

W dniu 26.07.2019 r. Zarząd Santander Bank Polska S.A. zawiadomił akcjonariuszy po raz drugi o planowanym podziale Santander Securities S.A., poprzez przeniesienie części majątku Spółki Dzielonej na Bank oraz Santander Finanse sp. z o.o. W dniu 23.09.2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Santander Bank Polska S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału Santander Securities S.A.

Zarząd Santander Bank Polska S.A. dokonał w dniu 8.11.2019 r. podziału Santander Securities S.A. Podział został dokonany poprzez:

1. przeniesienie na Bank części majątku (aktywów i zobowiązań) oraz praw i obowiązków Spółki Santander Securities S.A. w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa Santander Securities związanej ze świadczeniem usług maklerskich; oraz
2. przeniesienie na Santander Finanse sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu części majątku (aktywów i zobowiązań) oraz praw i obowiązków Spółki Santander Securities S.A. w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa Santander Securities związanej z wykonywaniem działalności szkoleniowej.

W dniu 8.11.2019 r. Santander Securities S.A. została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego

Nabycie wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A.

W dniu 9.11.2018 r. nastąpiła transakcja nabycia wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. oraz objęcie kontroli nad podmiotem powiązany Deutsche Bank Securities przez Santander Bank Polska S.A.

Szczegóły opisane zostały w nocie 50.

Rejestracja spółki Santander Leasing Poland Securitisation 01

W dniu 30.08.2018 r. została zarejestrowana zgodnie z prawem irlandzkim spółka Santander Leasing Poland Securitisation 01 Designated Company z siedzibą w Dublinie. Jest to spółka celowa powołana do realizacji transakcji sekurytyzacji portfela należności leasingowych oraz należności z tytułu pożyczek. Spółka jest kontrolowana przez Santander Leasing S.A., w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.4.

Likwidacja spółki Giełdokracja Sp. z o.o.

W dniu 5.03.2018 r. nastąpiła likwidacja spółki Giełdokracja Sp. z o.o. Dokonano ostatecznego rozliczenia aktywów i zobowiązań spółki. Strata na likwidacji spółki wynosi 65 tys. zł.

50. Nabycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa

Poniższe informację stanowią aktualizację ujawnień zawartych w Sprawozdaniu Finansowym Santander Bank Polska S.A. za rok 2018. Aktualizacja związana jest z dokonaniem ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. i DB Securities S.A.

Ostateczna cena nabycia

Zgodnie z warunkami umowy podpisanej 14.12.2017 r. oraz z uwzględnieniem finalnego rozliczenia dokonanego po dokonaniu transakcji, strony określiły cenę nabycia na kwotę 1 235 055 290,20 zł, która obejmuje:

- 1 206 293 353,00 zł z tytułu ceny nabycia wydzielonej działalności Deutsche Bank Polska S.A.,
- 28 761 937,20 zł z tytułu ceny nabycia DB Securities S.A.

Cena nabycia wydzielonej działalności Deutsche Bank Polska S.A. została obliczona w oparciu o początkowy poziom aktywów ważonych ryzykiem, pomnożony przez 13,875 % i zdyskontowany przez uzgodniony mnożnik 0,60x.

Wartość godziwa ceny nabycia składała się z 2 elementów: zapłaconej gotówki w kwocie 260 948 269 zł, co stanowiło 20 % łącznej ustalonej ceny oraz reszty kwoty uiszczonej w formie 2 754 824 akcji podziałowych podmiotu przejmującego. Liczba akcji wyemitowanych w ramach wynagrodzenia oparta była na ich wartości, stanowiącej średnią arytmetyczną dziennego kursu akcji banku przejmującego ważonego wolumenem obrotów na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w okresie od 14.11.2017 r. do 13.12.2017 r., która wyniosła 374,56 zł. Z kolei wartość godziwa przekazanej zapłaty w postaci akcji oparta była na wartości godziwej akcji Santander Bank Polska S.A. wg notowań na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w dniu 9.11.2018 r., która wyniosła 353,60 zł.

Cena nabycia DB Securities S.A. w wysokości 28 761 937,20 zł została ustalona przez Strony na podstawie zweryfikowanych po akwizycji danych finansowych DB Securities S.A. i uzgodnionego dyskonta aktywów netto.

Szczegółowe informacje dotyczące płatności:

	Wartość godziwa przekazanej zapłaty według danych opublikowanych na		Wartość godziwa przekazanej zapłaty	
	31.12.2018	Zmiana		
Gotówka	257 960	2 988		260 948
Emisja akcji podziałowych	1 031 839	(57 732)		974 107
Razem	1 289 799	(54 744)		1 235 055

Analiza przejętych aktywów i zobowiązań w dniu połączenia

Według stanu na dzień publikacji raportu Grupa Santander Bank Polska S.A. dokonała ostatecznej wyceny aktywów i zobowiązań związanych z przejęciem zorganizowanej części Deutsche Bank Polska S.A. i Deutsche Bank Securities S.A. Wycena obejmowała weryfikację pozycji bilansowych (takich jak należności od klientów, aktywa trwałe oraz zobowiązania wobec klientów banków) oraz potencjalnych zobowiązań warunkowych. Poza tym, w ramach przejęcia Bank rozpoznał składniki aktywów, które spełniają warunki do ujęcia ich jako wartości niematerialne. Są one wynikiem wyceny relacji z klientami depozytowymi Deutsche Bank Polska S.A. (142,2 mln zł) oraz relacji z klientami korzystającymi z produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych (50,4 mln zł).

Szczegóły podejścia do wyliczenia ww. kwot opisano w punkcie „Istotne osądy i założenia dotyczące wyceny”.

Amortyzacja wartości niematerialnych odnoszona jest do rachunku zysków i strat nieliniowo. Okres ich ekonomicznej użyteczności określony został w powiązaniu z okresem życia produktów których dotyczą.

W poniższych tabelach przedstawiono wartość godziwą nabytych aktywów i zobowiązań.

	Wydzielona część DB PL według danych opublikowanych na 31.12.2018	zmiana	Wydzielona część DB PL po zmianach
AKTYWA			
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	51 073	-	51 073
Należności od banków	405	-	405
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	24 049	-	24 049
Należności od klientów wyceniane w zamortyzowanym koszcie	18 781 513	-	18 781 513
- Kredyty hipoteczne	8 442 540	-	8 442 540
- Kredyty consumer finance	3 092 067	-	3 092 067
- Kredyty biznesowe	7 246 906	-	7 246 906
Inwestycje w podmioty zależne i stowarzyszone	20 000		28 763
Inwestycyjne aktywa finansowe w tym:	83 090	-	83 090
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości	63 077	-	63 077
- dłużne inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości	20 013	-	20 013
- kapitałowe inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości	-	-	-
Wartości niematerialne	195 977	-	195 977
Rzeczowy majątek trwały	19 043	-	19 043
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	52 972	-	52 972
Pozostałe aktywa	37 017	-	37 017
Aktywa razem	19 265 139	8 763	19 273 902
ZOBOWIĄZANIA		-	
Zobowiązania wobec banków	4 430 226	(12 766)	4 417 460
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	12 122	-	12 122
Zobowiązania wobec klientów	13 041 354	-	13 041 354
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem	7 945	-	7 945
Pozostałe rezerwy	5 230	-	5 230
Pozostałe zobowiązania	113 698	35 949	149 647
Zobowiązania razem	17 610 575	23 183	17 633 758
Przejęte aktywa netto	1 654 564	(14 420)	1 640 144

Istotne osądy i założenia dotyczące wyceny

1. Rozpoznane wartości niematerialne

W wyniku przeprowadzonej wyceny, Grupa Santander Bank Polska S.A. rozpoznała następujące wartości niematerialne:

Relacje z klientami posiadającymi rachunki bieżące („core deposit intangible”, CDI)

CDI oblicza się jako bieżącą wartość różnicy między kosztami finansowania rachunków bieżących a alternatywnym kosztem finansowania, który Bank musiałby ponieść, gdyby nie posiadał portfela takich rachunków. Wartość godziwa CDI została oszacowana przy zastosowaniu podejścia dochodowego. Przepływy pieniężne odzwierciedlające oszczędności kosztowe wyliczono w oparciu o różnicę pomiędzy prognozowanymi kosztami przejętych rachunków a kosztami alternatywnych funduszy rynkowych w średnim okresie funkcjonowania nabytych rachunków. Koszt funduszy alternatywnych został oszacowany na podstawie stóp referencyjnych dla finansowania w PLN i EUR. Obliczone przepływy pieniężne za kolejne lata zdyskontowano przy zastosowaniu odpowiedniej stopy dyskontowej na dzień nabycia.

Relacje z klientami – produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjne

Wartość relacji z klientami wynika z korzyści powiązanych ze współpracą takich jak potencjalne obniżenie kosztów sprzedaży, zwiększenie możliwości w zakresie dystrybucji i zapewnienie dobrego kontaktu między bankiem a klientem.

Wartość godziwa relacji z klientami została oszacowana przy zastosowaniu podejścia dochodowego. Wartość ta została ustalona na podstawie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z dodatkowych przychodów generowanych przez Bank posiadający dany składnik wartości niematerialnych. Koszty działalności (w tym koszty amortyzacji) i inne koszty odlicza się od określonych powyżej przepływów pieniężnych za każdy rok przewidywanego okresu trwania relacji z klientem. Otrzymane w każdym roku przepływy pieniężne są następnie pomniejszane o koszt kapitału, powiększony o odpowiednią premię, dając wartość godziwą danego składnika wartości niematerialnych.

2. Nabyte należności od klientów

Wycena wartości godziwej na dzień nabycia oparta była na danych dot. przejmowanego portfela przekazanych Santander Bank Polska S.A. w procesie migracji. Przy wycenie należności od klientów wzięto pod uwagę profil ryzyka nabytych portfeli.

Korekta wartości godziwej kredytów pracujących

Korekta wartości godziwej kredytów pracujących została również wyliczona w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Większość korekt wynikała głównie z nabytego portfela kredytów hipotecznych i MŚP, gdzie umowne marże są niższe niż obecne oprocentowanie na rynku. Nabyte kredyty pracujące zaklasyfikowano do Koszyka 1.

Korekta wartości godziwej kredytów niepracujących

Wycena wartości godziwej kredytów niepracujących, objętych rezerwami portfelowymi i indywidualnymi, odbywa się zgodnie z metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W przypadku ekspozycji niepracujących podlegających indywidualnej ocenie, Santander Bank Polska S.A. szacuje przyszłe przepływy pieniężne osobno dla każdego przypadku. W przypadku rezerw portfelowych przyszła wartość odzysków związanych z ekspozycjami niepracującymi podlegającymi wycenie portfelowej opiera się na wykorzystaniu krzywych odzysku. Szacowane przepływy pieniężne w odniesieniu do ekspozycji niepracujących zdyskontowano z zastosowaniem odpowiednich stóp dyskontowych. Nabyte kredyty niepracujące klasyfikowane są do kategorii aktywów nabytych lub udzielonych z utratą wartości (purchased or originated credit impaired, POCI).

Na dzień transakcji, kwota szacowanych przepływów kontraktowych dotyczących przejętych należności kredytowych wynosiła 19 549 631 tys. zł, natomiast szacowana, niezdykontowana wartość przepływów niemożliwych do odzyskania wynosiła 602 584 tys. zł.

3. Istotne nabyte składniki zobowiązań

Niekorzystne umowy najmu

Bank przejął umowy najmu obejmujące warunki gorsze od warunków rynkowych na dzień nabycia. Takie umowy rodzące obciążenia ujęto w ramach zobowiązań. Wartość godziwa umów najmu lokali (oddziałów), których stroną jest dzielony bank została oszacowana z wykorzystaniem podejścia dochodowego, w oparciu o różnicę pomiędzy czynszami rynkowymi za metr kwadratowy dla poszczególnych lokalizacji a rzeczywistymi opłatami czynszowymi z tytułu umów podpisanych przez dzielony bank. Następnie różnice zdyskontowano z zastosowaniem stopy wolnej od ryzyka na dzień nabycia w ciągu pozostałego okresu obowiązywania umowy najmu.

Pozostałe zobowiązania

Poza powyższymi korektami, Bank wykazał szereg mniejszych rezerw związanych z oczekiwanymi postępowaniami sądowymi, postępowaniami egzekucyjnymi lub różnicami w szacunkach księgowych związanych z rezerwami na świadczenia pracownicze. Wartość zobowiązań oszacowano na podstawie oczekiwanego przyszłego wypływu środków. W związku z tym, że wykazane zobowiązania mają charakter krótkoterminowy, nie zastosowano dyskonta przepływów pieniężnych.

Wyliczenie zysku z tytułu nabycia

Według stanu na dzień publikacji niniejszego raportu Santander Bank Polska S.A. przeprowadził ostateczne rozliczenie nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Deutsche Bank Polska S.A. Poniższa tabela przedstawia wyliczenie zysku z tytułu rozliczenia transakcji nabycia, który w przekształconym sprawozdaniu finansowym wykazywany jest w pozycji „Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa” rachunku zysków i strat.

	Wstępny zysk z tytułu nabycia	zmiana	Zysk z tytułu nabycia
Wartość godziwa przekazanej zapłaty	1 289 799	(54 744)	1 235 055
Minus: wartość godziwa zidentyfikowanych aktywów netto	(1 654 564)	14 420	(1 640 144)
Razem	(364 765)	(40 324)	(405 089)

W ramach ostatecznego rozliczenia transakcji Bank zidentyfikował zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa. Zgodnie z wymogami MSSF3, przed ujęciem zysku Bank ponownie ocenił poprawność identyfikacji nabytych aktywów i przejętych zobowiązań. W wyniku tej analizy stwierdzono, że wszelkie aktywa i zobowiązania, które zostały zidentyfikowane na wcześniejszym etapie są kompletne i prawidłowo rozpoznane. Następnie ponownie oceniono prawidłowość procedur zastosowanych do wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań oraz przekazanej zapłaty. Oceniono ponownie istotne parametry użyte w modelach wartości godziwej, w szczególności zastosowane marże referencyjne dla przejętej bazy kredytowej i użyte w modelach stopy dyskontowe. W wyniku przeprowadzonych prac, w ocenie Zarządu wycena odpowiednio odzwierciedla wszystkie informacje dostępne na dzień przejęcia, w rezultacie zasadne jest rozpoznanie zysku z tytułu nabycia przedsiębiorstwa.

Zysk z tytułu wstępnego rozliczenia transakcji nabycia w kwocie 364 765 tys. zł zaprezentowany został w sprawozdaniu finansowym za 2018 r.

W związku z dokonaniem ostatecznego rozliczenia transakcji nabycia zorganizowanej części Deutsche Bank Polska S.A., dokonano przekształcenia rachunku zysków i strat za okres 2018 roku.

Różnica pomiędzy wstępnym a ostatecznym rozliczeniem zysku z tytułu nabycia przedsiębiorstw kwocie 40 324 tys. zł ujawniona została w przekształconym rachunku zysków i strat za 2018 r. jako korekta zysku z tytułu nabycia, a dodatkowe szczegóły zostały zaprezentowane w nocie 2.4 Porównywalność z wynikami poprzednich okresów.

	1.01.2018- 31.12.2018	Zmiana	1.01.2018- 31.12.2018 dane przekształcone
za okres:	31.12.2018		
Przychody odsetkowe oraz o charakterze zbliżonym do odsetek	5 174 209	-	5 174 209
Przychody odsetkowe od aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	4 401 909	-	4 401 909
Przychody odsetkowe od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	683 986	-	683 986
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	88 314	-	88 314
Koszty odsetkowe	(1 111 153)	-	(1 111 153)
Wynik z tytułu odsetek	4 063 056	-	4 063 056
Przychody prowizyjne	1 900 245	-	1 900 245
Koszty prowizyjne	(283 342)	-	(283 342)
Wynik z tytułu prowizji	1 616 903	-	1 616 903
Przychody z tytułu dywidend	492 607	-	492 607
Zyski (straty) netto na udziałach w podmiotach powiązanych	(65)	-	(65)
Wynik handlowy i rewaluacja	153 564	-	153 564
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	40 522	-	40 522
Pozostałe przychody operacyjne	154 335	-	154 335
Zysk z tytułu nabycia przedsiębiorstwa	364 765	40 324	405 089
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(777 511)	-	(777 511)
Koszty operacyjne w tym:	(3 023 043)	-	(3 023 043)
- Koszty pracownicze i Koszty działania	(2 590 275)	-	(2 590 275)
- Amortyzacja	(280 350)	-	(280 350)
- Pozostałe koszty operacyjne	(152 418)	-	(152 418)
Podatek od instytucji finansowych	(427 069)	-	(427 069)
Zysk przed opodatkowaniem	2 658 064	40 324	2 698 388
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(490 903)	-	(490 903)
Zysk za okres	2 167 161	40 324	2 207 485

Udział w przychodach i zyskach

W konsekwencji ustaleń zawartych w umowie nabycia zorganizowanej części Deutsche Bank Polska S.A.:

- Nie były dostępne dla nabywcy ani dane o bilansie otwarcia na dzień 1.01.2018 r. ani dane o wynikach finansowych wydzielonej części za okres od 1.01.2018 r. do dnia transakcji,

- Nie było możliwe sporządzenie za okres poprzedzający akwizycję istotnych szacunków wpływających na wyniki z działalności wydzielonej części przedsiębiorstwa,
- Przyjęte przez Sprzedającego szacunki kosztów finansowania działalności wydzielonej części DB PL S.A. różniły się istotnie od potencjalnie przyjmowanych przez Bank przejmujący,
- Nieznany jest wpływ istotnych aspektów operacyjnych związanych z działalnością wydzielonej części przedsiębiorstwa,
- Krótki odstęp czasu pomiędzy datą transakcji i zamknięciem roku 2018, nie pozwala w sposób wiarygodny oprzeć estymatów wyników o ekstrapolację związanych z tym okresem wyników finansowych.

Z uwagi na powyższe ograniczenia Santander Bank Polska S.A. nie był w stanie określić i ujawnić potencjalnego wpływu przejętych operacji na wyniki finansowe Grupy sprzed dnia akwizycji.

Przekazana zapłata – wpływ na zestawienie przepływów pieniężnych

Wydatki dotyczące nabytych aktywów i zobowiązań, pomniejszone o przekazane środki pieniężne

Przekazana gotówka	(260 948)
minus: Nabyte środki pieniężne i ich ekwiwalenty	51 488
<i>Środki pieniężne</i>	51 073
<i>Rachunki bieżące</i>	415
<i>Pozostałe ekwiwalenty</i>	-
Przepływy pieniężne netto, działalność inwestycyjna	(209 460)

Koszty powiązane z nabyciem

W roku 2018 Santander Bank Polska S.A. poniósł koszty bezpośrednio związane z transakcją nabycia w wysokości 108 870 tys. zł. Były one związane z procesem przygotowania zasobów wewnętrznych i możliwości technicznych do przeprowadzenia migracji rekordów klientów z wydzielanej działalności.

Koszty te wykazano w pozycji kosztów działania banku w rachunku zysków i strat oraz w pozycji przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Poniższa tabela przedstawia funkcjonalny podział ww. kosztów:

Wynagrodzenia i premie	26 529
Koszty konsultacji i doradztwa	30 061
Eksploatacja systemów informacyjnych	10 330
Koszty administracyjne	23 364
Koszty marketingu i komunikacji	12 899
Pozostałe	5 688
Razem	108 870

51. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze obejmują następujące kategorie:

- Świadczenia krótkoterminowe (wynagrodzenia i składki, płatne urlopy wypoczynkowe, wypłaty z zysku i premie, świadczenia niepieniężne przekazywane nieodpłatnie lub subsydiowane). Wartość krótkoterminowych świadczeń pracowniczych jest niezdyktowana,
- Świadczenia po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne i podobne świadczenia, ubezpieczenia na życie lub opieka medyczna po okresie zatrudnienia).

W obrębie wymienionych kategorii podmioty Grupy Santander Bank Polska tworzą następujące rodzaje rezerw:

Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe

Zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów jest wyceniane w kwocie oczekiwanej do zapłaty (na podstawie bieżących zarobków) bez uwzględnienia dyktowania.

Rezerwa na premie pracownicze

Zobowiązanie z tytułu przyjętego systemu premiowego w stosunku do zysku jest wyceniane w kwocie prawdopodobnej wypłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Rezerwa na odprawy emerytalne

Na mocy postanowień wewnętrznych regulacji dotyczących wynagradzania, pracownikom Banku przysługują określone świadczenia z innych tytułów niż wynagrodzenie o pracę:

- Odprawy emerytalne,
- Odprawy rentowe.

Wartość bieżąca tych zobowiązań jest ustalana przez niezależnego aktuarium za pomocą metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Wysokość odpraw emerytalnych i rentowych oraz pośmiertnych jest uzależniona od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Przewidywana kwota odpraw jest prezentowana w przewidywanej wartości bieżącej, uwzględniającej dyskonto finansowe, prawdopodobieństwo osiągnięcia przez daną osobę wieku emerytalnego, bądź momentu, w którym może nastąpić zgon. Dyskonto finansowe jest ustalane na podstawie aktualnych na dzień bilansowy rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych. Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby odpowiednio do wieku emerytalnego bądź momentu, w którym może nastąpić zgon, jest ustalane metodą ryzyk współzawodniczących („Multiple Decrement Model”), gdzie pod uwagę bierze się następujące ryzyka: możliwość odejścia z pracy, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy oraz ryzyko śmierci.

Programy określonych świadczeń narażają Grupę na ryzyko aktuarialne, obejmujące:

- ryzyko stopy procentowej – spadek rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych spowoduje zwiększenie zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń,
- ryzyko wynagrodzeń – wzrost wynagrodzeń pracowników Banku spowoduje wzrost zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń,
- ryzyko mobilności pracowników – zmiany oczekiwanego wskaźnika rotacji pracowników,
- ryzyko długowieczności – zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia pracowników Banku spowoduje wzrost zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń.

Do głównych założeń, przyjętych przez niezależnego aktuarium na dzień 31.12.2019 r. należą:

- stopa procentowa do dyskontowania przyszłych świadczeń w wysokości 2,05 % (na dzień 31.12.2018 r. – 3,15 %),
- długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 2,00 % (na dzień 31.12.2018 r. – 2,0 %),
- prawdopodobieństwo odejść pracowników obliczone na podstawie historycznych danych dotyczących rotacji zatrudnienia w Grupie Santander Bank Polska,
- umieralność przyjęta zgodnie z Tablicami Trwania Życia dla mężczyzn i kobiet, publikowanymi przez GUS, odpowiednio skorygowana na podstawie historycznych danych Banku.

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

Tabela poniżej przedstawia uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń.

	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	34 351	67 225
Zwiększenia z tytułu przeniesienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa Santander Securities S.A.	123	-
Rezerwa nabyta w wyniku objęcia kontroli	-	4 670
Koszty bieżącego zatrudnienia	1 871	2 164
Koszty przeszłego zatrudnienia	(1 347)	(28 357)
Koszty z tytułu odsetek	1 037	1 687
(Zyski) i straty aktuarialne	1 278	(13 038)
Stan na koniec okresu	37 313	34 351

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela pokazuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń miałyby zmiany w kluczowych założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31.12.2019 r.

	Wzrost o 1 punkt procentowy	Spadek o 1 punkt procentowy
Zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń		
Stopa dyskontowa	-14,37%	6,19%
Stopa wzrostu wynagrodzeń	6,14%	-14,43%

Poniższa tabela pokazuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń miałyby zmiany w kluczowych założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31.12.2018 r.

	Wzrost o 1 punkt procentowy	Spadek o 1 punkt procentowy
Zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń		
Stopa dyskontowa	-13,13%	9,06%
Stopa wzrostu wynagrodzeń	3,57%	-13,26%

Pozostałe rezerwy pracownicze

Obejmują one rezerwy z tytułu płatności na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i odprawy pieniężne oraz rezerwę na godziny nadliczbowe oraz szkolenia. Zobowiązania te wyceniane są w kwocie oczekiwanej do zapłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Stany wymienionych rodzajów rezerw prezentuje poniższa tabela:

Tytuł rezerwy	31.12.2019	31.12.2018
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	38 559	45 948
Rezerwa na premie pracownicze	204 265	240 023
Rezerwa na odprawy emerytalne	37 313	34 351
Pozostałe rezerwy pracownicze	12 493	12 928
Razem	292 630	333 250

Szczegółowo ruchy na rezerwach pracowniczych zostały zaprezentowane w nocie 37.

52. Program motywacyjny w formie akcji

W dniu 17.05.2017 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Santander Bank Polska S.A. wprowadziło 3 letni Program Motywacyjny VI, którego uczestnikami są pracownicy Grupy Santander Bank Polska S.A. (w tym Członkowie Zarządu Banku) w łącznej liczbie nie większej niż 250 osób. W dniu 26.06.2017 r. Rada Nadzorcza zaakceptowała listę indywidualnych uczestników programu („data przyznania uprawnień”).

Prawo do nabycia akcji będzie oceniane z dwóch perspektyw, osobno dla każdego roku funkcjonowania programu oraz w ujęciu skumulowanym po okresie 3 lat.

W każdym poszczególnym roku będzie oceniana możliwość nabycia nagrody rocznej w wysokości nie przekraczającej jednej trzeciej nagrody łącznej. Uprawnieni szóstej edycji nabędą prawo do nabycia nagrody rocznej od 25 % do 100 % według liniowej skali w zależności od wzrostu zysku netto i wzrostu wskaźnika RORWA. Przedział wzrostu zysku netto wynosi od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80 % założonego poziomu realizacji w 2017 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 17,8 % dla pierwszego roku trwania programu oraz od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80 % założonego poziomu realizacji w latach 2018 i 2019 do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 13,4 % dla drugiego i trzeciego roku trwania programu. Przedział wzrostu wskaźnika RORWA wynosi od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w 2017 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 2,24 % dla pierwszego roku trwania programu, od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80 % założonego poziomu realizacji w 2018 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 2,37 % dla drugiego roku trwania programu oraz od „poziomu dolnego” ustalonego jako 80% założonego poziomu realizacji w 2019 roku do „poziomu górnego” nominalnego wzrostu na poziomie 2,5 % dla trzeciego roku trwania programu.

Dodatkowo brane będą pod uwagę jakościowe przesłanki programu - uczestnicy otrzymają uprawnienia do nagrody rocznej w zależności od poziomu satysfakcji klienta zewnętrznego oraz wyników badania zaangażowania pracowników (klienta wewnętrznego). Poziom satysfakcji klienta będzie spełniony, gdy w grupie porównawczej Bank znajdzie się na miejscu drugim dla pierwszego i drugiego roku trwania programu oraz miejscu pierwszym dla trzeciego roku trwania programu. Wyniki badania zaangażowania nie będą niższe niż 50 % dla pierwszego roku trwania programu, 60 % dla drugiego roku trwania programu oraz 70 % dla trzeciego roku trwania programu.

Ponadto, po okresie 3 lat zostanie dokonana ocena możliwości nabycia nagrody łącznej. Uprawnieni nabędą prawo do nabycia od 25 % do 100 % według liniowej skali w zależności od średniorocznego skumulowanego wzrostu zysku netto w okresie 3 lat wynoszącego od 11,7 % do 15 % oraz od średniej wartości wskaźnika RORWA w okresie 3 lat wynoszącego od 1,9 % do 2,38 %. Jeżeli liczba akcji wynikająca z oceny skumulowanej będzie wyższa niż suma nagród rocznych nabytych w okresie trzyletnim, uczestnikom zostaną przydzielone dodatkowe akcje do liczby wynikającej z oceny skumulowanej.

Do wyceny planu wykorzystano model Black'a-Scholes'a na dzień przyznania praw. Oczekiwana zmienność wartości akcji została oparta na historycznej zmienności cen akcji z okresu 160 sesji poprzedzających datę przyznania praw. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe założenia użyte dla potrzeb określenia wartości godziwej wynikającej z przyjętego modelu wyceny.

Prawa przyznane w roku 2017:

	2017
Liczba praw do akcji	131 262
Cena akcji	350,00 zł
Cena wykonania w zł	10
Okres nabywania praw	3 lata
Oczekiwana zmienność cen akcji	30,07%
Okres trwania planu	3 lata
Stopa dyskontowa - stopa wolna od ryzyka	2,12%
Wartość godziwa 1 prawa do akcji	323,36 zł
Stopa dywidendy	1,71%

Poniższa tabela podsumowuje zmiany w planie:

	12 miesięcy 2019	12 miesięcy 2018
	Liczba praw	Liczba praw
Stan na dzień 1 stycznia	120 686	129 799
Przyznane	-	-
Wykonane	-	-
Utracone	(5 467)	(9 113)
Wygaste	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	115 219	120 686
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia	-	-

Dla praw pozostających do wykonania na dzień 31.12.2019 r. i 31.12.2018 r. pozostały okres do wykonania wynosi w przybliżeniu odpowiednio 0,5 i 1,5 roku.

Koszty szóstej edycji programu motywacyjnego płatnego w formie akcji ujęte w rachunku zysków i strat w okresie 12 miesięcy 2019 i 2018 roku wyniosły odpowiednio 11 053 tys. zł. oraz 12 025 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat liczby warunkowych praw do akcji przyznanych Członkom Zarządu Santander Bank Polska S.A. w ramach Długoterminowego Programu Motywacyjnego VI.

Liczba sztuk	2019	2018
Stan na dzień 1 stycznia	27 220	34 670
Przyznane przed objęciem funkcji Członka Zarządu	820	-
Wygaste	-	-
Wykonane	-	-
Rezygnacja z pełnionej funkcji	(2 880)	(7 450)
Stan na dzień 31 grudnia	25 160	27 220

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat liczby warunkowych praw do akcji przyznanych kluczowej kadry kierowniczej Santander Bank Polska S.A.

Liczba sztuk	2019	2018
Stan na dzień 1 stycznia	38 732	37 274
Przyznane	-	-
Wygasłe	-	-
Wykonane	-	-
Zmiana z tytułu przyjęcia do Kluczowej Kadry Kierowniczej	1 688	9 366
Zmiana z tytułu wyłączenia z Kluczowej Kadry Kierowniczej	(5 197)	(7 908)
Rezygnacja z pełnionej funkcji	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	35 223	38 732

53. Dywidenda na akcję

Na dzień publikacji niniejszego raportu, Zarząd Santander Bank Polska S.A. nie zakończył analizy w zakresie rekomendacji wypłaty dywidendy za rok 2019.

Wypłata dywidendy z zysku netto za rok 2018 oraz niepodzielonego zysku netto za rok 2017 i 2016. Dzień wypłaty dywidendy 14.06.2019 r.

Zarząd Santander Bank Polska S.A. poinformował, że stosując się w pełni do indywidualnego zalecenia wydanego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 25.02.2019 r. w sprawie zwiększenia funduszy własnych, podjął uchwałę rekomendującą przeznaczenie na dywidendę 25 % zysku netto osiągniętego w 2018 r., a Rada Nadzorcza Banku pozytywnie zaopiniowała tę rekomendację. Jednocześnie, biorąc pod uwagę dobrą sytuację kapitałową Banku i Grupy Kapitałowej Banku, Zarząd Banku zgłosił propozycję, pozytywnie zaopiniowaną przez Radę Nadzorczą Banku, przeznaczenia na dywidendę dla akcjonariuszy:

- kwoty 514 026 364,32 zł z niepodzielonego zysku netto Banku za rok 2016 oraz
- kwoty 957 588 300,90 zł z niepodzielonego zysku netto Banku za rok 2017,
- kwoty 541 068 016,50 zł z zysku netto Banku za rok 2018

co oznacza, że proponowana dywidenda na:

- 1 akcję serii: A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L oraz N wynosi 19,72 zł,
- 1 akcję serii M wynosi 14,68 zł,

Zarząd Banku wyznaczył dzień ustalenia prawa do dywidendy na dzień 30.05.2019 r. i dzień wypłaty dywidendy na dzień 14.06.2019 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku, które odbyło się w dniu 16.05.2019 r., podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy.

Wypłata dywidendy z zysku netto za 2016 r. Dzień wypłaty dywidendy 14.06.2018 r.

W dniu 17.04.2018 r. Zarząd Santander Bank Polska S.A. poinformował, że stosując się w pełni do indywidualnego zalecenia wydanego przez Komisję Nadzoru Finansowego z dnia 16.03.2018 r. w sprawie zwiększenia funduszy własnych, podjął uchwałę rekomendującą nieprzeznaczenie na dywidendę żadnej części zysku netto osiągniętego w roku 2017. Rada Nadzorcza Banku pozytywnie zaopiniowała tę rekomendację. Jednocześnie, biorąc pod uwagę dobrą sytuację kapitałową Banku i Grupy Kapitałowej Banku, Zarząd Banku zgłosił propozycję, pozytywnie zaopiniowaną przez Radę Nadzorczą Banku, przeznaczenia na dywidendę dla akcjonariuszy kwoty 307 627 tys. zł z niepodzielonego zysku netto Banku za rok 2016, co oznacza, że dywidenda na 1 akcję wyniosła 3,10 zł.

54. Sprawozdawczość według segmentów działalności

Sprawozdawczość według segmentów działalności została zaprezentowana w „Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Santander Bank Polska S.A.” opublikowanym 20.02.2020 r.

55. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego.

Podpisy wszystkich wymaganych osób

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
19.02.2020	Michał Gajewski	Prezes Zarządu	
19.02.2020	Andrzej Burliga	Wiceprezes Zarządu	
19.02.2020	Michael McCarthy	Wiceprezes Zarządu	
19.02.2020	Juan de Porras Aguirre	Wiceprezes Zarządu	
19.02.2020	Arkadiusz Przybył	Wiceprezes Zarządu	
19.02.2020	Patryk Nowakowski	Członek Zarządu	
19.02.2020	Carlos Polaino Izquierdo	Członek Zarządu	
19.02.2020	Maciej Reluga	Członek Zarządu	
19.02.2020	Dorota Strojowska	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
19.02.2020	Wojciech Skalski	Dyrektor Obszaru Rachunkowości Finansowej	